सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र विधानपरिषद

डिसेंबर, २०१९ मध्ये झालेल्या

तृतीय (विशेष) आणि चतुर्थ (हिवाळी)

अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२

२०२०

महाराष्ट्र विधानसभेच्या

डिसेंबर, २०१९ मध्ये झालेल्या

तृतीय (विशेष) आणि चतुर्थ (हिवाळी)

अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

प्रस्तावना

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या तृतीय (विशेष) आणि चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा हा संक्षिप्त अहवाल आहे.

अधिवेशनामध्ये झालेल्या कामकाजाच्या विविध बाबींसंबंधीची वर्णनात्मक माहिती या अहवालात थोडक्यात दिली असून शक्य तेथे विस्तृत व सांख्यिकीय माहिती दाखविणारी विवरणेही समाविष्ट केली आहेत.

या अहवालातील माहिती या विधानमंडळाच्या सर्व सन्माननीय सदस्यांना तसेच या सचिवालयातील कार्यालयीन वापरासाठी देखील अत्यंत उपयुक्त ठरेल या दृष्टीने संकलित करण्यात आली आहे.

या संदर्भात सन्माननीय सदस्यांकडून येणाऱ्या सूचना स्वागतार्ह असून त्या निश्चितच विचारात घेतल्या जातील.

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२०.

श्री. राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

अनुक्रमणिका

अनु-क्रमांक	विवरण क्रमांक		तपशील	पृष्ठ क्रमांक
(१)	(२)		(३)	(४)
(१)		...	राज्य मंत्रिमंडळाची यादी	(अकरा)
		..	विधानपरिषद सदस्यांची यादी	(तेरा)
			आवाहनपत्र व अधिसूचना बैठकींची दिनदर्शिका	(अडतीस)
(२)		..	अधिवेशनातील कामकाजाची संक्षिप्त माहिती.	१
(३)		..	विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल.	११
(४)		..	महाराष्ट्र विधानमंडळ समित्यांचे सभागृहास सादर करण्यात आलेले अहवाल.	१४
(५)	विवरण क्रमांक १	..	बैठकींचा दिनांक व वेळ	१५
(६)	विवरण क्रमांक २	..	(अ) भारताच्या संविधानाशी एकनिष्ठ राहण्याची शपथ किंवा प्रतिज्ञा ग्रहण करणारे सदस्य.	१७
			(ब) सभागृह नेता संदर्भातील घोषणा	
			(क) नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय	
			(ड) मंत्री/राज्यमंत्री यांचा परिचय.	
(७)	विवरण क्रमांक ३	..	महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांची उपस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र (मा.सभापती, उप सभापती, मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्षनेता यांच्या व्यतिरिक्त).	२०

(१)	(२)		(३)	(४)
(८)	विवरण क्रमांक ४	..	महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकींच्या एकंदर दिवसाची टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र (मा.सभापती, उप सभापती, मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्षनेता यांच्या व्यतिरिक्त).	२२
(९)	विवरण क्रमांक ५	..	दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत	३०
(१०)	विवरण क्रमांक ६	..	सभापती-तालिका	९८
(११)	विवरण क्रमांक ७	..	विविध विद्यापीठांवर सदस्यांची नामनियुक्ती.	१००
(१२)	विवरण क्रमांक ८	..	विधेयकावरील संयुक्त समितीवर सदस्यांची नामनियुक्ती/ समिती नियुक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	१०१
(१३)	विवरण क्रमांक ९	..	विधेयकांवरील संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्यास मुदत वाढीचा प्रस्ताव.	१०२
(१४)	विवरण क्रमांक १०	..	विविध समित्यांच्या बैठका	१०३
(१५)	विवरण क्रमांक ११	..	मत विभाजन	१०५
(१६)	विवरण क्रमांक १२	..	चर्चा समाप्तीचा प्रस्ताव	१०७
(१७)	विवरण क्रमांक १३	..	महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेष हक्कभंगासंबंधी सूचना	१०९
(१८)	विवरण क्रमांक १३(अ)		सत्र समाप्तीनंतर प्रलंबित असलेल्या हक्कभंग सूचनांचे विवरणपत्र	११०
(१९)	विवरण क्रमांक १४	..	औचित्याचे मुद्दे	११९

(१)	(२)	(३)	(४)
(२०)	विवरण क्रमांक १५ ..	निकडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी प्रस्ताव (म.वि.प. नियम ९३ अन्वये)	१२५
(२१)	विवरण क्रमांक १५(अ)	महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ९३ अन्वये प्रस्तावाची स्वीकारलेली सूचना	१३०
(२२)	विवरण क्रमांक १६ ..	उपस्थित करण्यात आलेल्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना	१३१
(२३)	विवरण क्रमांक १७ ..	म.वि.प. नियम, २५९ व २६० अन्वये प्रस्ताव	१४२
(२४)	विवरण क्रमांक १८ ..	अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना (नियम ९२ अन्वये)(सर्वसाधारण)	१४३
(२५)	विवरण क्रमांक १९ ..	अर्धा-तास चर्चा (प्रश्नाच्या उत्तरातून उद्‌भवणाऱ्या)	१४४
(२६)	विवरण क्रमांक २० ..	अल्पकालीन चर्चा (नियम ९७ अन्वये)	१४५
(२७)	विवरण क्रमांक २१ ..	लक्षवेधी सूचना (नियम १०१ अन्वये)	१४७
(२८)	विवरण क्रमांक २२ ..	म.वि.प. नियम १०२ अन्वये अशासकीय ठराव	२९४
(२९)	विवरण क्रमांक २३ ..	शासकीय ठराव	२९५
(३०)	विवरण क्रमांक २४ ..	तारांकित व अतारांकित प्रश्नांच्या सूचनांवरील तपशील	२९६
(३१)	विवरण क्रमांक २५ ..	अल्पसूचना प्रश्नांवरील तपशील	२९७
(३२)	विवरण क्रमांक २६ ..	तारांकित प्रश्नांची विभागवार आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र	२९८

(१)	(२)		(३)	(४)
(३३)	विवरण क्रमांक २७	..	अतारांकित प्रश्नांची विभागवार आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र	२९९
(३४)	विवरण क्रमांक २८	..	प्रश्नांच्या बाबतीतील तपशील	३०१
(३५)	विवरण क्रमांक २९	..	म.वि.प. नियम २८९ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचना	३०२
(३६)	विवरण क्रमांक ३०	..	मंत्रिमहोदयांनी केलेली निवेदने (नियम ४६ अन्वये)	३०४
(३७)	विवरण क्रमांक ३१	..	मंत्र्यांनी/सदस्यांनी केलेली वैयक्तिक निवेदने (नियम ४७ अन्वये)	३०६
(३८)	विवरण क्रमांक ३२	..	शासकीय विधेयकांसंबंधी आकडेवारी	३०८
(३९)	विवरण क्रमांक ३३	..	पुरःस्थापनार्थ अशासकीय विधेयके	३११
(४०)	विवरण क्रमांक ३४	..	विचारात घेण्यासाठी अशासकीय विधेयके	३१२
(४१)	विवरण क्रमांक ३५	..	वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानपरिषदेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी.	३१४
(४२)	विवरण क्रमांक ३५(अ)		चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९ च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र.	३२०
		..	अधिसूचना	३२६

मा. राज्यपाल : भगत सिंह कोश्यारी

पीठासीन अधिकारी

मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर
मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	डॉ. (श्रीमती) नीलम दिवाकर गोऱ्हे
मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	निरंक

******

(दहा)

मा. राज्यपाल : भगत सिंह कोश्यारी

पीठासीन अधिकारी

मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर
मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	डॉ. (श्रीमती) नीलम दिवाकर गोऱ्हे
मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद	:	सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ रोजी श्री. प्रविण यशवंत दरेकर, वि.प.स. यांची नियुक्ती करण्यात आली.

******

(अकरा)

राज्य मंत्रिमंडळाची यादी

(दिनांक १४ डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या शासन राजपत्राप्रमाणे)

अ.क्र.	मंत्र्यांची नावे		विभाग
(१)	(२)		(३)
	मुख्यमंत्री		
१.	श्री. उद्धव बाळासाहेब ठाकरे	..	कोणत्याही मंत्र्यांना विवक्षितपणे नेमून न दिलेले विभाग किंवा त्यांचे भाग
	मंत्री		
२.	श्री. एकनाथ संभाजी शिंदे	..	गृह, नगरविकास, वने, पर्यावरण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, मृद व जलसंधारण, पर्यटन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), संसदीय कार्य, माजी सैनिक कल्याण.
३.	श्री. छगन चंद्रकांत भुजबळ	..	ग्रामविकास, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य, राज्य उत्पादन शुल्क, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता, अन्न व औषध प्रशासन, अन्न, नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण, अल्पसंख्याक विकास.
४.	श्री. विजय उर्फ बाळासाहेब भाऊसाहेब थोरात	..	महसूल, ऊर्जा व अपारंपरिक ऊर्जा, वैद्यकीय शिक्षण, शालेय शिक्षण, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय.
५.	श्री. सुभाष राजाराम देसाई	..	उद्योग आणि खनिकर्म, उच्च व तंत्रशिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण, कृषि, रोजगार हमी योजना, फलोत्पादन, परिवहन, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्ये, राजशिष्टाचार, भूकंप पुनर्वसन, बंदरे आणि खार भूमी विकास.

(१)	(२)		(३)
६.	श्री. जयंत राजाराम पाटील	..	वित्त आणि नियोजन, गृहनिर्माण, सार्वजनिक आरोग्य, सहकार व पणन, कामगार, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास.
७.	डॉ. नितीन काशिनाथ राऊत	..	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), आदिवासी विकास, महिला व बाल विकास, वस्त्रोद्योग, मदत व पुनर्वसन, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण.

राज्यमंत्री

निरंक

महाराष्ट्र विधानपरिषद सदस्यांची यादी

(दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१९ रोजीप्रमाणे)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई / नागपूर
२०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषद सदस्यांची यादी
(दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१९)

भारतीय जनता पार्टी					
अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१.	अडसड, श्री.अरुणभाऊ जनार्दन	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ सप्टेंबर, २०१८	२४ एप्रिल, २०२०	मु.पो.धामणगांव रेल्वे, ता. धामणगांव रेल्वे, जि. अमरावती - ४४४ ७०९. भ्र.९४२२८५५१११ ई-मेल: arunadsad@gmail.com
२.	आंबटकर, श्री.रामदास भगवानजी	वर्धा-चंद्रपूर-गडचिरोली स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२२ जून, २०१८	२१ जून, २०२४	अपार्टमेंट नं. २०१, दुसरा मजला, प्लॉट नं. ९६, प्रणव-१, पांडे ले-आऊट, खामला, नागपूर- ४४० ०२५. भ्र.९४२२११३००७, ९०९६०८९८३५ ई-मेल: dr.ramdasambatkar@gmail.com
३.	खोत, श्री.सदाशिव रामचंद्र	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	मुक्काम - मरळनाथपूर, पोस्ट - रेठरे धरण, तालुका - वाळवा, जिल्हा - सांगली ४१५ ४०७. भ्र.९४२२४०६०३५ ई-मेल : sadabhau123@gmail.com
४.	गिरकर, श्री.विजय उर्फ भाई विठ्ठल	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांव्दारा.	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	अ/१५०२, मधुपुरी अपार्टमेंट, गोखले रोड, डहाणूकर वाडी, कांदिवली (पश्चिम), मुंबई ४०० ०६७. नि.०२२-२८६१०८४४

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					भ्र.९८२०१८०५९५ फॅक्स क्र.०२२-२८०६६२६४ ई-मेल : bhaigirkar16@gmail.com
५.	ठाकूर, श्री.सुजितसिंह मानसिंह	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	"संवाद", राजापुरा गल्ली, मु.पो.ता. परंडा, जि.उस्मानाबाद - ४१३ ५०२. भ्र.९४०३४९०००० ई-मेल : thakursujitm@gmail.com
६.	डावखरे, श्री. निरंजन वसंत	कोकण विभाग पदवीधर	८ जुलै, २०१८	७ जुलै, २०२४	२०१, गौतम दिप, वीर बाजीप्रभू देशपांडे मार्ग, घंटाली, नौपाडा, ठाणे (प.)- ४०० ६०१. का.०२२-२५३०४००५ नि.०२२-२५३९८०८० भ्र.९८९२०२५५५५ फॅक्स क्र.०२२-२५३०४००५ ई-मेल : niranjandavkhare@gmail.com
७.	दरेकर, श्री.प्रविण यशवंत	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	सी-७०१, ७ वा मजला, श्रीकृष्ण कॉम्प्लेक्स, नॅशनल पार्क समोर, उड्डाणपूलाजवळ, बोरिवली (पूर्व), मुंबई- ४००० ०६६. भ्र.९८३३३२१२६३ ई-मेल : pydmlaoffice@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
८.	देशमुख, श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	१ जून, २०१९	२४ एप्रिल, २०२०	मु.पो.कडेपूर, ता. कडेगाव, जि. सांगली, पिन नं. ४१५ ३०५. दू.क्र. ०२३४७-२४१३३१ भ्र.९३२५२०००१०/ ९८८१८१७७७७ ई-मेल : bjpsanglipresident@gmail.com
९.	धस, श्री.सुरेश रामचंद्र	उस्मानाबाद-बीड-लातूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२२ जून, २०१८	२१ जून, २०२४	मु.पो.जामगाव, ता.आष्टी, जि.बीड. भ्र. ९९२०४१०००२ ई-मेल : sureshdhas2014@gmail.com
१०.	नाईक, श्री.निलय मधुकर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	मु.पो.गहुली, ता.पुसद, जि.यवतमाळ - ४४५ २०४. भ्र. ९४२२१६५५२२. ई-मेल.: nilaymnaik@gmail.com
११.	पटेल, श्री.चंदुभाई विश्रामभाई	जळगांव स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	६ डिसेंबर, २०१६	५ डिसेंबर, २०२२	७८, शिवराम नगर, ओमकारेश्वर मंदिर, जळगांव - ४२५ ००१. भ्र. ९९६०३८३३३०
१२.	पाटील, डॉ.रणजित विठ्ठलराव	अमरावती विभाग पदवीधर	८ फेब्रुवारी, २०१७	७ फेब्रुवारी, २०२३	जठार पेठ, अकोला, ता.जि. अकोला. भ्र.९४२२१६०४६१, ९८२२५७१७७७ ई-मेल : drpatilmoshome@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१३.	पोटे पाटील, श्री. प्रविण	अमरावती स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२२ जून, २०१८	२१ जून, २०२४	राठीनगर, तहसील अमरावती, ता.जिल्हा- अमरावती, पिन कोड- ४४४ ६०३. का.०७२१-२६६४९७३ नि.०७२१-२५५२३८७ भ्र.९३७०१५२२०८/ ९५५२५१२५०० फॅक्स क्र.०७२१-२५३०३४१ ई-मेल : potepravin@rediffmail.com
१४.	पाटील, रमेशदादा	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै २०२४	पाटील हाऊस, तळवळीं नाका, ठाणे-बेलापूर रोड, नवी मुंबई- ४०० ७०१. भ्र.-७०४५४५१२३४/ ९३२४५६७३९८. ई-मेल- kolimahasangh@yahoo.com
१५.	पाटील, श्री.रामराव बालाजीराव	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	मु.पो.रातोळी, ता.नायगाव (खैर), जि.नांदेड - ४३१ ७२२ . भ्र.- ९९२१९०२५७१ ई-मेल.- rampatil8899@gmail.com
१६.	फुके, डॉ.परिणय रमेश	भंडारा-गोंदिया स्थानिक प्राधिकारी संस्था	६ डिसेंबर, २०१६	५ डिसेंबर, २०२२	१३, अंबाझरी, हिल टॉप, रामनगर, नागपूर - ३३. भ्र. ९९२३७९८२१० ई-मेल. : parinayfuke@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१७.	मेटे, श्री.विनायक तुकाराम	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	तुकाई निवास, तिरुपती नगर, बार्शी रोड, बीड. भ्र. ९८२०२१६४६४. ई-मेल : metevinayak@gmail.com
१८.	लाड, श्री.प्रसाद मिनेश	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ डिसेंबर, २०१७	७ जुलै, २०२२	अथर्व, प्लॉट नंबर ६१, भाऊ दाजी रोड, माटुंगा (पूर्व), मुंबई- ४०० ०१९. भ्र.९८२१३८८८८८. ई-मेल : prasad_lad@outlook.com
१९.	वाघ, श्रीमती स्मिता उदय	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२३ जानेवारी, २०१५	२४ एप्रिल, २०२०	मु.पोस्ट डांगर बुद्रुक, तालुका- अमळनेर, जिल्हा-जळगाव - ४२५ ४०१. भ्र. ९४२२२७९३३५/ ८३७८९७९३३५ ई-मेल : smitataiwagh@gmail.com presidentmmbjp@ rediffmail.com
२०.	व्यास, श्री.गिरीशचंद्र बच्छराज	नागपूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	बच्छराज व्यास चौक, महल, नागपूर. भ्र.९९७५०२२२२३/ ९३७३२२२२१५ ई-मेल : girishvyas5327@yahoo. co.in

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
२१.	सिंह, श्री.रामनिवास सत्यनारायण	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	ए - ७०४/ ७०५, लोटस बिल्डिंग, हिरानंदानी गार्डन्स, पवई, मुंबई ४०० ०७६. भ्र.९८२१०६९०७९ ई-मेल : rnsingh@bombayintelligence.com
२२.	सोले, प्रा.अनिल मधूकरराव	नागपूर विभाग पदवीधर	२० जुलै, २०१४	१९ जुलै, २०२०	गंगोत्री अपार्टमेंट, सिध्द गणेश मंदिराजवळ, बूटी ले आऊट, लक्ष्मीनगर, नागपूर- ४४० ०२५. भ्र.९८२२५७८९५३/ ९९२३५९६००३.
		शिवसेना			
१.	कदम, श्री.रामदास गंगाराम	मुंबई स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	पालखी बंगला, गोकुळ , विहार, "एच" विंग, को. . ऑप.सोसायटी, ठाकूर कॉम्प्लेस, कांदिवली (पूर्व) मुंबई -४०० १०१. दू.क्र.का.०२२-२८७०४५९८. भ्र.९८२१०८३४६८/९४२२४ ३०५५५. ई-मेल : siddhesh_rk@hotmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
२.	कायंदे, डॉ.मनिषा श्यामसुंदर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	५/२२-१, रुपल अपार्टमेंट्स, ९८, दादासाहेब फाळके मार्ग, दादर (पूर्व) मुंबई - ४०० ०१४. दू.क्र.०२२२४१४९५४५ भ्र.- ९८२०२३६३०४ ई-मेल : manishakayande@rediffmaill.com
३.	गोऱ्हे, डॉ.नीलम दिवाकर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२५ एप्रिल, २०१४	२४ एप्रिल, २०२०	(१) उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई- ४०० ०३२. (२) सी-३, शासकीय कुटीर, मादाम कामा रोड, मुंबई- ४०० ०३२. (३) घर क्र. ११०५/१, सिल्वररॉक्स, हरे कृष्ण मंदिर पथ, मॉडेल कॉलनी, शिवाजी नगर, पुणे- ४११ ०१६. दू.क्र. ९५२०-२५६५२१७२, २४२२५७४८ भ्र.९५९५४५५८८८/ ९८२०३५१२७५/ ९८२२०२२१५५ ई-मेल : asmita.jagruti@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
४.	दराडे, श्री.नरेंद्र भिकाजी	नाशिक स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२२ जून २०१८	२१ जून, २०२४	मु.पो.बाभुळगाव, तालुका-येवला, जिल्हा-नाशिक-४२३ ४०१. भ्र. ९४२२७५७६८५ ई-मेल : narendradarade@gmail.com
५.	दानवे, श्री. अंबादास एकनाथराव	औरंगाबाद तथा जालना स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	३० ऑगस्ट, २०१९	२९ ऑगस्ट, २०२५	४-४-८-११०, भवानीकृपा, अजबनगर, औरंगाबाद - ४३१००१. भ्र. ९४२२७०७२७९. ई-मेल: ambadasdanve79@gmail.com
६.	देसाई, श्री. सुभाष राजाराम	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	(१) १, विद्युत सोसायटी, लोकमान्य टिळक नगर, रोड क्र.४, एम.जी. रोड, गोरेगाव (पश्चिम), मुंबई- ४०० ०६२. (२) अ/१४०२, महिंद्र एन्जेलिका, पाटकर कॉलेज जवळ, एस.व्ही.रोड, गोरेगाव (पश्चिम), मुंबई - ४०० ०६२. भ्र. ९८२१०३७०४० दु.क्र. ०२२ २८७२२६३० ई-मेल : subhash.desai12@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
७.	परब, ॲड. अनिल दत्तात्रय	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	बि.नं.५८/२६२५,रविकिरण को.ऑप.हौ.सो.लि., गांधी नगर, वांद्रे (पूर्व), मुंबई- ४०० ०५१. भ्र.९८२०४१३५०५. ई-मेल.- anildattatray@gmail.com
८.	पोतनीस, श्री. विलास विनायक	मुंबई विभाग पदवीधर.	८ जुलै, २०१८	७ जुलै, २०२४	बी-२२, सह्योग रॉयल कॉम्पेक्स, एकसर रोड, बोरीवली (पश्चिम) मुंबई- ४०० ०९२. भ्र.- ९८६९०२१८२०. ई-मेल- vilaspotnis99@gmail.com
९.	फाटक, श्री.रविंद्र सदानंद	ठाणे स्थानिक प्राधिकारी संस्था	९ जून, २०१६	८ जून, २०२२	१००१- १००२ कार्लाईल, रहेजा गार्डन, एल.बी.एस.मार्ग, ठाणे (प.) ४०० ६०४. भ्र.९९३००९९९९९/९८१९० ८९९९९. ई-मेल : info@ravindraphatak.com
१०.	बाजोरिया, श्री.गोपीकिसन राधाकिसन	अकोला तथा बुलढाणा तथा वाशिम स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	आर.टी.ओ. ऑफिसजवळ, मूर्तिजापूर रोड, अकोला. (दू.क्र.०७२४-२५४८९६७) का.०७२४-२४३०७५७ नि.०७२४-२४५७२७९ भ्र.०९८२३२७८७८७,

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					९८२३३६०५५५ फॅ.क्र.०७२४-२४५७५६७. ई-मेल : amdarbajoria@gmail.com
११	बाजोरिया, श्री. विप्लव गोपीकिसन	परभणी तथा हिंगोली स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२२ जून, २०१८	२१ जून, २०२४	"बाजोरिया निवास", आर.टी.ओ. ऑफिसजवळ, मूर्तिजापूर रोड, अकोला. (दू.क्र.०७२४-२४३०७५७) भ्र.९९२३३६०५५५. ई-मेल : viploveb@gmail.com
१२	रावते, श्री.दिवाकर नारायण.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	१११/२७४ - ब, ज्ञानसागर, सि.के. बोले मार्ग, दादर (पश्चिम), मुंबई - ४०० ०२८. दू.क्र.(का) २४३३३७६०,६७६६९२३५ दु.क्र.(नि) ६७६६९२४१ भ्र.९८२११४३५७६, ९४२१४५७४५७, ९८२१६२७६०० फॅ.क्र.६७६६९२०७. ई-मेल : diwakarnraote@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी					
१.	काळे, श्री.विक्रम वसंतराव	औरंगाबाद विभाग शिक्षक	८ फेब्रुवारी, २०१७	७ फेब्रुवारी, २०२३	मु.पो.पळसप, ता.जि.उस्मानाबाद-४१३ ५०९ मो.९४२२०७२९९०/ ९४२२०७२९९१ ९९६००६२४४५. ई-मेल : vvkmlc@rediffmail.com
२.	गजभिये, श्री. प्रकाश सुर्यभान	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	साईप्रभु अपार्टमेंट, रवि नगर चौक, नागपूर, ४४० ०१०. भ्र.९३२६१५५९८६/९६२३९ ५९९८८/ ९८२३०१९५९७ ई-मेल : prakshgajbhiye5555@gmail.com, shriprakashgajbhiya@mls.org.in
३.	चव्हाण, श्रीमती विद्या अजित	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	"साई दर्शन" परांजपे स्कीम, बी-३, हनुमान रोड, विलेपार्ले (पूर्व), मुंबई- ४०० ०५७. मो.९६१९९१३९९३ ई-मेल : smtvidyachavhan@mls.org.in

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
४.	चव्हाण, श्री.सतीश भानुदास-राव	औरंगाबाद विभाग पदवीधर	२० जुलै, २०१४	१९ जुलै, २०२०	फ्लॉट नं.१०,"सुप्रिया", ज्योतीनगर, न्यू.उस्मानपूरा, औरंगाबाद- ४३१००५. दू.०२४०-२३६२२७७ भ्र.९८२२०३९८९८/ ९९३०४२४३०७. फॅक्स क्र. ०२४०-२३६२२८८ ई-मेल : satishchavan55@ gmail.com वेबसाईट : www.satishchavan.org
५.	जगताप, श्री. अरुणकाका बलभिमराव	अहमदनगर स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	बालवात्सल्य, भवानी नगर, मार्केट यार्डच्या मागे, अहमदनगर-४१४ ००१. भ्र.९४२०४३३३३३ फॅक्स क्र.०२४१-२३२६२३७ कार्यालय - ०२४१-२३४५३८९. ई-मेल: mlcarunkakajagtap@ gmail.com
६.	टकले, श्री.हेमंत प्रभाकर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२५ एप्रिल, २०१४	२४ एप्रिल, २०२०	(१) ईशान बिल्डिंग, फ्लॅट क्र. ४०२, चौथा मजला, फ्लॉट क्र.५४७, जेम-ई-जमशेद रोड, किंग सर्कल, माटुंगा, मुंबई- ४०० ०१९.

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					(२) १३६३ एम-१, "मंगल" ग्रीन व्ह्यू कंम्पाऊंड त्रिबंक रोड, नाशिक - ४२२ ००२. का.०२२-३०२३५५५५ भ्र.९८२२०५२४३३/ ९२२५१००७९८. फॅक्स क्र.०२२-३०२३५५८८/५५९९ ई-मेल : hemanttakle@gmail.com
७.	ठाकूर, श्री.आनंद राजेंद्र	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२५ एप्रिल, २०१४	२४ एप्रिल, २०२०	श्री.शिवनिवास, मु.पो. वाणगांव, तालूका-डहाणू, जिल्हा- ठाणे ४०११०३ भ्र.९९८७३३५३११. ई-मेल : thakuranandr@gmail.com
८.	तटकरे, श्री. अनिकेत सुनिल	रायगड तथा रत्नागिरी तथा सिंधुदूर्ग स्थानिक प्राधिकारी संस्था	१ जून, २०१८	३१ मे, २०२४	मु. सुतारवाडी, गिताबाग पो. जामगांव, तालुका रोहा, जिल्हा रायगड-४०२ ३०८. दुरध्वनी क्र. ०२१९४-२५५२५५ भ्र. ९८६७७००००६ ई-मेल : aniket.tat@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
९.	दुर्राणी, श्री. अब्दुल्लाह खान अ.लतिफ खान ऊर्फ बाबाजानी	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा .	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	फक्राबाद मोहल्ला,पाथरी मु.पो. पाथरी, ता.पाथरी, जि.परभणी. नि.०२४५१-२५५३३५ भ्र.- ९४२२१७६९७७/ ९५४५८७१०१० फॅक्स क्र.०२४५१-२५५५३५ ई-मेल : durrani.tk777@gmail.com
१०.	नाईक-निंबाळकर, श्री. रामराजे प्रतापसिंह	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा .	८ जुलै, २०१६	७ जुलै, २०२२	(१) सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई - ४०० ०३२. (२) २१, २२ "अंबर", नारायण दाभोळकर मार्ग, मलबार हिल, मुंबई- ४०० ००६. (३)"लक्ष्मी विलास", लक्ष्मीनगर,फलटण, ता. फलटण, जि. सातारा ४१५ ५२३. भ्र.९८५०८८३३८८ ई-मेल : ramrajennimbalkar@gmail.com
११.	पावसकर, श्री.किरण जगन्नाथ	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२५ एप्रिल, २०१४	२४ एप्रिल, २०२०	१) एल-बिल्डींग, कल्पीता एनक्लेव्ह, कोलडोंगरी सहार रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई- ४०० ०६९.

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					दूरध्वनी क्र. ०२२-२६८४१५५० भ्र.९८२१०८२८००. फॅक्स क्र.०२२-६६७८७५३३ ई-मेल : pawaskar.kiran@gmail.com २) १७०२, व्हिजन क्रेष्ट, डी.एस.बाब्रेकर मार्ग, टेलिफोन एक्सचेंज कार्यालयाजवळ, दादर (पश्चिम), मुंबई- ४०० ०२८.
१२.	बेग, श्री.ख्वाजा	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	हसरत मंजिल, सिटीझन पार्कजवळ, प्रभाग-१, ता.आर्णी, जि.यवतमाळ, पिन नं. ४४५ १०३ भ्र.९४२२१६७३६३/ ९८७०२१५५४२
१३.	भोसले, श्री.अनिल शिवाजीराव	पुणे स्थानिक प्राधिकारी संस्था	६ डिसेंबर, २०१६	५ डिसेंबर, २०२२	संगिता स्मृती, ९४, नरवीर तानाजी वाडी, शिवाजी नगर, पुणे- ५ भ्र.९८२२०४३२३२/ ९६८९९३१०२१ दू.क्र. २५५३०५०१ ई-मेल.: info@anilbhosale.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१४.	शिंदे, श्री. जगन्नाथ सखाराम	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	शिंदे बिल्डींग, मराठा कोलशेवाडी, कल्याण (पूर्व), जि.ठाणे. भ्र. ९८२१०८१४४८, ८६९१०९१०५५
इंडियन नॅशनल काँग्रेस					
१.	कदम, श्री.मोहनराव श्रीपती	सांगली-सातारा स्थानिक प्राधिकारी संस्था	६ डिसेंबर, २०१६	५ डिसेंबर, २०२२	मु.पो. वाजेगांव गावठाण, चिंचणी (वांगी), ता.कडेगांव, जिल्हा सांगली. भ्र.क्र. ९८२२०९७०५० दू.क्र. ०२३४७-२३२५२५
२.	खलिफे, ॲड. हुस्नबानू निझामुद्दीन	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	जवाहर चौक, अ/प. राजापूर, जि.रत्नागिरी, महाराष्ट्र ४१६७०२. भ्र.९२२११०३३०९
३.	गाडगीळ, आर्कि. अनंत विठ्ठल	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	१६ जून, २०१४	१५ जून, २०२०	९, उषा बिल्डींग, ८६, किडवाई रोड, वडाळा (पश्चिम), मुंबई- ४०० ०३१. भ्र.९८६९२५१५१५
४.	चांदूरकर, श्री.जनार्दन चंद्रप्पा	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	खोली क्र.१४, फ्लॉट क्र.११९, समता को-ऑप. हौ.सोसायटी, मॉडेल टाऊन, सात बंगला, अंधेरी (प.), मुंबई. भ्र.९३२२६४६६३९

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
५.	जगताप, श्री.अशोक ऊर्फ भाई अर्जुनराव	मुंबई स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	१०१/बी, मॉन रेसपोस, बी.जे.रोड, बॅन्डस्टॅण्ड, बांद्रा (पश्चिम), मुंबई-४०० ०५०. भ्र.९८२१६२२२११/ ८२९१७०००००. ई-मेल : aiccbhaijagtap@gmail.com
६.	तांबे, डॉ.सुधीर भास्करराव	नाशिक विभाग पदवीधर	८ फेब्रुवारी, २०१७	७ फेब्रुवारी, २०२३	इंदिरा नगर, गल्ली नं-१, संगमनेर, ता.संगमनेर,जि.अहमदनगर -४२२ ६०५. नि.दू.क्र. व फॅक्स क्र.- ०२४२५-२२५६८८ भ्र.९८२२०६१३३२/ ९९२१४६१७७७ ई-मेल :- drsudhirtambe@rediffmail.com, abhaynirmal21@gmail.com
७.	पाटील, श्री. आनंदराव राघोजी	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	पार्वती, ४६७/अ, ४१, कल्याणी फ्लॉट, बानपुरीकर कॉलनी, शनिवार पेठ, कराड, जि.सातारा. भ्र.९८२२६२१७७७

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
८.	पाटील, श्री.सतेज ऊर्फ बंटी डी.	कोल्हापूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	२१२६ ई वॉर्ड, अजिंक्यतारा, ताराबाई पार्क, जि.कोल्हापूर. भ्र. ९८२३२६३०५९ ई-मेल : satejdpatil@gmail.com
९.	मिर्झा, डॉ.वजाहत मिर्झा अथर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यां-द्वारा.	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	५, माणिक टॉकीज परिसर, माळीपूरा परिसर, मु.पो.ता.पुसद, जि. यवतमाळ-४४५ २०४. भ्र.- ९८२२२२३७९६ ई-मेल- dr.wajahatmirza@rediffmail.com, drwajahatmirza30@gmail.com
१०.	रणपिसे, श्री.शरद नामदेव	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यां-द्वारा.	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	सी/२, वृंदावन पार्क, नारंगी बाग रोड, बोट क्लब एरिया, पुणे- ४११ ००१. नि.०२०-२६१६४३२२ भ्र.९८२२०३३६८७ ई-मेल- sharadranpisemlc@gmail.com
११.	राजूरकर, श्री. अमरनाथ अनंतराव	नांदेड स्थानिक प्राधिकारी संस्था	६ डिसेंबर, २०१६	५ डिसेंबर, २०२२	हाऊस नं. १-२-१८०, देवाशिष, शिवाजी नगर, नांदेड - ४३१६०२ भ्र.९७६९४४१३२४/

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					९८८११५४०६९ दू.क्र. ०२४६२-२३५७७४
१२	राठोड, श्री.हरिसिंग नासरु	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यां-द्वारा.	२५ एप्रिल, २०१४	२४ एप्रिल, २०२०	अश्विन टॉवर, दारवा रोड, लोहरा, यवतमाळ, भ्र.९९२०७१६९९९ ई-मेल : haribhaurathod@gmail.com
१३	रुपनवर, श्री.रामहरी गोविंदराव	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	७ जून, २०१४	६ जून २०२०	पालखी मैदान, मु.पो. नातेपुते, ता.माळशिरस, जि.सोलापूर. भ्र.९९२२९६८९२६
			लोकभारती		
१.	पाटील, श्री.कपिल हरिश्चंद्र	मुंबई विभाग शिक्षक.	८ जुलै, २०१८	७ जुलै, २०२४	**निवासस्थानाचा पत्ता :-** ए/७०२, वेदांत,प्लॉट नं. १८/१९ उन्नत नगर नं.२, गोरेगांव (पश्चिम), मुंबई-४०० ०६२. का.०२२-२४१५०५७६ नि.०२२-२८७९२००२ भ्र.९८१९८७०५५५/ ९९६७९६६५५५ फॅक्स क्र.०२२-२४१५०५७६ ई-मेल : kapilpatil@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					कार्यालयीन पत्ता :- शिक्षक भारती, तळ मजला, पोयबावडी म्यु.स्कूल, केईएम हॉस्पिटल समोर, कामगार मैदानाजवळ, परळ, मुंबई- ४०० ०१२.
पीझंट्स ॲण्ड वर्कर्स पार्टी ऑफ इंडिया					
१.	पाटील, श्री.जयंत प्रभाकर.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	सुशिला सदन, आंबेपूर पेझारी, पो.पोयनाड, ता.अलिबाग, जि.रायगड. दु.क्र.९५२१४१-२२४५५६. भ्र.९८५०६६६४४४. ई-मेल.- jayantpwp@gmail.com
पीपल्स रिपब्लिकन पार्टी					
१.	कवाडे, प्रा.जोगेन्द्र लक्ष्मणराव	राज्यपालां-द्वारे नामनियुक्त	१६ जून, २०१४	१५ जून, २०२०	टि-८, फ्लॉट नं.१०३, अभिनव स्मृती अपार्टमेंट, लक्ष्मीनगर, (वॉटर टँक जवळ) नागपूर - ४४० ०२२. भ्र.९४२२११४८९८.
राष्ट्रीय समाज पक्ष					
१.	जानकर, श्री.महादेव जगन्नाथ	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा	२८ जुलै, २०१८	२७ जुलै, २०२४	(१) मु.पो. पळसावडे, तालुका-माण, जिल्हा सातारा- ४१५ ५०९. भ्र.९०२२३३३३९९/ ९८३३२०९९९९

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
					ई-मेल : rashtriyasamaj@gmail.com (२) राष्ट्रीय समाज पक्ष कार्यालय १/ब/३५, हमाल स्ट्रीट, अंबालाल दोशी मार्ग, फोर्ट, मुंबई ४०० ००१. दूरध्वनी क्र. ०२२-२२६१८६१०.
			अपक्ष		
१.	गाणार, श्री. नागोराव पुंडलिक	नागपूर विभाग शिक्षक	८ फेब्रुवारी, २०१७	७ फेब्रुवारी, २०२३	प्राथमिक शाळेच्या मागे, सिरसपेठ, मट्टीपुरा, नागपूर-४४० ००९. का.९२७१५६५२३८ नि.०७१२-२०४४२६० भ्र.९७६४११७०१४ फॅक्स क्र.०७१२/२७२७१२७/२७२७१४५ ई-मेल: nagoganar@gmail.com
२.	दराडे, श्री.किशोर भिकाजी	नाशिक विभाग शिक्षक	८ जुलै, २०१८	७ जुलै, २०२४	घर नं. ३४२६, जुनी माळी गल्ली, येवला, ता.येवला, जि.नाशिक, पिन.- ४२३ ४०१. भ्र.- ९८२२६५१८५० ई-मेल : kbdarade1965@gmail.com

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदार संघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्य-त्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
३.	देशपांडे, श्री.श्रीकांत गोंविद	अमरावती विभाग शिक्षक	२० जुलै, २०१४	१९ जुलै, २०२०	९, सुभाष कॉलनी, छत्री तलाव रोड, अमरावती. भ्र.९४२२८७०६२०/ ९३२६१५१९९९/ ९९२३६००३९१
४.	परिचारक, श्री.प्रशांत प्रभाकर	सोलापूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था	२ जानेवारी, २०१६	१ जानेवारी, २०२२	प्लॉट नं-३२३५, विजापूर गल्ली, पंढरपूर, सोलापूर-४१३ ३०४. भ्र. ९४२२०६८५०१. ई-मेल : prashantparicharak@gmail.com
५.	पाटील, श्री. बाळाराम दत्तात्रेय	कोकण विभाग शिक्षक	८ फेब्रुवारी, २०१७	७ फेब्रुवारी, २०२३	मु.पो. नावडे, ता.पनवेल, जि.रायगड. भ्र. ९९२०५९६७६७ ई-मेल : balaramdpatil@gmail.com
६.	सावंत, श्री.दत्तात्रय अच्युतराव	पुणे विभाग शिक्षक	२० जुलै, २०१४	१९ जुलै, २०२०	मु.अंबे, ता. पंढरपूर, जि. सोलापूर. भ्र.९९२२०९४०९९.

विवरण

अनु-क्रमांक (१)	मतदारसंघाचे नाव (२)		एकूण जागा (३)	भरलेली जागा (४)	रिक्त जागा (५)
१.	विधानसभा सदस्यांद्वारा निर्वाचित	..	३०	२८	०२
२.	स्थानिक प्राधिकारी संस्थाद्वारा निर्वाचित	..	२२	२०	०२
३.	पदवीधरांद्वारा निर्वाचित	..	०७	०६	०१
४.	शिक्षकांद्वारा निर्वाचित	..	०७	०७	--
५.	नामनियुक्त	..	१२	१०	०२
	एकूण	..	**७८**	**७१**	**०७**

पक्षनिहाय सदस्य संख्या

१.	भारतीय जनता पार्टी	..	२२
२.	शिवसेना	..	१२
३.	नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी	..	१४
४.	इंडियन नॅशनल काँग्रेस	..	१३
५.	लोकभारती	..	०१
६.	पीझंट्स ॲण्ड वर्कर्स पार्टी ऑफ इंडिया	..	०१
७.	पीपल्स रिपब्लिकन पार्टी	..	०१
८.	राष्ट्रीय समाज पक्ष	..	०१
९.	अपक्ष	..	०६
१०.	रिक्त	..	०७
	एकूण	..	**७८**

विधान भवन :
मुंबई/नागपूर
दिनांक : ११ नोव्हेंबर, २०१९.

सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

सत्यमेव जयते

आवाहनपत्र

क्रमांक २१६१६/ई-२,
महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन,
मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : २९ नोव्हेंबर २०१९
अग्रहायण ८, १९४१ (शके)

प्रति,

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सर्व सदस्य
(मंत्री यांचेसह)

महोदय / महोदया,

कळविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ अन्वये त्यांना प्रदान केलेले अधिकार वापरून महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन, रविवार, दिनांक १ डिसेंबर २०१९ रोजी सायंकाळी ४-०० वाजता मुंबई येथील विधान भवनात भरविण्याचे ठरविले आहे (महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक २१६१४/ई-२, दिनांकित २९ नोव्हेंबर २०१९ पहा). म्हणून, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम ३ अन्वये मी आपणांस विनंती करतो की, आपण वर नमूद केलेल्या वेळी मुंबई येथील विधान भवनात विधानपरिषदेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

आपला स्नेहांकित,

(राजेंद्र ग. भागवत)
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

RNI No. MAHBIL /2009/31745

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

वर्ष ५, अंक ६७(५)] शुक्रवार, नोव्हेंबर २९, २०१९/अग्रहायण ८, शके १९४१ [पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ९९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांकित २९ नोव्हेंबर २०१९

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक २१६१४/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

" मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानपरिषदेची बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे रविवार, दिनांक १ डिसेंबर २०१९ रोजी सायंकाळी ४-०० वाजता अभिनिमंत्रित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेंद्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

(चाळीस)

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र विधानपरिषद

बैठकींची दिनदर्शिका

सन २०१९ चे

चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

(डिसेंबर, २०१९)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, नागपूर ४४० ००१

महाराष्ट्र विधानपरिषद

बैठकींची दिनदर्शिका

चौथे (हिवाळी) अधिवेशन, डिसेंबर, २०१९

डिसेंबर, २०१९		* प्रश्नाकरीता गट क्रमांक
सोमवार, दिनांक १६	(१) अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	
	(२) सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे.	
	(३) शासकीय कामकाज.	
	(४) अभिनंदनपर प्रस्ताव.	
मंगळवार, दिनांक १७	(१) राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (पहिला दिवस)	
	(२) शासकीय कामकाज.	
	(३) सत्तारुढ पक्षाचा प्रस्ताव.	
बुधवार, दिनांक १८	(१) राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस).	
	(२) शासकीय कामकाज.	
गुरुवार, दिनांक १९	(१) सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (पहिला दिवस).	
	(२) शासकीय कामकाज	
	(३) विरोधी पक्षाचा प्रस्ताव	

डिसेंबर, २०१९		* प्रश्नाकरीता गट क्रमांक
शुक्रवार, दिनांक २०	(१) सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस).	
	(२) पुरवणी विनियोजन विधेयक.	
	(३) शासकीय कामकाज	
	(४) अंतिम आठवडा प्रस्ताव.	
	(५) अशासकीय कामकाज (विधेयके)	
शनिवार, दिनांक २१	शासकीय कामकाज.	

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १० डिसेंबर, २०१९.

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद

टीप : सदर दिनदर्शिकेतील कार्यक्रम, दिवसाच्या कामकाजाच्या कार्यक्रमपत्रिकेमध्ये आवश्यकतेनुसार होणाऱ्या बदलांच्या अधीन राहतील.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

आवाहनपत्र

क्रमांक २२२६३/ई-२,
महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन,
मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ६ डिसेंबर, २०१९
अग्रहायण १५, १९४१ (शके)

प्रति

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सर्व सदस्य
(मंत्री यांचेसह)

महोदय/महोदया,

कळविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ अन्वये त्यांनी प्रदान केलेले अधिकार वापरून महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन, सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी दुपारी १२-०० वाजता नागपूर येथील विधान भवनात भरविण्याचे ठरविले आहे (महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक २२२५९/ई-२, दिनांकित ६ डिसेंबर, २०१९ पहा). म्हणून, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम ३ अन्वये मी आपणांस विनंती करतो की, आपण वर नमूद केलेल्या वेळी नागपूर येथील विधान भवनात विधानपरिषदेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

आपला स्नेहांकित,

(राजेन्द्र ग. भागवत),
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधापरिषद.

(शा.म.मु.) एचबी ५२२ (२०००—१२-२०१९)

RNI No. MAHBIL/2009/31745

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

वर्ष ५, अंक ७०(२)] शुक्रवार, डिसेंबर ६, २०१९/अग्रहायण १५, शके १९४१ [पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक १०७

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ६ डिसेंबर २०१९.

भारताचे संविधान.

क्रमांक २२२५८/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानसभेची बैठक, विधान भवन, नागपूर येथे सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ रोजी सकाळी ११-०० वाजता अभिनिमंत्रित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ६ डिसेंबर २०१९.

भारताचे संविधान.

क्रमांक २२२५९/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानपरिषदेची बैठक, विधान भवन, नागपूर येथे सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ रोजी दुपारी १२-०० वाजता अभिनिमंत्रित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या डिसेंबर, २०१९ मध्ये झालेल्या तृतीय (विशेष) अधिवेशनातील कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे तृतीय (विशेष) अधिवेशन विधान भवन, मुंबई येथे रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी सुरू झाले व रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी समाप्त झाले. एकूण ०१ बैठक घेण्यात आली. त्या दिवसाची बैठक मिळून ५३ मिनिटे कामकाज चालले. (विवरण क्रमांक १)

राज्यपालांचे अभिभाषण

रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी सायंकाळी ४.०० वाजता राज्यपालांनी भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७६(१) अन्वये मध्यवर्ती सभागृहात एकत्रित जमलेल्या विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांच्या सदस्यांसमोर भाषण केले. त्यानंतर राज्यपालांच्या अभिभाषणाची प्रत विधानपरिषदेच्या पटलावर ठेवण्यात आली. श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव मांडला व ॲड.अनिल परब, वि.प.स. यांनी प्रस्तावास दुजोरा दिला. (विवरण क्रमांक ५)

नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय

रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा.मुख्यमंत्री यांनी औरंगाबाद तथा जालना स्थानिक प्राधिकारी संस्थाद्वारा निर्वाचित सदस्य **श्री. अंबादास एकनाथराव दानवे** यांचा सभागृहास परिचय करून दिला. (विवरण क्रमांक २)

मंत्र्यांचा परिचय

रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा.मुख्यमंत्री यांनी **श्री. एकनाथ शिंदे, वि.स.स., श्री. सुभाष देसाई, वि.प.स., श्री. जयंत पाटील, वि.स.स., श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स., श्री. विजय उर्फ बाळासाहेब थोरात, वि.स.स., डॉ. नितीन राऊत, वि.स.स.** या सहा मंत्र्यांचा सभागृहास परिचय करून दिला.

अध्यादेश

१.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १५	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १५ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ " .
२.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १६	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १६ - महाराष्ट्र परगणा व कुळकर्णी वतने नाहीशी करण्याबाबत, महाराष्ट्र (समाजास उपयुक्त) सेवा इनामे रद्द करण्याबाबत, महाराष्ट्र विलीन प्रदेश किरकोळ दुमाला वहिवाटी नाहीशा करण्याबाबत, महाराष्ट्र गावची कनिष्ठ वतने नाहीशी करण्याबाबत आणि महाराष्ट्र मुलकी पाटील (पद रद्द करणे) (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
३.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १७	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १७ - महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
४.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १८	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".

५.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १९	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १९ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (महाराष्ट्र विधानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे काही महानगरपालिकांचे महापौर व उप महापौर यांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०१९ ".
६.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २०	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २० - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
७.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २१	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २१ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
८.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २२	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (राज्य विधानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे विवक्षित जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व त्यांच्या विषय समित्यांचे सभापती आणि विवक्षित पंचायत समित्यांचे सभापती व उप सभापती पदांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०१९ ".

९.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २३	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २३ - नागपूर सुधार प्रन्यास (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
१०.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २४	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २४ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
११.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २५	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २५ - महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".
१२.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २६	-	" सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २६ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ ".

मा.सभापती यांची घोषणा

रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा.सभापती यांनी सभागृहात पुढीलप्रमाणे घोषणा केली :—

(१) विधानसभेवर निवडून गेलेल्या **सर्वश्री चंद्रकांत (दादा) पाटील, धनंजय मुंडे, तानाजी सावंत,** या विधानपरिषद सदस्यांबाबत घोषणा.

(२) **सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, अमरिशभाई पटेल, राहुल नार्वेकर, रामराव वडकुते, वि.प.स.** यांच्या राजीनाम्याची घोषणा.

शोक प्रस्ताव

सन २०१९ मधील महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या तृतीय (विशेष) अधिवेशनातील रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत **"श्री अनिल बाळकृष्ण गोंडाणे, माजी वि.प.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव सर्वानुमते संमत**

करण्यात आला." मा.सभागृह नेते, मा.गटनेते, सन्माननीय सदस्य व मा.सभापती यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगताच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या डिसेंबर, २०१९ मध्ये झालेल्या चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन विधान भवन, नागपूर येथे सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी सुरु झाले व शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी समाप्त झाले. एकूण ०६ बैठका घेण्यात आल्या. त्या सर्व बैठका मिळून ३२ तास २४ मिनिटे कामकाज चालले. (विवरण क्रमांक १)

नामनियुक्ती

दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी मा.सभापतींनी सभापती तालिकेवर ४ सदस्य नामनिर्देशित केले. (विवरण क्रमांक ६)

शासकीय विधेयके

विधानसभेने संमत केलेली ०५ विधेयके विधानपरिषदेत संमत करण्यात आली. विधानपरिषदेने कोणतीही शिफारस न करता ०२ विधयके विधानसभेकडे परत पाठविली. (विवरण क्रमांक ३२)

राज्यपालांचे अभिभाषण

रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाच्या आभार प्रदर्शन प्रस्तावास एकूण ३० सुधारणा प्राप्त झाल्या. बुधवार, दिनांक १८ व गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९ रोजी राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावर चर्चा झाली. गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९ रोजी मा.मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

अर्थसंकल्पीय कामकाज

सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यां सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी सभागृहात सादर करण्यात आल्या. सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी मंत्रीनिहाय चर्चा झाली.

अशासकीय ठराव

निरंक (विवरण क्रमांक २२)

अशासकीय विधेयके

अशासकीय कामाकाजांकरिता एक दिवस नेमून देण्यात आला होता. अशासकीय विधेयके एकूण — सूचना प्राप्त झाल्या होत्या. त्यापैकी **०४** सूचना मान्य करण्यात आल्या.

०२ अशासकीय विधेयके पुर:स्थापित झाली.

एकूण **०४** अशासकीय विधेयके विचारार्थ दर्शविण्यात आली होती. शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आली नाहीत. (विवरण क्रमांक ३३ व ३४)

अर्धा-तास चर्चा (नियम ९२ अन्वये)

निरंक (विवरण क्रमांक १८ व १९)

तारांकित प्रश्न व मूळ अतारांकित प्रश्न

निरंक (विवरण क्रमांक २६ व २७)

निकडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा करण्याचा प्रस्ताव

(म.वि.प. नियम ९३)

निकडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी एकूण २७ सूचना प्राप्त झाल्या व १५ सूचना स्वीकृत असून ०७ सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. तसेच १५ सूचनांवर शासनाने निवेदने करावे असे मा.सभापतींनी निदेश दिले व त्यापैकी ०३ सूचनांची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली. (विवरण क्रमांक १५)

अल्पकालीन चर्चा (नियम ९७)

तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवरील अल्पकालीन चर्चेसाठी एकूण ०२ सूचना प्राप्त झाल्या. त्यापैकी **०२** सूचना मान्य करण्यात आल्या व **०३** सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. चर्चा झालेल्या **०१** सूचनांपैकी **०१** सूचनेवरील चर्चा झालेली नाही. (विवरण क्रमांक २०)

लक्षवेधी सूचना (नियम १०१)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अन्वये तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींकडे शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी एकूण **५०९** सूचना आल्या. त्यापैकी **१३९** सूचना स्वीकृत झाल्या व **३११** सूचना अमान्य करण्यात आल्या व **२९** सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. (विवरण क्रमांक २१)

म.वि.प. नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेखाबाबत सूचना

म.वि.प. नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेखाबाबत एकूण **११३** सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी एकूण **७५** सूचना सभागृहात उपस्थित करण्यात आल्या. (विवरण क्रमांक १६)

औचित्याचे मुद्दे

महाराष्ट्र विधानपरिषदेमध्ये औचित्याचा मुद्दे एकूण **५९** प्राप्त झाले असून, त्यापैकी एकूण **४६** मुद्दे सभागृहात उपस्थित करण्यात आले. (विवरण क्रमांक १४)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५९ व २६० अन्वये प्राप्त झालेले प्रस्ताव

प्रस्तावाच्या एकूण **०३** सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी **०३** सूचना स्वीकृत झाल्या असून **०२** सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. (विवरण क्रमांक १७)

मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४६ अन्वये **०१** निवेदन सभागृहात मांडण्यांत आले आहे. (विवरण क्रमांक ३०)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४७ अन्वये **एकही** निवेदन सभागृहात मांडण्यात आले नाही. (विवरण क्रमांक ३१)

अध्यादेश

१.	सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २७	-	" सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २७ - महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ "

मा.सभापती यांचा प्रस्ताव

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत **" भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेचे वाचन करण्याबाबतचा प्रस्ताव "** मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी सभागृहात मांडला. सर्वानुमते प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

अभिनंदनपर प्रस्ताव

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत **" माननीय न्यायमुर्ती श्री. शरद अरविंद बोबडे यांची भारताच्या मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या सरन्यायाधीश पदी निवड झाल्याबद्दल अभिनंदनपर प्रस्ताव. "** माननीय सभापती यांनी सभागृहाच्यावतीने त्यांचे अभिनंदन करण्याचा प्रस्ताव मांडला. मा.सभापती यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्वानुमते अभिनंदनपर प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

मा.सभापती यांची घोषणा

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा सभापती, विधानपरिषद यांनी **श्री. सुभाष राजाराम देसाई** यांची सभागृह नेतापदी निवड झाल्याची घोषणा केली.

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा.सभापती, विधानपरिषद यांनी **श्री. प्रविण यशवंत दरेकर** यांची विरोधी पक्ष नेता म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली.

शोक प्रस्ताव

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत **श्री. शिवाजीराव दत्तात्रय पाटील, माजी वि.प.स. यांच्या दु:खद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला.** मा.सभागृह नेते, मा.गटनेते, सन्माननीय सदस्य व मा.सभापती यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगताच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

सन २०१९ चे तिसरे अधिवेशन

राज्यपालांचे अभिभाषण

रविवार, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१९ रोजी सायंकाळी ४-०० वाजता राज्यपालांनी भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७६(१) अन्वये मध्यवर्ती सभागृहात एकत्रित जमलेल्या विधानमंडळाच्या

दोन्ही सभागृहांच्या सदस्यांसमोर भाषण केले. त्यानंतर राज्यपालांच्या अभिभाषणाची प्रत विधानपरिषदेच्या पटलावर ठेवण्यात आली. श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव मांडला व ॲड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी प्रस्तावास दुजोरा दिला.

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

राज्यपालांचे अभिभाषण

सन २०१९ च्या तिसऱ्या अधिवेशनात (१४ वी नवीन विधानसभा) रविवार, दिनांक १ डिसेंबर २०१९ रोजी राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाच्या आभार प्रदर्शन प्रस्तावास एकूण ३० सुधारणा प्राप्त झाल्या. बुधवार, दिनांक १८ व गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर २०१९ रोजी राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावर चर्चा झाली. गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर २०१९ रोजी मा. मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

सन २०१९ तृतीय (विशेष) अधिवेशन

विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेल्या अहवालाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	निरंक	

सन २०१९ तृतीय (विशेष) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानमंडळ समित्यांचे सभागृहास सादर करण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेला दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	**लोकसेखा समिती :—**	
	(अ) लोकलेखा समितीचा " भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१५-२०१६ च्या स्थानिक संस्था अहवालामधील कृषी व पदुम (पशुसंवर्धन) विभागाशी संबंधित (परिच्छेद क्रमांक २.१) आणि ग्रामविकास व जलसंधारण (ग्रामविकास) विभागाशी संबंधित (परिच्छेद क्रमांक २.२) यांवरील " **पासष्टावा** अहवाल.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
	(ब) लोकलेखा समितीचा " भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१४-२०१५ च्या महसुली जमा अहवालामधील गृह (परिवहन) विभागाशी संबंधीत (परिच्छेद क्रमांक ५.१, ५.२, ५.३ व ५.४) यावरील " **सहासष्टावा** अहवाल.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
	(क) लोकलेखा समितीचा " भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१६-२०१७ च्या सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र अहवालामधील सार्वजनिक आरोग्य विभागाशी संबंधित (परिच्छेद क्रमांक ३.९) आणि पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागाशी संबंधित (परिच्छेद क्रमांक ३.४ व ३.१३) यावरील " **सदुसष्टावा** अहवाल.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
	(ड) लोकलेखा समितीचा " भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१६-२०१७ या वर्षाच्या राज्य वित्त व्यवस्था प्रकरण क्रमांक १ (परिच्छेद क्रमांक १.१ ते १.१३) यावरील " अडुसष्टावा अहवाल	दिनांक १ डिसेंबर २०१९

सन २०१९ चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेल्या अहवालाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१.	श्री.विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१७-२०१८ या वर्षांचे लेखापरिक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल.	१८ डिसेंबर, २०१९
२.	श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था, शिर्डी यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१८ डिसेंबर, २०१९
३.	महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल आणि हिशेब.	१८ डिसेंबर, २०१९
४.	महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाचा दिनांक १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर, २०१७ या कालावधीतील बारावा वार्षिक अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
५.	विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद आणि उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
६.	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षांचे स्वतंत्र लेखापरीक्षा व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
७.	कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे यांचा सन २०१६-२०१७ या कालावधीच्या लेख्यावरील भारताचे नियंत्रण व महालेखापाल यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वित्तीय अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
८.	तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा विसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
९.	महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व त्यावरील महालेखापाल (लेखारीक्षा-१) महाराष्ट्र यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षण अहवाल व अनुपालन अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९
१०.	महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा बावन्नावा वार्षिक अहवाल.	१९ डिसेंबर, २०१९

विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल

(१)	(२)	(३)
११.	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१२.	महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे महामंडळ मर्यादित, यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१३.	मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१४.	महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्यादित, मुंबई (महानंद दुग्धशाळा) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वैधानिक लेखा परीक्षण अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१५.	मॉयल लिमिटेड यांचा सन २०१७-२०१८ व २०१८-२०१९ या वर्षांचा अनुक्रमे छप्पन्नावा व सत्तावन्नावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१६.	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २००८-२००९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१७.	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचे सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९
१८.	कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
१९.	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा सन २०११-२०१२ ते सन २०१७-२०१८ या सात वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२०.	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२१.	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा एकसष्टासावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२२.	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पस्तिसावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२३.	डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचा सन २०१०-२०११ ते सन २०१५-२०१६ या वर्षांचा अनुक्रमे बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा, चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, सेहेचाळीसावा व सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२४.	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा लेखा परिक्षण अहवाल व वार्षिक लेखे	२० डिसेंबर, २०१९

विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल

(१)	(२)	(३)
२५.	महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा बेचाळीसावा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२६.	महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकसष्टावा वार्षिक लेखा अहवाल व महालेखापाल कार्यालयाचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा परिक्षण अहवाल (S.A.R.).	२० डिसेंबर, २०१९
२७.	महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२८.	महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० डिसेंबर, २०१९
२९.	महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व सन २०१८ चा विसावा वार्षिक अहवाल.	२१ डिसेंबर, २०१९

सन २०१९ चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानमंडळ समित्यांचे सभागृहास सादर करण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेल्या अहवालाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१.	**विधानपरिषद आश्वासन समिती–** विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या दुसऱ्या (पावसाळी) अधिवेशनात दिनांक १७ जून २०१९ ते २ जुलै २०१९ या कालावधीत मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहात दिलेल्या एकूण ३५ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण ४२७ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह.	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषद

विवरण क्रमांक - १

बैठकींचे दिनांक व वेळ

अ. क्र.	बैठकीचा दिनांक	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत	एकूण वेळ तास मिनिटे
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	रविवार, दिनांक १ डिसेंबर २०१९	दुपारी ०४-४० ते सायं. ०५-३३	००-५३
	एकूण ५३ मिनिटे फक्त		**००-५३**

महाराष्ट्र विधानपरिषद
विवरण क्रमांक - १
बैठकींचे दिनांक व वेळ

अ. क्र.	बैठकीचा दिनांक	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत	एकूण वेळ तास मिनिटे
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९	दुपारी १२-०० ते दुपारी ०२-४५	०२-४५
२.	मंगळवार, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९	दुपारी १२-०० ते दुपारी १२-०७	००-०७
		दुपारी १२-२२ ते दुपारी १२-२८	००-०६
		दुपारी १२-४३ ते दुपारी १२-४९	००-०६
		दुपारी ०१-०४ ते दुपारी ०१-१८	००-१४
३.	बुधवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९	सकाळी १०-०० ते सकाळी ११-०५	०१-०५
		सकाळी ११-१० ते सकाळी ११-५०	००-४०
		दुपारी १२-०० ते दुपारी ०१-११	०१-११
		दुपारी ०१-२६ ते दुपारी ०१-३१	००-०५
		दुपारी ०१-४१ ते दुपारी ०२-४२	०१-०१
		दुपारी ०३-२५ ते सायं. ०५-००	०१-३५
४.	गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९	सकाळी ०९-०० ते दुपारी १२-००	०३-००
		दुपारी १२-१० ते सायं. ०६-२०	०६-१०
५.	शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१९	सकाळी १०-०० ते सकाळी १०-२३	००-२३
		सकाळी १०-५३ ते दुपारी ०१-१४	०२-२१
		दुपारी ०१-२५ ते दुपारी ०२-५२	०१-२७
		दुपारी ०३-३५ ते सायं. ०४-४७	०१-१२
		सायं. ०४-५७ ते सायं. ०७-००	०२-०३
६.	शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९	सकाळी १०-०० ते दुपारी १२-४१	०२-४१
		दुपारी १२-४५ ते दुपारी ०१-५३	०१-०८
		दुपारी ०२-३० ते सायं. ०५-३४	०३-०४
एकूण : बत्तीस तास चोवीस मिनिटे फक्त			**३२-२४**

विवरण क्रमांक २

सन २०१९ तृतीय (विशेष) अधिवेशन

(अ) नवनिर्वाचित सदस्यांची शपथ / प्रतिज्ञा ग्रहण करणारे सदस्य

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	शपथ घेतल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	निरंक	

(ब) सभागृह नेता संदर्भातील घोषणा - म. वि. प. २ (जे-१)

अ.क्र.	नेत्यांचे नाव	दिनांक
(१)	(२)	(३)
	निरंक	

(क) नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	श्री. अंबादास एकनाथराव दानवे	दिनांक १ डिसेंबर २०१९

(ड) मंत्री / राज्यमंत्री यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	मंत्री	
१.	श्री. उध्दव बाळासाहेब ठाकरे, मुख्यमंत्री	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
२.	श्री. एकनाथ शिंदे, वि.स.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
३.	श्री. सुभाष देसाई, वि.प.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
४.	श्री. जयंत पाटील, वि.स.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
५.	श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
६.	श्री. विजय उर्फ बाळासाहेब थोरात, वि.स.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९
७.	डॉ. नितीन राऊत, वि.स.स.	दिनांक १ डिसेंबर २०१९

राज्यमंत्री

निरंक

विवरण क्रमांक २

सन २०१९ चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

(अ) नवनिर्वाचित सदस्यांची शपथ / प्रतिज्ञा ग्रहण करणारे सदस्य

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	शपथ घेतल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	निरंक	

(ब) सभागृह नेता संदर्भातील घोषणा - म. वि. प. २ (जे-१)

अ.क्र.	नेत्यांचे नाव	दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	श्री. सुभाष राजाराम देसाई, वि.प.स.	दिनांक १६ डिसेंबर २०१९

(क) नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	निरंक	

(ड) मंत्री / राज्यमंत्री यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)

मंत्री

निरंक

राज्यमंत्री

निरंक

विवरण क्रमांक ३

विधानपरिषद तृतीय अधिवेशन, २०१९

दिनांक १ डिसेंबर २०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी

(मा. सभापती, मा. उप सभापती, मंत्री व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या-१

अ.क्र.	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती संख्या	अनुपस्थितीची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९	६८	४८	२०

विवरण क्रमांक ३

विधानपरिषद चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९

दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ ते २१ डिसेंबर २०१९

(मा. सभापती, मा. मंत्री व विरोधी पक्षनेता यांच्या व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या-६

अ.क्र.	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती संख्या	अनुपस्थितीची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९	६८	५८	१०
२	मंगळवार, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९	६७	६२	०५
३	बुधवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९	६७	६२	०५
४	गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९	६७	५२	०९
५	शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१९	६७	५२	१५
६	शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९	६७	४९	१८

विवरण क्रमांक ४

विधानपरिषद तृतीय (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९

दिनांक १ डिसेंबर २०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकींच्या एकंदर दिवसाची टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र

(मा. सभापती, मा. उप सभापती, मा. मंत्री यांच्या व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - १

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	अडसड, श्री. अरुणभाऊ जनार्दन	०	१	०%
२.	आंबटकर, डॉ.रामदास भगवानजी	०	१	०%
३.	कदम, श्री. मोहनराव श्रीपती	१	०	१००%
४.	कदम, श्री. रामदास गंगाराम	१	०	१००%
५.	कवाडे, प्रा. जोगेंद्र लक्ष्मणराव	१	०	१००%
६.	कायंदे, डॉ.मनीषा शामसुंदर	०	१	०%
७.	काळे, श्री.विक्रम वसंतराव	१	०	१००%
८.	खलिफे, श्रीमती हुस्नबानू निझामुद्दीन	१	०	१००%
९.	खोत, श्री.सदाशिव रामचंद्र	१	०	१००%
१०.	गजभिये, श्री. प्रकाश सुर्यभान	१	०	१००%
११.	गाडगीळ, श्री. अनंत विठ्ठल	१	०	१००%
१२.	गाणार, श्री. नागोराव पुंडलिक	१	०	१००%
१३.	गिरकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई विठ्ठल	१	०	१००%
१४.	चव्हाण, श्रीमती विद्या अजित	१	०	१००%
१५.	चव्हाण, श्री. सतीश भानुदासराव	१	०	१००%
१६.	चांदूरकर, श्री. जनार्दन चंद्रप्पा	१	०	१००%
१७.	जगताप, श्री. अरुणकाका बलभिमराव	०	१	०%

विवरण क्रमांक ४—चालू

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८.	जगताप, श्री. अशोक ऊर्फ भाई अर्जुनराव	१	०	१००%
१९.	जानकर, श्री. महादेव जगन्नाथ	०	१	०%
२०.	टकले, श्री. हेमंत प्रभाकर	१	०	१००%
२१.	ठाकूर, श्री.आनंद राजेंद्र	०	१	०%
२२.	ठाकूर, श्री. सुजितसिंह मानसिंह	०	१	०%
२३.	डावखरे, श्री.निरंजन वसंत	१	०	१००%
२४.	तटकरे, श्री. अनिकेत सुनिल	१	०	१००%
२५.	तांबे, डॉ. सुधीर भास्करराव	१	०	१००%
२६.	दराडे, श्री.किशोर भिकाजी	०	१	०%
२७.	दराडे, श्री.नरेंद्र भिकाजी	१	०	१००%
२८.	दरेकर, श्री. प्रविण यशवंत	१	०	१००%
२९.	दानवे, श्री. अंबादास एकनाथराव	१	०	१००%
३०.	दुराणी, श्री. अब्दुल्ला खान ए. लतिफ खान	१	०	१००%
३१.	देशपांडे, प्रा. श्रीकांत गोविंद	१	०	१००%
३२.	देशमुख, श्री.पृथ्वीराज सयाजीराव	१	०	१००%
३३.	धस, श्री. सुरेश रामचंद्र	१	०	१००%
३४.	नाईक, श्री.नीलय मधुकर	०	१	०%
३५.	पटेल, श्री. चंदुलाल विश्रामभाई	०	१	०%
३६.	परब, श्री. अनिल दत्तात्रय	१	०	१००%
३७.	परिचारक, श्री. प्रशांत प्रभाकर	१	०	१००%
३८.	पाटील, श्री. आनंदराव राघोजी	०	१	०%
३९.	पाटील, श्री. कपिल हरिश्चंद्र	१	०	१००%
४०.	पाटील, श्री. जयंत प्रभाकर	१	०	१००%

विवरण क्रमांक ४—चालू

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४१.	पाटील, श्री. बाळाराम दत्तात्रय	१	०	१००%
४२.	पाटील, डॉ. रणजीत विठ्ठलराव	१	०	१००%
४३.	पाटील, श्री. रमेशदादा	१	०	१००%
४४.	पाटील, श्री. रामराव बालाजीराव	०	१	०%
४५.	पाटील, श्री. सतेज ऊर्फ बंटी डी.	१	०	१००%
४६.	पावसकर, श्री. किरण जगन्नाथ	१	०	१००%
४७.	पोटे-पाटील, श्री. प्रविण रामचंद्रजी	०	१	०%
४८.	पोतनिस, श्री.विलास विनायक	१	०	१००%
४९.	फाटक, श्री. रविंद्र सदानंद	१	०	१००%
५०.	फुके, डॉ. परिणय रमेश	०	१	०%
५१.	बाजोरीया, श्री. गोपीकिसन राधाकिसन	१	०	१००%
५२.	बाजोरीया, श्री. विप्लव गोपीकिसन	१	०	१००%
५३.	बेग, श्री.ख्वाजा बेग मस्तान	१	०	१००%
५४.	भोसले, श्री. अनिल शिवाजीराव	१	०	१००%
५५.	मिर्झा, डॉ.वजाहत मिर्झा अथर	०	१	०%
५६.	मेटे, श्री.विनायक तुकाराम	०	१	०%
५७.	रणपिसे, श्री.शरद नामदेव	१	०	१००%
५८.	राजूरकर, श्री. अमरनाथ अनंतराव	१	०	१००%
५९.	राठोड, श्री.हरिसिंग नासरू	०	१	०%
६०.	रावते, श्री. दिवाकर नारायण	१	०	१००%
६१.	रुपनवर, श्री. रामहरी गोविंदराव	१	०	१००%
६२.	लाड, श्री.प्रसाद मिनेश	१	०	१००%
६३.	वाघ, श्रीमती स्मिता उदय	०	१	०%

विवरण क्रमांक ४—समाप्त

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६४.	व्यास, श्री. गिरीशचंद्र बच्छराज	०	१	०%
६५.	शिंदे, श्री. जगन्नाथ सखाराम	१	०	१००%
६६.	सावंत, श्री. दत्तात्रय अच्युतराव	१	०	१००%
६७.	सिंह, श्री. रामनिवास सत्यनारायण	१	०	१००%
६८.	सोले, प्रा. अनिल मधुकर	०	१	०%
६९.	रिक्त			
७०.	रिक्त			
७१.	रिक्त			
७२.	रिक्त			
७३.	रिक्त			
७४.	रिक्त			
७५.	रिक्त			

* महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय क्र. ७०१/ग-१, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ नुसार श्री. प्रविण यशवंत दरेकर, वि.प.स. यांना महाराष्ट्र विधानपरिषदेतील विरोधी पक्षनेता म्हणून दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ (मध्यान्होत्तर) पासून मान्यता देण्यात आली आहे.

विवरण क्रमांक ४

विधानपरिषद चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९

दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ ते २१ डिसेंबर २०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकींच्या एकंदर दिवसाची टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र

(मा. सभापती, मा. मंत्री व विरोधी पक्ष नेता यांच्या व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - ६

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	अडसड, श्री. अरुणभाऊ जनार्दन	०६	००	१००%
२.	आंबटकर, डॉ. रामदास भगवानजी	०६	००	१००%
३.	कदम, श्री. मोहनराव श्रीपती	०६	००	१००%
४.	कदम, श्री. रामदास गंगाराम	०६	००	१००%
५.	कवाडे, प्रा. जोगेंद्र लक्ष्मणराव	०६	००	१००%
६.	कायंदे, डॉ. मनीषा शामसुंदर	०६	००	१००%
७.	काळे, श्री.विक्रम वसंतराव	०४	०२	६६.६६%
८.	खलिफे, श्रीमती हुस्नबानू निझामुद्दीन	०६	००	१००%
९.	खोत, श्री.सदाशिव रामचंद्र	०६	००	१००%
१०.	गजभिये, श्री. प्रकाश सुर्यभान	०६	००	१००%
११.	गाडगीळ, श्री. अनंत विठ्ठल	०६	००	१००%
१२.	गाणार, श्री. नागोराव पुंडलिक	०६	००	१००%
१३.	गिरकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई विठ्ठल	०६	००	१००%
१४.	चव्हाण, श्रीमती विद्या अजित	०५	०१	८३.३३%
१५.	चव्हाण, श्री. सतीश भानुदासराव	०४	०२	६६.६६%
१६.	चांदूरकर, श्री. जनार्दन चंद्रप्पा	००	००	००%
१७.	जगताप, श्री. अरुणकाका बलभिमराव	०२	०४	३३.३३%

विवरण क्रमांक ४—चालू

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८.	जगताप, श्री. अशोक ऊर्फ भाई अर्जुनराव	०६	००	१००%
१९.	जानकर, श्री. महादेव जगन्नाथ	०६	००	१००%
२०.	टकले, श्री. हेमंत प्रभाकर	०५	०१	८३.३३%
२१.	ठाकूर, श्री.आनंद राजेंद्र	०४	०२	६६.६६%
२२.	ठाकूर, श्री. सुजितसिंह मानसिंह	०६	००	१००%
२३.	डावखरे, श्री.निरंजन वसंत	०६	००	१००%
२४.	तटकरे, श्री. अनिकेत सुनिल	०६	००	१००%
२५.	तांबे, डॉ. सुधीर भास्करराव	०६	००	१००%
२६.	दराडे, श्री. किशोर भिकाजी	०४	०२	६६.६६%
२७.	दराडे, श्री. नरेंद्र भिकाजी	०६	००	१००%
२८.	दरेकर, श्री. प्रविण यशवंत	०१	००	१००%
२९.	दानवे, श्री. अंबादास एकनाथराव	०६	००	१००%
३०.	दुराणी, श्री. अब्दुल्ला खान ए. लतिफ खान	०४	०२	६६.६६%
३१.	देशपांडे, प्रा. श्रीकांत गोविंद	०६	००	१००%
३२.	देशमुख, श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव	०३	०३	५०%
३३.	धस, श्री. सुरेश रामचंद्र	०६	००	१००%
३४.	नाईक, श्री. नीलय मधुकर	०६	००	१००%
३५.	पटेल, श्री. चंदुलाल विश्रामभाई	०६	००	१००%
३६.	परब, श्री. अनिल दत्तात्रय	०६	००	१००%
३७.	परिचारक, श्री. प्रशांत प्रभाकर	०४	०२	६६.६६%
३८.	पाटील, श्री. आनंदराव राघोजी	०५	०१	८३.३३%
३९.	पाटील, श्री. कपिल हरिश्चंद्र	०५	०१	८३.३३%
४०.	पाटील, श्री. जयंत प्रभाकर	०५	०१	८३.३३%

विवरण क्रमांक ४—चालू

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४१.	पाटील, श्री. बाळाराम दत्तात्रय	०६	००	१००%
४२.	पाटील, डॉ. रणजीत विठ्ठलराव	०६	००	१००%
४३.	पाटील, श्री. रमेशदादा	०६	००	१००%
४४.	पाटील, श्री. रामराव बालाजीराव	०६	००	१००%
४५.	पाटील, श्री. सतेज ऊर्फ बंटी डी.	०६	००	१००%
४६.	पावसकर, श्री. किरण जगन्नाथ	०६	००	१००%
४७.	पोटे-पाटील, श्री. प्रविण रामचंद्रजी	०५	०१	८३.३३%
४८.	पोतनिस, श्री. विलास विनायक	०६	००	१००%
४९.	फाटक, श्री. रविंद्र सदानंद	०६	००	१००%
५०.	फुके, डॉ. परिणय रमेश	०६	००	१००%
५१.	बाजोरीया, श्री. गोपीकिसन राधाकिसन	०६	००	१००%
५२.	बाजोरीया, श्री. विप्लव गोपीकिसन	०३	०३	५०%
५३.	बेग, श्री.ख्वाजा बेग मस्तान	०५	०१	८३.३३%
५४.	भोसले, श्री. अनिल शिवाजीराव	००	००	००%
५५.	मिर्झा, डॉ.वजाहत मिर्झा अथर	०६	००	१००%
५६.	मेटे, श्री. विनायक तुकाराम	०६	००	१००%
५७.	रणपिसे, श्री. शरद नामदेव	०४	०२	६६.६६%
५८.	राजूरकर, श्री. अमरनाथ अनंतराव	०५	०१	८३.३३%
५९.	राठोड, श्री. हरिसिंग नासरू	००	००	००%
६०.	रावते, श्री. दिवाकर नारायण	०६	००	१००%
६१.	रुपनवर, श्री. रामहरी गोविंदराव	०६	००	१००%
६२.	लाड, श्री. प्रसाद मिनेश	०६	००	१००%
६३.	वाघ, श्रीमती स्मिता उदय	०६	००	१००%

विवरण क्रमांक ४—समाप्त

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६४.	व्यास, श्री. गिरीशचंद्र बच्छराज	०६	००	१००%
६५.	शिंदे, श्री. जगन्नाथ सखाराम	०६	००	१००%
६६.	सावंत, श्री. दत्तात्रय अच्युतराव	०६	००	१००%
६७.	सिंह, श्री. रामनिवास सत्यनारायण	०३	०३	५०%
६८.	सोले, प्रा. अनिल मधुकर	०६	००	१००%
६९.	रिक्त			
७०.	रिक्त			
७१.	रिक्त			
७२.	रिक्त			
७३.	रिक्त			
७४.	रिक्त			
७५.	रिक्त			

* महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय क्र. ७०१/ग-१, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ नुसार श्री. प्रविण यशवंत दरेकर, वि.प.स. यांना महाराष्ट्र विधानपरिषदेतील विरोधी पक्षनेता म्हणून दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ (मध्यान्होत्तर) पासून मान्यता देण्यात आली आहे.

विवरण क्रमांक ५

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या तृतीय अधिवेशनातील (नोव्हेंबर-डिसेंबर, २०१९ दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत)

रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९

विधान परिषदेची बैठक मुंबई येथील विधान परिषदेच्या सभागृहात दुपारी ४ वाजून ४० मिनिटांनी माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

अधिवेशनाचा शुभारंभ " वंदे मातरम् " या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

श्री. दिवाकर रावते, वि.प.स. यांनी, " सभागृहात " जय विदर्भ " अशी केलेली घोषणा " इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

हे महाराष्ट्राचे सदन असून येथे प्रादेशिकतेचा उल्लेख नको असे सांगत उपस्थित मुद्याची योग्य ती दखल घेतली असून उचित काळजी घेतली जाईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. सचिव (कार्यभार) यांनी, विधिमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांच्या संयुक्त सभेत आज, रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाची प्रत पटलावर ठेवली.

श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, " राज्यपालांनी शुद्ध मराठी भाषेत आणि कोठेही न अडखळता पूर्ण अभिभाषण मराठी भाषेत केले आणि कमी वेळेत जास्त विचार मांडले " इ. बाब उपस्थित करून माननीय राज्यपालांचे अभिनंदन केले.

सदनाच्या भावना माननीय राज्यपालांना वैयक्तिक जाऊन कळवितो, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

२. श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला—

" माननीय राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाबद्दल आम्ही या अधिवेशनाकरिता जमलेले महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सदस्य, त्यांचे मन:पूर्वक आभार मानतो. "

माननीय राज्यपालांच्या अभिभाषणावरील चर्चा विधान परिषदेच्या पुढील अधिवेशनात घेण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. सुरेश धस, (मंत्री) यांनी, नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असल्याचे सांगितले.

आजचा दिवस हा विशेष आहे. तेव्हा ही सूचना आज न मांडता इतर वेगळ्या पद्धतीने मांडण्याचा प्रयत्न करावा, असे सांगून माननीय सभापतींनी सूचनेस अनुमती नाकारली.

३. श्री. सुभाष देसाई, (मंत्री) यांनी, औरंगाबाद तसेच जालना स्थानिक प्राधिकारी संस्थेद्वारे निर्वाचित सदस्य श्री. अंबादास एकनाथराव दानवे यांचा सभागृहाला परिचय करून दिला.

४. सध्या सभागृहात मंत्रिमहोदय उपस्थित नसल्यामुळे आजच्या कामकाज पत्रिकेवर अनुक्रमांक ४ अंतर्गत दर्शविण्यात आलेली " मंत्र्यांचा परिचय " ही बाब थोडीशी पुढे ढकलण्यात येत आहे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

५. श्री. सुभाष देसाई, (मंत्री) यांनी पुढील अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवले—

(क) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १५ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ख) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १६ — महाराष्ट्र परगणा व कुळकर्णी वतने नाहीशी करण्याबाबत, महाराष्ट्र (समाजास उपयुक्त) सेवा इनामे रद्द करण्याबाबत, महाराष्ट्र विलीन प्रदेश किरकोळ दुमाला वहिवाटी नाहीशा करण्याबाबत, महाराष्ट्र गावची कनिष्ठ वतने नाहीशी करण्याबाबत आणि महाराष्ट्र मुलकी पाटील (पद रद्द करणे) (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ग) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १७ — महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(घ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १८ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ङ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १९ — महाराष्ट्र महानगरपालिका (महाराष्ट्र विभानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे काही महानगरपालिकांचे महापौर व उपमहापौर यांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०१९.

(च) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २० — मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(छ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २१ — महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचातय समिती (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ज) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २२ — महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायतसमिती (राज्य विभानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे विवक्षित जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व त्यांच्या विषय समित्यांचे सभापती व विवक्षित पंचायत समित्यांचे सभापती व उपसभापती पदांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे अध्यादेश, २०१९.

(झ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २३ — नागपूर सुधार प्रन्यास(सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ट) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २४ — महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ठ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २५ — महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

(ड) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २६ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९.

६. सचिव (कार्यभार) यांनी, राष्ट्रपतींची /राज्यपालांची अधिसंमती मिळालेल्या विधेयकांच्या नावांची यादी वाचून दाखवली.

७. सचिव (कार्यभार) यांनी, लोकलेखा समितीचा ६५, ६६, ६७ तसेच ६८ वा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

८. पुणे विभाग पदवीधर मतदारसंघातून महाराष्ट्र विधान परिषदेवर निवडून आलेले श्री. चंद्रकांत पाटील, महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारे महाराष्ट्र विधान परिषदेवर निवडून आलेले श्री. धनंजय मुंडे व यवतमाळ स्थानिक प्राधिकारी संस्थांद्वारे महाराष्ट्र विधान परिषदेवर निवडून आलेले श्री. तानाजी सावंत हे महाराष्ट्र विधानसभेवर निवडून गेल्यामुळे त्यांचे महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सदस्यत्व दिनांक २४ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी मध्यान्होत्तर समाप्त झाले, अशी घोषणा माननीय सभापतींनी केली.

९. महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारे महाराष्ट्र विधान परिषदेवर निवडून आलेले सदस्य श्री. चंद्रकांत रघुवंशी व धुळे तथा नंदुरबार स्थानिक प्राधिकारी संस्थेद्वारे महाराष्ट्र विधान परिषदेवर

निवडून आलेले सदस्य श्री. अमरिशभाई पटेल यांनी त्यांच्या जागेचा राजीनामा दिला असून तो १ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी मध्यान्होत्तर तसेच राज्यपालांनी नामनियुक्त केलेले सदस्य श्री. राहुल एस. नार्वेकर व श्री. रामराव वडकुते यांनी त्यांच्या जागेचा राजीनामा दिला असून तो अनुक्रमे ३ ऑक्टोबर, २०१९ व १४ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी मध्यान्होत्तर स्वीकारला असल्याची घोषणा माननीय सभापतींनी केली.

श्री. सदाभाऊ खोत, वि.प.स. यांनी, " राज्यात अवकाळी पावसामुळे मोठ्या प्रमाणात शेतीचे झालेले नुकसान " इ. बाबत मुद्दा मांडला.

१०. श्री. सुभाष देसाई, (मंत्री) यांनी, " श्री. अनिल बाळकृष्ण गोंडाणे, वि.प.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल हे सभागृह अतीव दुःख व्यक्त करते," असा शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

खालील सदस्यांनीदेखील आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

(१) श्री. भाई गिरकर (२) प्रा. जोगेंद्र कवाडे

(३) श्री. प्रकाश गजभिये (४) श्री. शरद रणपिसे

माननीय उप सभापती तसेच सभापतींनीदेखील आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सर्व सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोकप्रस्तावाची एक प्रत दिवंगत सदस्यांच्या शोकाकूल कुटुंबियांकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

११. मुख्यमंत्र्यांनी सभागृहाला पुढील मंत्र्यांचा परिचय करून दिला.

(१) श्री एकनाथ शिंदे, वि.स.स.

(२) श्री. सुभाष देसाई, वि.प.स.

(३) श्री. जयंत पाटील, वि.स.स.

(४) श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स.

(५) श्री. विजय थोरात, वि.स.स.

(६) डॉ. नितीन राऊत, वि.स.स.

महाराष्ट्र विधान परिषदेचे पुढील अधिवेशन सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ पासून नागपूर येथील विधान भवनात बोलवावे, अशी शिफारस राज्यपालांकडे करण्याचे ठरले आहे, अशी घोषणा माननीय सभापतींनी केली.

सत्र समाप्तीसंबंधीचा राज्यपालांचा पुढील आदेश माननीय सभापतींनी वाचून दाखविला.

" भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२) उपखंड (क) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून मी श्री. भगतसिंह कोश्यारी महाराष्ट्राचा राज्यपाल, याद्वारे महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सत्र संस्थगित करीत आहे."

यानंतर ' राष्ट्रगीत ' झाले.

सायंकाळी ५ वाजून ३३ मिनिटांनी सत्र संस्थगित झाले.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १ डिसेंबर, २०१९.

राजेंद्र भागवत,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधान परिषद.

विवरण क्रमांक - ५

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशनातील (डिसेंबर २०१९) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत

सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९

विधानपरिषदेची बैठक नागपूर येथील विधानपरिषदेच्या सभागृहात दुपारी १२-०० वाजता माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

अधिवेशनाचा शुभारंभ ‘ वंदे मातरम् ’ या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी, “ राज्यात झालेल्या अवकाळी पावसामुळे राज्यातील शेतकऱ्यांचे अतोनात नुकसान होणे ” इ. बाबत म.वि.प. नियम ९३ अन्वये प्रस्तावाची सूचना दिली असल्याचे सांगितले.

तसेच स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांच्या विषयी देशात सुरू असलेल्या संवेदनशील विषयाबाबत म.वि.प. नियम २३ (१) अन्वये प्रस्ताव दिला असल्याचे सांगितले.

सदरहू प्रस्तावाची सूचना प्राप्त झाली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. माननीय सभापतींनी, भारत देश भारतीय संविधान अंगीकृत केल्याचे सत्तरावे वर्ष साजरे करीत असल्याचे सांगून त्या पार्श्वभूमीवर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महान योगदानास मानवंदना देण्यासाठी भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेचे वाचन सभागृहासमोर केले.

२. उद्योग आणि खनिकर्म, उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी पुढील अभिनंदनाचा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले –

> “ माननीय न्यायमूर्ती श्री. शरद अरविंद बोबडे यांची भारताचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती झाल्याबद्दल हे सभागृह त्यांचे अभिनंदन करीत आहे.”

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

प्रस्तावावर पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाषण केले-

(१) प्रा. अनिल सोले

(२) डॉ. नितीन राऊत, सार्वजनिक बांधकाम मंत्री (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)

(३) श्री. हेमंत टकले

(४) श्री. गिरीशचंद्र व्यास

(५) श्री. शरद रणपिसे

(६) प्रा. जोगेंद्र कवाडे

(७) श्री. सदाभाऊ खोत

(८) श्री. कपिल पाटील

(९) श्रीमती नीलम गोऱ्हे (उपसभापती)

माननीय सभापतींनी देखील आपले विचार व्यक्त केले.

श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. यांनी माननीय सभापतींच्या पदास लागू असलेल्या राजशिष्टाचाराबाबतचा मुद्दा उपस्थित केला व आपले म्हणणे मांडले.

३. माननीय सभापतींनी पुढील घोषणा केली—

" महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सभागृह नेत्याचे पद रिक्त असून महाराष्ट्र विधान परिषद सभागृह नेत्याच्या नियुक्तीसंदर्भात मला माननीय मुख्यमंत्री महोदयांनी पत्र पाठवून कळविले आहे की, महाराष्ट्र विधान परिषद नियम २ च्या पोट-नियम (जे-१) मधील तरतुदीनुसार विधान परिषद " सभागृह नेता " म्हणून श्री. सुभाष देसाई, मंत्री व वि.प.स. यांची नियुक्ती करीत आहे. त्याप्रमाणे मी, श्री. सुभाष देसाई, मंत्री व वि.प.स. यांना विधान परिषद " सभागृह नेता " म्हणून घोषित करीत आहे."

४. माननीय सभापतींनी विरोधी पक्षनेत्यांच्या निवडीबाबत पुढील निर्णय दिला—

श्री. सुजितसिंह ठाकूर व इतर वि.प.स. यांनी विरोधी पक्ष नेते पदाच्या नियुक्ती संदर्भात पत्र दिले असून त्यामध्ये भारतीय जनता पक्षाच्या सदस्यांची संख्या विरोधी पक्षात सर्वाधिक असल्यामुळे श्री. प्रवीण यशवंत दरेकर यांची विरोधी पक्ष नेतेपदी निवड करावी, अशी विनंती केली आहे.

श्री. प्रवीण यशवंत दरेकर यापुढे या सभागृहातील विरोधी पक्ष नेते राहतील, असे माननीय सभापतींनी घोषित केले व श्री. प्रवीण यशवंत दरेकर यांनी विरोधी पक्ष नेत्याचे स्थान ग्रहण करावे, असे सांगितले.

पुढील सन्माननीय सदस्यांनी यासंदर्भात अभिनंदनपर भाषणे केली—

(१) श्री. सुभाष देसाई, उद्योग व खनिकर्म मंत्री

(२) श्री. भाई गिरकर

(३) श्री. भाई जगताप

(४) श्री. किरण पावसकर

(५) ॲड. अनिल परब

(६) श्री. जयंत प्र. पाटील

(७) श्री. सुरेश धस

(८) श्री. जयंत पाटील, वित्त मंत्री

(९) श्री. सुजीतसिंह ठाकूर

श्री. प्रवीण यशवंत दरेकर, विरोधी पक्ष नेता यांनी आभार मानले.

माननीय सभापतींनी, आज सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ रोजी मान्य केलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवल्याचे घोषित केले.

५. माननीय सभापतींनी, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमातील नियम ८ (१) अन्वये खालील सदस्यांना सभापती तालिकेवर नामनिर्देशित केले असल्याचे सांगितले :—

(१) श्री. गोपीकिसन बाजोरीया, वि.प.स.

(२) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

(३) आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.

(४) श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स.

(५) श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.

श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेता यांनी, ‘ अवकाळी पावसामुळे राज्यातील शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान ’ यासंदर्भात नियम ९३ अन्वये सूचना तसेच स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांच्या संदर्भातील म.वि.प. नियम २३ अन्वये प्रस्ताव दिला असल्याचे सभागृहास सांगितले.

" माननीय सदस्य सर्वश्री विजय (भाई गिरकर), प्रवीण दरेकर, प्रसाद लाड, सुजितसिंह ठाकूर, डॉ. रामदास आंबटकर, श्री. गिरीष व्यास, प्रा. अनिल सोले व श्री. सुरेश धस, वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम २३ अन्वये पुढील प्रस्ताव दिल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

" महाराष्ट्राचे दैवत व जाज्वल्य देशभक्तीचे प्रतीक असलेल्या स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्या संदर्भात काँग्रेस पक्षाचे राष्ट्रीय नेते असलेल्या श्री. राहुल गांधी यांनी दिनांक १४ डिसेंबर, २०१९ रोजी दिल्ली येथील रॅली दरम्यान केलेल्या सार्वजनिक वक्तव्याबद्दल हे सभागृह तीव्र नापसंती व्यक्त करीत आहे."

म.वि.प. नियम २५ (२) अन्वये या प्रस्तावास अनुमती नाकारीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

६. **वित्त मंत्र्यांनी**, सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक २७ " महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९ " सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

७. **वित्त मंत्र्यांनी**, सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्या सभागृहाला सादर केल्या.

माननीय सभापतींनी, " राज्यातील अनुदानास पात्र झालेल्या उच्च माध्यामिक शाळा व प्राथमिक, माध्यमिक शाळा व वर्ग तुकड्यांना प्रचलित नियमानुसार अनुदान मिळणे, अघोषित शाळा व वर्ग तुकड्या घोषित करून अनुदान देणे तसेच दिनांक १ नोव्हेंबर २००५ पूर्वी व त्यानंतर नियुक्त शिक्षकांना १९८२ ची जुनी पेन्शन योजना लागू करणे याबाबत सुरू असलेले शिक्षकांचे आंदोलन " इ.बाबत म.वि.प.नियम २८९ अन्वये दिलेली सूचना दालनात नाकारली असल्याचे सांगितले.

८. सांस्कृतिक कार्य मंत्र्यांनी, श्री. शिवाजीराव दत्तात्रय पाटील, माजी वि.प.स. यांच्या दु:खद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

खालील सन्माननीय सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या—

(१) श्री. सदाभाऊ खोत (२) श्री. विक्रम काळे

(३) श्री. कपिल पाटील (४) श्री. जयंत पाटील(वित्त व नियोजन मंत्री)

(५) श्री. पृथ्वीराज देशमुख (६) श्री. सुरेश धस

माननीय सभापतींनीही आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत शोकाकुल कुटुंबीयाकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी, " तालिका सभापतींच्या जाहीर केलेल्या यादीत थोडी सुधारणा करण्यात आली असून श्री. दत्तात्रय सावंत यांचे ऐवजी श्री. श्रीकांत देशपांडे यांची निवड जाहीर झालेली असल्याची नोंद सदनाने घ्यावी " असे जाहीर केले.

सभागृहाची बैठक आता स्थगित होत असून सभागृहाची बैठक उद्या मंगळवार, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९ रोजी दुपारी १२-०० वाजता पुन्हा भरेल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

मंगळवार, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९

(१) श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी " केंद्र सरकारने आणलेले नागरिकत्त्व विधेयक," इ. बाबत नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असल्याचे मा. सभापतींनी सांगितले व श्री. कपिल पाटील यांनी थोडक्यात म्हणणे मांडावे, अशी सूचना केली.

श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी उक्त सूचनेच्या अनुषंगाने आपले म्हणणे मांडले.

उपरोक्त विषय सरकारच्या अखत्यारीतील नसल्यामुळे ही सूचना नाकारत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) श्री. प्रवीण दरेकर व इतर वि.प.स. यांनी " अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान," इ. बाबत नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असल्याचे मा. सभापतींनी सांगितले व श्री. प्रवीण दरेकर यांनी थोडक्यात म्हणणे मांडावे, अशी सूचना केली.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक १५ मिनिटांकरिता स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ०७ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून २२ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

नियम २८९ अन्वये सूचना (पुढे सुरू) —

श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी " अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान," इ. बाबतच्या सूचनेच्या अनुषंगाने आपले म्हणणे मांडले.

उपरोक्त विषय आजच्या कामकाजपत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसून सदर विषयावर लक्षवेधी सूचना स्वीकृत आहेत त्याचप्रमाणे माननीय राज्यपालांच्या अभिभाषणावरील चर्चेदरम्यान सन्माननीय सदस्यांना आपले म्हणणे मांडता येईल, असे सांगत माननीय सभापतींनी सदर सूचना नाकारली.

(३) श्री. प्रवीण दरेकर व इतर वि.प.स. यांनी " महाराष्ट्राचे दैवत व जाज्वल्य देशभक्तीचे प्रतिक असलेल्या स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्या संदर्भात काँग्रेस पक्षाचे राष्ट्रीय नेते असलेल्या श्री. राहुल गांधी यांनी दिनांक १४ डिसेंबर, २०१९ रोजी दिल्ली येथील रँली दरम्यान केलेले आक्षेपार्ह वक्तव्य," इ. बाबत नियम २८९ अन्वये दिलेली सूचना दालनातच नाकारली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. आज मंगळवार, दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९ रोजी मान्य केलेली म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेची सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

२. श्री. गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले–

" अकोला (शिवणी) विमानतळाच्या विस्तारीत धावपट्टीचा प्रश्न अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, सदर धावपट्टीकरिता कृषी विद्यापीठाची जमीन हस्तांतरित करण्यात आलेली असतानाही सदर विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाकरिता अतिरिक्त जमिनीच्या भूसंपादनाची आवश्यकता असणे, अतिरिक्त जमीनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु. ७८,९९,८६,८३६/- ची असलेली आवश्यकता, सदर प्रकरणी उपअधिक्षक भूमि अभिलेख, अकोला यांचेकडून दिनांक २१ जानेवारी, २०१९ रोजी संयुक्त मोजणी अहवाल प्राप्त होणे, सद्य:स्थितीमध्ये शासनाने कृषी विद्यापीठाकडून हस्तांतरित केलेल्या जमिनीवर काम सुरू करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ७५ वर्षे जुने अकोला (शिवणी) विमानतळ अद्यापही उपेक्षित असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, उक्त विमानतळाच्या धावपट्टीचा प्रश्न तात्काळ निकाली काढण्याकरिता शासनाने युद्धपातळीवर अतिरिक्त जमीनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु. ७८,९९,८६,८३६/- ची आवश्यक असलेली रक्कमेची तरतूद करून अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाचा मार्ग मोकळा करण्याबाबत शासनस्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक १५ मिनिटांकरिता स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून २८ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ४३ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

सभागृहात गोंधळ सुरू राहिल्याने आजच्या कामकाजपत्रिकेवर दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना उद्या बुधवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी सकाळी १० वाजता घेण्यात येतील तसेच माननीय राज्यपालांच्या अभिभाषणावरील चर्चा पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

३. **ॲड. अनिल परब,** सर्वश्री हेमंत टकले, शरद रणपिसे, रामदास कदम, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रविंद्र फाटक, सतिश चव्हाण, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, नरेंद्र दराडे, श्रीमती विद्या चव्हाण, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री विप्लव बाजोरिया, आनंद ठाकूर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री विलास पोतनीस, अनिकेत तटकरे, डॉ. सुधीर तांबे, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, प्रकाश गजभिये, डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अब्दुल्लाखान दुर्राणी, ख्वाजा बेग, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव.

ॲड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी म.वि.प. अन्वये प्रस्ताव मांडत असताना सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक १५ मिनिटांकरिता स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ४९ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ०४ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये येऊन मोठमोठ्याने घोषणा देत असतात)

म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (पुढे सुरू)

ॲड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम २६० अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला.

" विदर्भातील मिहान येथे दीड लाख नोकऱ्या देण्याची योजना असताना गेल्या पाच वर्षात नोकऱ्या व रोजगाराचे प्रमाण अत्यल्प असणे, विदर्भाच्या महत्वाकांक्षी मिहान प्रकल्पाला चालना देण्यासाठी सर्वोतोपरी गरज, विदर्भातील विद्यापीठांमधून दरवर्षी लाखो पदवीधर निर्माण होणे, बेरोजगार युवकांची वाढती संख्या लक्षात घेता मिहानमध्ये रोजगार वाढीसाठी जड उद्योग, कृषी प्रक्रिया उद्योग, ऑटोमोबाईल प्रकल्प सुरू करण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भातील विद्यापिठांनी रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रम तयार करणे, त्याद्वारे रोजगार निर्मिती करण्याची आवश्यकता असणे, जलयुक्त शिवार योजनेने मोजक्याच शेतकऱ्यांच्या शेतात पाणी पोहोचलेले असणे, विदर्भातील सिंचनाचा अनुशेष मोठ्या प्रमाणात असल्याने तो भरुन काढण्याची गरज असणे, विदर्भातील प्रलंबित १३४ सिंचन प्रकल्पांना चालना देण्याची गरज असणे, त्याकरिता राज्य सरकारने विदर्भातील सिंचन प्रकल्पांना अधिकाधिक निधी देऊन निश्चित कालमर्यादेत सिंचन प्रकल्प पूर्ण करणे आवश्यक असणे, जल नियामक प्राधिकरणाने आगामी पाच वर्षात सिंचन अनुशेष दूर करण्याची माननीय राज्यपालांना

सादर केलेल्या पाच वर्षीय योजनेला गांभीर्यपूर्वक पूर्ण करण्याचे निश्चित धोरण आखण्याची गरज असणे, गोसेखुर्द राष्ट्रीय प्रकल्प सन २०२४ पर्यंत पूर्ण करण्याचे फेरनिर्धारित करण्याच्या धोरणाचा तातडीने फेरआढावा घेण्याची गरज असणे, गोसेखुर्द प्रकल्प २४ महिन्यात पूर्ण करण्यासाठी राज्य सरकारकडून निश्चित धोरण आखण्याची व निधी पुरवठा करण्याची तातडीची गरज असणे, विदर्भातील कापूस, सोयाबीन, तूर, धान, मका इत्यादी उत्पादनावर आधारित कृषी प्रक्रिया प्रकल्प भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली, बुलढाणा व अकोला या जिल्ह्यांमध्ये निर्माण करणे, संत्रा प्रक्रिया प्रकल्पाला नवीन चालना देण्याची गरज असणे, विदर्भातील औष्णिक वीज प्रकल्पांच्या अत्याधुनिकीकरणासाठी राज्य सरकारने तातडीने पावले उचलण्याची गरज असणे, या प्रकल्पांना नियमित कोळसा पुरवठा करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करणे, विदर्भासह राज्यातील पर्यावरणाला धोका निर्माण झाला असून मागील सरकारने घोषित ३३ कोटी वृक्षलागवड योजनेत मोठा गैरप्रकार झाला असणे, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रुग्णालय आणि अनुसंधान संस्थानला आघाडी सरकारच्या कार्यकाळात सन २०१४ मध्ये मंजूरी देणे, सदर मंजूरी देण्यात आल्यानंतरही रुग्णालयाचे काम अद्याप सुरू न होणे, अमरावतीत वस्त्रोद्योग पार्कला शासनाकडून प्रोत्साहन मिळण्याची तेथील उत्पादकांची अपेक्षा असणे, विदर्भात राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, गोंडवाना विद्यापीठ, तसेच कवी कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ तसेच महाविद्यालयामध्ये मोठ्या प्रमाणात रिक्त जागा असणे, त्यामुळे उच्च शिक्षणाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होणे व त्याचा परिणाम विदर्भातील रोजगार निर्मितीवर होणे, नागपूरातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रुग्णालयातले अपग्रेडेशनचे काम रखडणे, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या विस्तारीकरणाचे काम जमिनी अभावी रखडणे व याकडे शासनाने लक्ष देण्याची गरज असणे, मागील ५ वर्षात विदर्भासाठी मोठमोठ्या घोषणा करणे परंतु त्या पूर्ण न होणे, विदर्भात वन वन्यजीव पर्यटन विकासाकरिता उपलब्ध असणारी विपूल साधनसंपत्ती व संधी यांचा उपयोग करून आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या संसाधनासहीत विकास करणे, पर्यटकांना आकर्षित करून अनेक बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध व्हावा, राज्याच्या आर्थिक क्षमतेत वाढ व्हावी व पर्यटन तसेच सेवा उद्योग वाढावा, राष्ट्रीय वन्यजीव पर्यटन स्थळाप्रमाणे वन्यजीव सर्किट तयार करून ताडोबा, पेंच, नागझिरा इत्यादी वन पर्यटन स्थळे विकसित करणे, विदर्भातील तिर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळांचे सर्किट तयार करून रोजगार निर्मिती वाढविणे, विदर्भातील रस्ते विकासाचा बॅकलॉग लक्षात घेता राज्य महामार्गाचे चौपदरीकरण करण्याची आवश्यकता असणे, नागपूर येथील इंदिरा गांधी वैद्यकीय महाविद्यालय व इस्पितळाला आंतरराष्ट्रीय स्वरुपाचा दर्जा प्राप्त करून देण्यासाठी प्रयत्न करण्याची

आवश्यकता असणे, विदर्भातील शेतकऱ्यांसाठी दुय्यम स्वरुपाचा महत्वपूर्ण दुग्धव्यवसाय वाढीसाठी एन.डी.डी.बी. च्या सहकार्याने मराठवाडा व विदर्भात पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसायाच्या कार्यक्रमाला चालना देऊन शेतकऱ्यांना स्थायी उत्पन्न निर्माण करण्याची आवश्यकता असणे, मिहानमध्ये योगगुरु रामदेव बाबांच्या पतंजली फुडपार्कने गाशा गुंडाळल्याने तेथील कर्मचाऱ्यांवर बेरोजगारीची कुऱ्हाड कोसळणे व परिणामी हजारो कर्मचाऱ्यांच्या परिवारावर उपासमारीची वेळ येणे, विदर्भातील रस्त्यांची कामे अपूर्णावस्थेत राहणे, त्यामुळे रस्ते अपघातांचे केंद्र बनणे, विदर्भात मोठ्या प्रमाणात रस्त्यांचा अनुशेष असणे, मेळघाट व्याघ्रप्रकल्पातील गावांचे तसेच पेढी प्रकल्पाच्या पुनर्वसनाचे काम गेल्या ५ वर्षापासून रखडणे, विदर्भातील कापूस उत्पादनावर आधारित सुतगिरण्या व कापूस उद्योगाला चालना देण्याची गरज असणे, विदर्भाच्या विकासासाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

(चर्चा अपूर्ण..)

वित्त मंत्र्यांनी, " अवकाळी पावसामुळे बाधीत झालेल्या शेतकऱ्यांना द्यावयाची मदत," इ. बाबत निवेदन केले.

सन्माननीय सदस्यांनी आज सभागृहात गोंधळाच्या वेळी केलेले वर्तन रेकॉर्डवर घेत असून या संदर्भात गट नेत्यांच्या बैठकीत निर्णय घेण्यात येईल, असे मा. उप सभापतींनी सांगितले.

बुधवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९

(१) श्री. गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

अकोला (शिवणी) विमानतळाच्या विस्तारीत धावपट्टीचा प्रश्न अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, सदर धावपट्टीकरिता कृषी विद्यापीठाची जमीन हस्तांतरित करण्यात आलेली असतानाही सदर विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाकरिता अतिरिक्त जमिनीच्या भूसंपादनाची आवश्यकता असणे, अतिरिक्त जमीनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु. ७८,९९,८६,८३६/- ची असलेली आवश्यकता, सदर प्रकरणी उपअधिक्षक भूमि अभिलेख, अकोला यांचेकडून दिनांक २१ जानेवारी, २०१९ रोजी संयुक्त मोजणी अहवाल प्राप्त होणे, सद्य:स्थितीमध्ये शासनाने कृषी विद्यापीठाकडून हस्तांतरित केलेल्या जमीनीवर काम सुरू करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ७५ वर्षे जुने अकोला (शिवणी) विमानतळ अद्यापही उपेक्षित असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, उक्त विमानतळाच्या धावपट्टीचा प्रश्न तात्काळ निकाली काढण्याकरिता शासनाने युद्धपातळीवर अतिरिक्त जमीनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु. ७८,९९,८६,८३६/- ची आवश्यक असलेली रक्कमेची तरतूद करून अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाचा मार्ग मोकळा करण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

उद्योग मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) सर्वश्री रामनिवास सिंह, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

मुंबईतील ॲन्टॉप हिल येथील पोलीस ठाण्यात चौकशीसाठी गेलेल्या विजय हदयनारायण सिंह, वय वर्षे २६, यांचा पोलीस ठाण्यातील पोलिसांनी केलेल्या मारहाणीत मृत्यू झाल्याची घटना माहे ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, सायन कोळीवाडा येथे राहणारा विजय सिंह हा मेडिकल रिप्रेझेंटेटिव्ह म्हणून काम करत असणे, वडाळा येथील पेट्रोल पंपावर झालेल्या वादावरुन त्याला चौकशीकरिता पोलीस ठाण्यात बोलाविण्यात येणे, चौकशीसाठी आलेल्या विजय सिंह याला पोलिसांनी केलेल्या बेदम मारहाणीमुळे त्यांचा झालेला मृत्यू, चौकशीदरम्यान तरुणाचा

मृत्यू झाल्याने ॲन्टॉप हिल परिसरात झालेल्या संतापाच्या उद्रेकात रास्ता राको, दगडफेक करण्यात येणे, हिंसक झालेल्या जमावाला पांगविण्यासाठी पोलिसांनी केलेला लाठीमार, सदर प्रकरणी सखोल चौकशी होण्याची नितांत आवश्यकता, यासंदर्भात झालेल्या सीआयडी चौकशीचा अहवाल अद्याप आलेला नसणे, सदर प्रकरणाची चौकशी निष्पक्षपणे करण्याची होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, विजय सिंह यांच्या मृत्यूस जबाबदार असणाऱ्या पोलीस अधिकाऱ्याविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

गृह मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) डॉ. मनिषा कायंदे, सर्वश्री भाई गिरकर, रामनिवास सिंह, प्रवीण दरेकर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

डॉ. मनिषा कायंदे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

राज्यात महिलांवरील अत्याचारामध्ये झालेली वाढ, मागील पाच वर्षात महिलांवरील हिंसाचाराच्या घटनांमध्ये जवळपास ३३ टक्क्यांनी झालेली वाढ, परिणामी महिला असुरक्षित होणे, महिलांच्या अत्याचाराच्या सरासरी घटना पाहता सन २०१५ मध्ये दर महिन्याला ४०० तर सन २०१६ मध्ये दर महिन्याला सरासरी ४३१ तर २०१७ मध्ये दर महिन्याला ४५२ आणि यावर्षी ऑक्टोबरपर्यंत सरासरी ५३३ पर्यंत महिला अत्याचारात झालेली वाढ, या घटनांमध्ये बलात्कार, अत्याचार, अपहरण, हुंड्यावरून होणारे अत्याचार, विनयभंग, छेडछाड, मानसिक-शारीरिक अत्याचाराच्या घटनांचा समावेश असणे, याचबरोबर अल्पवयीन मुलींवर होणाऱ्या लैंगिक अत्याचाराच्या घटनांमध्ये तसेच महिलांवरील हिंसाचाराच्या घटनांमध्ये दिवसेंदिवस वाढ होत असणे आणि दुसरीकडे आरोपींना शिक्षा होण्याचे प्रमाण कमी होणे, परिणामी गुन्ह्यांमध्ये होत असलेली वाढ, याचबरोबर रेल्वे प्रवासात देखील महिलांना धक्काबुक्की, भांडणे, डब्यावर दगडफेक, अश्लील चाळे, विनयभंग अशा घटनांना सामोरे जावे लागत असणे, सदर गुन्हे कमी करण्याकरिता शासनाने अशा घटनांचे निकाल जलदगतीने न्यायालयात करण्याबाबत कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, तसेच जनजागृती मोहिम राबविणे, महिलांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने रेल्वे डब्यात पूर्णवेळ पोलीस तैनात करण्याची आवश्यकता, महिलांवरील अत्याचाराच्या घटना फास्टट्रॅक न्यायालयात निकाली काढण्याची नितांत

आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, महिलांवरील अत्याचारास आळा बसण्याच्या दृष्टीने शासनाने ठोस कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

गृह मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(चर्चा अपूर्ण..)

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज पार पाडणे शक्य होत नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक ५ मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ०५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून १० मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

' राज्यात महिलांवरील अत्याचारात झालेली वाढ ' इ. बाबतच्या लक्षवेधी सूचनेवरील चर्चा पुढे सुरू—

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

लक्षवेधी सूचना क्रमांक ०६ च्या विषयाबाबत सर्वोच्च न्यायालयात याचिका प्रलंबित असून विषय न्यायप्रविष्ट आहे. त्यामुळे ही सूचना पुढे ढकलण्याची विनंती संबंधित मंत्री महोदयांनी केलेली आहे. तसेच लक्षवेधी क्रमांक ०८ पुढे ढकलण्याची विनंती संबंधित मंत्री महोदयांनी केलेली असल्यामुळे दोन्ही लक्षवेधी सूचना पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

श्री. भाई जगताप वि.प.स. यांनी, लक्षवेधी सूचना पुढे ढकलण्यात आली असेल तर त्याबाबत सन्माननीय सदस्यांना देखील कळविण्याची तसदी घेण्यात यावी, इ. बाबत कार्यपद्धतीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेला मुद्दा अतिशय योग्य असून गट नेत्यांच्या बैठकीमध्ये त्याबाबत जरुर निर्णय घेण्यात येईल असे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

(४) सर्वश्री आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, रविंद्र फाटक, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. आनंद ठाकूर वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे भूकंप पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१८ पासून डहाणू धुंदलवाडी भागात भूकंपाचा पहिला धक्का बसणे, त्यानंतर २४ नोव्हेंबर, २०१८, दिनांक २, ४ व ८ डिसेंबर, २०१८ रोजी २.९ ते ३.३ रिश्टर स्केल इतक्या तीव्रतेचे धक्के या भागात बसणे, दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०१८ ते २ डिसेंबर, २०१९ पर्यंत भूकंपाला एक वर्ष २७ दिवस म्हणजे एकूण ३९५ दिवस पूर्ण होणे, तसेच या संपूर्ण परिसरात अनेक सौम्य स्वरुपाचे भूकंपाचे धक्के वारंवार बसल्याने डहाणू तालुक्यातील बहुतांश रहिवाशांनी स्थलांतर करणे, धुंदलवाडी, तलासरी, डहाणू, कासा, वंकास, कवाडा, उधवा, वडवली, आंबोली आदि गावांत भूकंपाच्या धक्क्याने नागरिकांचे जीव संकटात असणे, धुंदलवाडी आश्रमशाळेतील ७०० निवासी विद्यार्थी, तसेच चिंचले आश्रमशाळेतील ४०० विद्यार्थी भूंकपांच्या भितीपोटी शाळेत जात नसणे, डहाणू तालुक्यात पालघर, वसई तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात रहिवाशी वसाहती व संकुले असून २०१० पासून इमारतींची रचना भूंकपप्रवण क्षेत्र-३ अनुषंगाने करण्यात आलेली असणे, परिसरात भूकंपाच्या मोठ्या व मध्यम धक्क्यांनी सुरक्षिततेचा निर्माण झालेला प्रश्न, परिणामी गावपातळीवर जाऊन नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरु नये यासाठी जनजागृती करून आपत्कालीन कार्यवाहीचे प्रशिक्षण देण्याची गरज, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

भूकंप पुनर्वसन मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

आजच्या कामकाजपत्रिकेवर दर्शविण्यात आलेल्या व आज चर्चा न झालेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक ४, ५, आणि ८ उद्या सकाळी विशेष सत्रात चर्चेला घेण्यात येतील असे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची विशेष बैठक आता स्थगित होत असून सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२-०० वाजता पुन्हा सुरू होईल असे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ५० मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२-०० वाजता माननीय सभापती यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

(१) प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री रामदास आंबटकर, नागोराव गाणार, गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स. तसेच सर्वश्री प्रवीण दरेकर, सदाशिव खोत, महादेव जानकर, वि.प.स. यांनी, " महानगरपालिकेचे महापौर श्री. संदीप जोशी यांच्यावर काल मध्यरात्री जीवघेणा हल्ला होणे, अमरावती आऊटर रिंग रोडवर दोन अज्ञात हेल्मेटधारी हल्लेखोरांनी महापौरांच्या वाहनावर देशी कट्ट्यातून बेछूट व अंदाधुंदपणे गोळीबार केलेला असणे, नागपूर राज्याची उपराजधानी असून येथील प्रथम नागरिकच सुरक्षित नसल्याने नागरिकांमध्ये भितीचे व संतापाचे वातावरण निर्माण होणे " या विषयाबाबत म.वि.प. नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असून सन्माननीय विरोधी पक्षनेत्यांनी यासंदर्भात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेता यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले म्हणणे मांडले.

त्याच विषयावर दिलेल्या सूचनेच्या संदर्भात प्रा. अनिल सोले वि.प.स. यांनी त्यांचे म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

प्रा. अनिल सोले वि.प.स. यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले म्हणणे मांडले.

सभागृहापुढील इतर सर्व कामकाज स्थगित करण्यासाठी त्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात असे काम किंवा असा एखादा विशिष्ट प्रस्ताव सभागृहासमोर असणे आवश्यक आहे. परंतु उक्त विषय आजच्या कामकाजपत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे सदरहू सूचनेस अनुमती नाकारली. तथापि, विषयाचे गांभीर्य पाहता या प्रकरणी शासनाने निवेदन करावे, असे आदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२) सर्वश्री. प्रवीण दरेकर, ॲड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री. प्रसाद लाड, रमेश पाटील, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, सुरेश धस, निलय नाईक, सुजितसिंग ठाकूर वि.प.स. यांनी, " परतीच्या पावसाने राज्यभर थैमान घालून शेत पिकांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, चक्रीवादळाने भात शेती, फलोत्पादन, अन्य पिकांची झालेली हानी, मासळी व्यवसायाचे झालेले अतोनात नुकसान " या विषयाबाबत म.वि.स. नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असून सदरहू सूचनेस दालनात अनुमती नाकारली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. दत्तात्रय सावंत, किशोर दराडे, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील वि.प.स. यांनी, " सरकारकडून शिक्षकांच्या प्रश्नांवर गांभिर्याने दखल घेतली जात नसल्यामुळे शिक्षकांकडून पायी दिंडी, मोर्चे, आंदोलने, उपोषणे याद्वारे सरकारचे लक्ष वेधणे " या विषयाबाबत म.वि.प. नियम २८९

अन्वये सूचना दिली असून सन्माननीय सदस्यांनी यासंदर्भात आपले म्हणणे थोडक्यात मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. दत्तात्रय सावंत वि.प.स. यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले म्हणणे मांडले.

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील एखादा नियम स्थगित करणे या संबंधीचा नियम २८९ हा आहे. कोणत्याही सदस्यास माननीय सभापतींच्या अनुमतीने कोणताही नियम स्थगित करण्यासंदर्भात सूचना देता येईल. यावरुन असे दिसून येते की, प्रश्नोत्तराचा तास किंवा इतर सगळे कामकाज स्थगित करण्यासाठी त्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात असे काम किंवा असा एखादा विशिष्ट प्रस्ताव सभागृहासमोर असणे आवश्यक आहे. परंतु उक्त विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे सदरहू सुचनेस अनुमती नाकारली तथापि, या विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेता मुख्यमंत्री महोदयांनी आपल्या दालनात किंवा माझ्या दालनात शिक्षण मंत्री, वरिष्ठ मंत्री व अर्थमंत्री यांच्या समवेत अधिवेशन संपण्याच्या आत बैठक घेऊन समाधानकारक तोडगा काढावा असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

१. सचिव (एम) यांनी अतारांकित प्रश्नोत्तराची पहिली, दुसरी, तिसरी व चौथी यादी सभागृहासमोर ठेवली.

श्री. हेमंत टकले वि.प.स. यांनी, डॉ. श्रीराम लागू यांच्या नावाने नटसम्राट पुरस्कार शासनाने घोषित करावा, इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

सांस्कृतिक कार्यमंत्र्यांनी याबाबत नोंद घेतली.

२. (१) उद्योग मंत्र्यांनी, (अ) श्री. विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे लेखापरीक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपान अहवाल, (ब) श्री. साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था, शिर्डी यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमारे ठेवले.

(२) वने व संसदीय कार्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल आणि हिशेब सभागृहासमोर ठेवले.

३. संसदीय कार्यमंत्र्यांनी, विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या दुसऱ्या (पावसाळी) अधिवेशनात दिनांक १७ जून, २०१९ ते २ जुलै, २०१९ या कालावधीत मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहात दिलेल्या एकूण ३५ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे दुसरे पावसाळी

अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण ४२७ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

४. बुधवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी प्राप्त झालेल्या सूचनांपैकी मान्य केलेल्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

(५) सर्वश्री रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री नागोराव गाणार, गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. रामदास आंबटकर वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

राज्यात विशेषतः भंडारा व गोंदिया जिल्ह्यात आधारभूत धान खरेदी केंद्र सुरू करण्यात येणे, त्यात भंडारा जिल्ह्यात ६६ आधारभूत धान खरेदी केंद्रावर १ नोव्हेंबर पासून धान खरेदीला तालुकानिहाय सुरूवात होणे, त्यातच भंडारा तालुक्यातील २९१ शेतकऱ्यांनी ९५६४ क्वि. धान विकला असून त्याचे १ कोटी ७३ लाख ५८ हजार ६०० रुपये शेतकऱ्यांना न मिळणे, त्यातच मोहाळी ता. १०८४ शेतकरी ३५,८९१ क्वि. धान ६ कोटी ५१ लाख ४२ हजार ८२८ रुपये, तुमसर १५९० शेतकरी ५४,९४७ क्वि. धान ९ कोटी ९७ लाख ३० हजार ७५ रुपये, लाखनी ता. १७६१ शेतकऱ्यांनी ६२,४७२ क्वि. धान ११ कोटी ३३ लाख ८७ हजार २२४ रू., साकोली ता १४५९ शेतकरी ५२,८६९ क्वि. धान ९ कोटी ५९ लाख ५७ हजार ५९८ रू., लाखादूर ता. ११५६ शेतकऱ्यांनी ४६,२४५ क्वि. धान ८ कोटी ३९ लाख ३७ हजार २१६ रुपये, पवनी ता. ७३५ शेतकरी २८,२६१ क्वि. ५ कोटी १९ लाख ४७ हजार ८४१ रू., इत्यादी केन्द्रांवरील शेतकऱ्यांची असे एकूण ९० हजार ६९२ क्विटल धानाची विक्री करणे, त्यापोटी ५२ कोटी ७४ लाख ६१ हजार ३४३ रुपये अद्यापही शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा न होणे, त्यामुळे गेल्या १ महिन्यापासून शेतकरी चुकाऱ्यापासून वंचित राहावे लागणे, त्यातच धान खरेदी केन्द्रांवर विक्री करताना शेतकऱ्यांना नमुना-८ अ ची अट लादली जाणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांद्वारे सदर अट रद्द करण्याची मागणी केली जाणे खरेदी झालेल्या धानाची रक्कम शेतकऱ्यांच्या खात्यात तातडीने जमा करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) सर्वश्री सतीश चव्हाण, किरण पावसकर, हेमंत टकले, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, ख्वाजा बेग, आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री प्रकाश गजभिये, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, जगन्नाथ शिंदे, अरुणकाका जगताप, नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर, गिरीशचंद्र व्यास, रामदास आंबटकर, ॲड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रवीण दरेकर, पृथ्वीराज देशमुख, रमेशदादा पाटील, प्रसाद लाड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. सतीश चव्हाण वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

" राज्य सरकारच्या विविध पदभरतीच्या परीक्षा " महापरीक्षा पोर्टलद्वारे " घेण्यात येणे, मात्र या महापरीक्षा पोर्टलमध्ये अनेक गैरप्रकार होत असणे त्यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करणाऱ्या परीक्षार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होत असणे, हे महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करणे आवश्यक असणे, राज्य सरकारने सन २०१७ मध्ये सरकारी पदभरती करण्याची जबाबदारी महाआयटी विभागाकडे दिलेली असणे, या विभागाने पदभरतीच्या परीक्षा घेण्यासाठी महापरीक्षा पोर्टलची निर्मिती केली असणे, सध्या राज्यात विविध पद भरतीच्या परीक्षा या पोर्टलद्वारे घेण्यात येत असणे, एखादा परीक्षार्थी परिक्षेला गैरहजर असला तरी त्याचे नाव अंतिम गुणवत्ता यादीत येणे, परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांचे परीक्षा केंद्र एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात देणे, अनेक परीक्षांमध्ये चुकीचे प्रश्न विचारुन चुकलेल्या प्रश्नांचे सरसकट गुण बहाल करणे असे अनेक गैरप्रकार समोर आले असणे, यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करणाऱ्या परीक्षार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान झाले असून नोकरी न मिळाल्याने त्यांचे मानसिक खच्चीकरण होत असणे, स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये महापरीक्षा पोर्टल विरोधात प्रचंड असंतोष पाहण्यास मिळत असणे, विद्यार्थ्यांनी विविध जिल्ह्यात हजारोंच्या संख्येने मोर्चे, आंदोलने करून हे महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करा अशी मागणी केलेली असणे, मात्र त्यांची शासनाने काहीच दखल घेतलेली नसणे, शैक्षणिक हब म्हणून पुढे येत असलेल्या औरंगाबाद शहरात मराठवाडयातील जवळपास २५००० विद्यार्थी स्पर्धा परिक्षेची तयारी करीत असणे, यातील बहुसंख्य विद्यार्थी हे ग्रामीण भागातील असून आर्थिक परिस्थिती अभावी अनेक विद्यार्थी मिळेल ते काम करून स्पर्धा परीक्षेची तयारी करीत असणे, त्यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करून स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर होणारा अन्याय लक्षात घेता महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करावे यासाठी शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही, उपायोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(७) ॲड. अनिल परब,वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे नगरविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

मुंबई मेट्रो लाईन ५ या मार्गावर नवीन इमारतीचा विकास व पुनर्विकासाकरीता एमएमआरडीएची पूर्वमंजूरी न घेता कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेकडून बांधकामास देण्यात आलेल्या परवानग्या, तत्कालीन आयुक्त श्री. ई रविंद्रन यांना एमएमआरडीए चे तत्कालीन महानगर आयुक्त श्री. यु.पी.एस. मदान यांनी Do No. Metro/plu/TPUnit/Metro Noc/625/ 2016, दिनांक २० डिसेंबर २०१६ रोजी पाठविलेले पत्र, सदर पत्राच्या अनुषंगाने कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील या मार्गिकेवर असणाऱ्या सर्व नवीन इमारती बांधण्यास बांधकाम परवानगी तसेच जुन्या इमारतींचा पुनर्विकास करण्यात येणाऱ्या इमारतीना बांधकाम परवानगी देतेवेळी मुंबई महानगर विकास प्राधिकरण, वांद्रे-पूर्व यांचा ना हरकत दाखला घेणे आवश्यक असताना त्यास बगल देत कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने दिलेल्या परवानग्या, तत्कालीन महानगर आयुक्त श्री. यु.पी.एस. मदान, यांच्या पत्राकडे दुर्लक्ष करून स्वतःच्या व विकासकांच्या फायद्याकरिता श्री. मारुती राठोड, विद्यमान सहा. संचालक नगररचना, श्री संजय भोळे, नगररचनाकार, कल्याण विभाग, श्री. अनुप धुवाड, कनिष्ठ अभियंता, श्री. लिलाधर नारखेडे, कनिष्ठ अभियंता व इतर अधिकाऱ्यांनी केलेली मनमानी, यासंदर्भात श्री. आर. ए. राजीव, आयुक्त, एमएमआरडीए व आयुक्त, श्री. गोविंद बोडके, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका तसेच मा. पंतप्रधान महोदय यांच्याकडे दिनांक ३ सप्टेंबर,२०१९ रोजी तक्रारदार मनोज कुलकर्णी यांनी सदर बाब पत्रव्यवहार करून निदर्शनास आणून दिल्यानंतर सदर कामांना स्थगिती आदेश देण्यात येऊनसुद्धा सदरहू बांधकामे अद्याप सुरळीत सुरू असणे, सदर मार्गिकेवरील नवीन बांधकामांना " ना हरकत दाखला " न घेताच दिलेल्या सर्व बांधकाम परवानग्यांची सखोल चौकशी होण्याची नितांत आवश्यकता यास जबाबदार असणाऱ्या सर्व अधिकाऱ्यांची सखोल चौकशी करून तात्काळ दोषींविरुद्ध निलंबनाची कार्यवाही करावी तसेच सर्व बांधकामांना दिलेल्या परवानग्या विनाविलंब रद्द करण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

नगरविकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(८) सर्वश्री श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

राज्यात महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक मंडळाच्या शाळा बंद करून आय.सी.एस.ई. आणि सी.बी.एस.ई. मंडळाच्या शाळा सर्रासपणे सुरू असून या शाळांमध्ये मराठी भाषेला तृतीय भाषेचा दर्जा देण्यात येणे, तर दुसरीकडे दिवसागणिक मराठी शाळेच्या विद्यार्थ्यांची पटसंख्या कमी होत असून शिक्षक अतिरिक्त ठरत असतानाच आता शिक्षकांना वेतनकपातीला सामोरे जावे लागण्याची निर्माण झालेली भीती, शिक्षण आयुक्तांनी पटसंख्येच्या आधारे शिक्षकांचे वेतन ठरवता येईल का ? याचा अभ्यास करण्यासाठी शिक्षण संचालक दिनकर पाटील यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीची स्थापना केलेली असणे, याचा सर्वाधिक फटका मराठी शाळांना बसणार असणे, यामुळे राज्यातील शिक्षक वर्गात पसरलेले भीतीचे वातावरण, यास्तव राज्यातील सर्व शाळांमध्ये महाराष्ट्र स्टेट बोर्ड सक्तीचे करण्याबाबत, आय.सी.एस.ई. व सी.बी.एस.ई. सह राज्यातील सर्व शाळांमध्ये इयत्ता १ ली ते १० वी पर्यंत मराठी विषय सक्तीचा करण्याची आवश्यकता, महाराष्ट्र स्टेट बोर्डाकरिता शासनाकडून सवलतीत घेतलेल्या जागांवर नियमभंग करून बिनदिक्कत सुरू असलेल्या आय.सी.एस.ई. व सी.बी.एस.ई. शाळांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(चर्चा अपूर्ण..)

(दोन्ही बाजूचे काही सन्माननीय सदस्य उभे राहून एकाच वेळीबोलण्याचा प्रयत्न करीतच असतात.)

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज पार पाडणे शक्य होत नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक १५ मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ११ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून २६ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

आयसीएसई व सीबीएसईसह राज्यातील सर्व शाळांमध्ये पहिले ते दहावीपर्यंत मराठी विषय सक्तीचा करणे इ. बाबत दिलेल्या लक्षवेधी सूचनेवरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(९) श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

नवे सरकार आणि नवीन मुख्यमंत्री यांना अंधारात ठेवून माजी शिक्षणमंत्र्यांच्या धोरणानुसार राज्यातील शिक्षण व्यवस्था मोडीत काढणारे ३३ अभ्यासगट नेमण्याचा आदेश मंत्री मंडळाच्या निर्णयाचा हवाला देऊन शिक्षण विभागाने काढणे, नवीन सरकारला बदनाम करण्यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्र्यांनी स्क्रॅप केलेले शिक्षणमंत्र्यांचे शैक्षणिक धोरण पुन्हा राबविण्यामागे शिक्षण खात्यातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचे षडयंत्र असणे, वेतन आणि वेतन अनुदान मोडीत काढून प्रतिविद्यार्थी व्हाऊचर सिस्टीम राबविण्याचे धोरण आखणे, पाकिस्तान आणि चिली देशात अपयशी ठरलेली व्हाऊचर व्यवस्था महाराष्ट्राच्या माथी मारणे, दुर्गम भागातील कमी पटसंख्येच्या ७० हजार शाळा बंद करून फक्त १ हजार पटसंख्येच्या ३० शहरी शाळा चालू ठेवण्याची घातक योजना आखणे, वेतनेतर अनुदानाऐवजी राज्यातील शिक्षण व्यवस्था सीएसआर फंडाकडे सोपवणे, महाराष्ट्रातील शिक्षण संस्था मोडून काढून खिळखिळ्या करणे, शिक्षणाचे पूर्णपणे संघीकरण करून अभ्यासक्रम / पाठ्यक्रम व अध्यापन शैली प्रेरित करणे, त्यासाठी सर्व तज्ज्ञांची सल्लागार मंडळे बरखास्त करण्यात येणे, वर्तमान शिक्षण व्यवस्था मोडून काढण्यात येणे, विद्यापीठे ताब्यात घेणे, अनुदानित शिक्षण व्यवस्थेचे कंपनीकरण करणे, राज्यातील १५० रात्रशाळांमधील ज्येष्ठ, अनुभवी शिक्षकांची हकालपट्टी करून तिथे सरप्लस शिक्षकांची नेमणूक करणे, आरटीई कायद्याचा उलटा अर्थ काढत शिक्षक संख्या कमी करणे व शिक्षक संच बदलणे, मराठी, हिंदी, इंग्रजी, उर्दू, संस्कृत अशा साडेतीन भाषांसाठी एक शिक्षक ठेवणे, गणित आणि विज्ञानासाठी पूर्वी दोन शिक्षक असत आता फक्त एकच शिक्षक, समाजशास्त्र, कला, क्रीडा विषयांना शिक्षक नसणे, शाळा चालूच शकणार नाहीत अशी व्यवस्था करणे, अनुदानित शाळा बंद करून १५ हजार सेल्फ फायनान्सच्या शाळा सुरू करणे, काही लाख शिक्षकांच्या ऑनलाईन बदल्या करून स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या प्राथमिक शिक्षण व्यवस्थेत प्रचंड गोंधळ निर्माण करण्यात येणे, ऑनलाईन आणि शिक्षक भरती पोर्टलमध्ये घोळ असणे, ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रीयेत गोंधळ होऊन विद्यार्थ्यांचे प्रचंड हाल होणे, यामुळे विद्यार्थी, पालक शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप याची दखल घेऊन ३३ अभ्यासगटांचे

आदेश तसेच माजी शिक्षणमंत्र्यांचे धोरण व शैक्षणिक नुकसान करणारे निर्णय त्वरित रद्द करण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(चर्चा अपूर्ण.)

सभागृहाचे कामकाज १० मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३१ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४१ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

३३ अभ्यासगटांचे आदेश व माजी शिक्षणमंत्र्यांचे धोरण व निर्णय त्वरीत रद्द करणे, इ. बाबत दिलेल्या लक्षवेधी सूचनेवरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

(विरोधी पक्षाचे सन्मानीय सदस्य सभात्याग करतात.)

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१०) ॲड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, जनार्दन चांदूरकर, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. अमरनाथ राजूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. मोहनराव कदम, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

ॲड. हुस्नबानू खलिफे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मत्स्यविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

"राज्याच्या सागरी हद्दीत बेकायदेशीरपणे परराज्यातील हायस्पिड ट्रॉलर्स व एलइडी पर्ससीनच्या विध्वसंक मासेमारीमुळे पारंपारिक मासेमारांना पुरेसे मासे मिळत नसून जाळयांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होत असल्याचे दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, यामुळे राज्यातील पारंपारिक मासेमारांवर दुहेरी संकट ओढवलेले असणे, परिणामी मच्छीमारांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण, याकरिता शासनाने सन २०१८-१९ या वर्षासाठी मत्स्य दुष्काळ जाहीर करावा तसेच भविष्यात मत्स्य दुष्काळ होऊ नये यासाठी ठोस उपाययोजना करण्यात यावी, अशी मागणी पारंपारिक मच्छीमारांनी तत्कालीन मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केलेली असणे, या निवेदनातील मागण्यांची दखल घेऊन शासनाद्वारे अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही करण्यात न येणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(११) सर्वश्री विक्रम काळे, श्री. सतीश चव्हाण, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. विक्रम काळे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

"राज्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयांना " कायम " विनाअनुदान तत्वावर परवानगी देण्यात येणे, राज्यशासनाने प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा " कायम " शब्द काढण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेणे, त्याप्रमाणे राज्यात " कायम " विनाअनुदान तत्वावर देण्यात आलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयांचा " कायम " शब्द काढावा, यासाठी शिक्षक लोकप्रतिनिधी व प्राध्यापक संघटनांनी शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करणे, आझाद मैदान मुंबई येथे या प्रश्नासाठी धरणे आंदोलन सुरू असणे, तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण अखत्यारीतील चित्रकला व फार्मसी महाविद्यालयांना ९० टक्के वेतन अनुदान सुरू असणे, उर्वरीत १० टक्के अनुदान देऊन ते १०० टक्के करावे यासाठी वारंवार शासनाकडे मागणी करणे, यासाठी संबंधित संचालकांनी शासनाकडे तसा प्रस्तावही पाठविणे, परंतु सदर प्रस्तावावर अद्याप कोणताही निर्णय न होणे, तसेच वरिष्ठ महाविद्यालयीन प्राध्यापकांना ७ वा वेतन आयोग लागू करणे, लागू करत असताना केंद्राप्रमाणे लागू केलेल्या शिफारशी न लावता राज्य शासनाने उच्च शिक्षण खात्यांतर्गत नेमलेल्या समितीच्या शिफारशी लागू करणे, त्यामुळे प्राध्यापकांवर अन्याय होणे, त्यामध्ये अनेक त्रूटी असणे, याबाबत राज्यातील प्राध्यापकांनी आंदोलन करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही."

उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१२) सर्वश्री विनायक मेटे, सदाशिव खोत, अंबादास दानवे, प्रसाद लाड, प्रवीण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, सुरेश धस, रामदास आंबटकर वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. विनायक मेटे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे इमाव, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

"मराठा समाजाला आरक्षण मिळावे याकरीता मागील तीस वर्षांपासून समाजाने लढा दिलेला असणे, याकरीता लाखोंच्या संख्येने मोर्चे व अनेक प्रकारची आंदोलने होणे, प्रथमतः या सर्व बाबींची दखल घेवून सन २०१४ साली शासनाने आर्थिक मागास प्रवर्ग (ESBC) अशा वेगळ्या प्रवर्गाखाली १६% आरक्षण जाहीर करणे, परंतु यामध्ये प्रंचड त्रुटी असल्याने हे आरक्षण न्यायालयात टिकू न शकणे, यामधील सर्व त्रुटी दूर करून स्वतंत्र अभ्यास करण्याकरिता तज्ञांच्या मदतीने शासनाने सामाजिक व आर्थिक मागास प्रवर्ग (SEBC) सर्व त्रुट्या दूर करून जाहीर करणे, हे आरक्षण मा. न्यायालयात पण टिकणे, मराठा, कुणबी व शेती व्यवसायातील बहुजन समाज यांच्यातील सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक विकासावर प्रकर्षाने लक्ष देण्यासाठी त्यांचे प्रश्न जाणुन घेणे त्याचा सविस्तर अभ्यास करणे, त्यावर उपाययोजना सुचविणे या विषयी निरंतर कार्यरत असणारी संस्था राज्यामध्ये कार्यान्वित असणे आवश्यक असल्याने तत्कालीन सरकारने छत्रपती शाहु महाराज संशोधन प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (SARTHI) या नावाने शाहु महाराजांच्या जयंतीच्या निमित्ताने २६ जून, २०१८ रोजी पुणे येथे संस्था सुरू करणे, या संस्थेला अभ्यास करण्याकरिता शासनाने विशेषाधिकार दिलेले असणे, यामध्ये संचालक मंडळावर शासकीय व अशासकीय व्यक्तींची नियुक्ती करण्यात येणे, या संस्थेचे संशोधन अतिशय अभ्यासुपणे सुरू असणे, परंतु शासनाने दिनांक ३ डिसेंबर, २०१९ रोजी परिपत्रक काढून सारथी संस्थेचे स्वतःचे कोणतेही उत्पन्न नाही, तसेच सारथी या संस्थेसाठी सन २०१९-२०२० च्या अर्थसंकल्पामध्ये वेतन/ वेतनेत्तरची तरतूद करण्यात आली आहे मात्र महाज्योती व अमृत या संस्थांसाठी भविष्यात वेतन/ वेतनेत्तरासाठी लेखाशीर्ष दिल्यानंतरच अनुदान उपलब्ध होईल असे आदेश काढण्यात आलेले असणे, त्यामुळे ही संस्था मराठा, कुणबी व शेती व्यवसायातील बहुजन समाजातील नागरिकांवर काम करत असताना देखील शासनाने बहुजन समाजाचा जराही विचार न करता बंद करण्याचे षडयंत्र रचणे, याबाबत मराठा, कुणबी व शेती व्यवसाय संबंधितांचा शासनाबद्दल निर्माण झालेला तीव्र असंतोष व यावर शासनाची प्रतिक्रिया."

इमाव, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ४२ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून १५ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

सन्माननीय मंत्री महोदय सभागृहात उपस्थित नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक १० मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून १५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून २५ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

५. (१) श्री. सुरेश धस वि.प.स. यांनी, "बीड जिल्ह्यासह १२ जिल्ह्यांतील पीक विमा कंपन्यांनी विमा भरण्याबाबत शासनाने ज्या निविदा काढलेल्या आहेत त्या निविदा अद्याप भरलेल्या नसणे ' तसेच बीड जिल्ह्यातील अनेक शेतकऱ्याची बँक खाती गोठविण्यात आलेली असणे" इ. बाबत औचित्याचे मुद्दे उपस्थित केले.

(२) श्री. किरण पावसकर वि.प.स. यांनी, "खंबाटा एव्हीएशन कंपनी कंपनीतील ३ हजार कर्मचारी बेकारीच्या खाईत लोटले गेले असून त्यांची थकीत देणी मिळालेली नसणे," इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(४) श्री. जगन्नाथ शिंदे वि.प.स. यांनी, "कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील मनपाच्या १२ बीओटी प्रकल्पांमध्ये झालेल्या अनियमिततेबाबत मनपाच्या आस्थापनेवरील जबाबदार अधिकारी व कर्मचारी यांची विभागीय चौकशी करून त्याचा अहवाल सहा महिन्यांच्या आत शासनाने मागविलेला असताना सुद्धा अद्यापपर्यंत तो अहवाल शासनाकडे सादर झालेला नसणे," इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

६. आज प्राप्त झालेल्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना उद्या घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

७. (१) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स. वि. क्रमांक ४६ — महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) प्रा.अनिल सोले (२) श्री. सुरेश धस

(३) ॲड. निरंजन डावखरे

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(२) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक ४३ — महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. प्रवीण दरेकर (२) श्री. सुरेश धस

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(३) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४४ — महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(४) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४५ — महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समिती (राज्य विधानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे विवक्षित जिल्हा

परिषदांचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व त्यांच्या विषय समित्यांचे सभापती आणि विवक्षित पंचायत समित्यांचे सभापती व उप सभापती पदांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. जयंत प्र. पाटील (२) श्री. सुरेश धस

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

८. श्री. हेमंत टकले वि.प.स. यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

" राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाबद्दल आम्ही या अधिवेशनाकरिता जमलेले विधानपरिषदेचे सदस्य, त्यांचे मनःपूर्वक आभार मानतो."

(भाषण अपूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण..)

गुरुवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९

राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलच्या आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

प्रस्ताव पुनः प्रस्तुत झाला.

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला—

(१) श्री. हेमंत टकले (२) श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेते

(३) श्री. जयंत प्र.पाटील (४) श्री. शरद रणपिसे

(५) श्री. भाई गिरकर (६) डॉ. मनिषा कायंदे

(७) डॉ. परिणय फुके (८) श्री. नरेंद्र दराडे (भाषण अपूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण)

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १२.०० वाजता स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२ वाजून १० मिनिटांनी
माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

१. (१) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाचा दिनांक १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर, २०१७ या कालावधीतील बारावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(२) नियोजन व जलसंपदा मंत्र्यांनी, (क) विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद आणि उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (घ) तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा विसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल, (ङ) महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व त्यावरील महालेखापाल (लेखापरीक्षा-१) महाराष्ट्र यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षण अहवाल व अनुपालन अहवाल, (ग) कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे यांचा सन २०१६-२०१७ या कालावधीच्या लेख्यावरील भारताचे नियंत्रण व महालेखापाल यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वित्तीय अहवाल, (ख) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षांचे स्वतंत्र लेखापरीक्षा व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल, सभागृहासमोर ठेवला.

(३) वस्त्रोद्योग मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा बावन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

२. ॲड. अनिल परब, समिती प्रमुख यांनी, शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या कामकाजाच्या क्रमात दाखविण्यात येणाऱ्या अशासकीय विधेयकांना वेळ नेमून देण्यासंबंधीचे अशासकीय विधेयके व ठराव समितीचे प्रतिवृत सभागृहाला सादर केले व ते संमत करावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

प्रतिवृत्त संमत झाले.

३. माननीय सभापतींनी, आज दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९ रोजी मान्य केलेल्या म.वि.प. ९३ अन्वयेच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे घोषित केले.

४. आजच्या कामकाजपत्रिकेत दाखविण्यात आलेली म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने विभागाकडून आली नसल्यामुळे सदर निवेदने उद्या घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१) सर्वश्री. विनायकराव मेटे, सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स. यांनी, " मराठा, कुणबी, मराठा-कुणबी आणि कुणबी- मराठा या समाजातील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक व कौशल्य विकास करण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या सारथी या संस्थेची रद्द करण्यात आलेली स्वायत्तता बहाल करणे " इ. बाबत म.वि.प. नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असून त्यावर सन्माननीय सदस्यांनी थोडक्यात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. यांनी उपरोक्त सूचनेसंदर्भात आपले म्हणणे थोडक्यात मांडले.

सदर विषय नियम २८९ अन्वयेच्या निकषात बसत नाही असे सांगून माननीय सभापतींनी सदर सूचनेस अनुमती नाकारली.

(२) सर्वश्री. विनायकराव मेटे व सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स. यांनी, " सर्वोच्च न्यायालयातील मराठा आरक्षणासंदर्भातील याचिकेमधील ज्येष्ठ वकिलांना कायम ठेवणे " इ. बाबत नियम २८९ अन्वये दिलेली क्रमांक २ ची सूचना नाकारली असली तरी हा समाजिक विषय असल्यामुळे या सूचनेवर शासनाने सभागृह संपण्यापूर्वी निवेदन करावे असे निदेश देत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी, आजच्या दिवसाच्या कामकाजपत्रिकेतील अनुक्रमांक ४ वर दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे सांगितले.

राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलच्या आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला —

श्री. नरेंद्र दराडे यांनी आपले भाषण पूर्ण केले.

(चर्चा अपूर्ण)

श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, " सभागृहात आज पुरवणी मागण्यांवर चर्चा होणार नाही असे ठरले असल्यामुळे माननीय राज्यपालांच्या अभिभाषणावरील चर्चेसाठी जी वेळेची मर्यादा होती ती उठविण्यात यावी." इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

माननीय राज्यपालांच्या अभिभाषणावरील चर्चेसाठी जी वेळेची मर्यादा होती ती उठविण्यात आली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलच्या आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला —

(९) श्री. प्रकाश गजभिये (१०) श्री. सुरेश धस

(११) श्री. भाई जगताप (१२) श्री. बाळाराम पाटील

(चर्चा अपूर्ण)

(१) उद्योग मंत्र्यांनी, " औद्योगिक क्षेत्र विकसित करण्यासाठी पूर्वीप्रमाणे वाढीव शुल्क कायम ठेवणे " इ. बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने म.वि.प. नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(२) उद्योग मंत्र्यांनी, " मुंबई उच्च न्यायालयाने मराठा आरक्षणास आव्हान देणाऱ्या याचिका फेटाळून शासनाने दिलेले आरक्षण कायम ठेवणे " इ. बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने म.वि.प. नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलच्या आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरू झाली.

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला —

(१३) श्री. रवींद्र फाटक
(१४) श्री. किरण पावसकर
(१५) श्री. सदाभाऊ खोत
(१६) ॲड. रामहरी रुपनवर
(१७) श्री. कपिल पाटील
(१८) श्री. अंबादास दानवे
(१९) श्री. ख्वाजा बेग
(२०) श्री. गिरीशचंद्र व्यास
(२१) प्रा. जोगेंद्र कवाडे
(२२) श्री. दत्तात्रय सावंत
(२३) श्री. अनिकेत तटकरे
(२४) प्रा. अनिल सोले
(२५) डॉ. सुधीर तांबे
(२६) ॲड. निरंजन डावखरे
(२७) श्री. नागोराव गाणार
(२८) श्री. प्रसाद लाड
(२९) श्री. रमेशदादा पाटील
(३०) श्री. विनायक मेटे
(३१) श्री. सुजितसिंग ठाकूर
(३२) श्री. जगन्नाथ शिंदे

उपरोक्त चर्चेस उद्योग मंत्र्यांनी उत्तर दिले.

माननीय राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणावर या अधिवेशनाकरिता जमलेल्या विधानपरिषदेचे सदस्य यांचे माननीय सभापतींनी आभार मानले.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

शुक्रवार, दिनांक २० डिसेंबर २०१९

श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, "केंद्र शासनाच्या नागरिकत्व सुधारणा कायद्याविरोधात देशभरात आंदोलनाला हिंसक वळण लागलेले असताना महाराष्ट्रातील आंदोलन शांततापूर्ण मार्गाने हाताळण्यात आल्याबाबत पोलिसांचे अभिनंदन करण्यात यावे" इ.बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने नोंद घेतली असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

(१) सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, हेमंत टकले, अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगरविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रांतर्गत असलेल्या आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंडवर कचरा टाकणे बंद करण्याचे आदेश न्यायालयाने दिल्यानंतर न्यायालयाच्या आदेशानुसार २०१६ पासून आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड शास्त्रोक्त पद्धतीने बंद करण्याचे सुरू असलेले काम आजमितीस अपूर्णावस्थेत असल्याची परिस्थिती, न्यायालयाच्या आदेशानुसार कल्याण-डोंबिवली महापालिकेच्या कार्यक्षेत्रात १२ ठिकाणी शास्त्रोक्त भरावभूमी तयार करण्याचा निर्णय घेतलेला असतानाही ते न करता आधारवाडी येथे खत तयार करण्याऐवजी कचरा डम्पिंग करण्याचा सर्रासपणे होत असलेला प्रकार, या डम्पिंग ग्राऊंडची क्षमता संपलेली असल्यामुळे आता येथील कचऱ्याचे डोंगर लागूनच असलेल्या खाडीत कोसळत असल्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर वाढलेले जलप्रदूषण, दिनांक ८ जुलै, २०१९ रोजी तत्कालीन मुख्यमंत्र्यांसोबत कल्याण शहरातील जागरूक नागरिकांच्या शिष्टमंडळाबरोबर झालेल्या बैठकीत मा. मुख्यमंत्र्यांनी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांचेशी चर्चा करून दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१९ रोजीची अंतिम मुदत देऊन तद्नंतर आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड कचरा टाकण्यासाठी बंद करण्याबाबत आदेश दिलेले असणे व या दिवसापर्यंत आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड बंद न झाल्यास महापालिकेचे संबंधित सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन थांबविण्याबाबत प्रधान सचिव नगरविकास-२ यांना सूचित केलेले असणे, सदरहू आदेशाची मनपाने अंमलबजावणी न केल्याने पुन्हा जागरूक नागरिक संस्थेने १७ सप्टेंबर, २०१९ रोजी तत्कालीन मा.मुख्यमंत्री, प्रधान सचिव, नगरविकास व आयुक्त कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना निवेदन देऊन १७ सप्टेंबर, २०१९ पर्यंत आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड बंद झालेले नसून, ओल्या व सुक्या कचऱ्याचे वर्गीकरण अद्यापही सुरू झाले नसल्याचे निदर्शनास आणून देऊन संबधित सर्व अधिकारी कर्मचारी यांचे वेतन बंद

करण्याची केलेली मागणी, त्यानंतरही आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड अद्याप बंद झालेले नसताना कोणतीही ठोस कारवाई झालेली नसल्याने सरकारच्या भूमिकेविषयी येथील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले संतापाचे वातावरण, आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड तातडीने बंद करण्याबाबत शासनाने करावयाची ठोस कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

नगरविकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

माननीय उपसभापतींनी सभागृहाची बैठक अर्ध्या तासासाठी स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक सकाळी १०-२३ वाजता ३० मिनिटांसाठी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सकाळी १०-५३ वाजता पुन्हा सुरू झाली.

(२) सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री जनार्दन चांदूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री. अमरनाथ राजूरकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

"ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ येथील शासकीय छाया रुग्णालयात चुकीच्या औषधांमुळे १२ महिला रुग्णांना रक्ताच्या उलटया झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ दरम्यान उघडकीस येणे, येथील १२ महिला रुग्णांना सेप्ट्रायनझोन नावाचे इंजेक्शन देण्यात येणे, त्यानंतर सर्व महिलांना उलटया सुरू होणे, त्यामुळे रुग्णालयात तणाव निर्माण होवून रुग्णांच्या नातेवाईकांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण होणे, रुग्णांना मुदतबाहय औषध देण्यात येऊनही रुग्णालय प्रशासनाद्वारे त्याचा इन्कार करण्यात येणे, छाया रुग्णालय प्रशासनाने आपल्या रुग्णालयातील सर्व रुग्णांना औषधोपचारांसाठी दुसऱ्या रुग्णालयात हलवून जबाबदारी झटकण्याचा प्रयत्न केलेला असणे, एकूणच या प्रकरणी रुग्णालय प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका असल्याने या प्रकरणी सखोल चौकशी होऊन या रुग्णालयाच्या प्रशासनातील या घटनेशी संबधित असणाऱ्यांवर कायदेशीर कारवाई व्हावी तसेच सदर रुग्ण महिलांना आर्थिक मदत मिळावी अशी या बाधित महिला रुग्णांच्या नातेवाईकांची मागणी असणे, परिणामी या महिलारुग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

सार्वजनिक आरोग्य मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या मुख्य सोहळयात लाखो लोकांच्या समोर दीक्षाभूमीच्या विकासासाठी ४० कोटी रूपयांचा धनादेश नागपूर सुधार प्रन्यासला प्रदान करण्यात आलेला असणे, परंतु या निधीला प्रशासकीय मंजुरीच प्रदान करण्यात आलेली नसणे, सामाजिक न्याय विभागातर्फे देण्यात आलेला हा निधी अनेक महिन्यांपासून प्रशासकीय मंजुरीसाठी अडकून पडलेली असणे, दीक्षाभूमीचा जागतिक स्तरावर विकास करण्यासाठी ३२५ कोटी रूपयांची विकास योजना तयार करण्यात आलेली असणे, त्यातील ४० कोटी रूपयाचा हा धनादेश असणे, शासनाने दिलेला धनादेश परत आला अशी माहिती असणे, माजी मुख्यमंत्री यांनी ४० कोटी रुपयाचा निधी दीक्षाभूमीला देण्याबाबतचे आदेश करणे व मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समिती नेमलेली असणे, परंतु अजूनही निधी देण्याबाबतचा निर्णय समितीने प्रलंबित ठेवणे हा अन्याय झालेला असणे, दीक्षाभूमीशी संबंधित प्रत्येक काम रेंगाळत असल्याने राज्यातील समस्त आंबेडकरी जनतेमध्ये तीव्र असंतोष व चिडीची भावना निर्माण झालेली असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

सामाजिक न्याय मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, किशोर दराडे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"शिक्षक हा देशाची भावी पिढी, सुजाण व सुसंस्कृत नागरिक बनविण्याचा प्रयत्न करीत असणे, शिक्षकांच्या ज्ञानदानाच्या प्रक्रियेत अडथळे निर्माण होऊ नये यासाठी राज्य सरकारमार्फत शिक्षकांना विविध सेवा उपलब्ध करून देण्यात येत असणे, उदा.महागाई भत्ते, घरभाडे, पेन्शन योजना, वैद्यकीय प्रतिपूर्ती यासारखे लाभ देण्यात येत असणे, शिक्षक व त्यांचे आई, वडील पत्नी मुले यांच्या उपचारासाठी राज्य सरकार मार्फत वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करून देण्यात

येत असणे, सदर देण्यात येत असणारी वैद्यकीय देयक प्रतिपूर्ती योजना ही अत्यंत वेळखाऊ व तापदायक असणे, शिक्षकांनी सादर केलेली वैद्यकीय देयक गेल्या तीन ते चार वर्षापासून प्रलंबित असणे, वैद्यकीय देयके मंजूर करून घेणेसाठी प्रत्येक टेबलावरील संबंधिताकडून शिक्षकांची आर्थिक पिळवणूक करण्यात येत असणे, शिक्षकांना वैद्यकीय देयक मंजूर करून घेण्यासाठी वारंवार सरकारी कार्यालयाकडे जावे लागत असणे, यातून त्यांना प्रचंड अशा मानसिक व आर्थिक त्रासाला सामोरे जावे लागणे, शिक्षकांना कॅशलेस मेडिकल योजना मिळणेबाबत शिक्षक संघटनाकडून वारंवार मागणी करण्यात येणे, यासाठी विविध ठिकाणी मोर्चे, आंदोलने करणे तसेच मा. शिक्षण मंत्री यांनी कॅशलेस योजना चालू करणे बाबत अभिवचन देणे, त्यानुसार सर्व क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडून माहिती एकत्रित करण्यात येणे, राज्यात पोलीस कर्मचाऱ्यांना दिली जाणारी वैद्यकीय प्रतिपूर्ती सुविधा ही कॅशलेसच्या स्वरुपात उपलब्ध असणे, त्याप्रमाणे शिक्षकांना देखील तत्काळ कॅशलेस वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री किरण पावसकर, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"मुंबई शहर, उपनगरात झोपडपट्टी पुनर्विकासाचे धोरण राबवले जात असणे, मात्र गेल्या ४ ते ५ वर्षामध्ये एस.आर.ए. घोषित करणे, जमीन संपादन करणे, एस.आर.ए घोषित झाल्यानंतर इतर परवानग्यांसंदर्भात मनपा व झोपडपट्टी पुनर्विकास अधिकारी यांच्याकडून विलंब होत असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे आज असंख्य प्रकल्प व या प्रकल्पामधील असंख्य झोपडीधारक वेठीस धरले जात असणे, विकासकांकडून झोपडपट्टीधारकांना भाडे देण्यात येत असणे, मात्र प्रकल्पाच्या परवानग्यांना विलंब होत असल्याने प्रकल्प रखडले जात असणे व परिणामी भाडे मिळणे बंद होत असल्याने गेल्या १० ते १५ वर्षांपासून झोपडपट्टीधारक घरांपासून वंचित राहीलेले असणे, यापूर्वी एस.आर.ए प्रकरणी माजी सनदी अधिकारी यांनी तातडीने १३७ फाईल निकाली लावल्याचे प्रकरण उघडकीस आलेले असणे, यामधील ३३ फाईल्समध्ये गैरव्यवहार झाल्याचे स्पष्ट होणे, याची चौकशी अद्याप चालू असणे, तसेच हिंद

एकता, नवकरण वेलफेअर, साऊ एकता अशा प्रकारे असंख्य सोसायट्यांचे प्रस्ताव २०१५ पासून आजतागायत प्रलंबित असल्याने पुनर्विकास रखडलेला असल्याचे डिसेंबर, २०१९ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास येणे, मात्र यामध्ये असणारे असंख्य झोपडीधारक आजही घरे व भाडे मिळण्यापासून वंचित असणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनांना गती देण्यासाठी राबविण्यात येणारे एस.आर.ए. चे धोरण मनपा अधिकारी व झोपडपट्टी पुनर्वसन अधिकारी यांच्या उदासीन धोरणामुळे वर्षानुवर्षे योजना रखडल्या जात असल्याने झोपडपट्टीमध्ये राहणाऱ्या असंख्य लोकांना "नको ते घर, आपले झोपडेच बरे "असे म्हणण्याची वेळ येणे, याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेऊन असंख्य झोपडीधारकांना हक्काचे व वेळेत घर मिळावे, याकरिता निश्चित धोरण ठरवून निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

गृहनिर्माण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"महाराष्ट्रातील ऊस पिकाला हमीभाव देणारा हा एक रकमी एफ.आर.पी. देण्याचा एकमेव कायदा असतानाही साखर कारखानदारांकडून तुकड्याने एफ.आर.पी. देण्यात येत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्यामुळे कारखानदार या कायद्याची पायमल्ली करत असणे, त्याचप्रमाणे १४ दिवसात ऊस उत्पादकांना एफ.आर.पी. देणे बंधनकारक असणे, परंतु तसे न करता कारखानदारांकडून दोन-दोन वर्ष शेतकऱ्यांचे ऊस बिलांचे देय देण्यात न येणे, त्यामुळे उत्पादक शेतकरी प्रचंड अडचणीत सापडलेला असणे, शेतकऱ्यांना एफ.आर.पी. देण्यास विलंब झाल्यास साखर कारखानदारांनी १५% प्रमाणे व्याज देणेही बंधनकारक असणे, याबाबत साखर आयुक्तांनी गाळप परवाना देतानाही अटी टाकलेल्या असणे, परंतु साखर आयुक्तांनी या अटींचे उल्लंघन करणाऱ्या अनेक साखर कारखान्यावर अद्याप कारवाईच केलेली नसणे, त्यामुळे ऊसउत्पादक शेतकऱ्यांमध्ये शासनाप्रती संताप निर्माण होणे, महाराष्ट्रातील ऊस उत्पादकांच्या अडचणीत दिवसेंदिवस वाढ होत असून याविषयी शासनाने सकारात्मक पाऊल उचलून शेतकऱ्यांना न्याय देण्याची नितांत आवश्यकता असणे, जे साखर कारखानदार ऊस उत्पादकांचे एफ.आर.पी. देण्यास टाळाटाळ करतात त्यांचे गाळप परवाने रद्द करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया "

सहकार मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक स्थगित होत असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १ वाजून १४ मिनिटांनी स्थगित झाली

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १ वाजून २५ मिनिटांनी
माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

१. (१) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, (क) "मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" , (ख) "महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे महामंडळ मर्यादित, यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" (ग) "मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवले.

(२) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, "महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्यादित, मुंबई (महानंद दुग्धशाळा) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वैधानिक लेखा परीक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवला.

(३) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, (क) मॉयल लिमिटेड यांचा सन २०१७-२०१८ व २०१८-२०१९ या वर्षांचा अनुक्रमे छप्पन्नावा व सत्तावन्नावा वार्षिक अहवाल, (ख) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २००८-२००९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवाल, (ग) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचे सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल, (घ) कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल, (ङ) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा सन २०११-२०१२ ते सन २०१७-२०१८ या सात वर्षांचे वार्षिक अहवाल, (च) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल, (छ) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा एकसष्टासावा वार्षिक अहवाल, (ज) संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पस्तिसावा वार्षिक अहवाल, (झ) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचा सन २०१०-२०११ ते सन २०१५-२०१६ या वर्षांचा अनुक्रमे बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा, चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, सेहेचाळीसावा व सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल, (ट) डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा लेखा परिक्षण अहवाल व वार्षिक लेखे, (ठ) महाराष्ट्र चित्रपट,

रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा बेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(४) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, (क) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचा राज्य वित्त व्यवस्थेवरील अहवाल, (ख) महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकसष्टावा वार्षिक लेखा अहवाल व महालेखापाल कार्यालयाचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा परीक्षण अहवाल (S.A.R.)" सभागृहासमोर ठेवले.

(५) वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, (क) महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (ख) महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

माननीय सभापतींनी खालील घोषणा केली.

"महाराष्ट्र राज्याचे माजी मुख्यमंत्री व देशाचे माजी संरक्षण, गृह व अर्थ खात्याचे मंत्री, थोर नेते डॉ. शंकरराव भाऊराव चव्हाण यांचा जन्म दिनांक १४ जुलै, १९२० रोजी झाला असून यावर्षी त्यांचे जन्मशताब्दी वर्ष सुरू आहे. त्यांनी महाराष्ट्रासाठी व देशासाठी दिलेल्या योगदानाचा विचार करून त्यांच्या जन्मशताब्दी वर्षाचे औचित्य साधून त्यांच्याबद्दल सभागृहाचे माननीय नेते यांचा प्रस्ताव आगामी अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात घेण्यात येईल. तसेच विधिमंडळात वि.स. पागे प्रशिक्षण केंद्रामार्फत त्यांच्या कार्याचा यथोचित गौरव करण्याचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात येईल. याची नोंद घ्यावी."

श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, "साहित्याचार्य बाळशास्त्री हरदास यांच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त महाराष्ट्र शासनाच्या माध्यमातून त्यांना अभिवादनपर कार्यक्रम करण्यात यावे" इ.बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

२. श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री हेमंत टकले, ख्वाजा बेग, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा :—

"राज्यातील अवैध सावकारी पाशात अडकलेल्या शेतकऱ्यांच्या अथक प्रयत्न व संघर्षातून सन २०१४ मध्ये अवैध सावकारी कायदा होऊनही राज्यातील १ लाख एकर शेती परवानाधारक तसेच अवैध सावकारांनी हडप करणे, मागील ३० वर्षांच्या काळात परवानाधारक तसेच अवैध सावकारांनी मोठ्या प्रमाणात शेतकऱ्यांची शेती शेतकऱ्यांच्या आर्थिक अडचणींचा फायदा

घेऊन हडप करणे, मागील ५ वर्षांत महाराष्ट्र सावकारी अधिनियम, २०१४ ची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याकरिता सहकार महसूल व गृह विभागाची राज्यस्तरीय समिती निर्माण करण्याची गरज असणे, याकरिता आवश्यक ते मनुष्यबळ आणि नियोजित समित्यांच्या प्रभावी कामकाजामार्फत सावकारी पाशात अडकलेल्या आणि कायदा होऊनही प्रभावी अंमलबजावणी न झाल्याने आपल्या शेतीच्या मालकी हक्काच्या प्रतीक्षेत असलेल्या राज्यातील समस्त कर्जदार शेतकरी बांधवांना या सावकारी पाशातून मुक्त करण्याबाबत तसेच कायद्यातील त्रुटी दूर करून कायदा दुरुस्तीची आवश्यकता निर्माण होणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांनी उपरोक्त अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले.

अल्पकालीन चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. ख्वाजा बेग (२) श्री. सुरेश धस

(३) श्री. गिरीशचंद्र व्यास

सहकार मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

अल्पकालीन चर्चा संपली असल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

३. (१) श्री. भाई जगताप, वि.प.स. यांनी "महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळात कार्यरत असणारे उपमहाव्यवस्थापक (कर्मचारी वर्ग) द. रा. पंचवाघ यांच्या अनागोंदी कारभाराची चौकशी करून त्यांच्यावर कारवाई करण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

यासंदर्भात तत्कालीन महाव्यवस्थापकांना बडतर्फ करून सदर नोंद सदनाला द्यावी असे माननीय सभापतींनी निर्देश दिले.

(२) श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेते यांनी "रायगड जिल्ह्यातील पोलादपूर माणगाव उप जिल्हा रुग्णालयात बाळंतपणासाठी नेण्यात आलेल्या श्रीमती लाड यांचा तेथील वैद्यकीय अधिकारी यांनी हलगर्जीपणा व चुकीचे उपचार केल्यामुळे मृत्यू होणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

शासनाने दखल घ्यावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. रवींद्र फाटक, वि.प.स. यांनी "देवगड तालुका, जिल्हा सिंधुदुर्ग येथील कुणकेश्वर मंदिराचे सुशोभिकरण करून त्याठिकाणी सर्व सोयी-सुविधा पुरविण्याकरिता भरीव निधीची तरतूद करण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

शासनाने कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी निदेश दिले.

(४) आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. यांनी "सार्वजनिक उपक्रम किंवा राज्य शासनाच्या वेळोवेळी काढण्यात येणाऱ्या निविदांमध्ये कमीतकमी फी आकारणाऱ्या वास्तुविशारदाच्या नियुक्तीला प्राधान्य देण्यात येणे, ही बाब लक्षात घेता यावर प्रतिबंध करण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(५) डॉ.वजाहत मिर्झा, वि.प.स. यांनी "राज्यातील अमराठी अल्पसंख्याक शाळांमध्ये मराठी भाषेच्या शिक्षकांचा कार्यकाळ नऊ महिन्यांऐवजी बारा महिने करण्याबाबत तसेच शिक्षकांना मानधनाऐवजी किमान पंचवीस हजार रुपये वेतन देण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(६) ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. यांनी "रत्नागिरी जिल्ह्यातील खेड तालुक्यातील कल्याण टोलवेज इन्फ्रास्ट्रक्चर, शिळफाटा, बोरद अशा अनेक ग्रामपंचायतीच्या हद्दीत विनापरवाना खडी क्रशर सुरू असणे यामुळे या संपूर्ण परिसरात धुळीचे साम्राज्य पसरणे, दूषित पाणी धरणाच्या पाण्यात मिसळून तेथील जनतेच्या आरोग्याचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

शासनाने उचित कारवाई करावी असे माननीय सभापतींनी निदेश दिले.

(७) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी "दिनांक २६ जुलै, २००५ रोजी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे नुकसानग्रस्त झालेल्या कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या परिवहन उपक्रमाच्या गणेशघाट डेपोला आर्थिक सहाय्य देण्याचा प्रस्ताव मागील चौदा वर्षांपासून प्रलंबित असणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(८) श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. यांनी "शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शिक्षक पदभरती बंद असणे, याबाबत अनेक शिक्षक संघटनांकडून आंदोलने करण्यात येणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(९) प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. यांनी "गडचिरोली जिल्ह्यातील सिरोंचा येथील व्यंकटेश शिक्षण संस्थेद्वारा संचालित श्रीनिवास हायस्कूल येथे नियमबाह्य कामे होत असल्याचे आढळून येणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१०) श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांनी "सातारा जिल्ह्यातील कराड तालुक्यातील मौ.विजयनगर मुंडे या गावातील प्रकल्पग्रस्त विद्यार्थ्यांना नोकरीमध्ये सामावून घेण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(११) ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी "डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठाच्या दापोली कृषी विज्ञान केंद्राकरिता शहापूर येथील जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने निर्णय घेण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१२) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, "गोंदिया जिल्ह्यातील गोरेगाव तालुक्यातील सोपा-बाजारटोला येथे धान खरेदी-विक्री सोसायटीमध्ये शेतकऱ्यांची होणारी फसवणूक" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१३) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, "नगरविकास विभागाच्या माध्यमातून राज्यात चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांची संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१४) श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. यांनी, "जळगाव जिल्ह्यातील अंमळनेर तालुक्यातील निम्न तापी प्रकल्पाला गती मिळण्याच्या उद्देशाने भरीव तरतूद करण्याची आवश्यकता" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१५) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, "अंमली पदार्थांच्या दिशेने पहिले पाऊल म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या हुक्का पार्लरविषयी तरुणांमध्ये असलेले आकर्षण लक्षात घेता त्यावर बंदी आणण्याची आवश्यकता " इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१६) डॉ. परिणय फुके, वि.प.स. यांनी, "भंडारा जिल्ह्यात रेती वाहतूक तसेच अवजड आणि जादा भार लादलेल्या वाहनांमुळे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या रस्त्यांची अत्यंत दुरवस्था होणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१७) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, "नागपूर शहराच्या सौंदर्यीकरणासाठी सन २०१६ पासून अनेक ठिकाणी बसविण्यात आलेले कारंजे नादुरुस्त अवस्थेत असणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

(१८) डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स. यांनी "शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत विद्यार्थ्यांना वितरित करणाऱ्या आहार कंत्राटाच्या कार्यपद्धतीबाबत शासनाने काढलेल्या परिपत्रकातील जाचक अटीनुसार बचत गटांना मिळणारे देयक थेट त्यांच्या खात्यात जमा न होता शाळेच्या बँक खात्यात जमा होत असल्याने महिला बचत गट, महिला मंडळे व महिला संस्था यांची कुचंबणा होणे" इ.बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली व आपले मत व्यक्त केले.

४. (१) ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी, "छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला लागून असलेल्या संरक्षक भिंतीचे काम अर्धवट असणे" इ.बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार नगरविकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, "दि. १९ सप्टेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार अनुदान घेत असलेल्या शाळांना प्रचलित नियमानुसार अनुदान देणे" इ.बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

(३) श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. यांनी, "राज्यातील इयत्ता सहावी ते आठवीसाठी नियुक्त शिक्षकांना पदवीधर वेतनश्रेणी देणे" इ.बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

ॲड. निलय नाईक, वि.प.स. यांनी, "पुसद शहरात घडलेल्या गुन्ह्यातील आरोपींकडून मोठ्या प्रमाणात शस्त्रसाठा हस्तगत करण्यात येणे" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

५. माननीय सभापतींनी पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेची कार्यपद्धती विशद केली.

खालील मंत्र्यांच्या विभागांच्या पुरवणी मागण्या एकत्रितपणे चर्चेस घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. मुख्यमंत्री - ए- १, ए-६, जे- १.

२. गृह, नगर विकास, वने, पर्यावरण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, मृद् व जलसंधारण, पर्यटन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), संसदीय कार्य, माजी सैनिक कल्याण मंत्री–बी–१, बी--४, सी–७, सी–१०, एफ–२, एफ–३, एफ–४, एफ–५, एच–५, एच–७, वाय–२, झेडडी–४.

३. ग्रामविकास, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य, राज्य उत्पादन शुल्क, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता, अन्न व औषध प्रशासन, अन्न, नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण, अल्पसंख्याक विकास मंत्री–एल–३, एम–२, एन–३, एन–६, एस–४, झेडए–२, झेडई–१.

४. महसूल, उर्जा व अपारंपरिक उर्जा, वैद्यकीय शिक्षण, शालेय शिक्षण, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय मंत्री–डी–४, डी–५, डी–६, डी–९, ई–२, ई–४, के–६, एस–१, एस–४.

५. उद्योग आणि खनिकर्म, उच्च व तंत्रशिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण, कृषि, रोजगार हमी योजना, फलोत्पादन, परिवहन, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, राजशिष्टाचार, भूकंप पुनर्वसन, बंदरे आणि खार भूमी विकास मंत्री–बी–३, डी–३, डी–७, के–३, के–७, ओ–३, डब्ल्यू-२, डब्ल्यू–३, डब्ल्यू - ४.

६. वित्त आणि नियोजन, गृहनिर्माण, सार्वजनिक आरोग्य, सहकार व पणन, कामगार, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री - जी–६, जी–७, आय–१, आय–३, आय–५, के–८, ओ–१०, ओ–२४, ओ–२५, ओ–५६, आर–१, व्ही–१, व्ही–२, व्ही–३, व्ही–४, व्ही–५.

७. सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), आदिवासी विकास, महिला व बाल विकास, वस्त्रोद्योग, मदत व पुनर्वसन, इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री–सी–५, सी–६, एच–३, एच–५, एच–६, एच–७, एच–८, एच–९, टी–५, टी–६, व्ही–१, व्ही–२, व्ही–४, एक्स–१, झेडजी–३.

सभागृहाने सन २०१९–२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर विचार केला असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ५२ मिनिटांनी मध्यंतरासाठी स्थगित केली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

सभागृहात मंत्री महोदय उपस्थित नसल्यामुळे माननीय उप सभापतींनी सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ३० मिनिटांनी ५ मिनिटांसाठी स्थगित केली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ३५ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

६. सर्वश्री प्रवीण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री विनायक मेटे, प्रसाद लाड, सुरेश धस, सदाशिव खोत, रामदास आंबटकर, महादेव जानकर, गिरीशचंद्र व्यास, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री. प्रवीण पोटे-पाटील, प्रा.अनिल सोले, श्री. परिणय फुके, ॲड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री नीलय नाईक, रमेशदादा पाटील, अरुणभाऊ अडसड, प्रशांत परिचारक, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव :—

"राज्यात विदर्भ, मराठवाडा, खान्देश व पश्चिम महाराष्ट्रासह कोकणामध्ये अवकाळी पावसाने शेतकऱ्यांच्या हातातोंडाशी आलेला घास हिरावला जाणे, सर्वाधिक प्राणहानी व मोठ्या प्रमाणावर जनावरे मृत्युमुखी पडल्याची बाब निदर्शनास आलेली असणे, द्राक्षबागा, भाजीपाला, फुले, फळे, फळबागा, जनावरांचा चारा इ. पिकांची हानी होऊन सोयाबीन, कापूस, तूर, ज्वारी, बाजरी इ. उत्पादकांचे व भात शेतीचे ९४ लाख हेक्टरवर नुकसान झालेले असणे, शेतकरी अडचणीत असताना कापूस खरेदी केंद्र व तूर खरेदी केंद्र अद्यापही सुरू न होणे, कोकणात झालेल्या "क्यार" चक्रीवादळामुळे ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात हजारो हेक्टर क्षेत्रावरील भातपिकांचे व मच्छीमारांचे प्रचंड नुकसान होणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील मालवण तालुक्यातील आचरा गावातील १२७ शेतकऱ्यांच्या १७.३९ हेक्टरवरील भातपीक क्षेत्राचे ३३ टक्यांपेक्षा जास्त नुकसान झाल्याचे निदर्शनास येणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील ०८ तालुक्यांतील ७३,४६२ शेतकऱ्यांचे ३३,२३० हेक्टर, रायगड जिल्ह्यामध्ये ७९,०१३ इतक्या बाधित शेतकऱ्यांचे २६,६२३ हेक्टर, रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये ५४,१९७ इतक्या बाधित शेतकऱ्यांचे ११,७२४ हेक्टर भातपिकाचे तसेच सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील आचरा, पिरावाडी व जामडूल गावांतील ९७ मच्छीमारांच्या जाळी, होडी तसेच खारवलेले मासे यांचे एकूण रु. ५६,६७,७७० एवढया रकमेचे नुकसान झाल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यातील मच्छीमारांना डिझेलचा परतावा अद्यापही न मिळणे, बाधित शेतकऱ्यांपैकी मोजक्याच शेतकऱ्यांकडे पीक विमा असणे, सत्ताधारी पक्षाच्या वचननाम्यात "शेतकऱ्यांचे हित" या शीर्षकाखाली राज्यातील शेतकऱ्यांना सेवा-

सवलतीची आश्वासने दिली असताना व शेतकऱ्यांना कोरडवाहू पिकांसाठी एकरी रुपये २५,०००/- भरपाई देण्याची व बागायती पिकांसाठी एकरी रुपये ५०,०००/- भरपाई देण्याची मुख्यमंत्री महोदयांनी सत्तेत येण्यापूर्वी मागणी केलेली असताना शासन स्थापित होऊन २० दिवसांचा कालावधी उलटल्यानंतरही मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या तत्कालीन मागणीची अद्यापही पूर्तता न होणे, शासन सत्तेत आल्यानंतरच्या कालावधीत जनहिताचे नवीन निर्णय करण्याऐवजी मागील शासनाने घेतलेल्या लोकहिताच्या निर्णयांना प्राधान्याने स्थगिती देण्याची शासनाची भूमिका, शेतकऱ्यांना कायमस्वरुपी सिंचनासाठी मराठवाडा वॉटर ग्रीड, दमणगंगा-पिंजाळ, नार-पार-तापी नदीजोड प्रकल्प यासारख्या लोकहिताच्या योजनांना गतिमान करण्याची आवश्यकता, राज्यातील सुमारे १९,००० गावांमध्ये सुरू असलेल्या पाणी पुरवठा योजनांची व्याप्ती वाढविण्याची आवश्यकता, आचारसंहितेमुळे खोळंबलेल्या निविदा तातडीने जारी करण्याची आवश्यकता, प्रधानमंत्री सिंचन योजना व बळीराजा जलसंजीवनी योजनांची कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याची आवश्यकता, पाणी पुरवठा योजनांसह इतरही योजनांवर स्थगितीचे असलेले भय, त्याचे तातडीने निराकरण करून नागरिकांना भयमुक्त करण्याची गरज, यासह बळीराजाला दिलासा देण्यासाठी गेली ५ वर्षे जे मिळाले ते हिसकावून घेतले जाणार नाही हे आश्वस्त करण्यासाठी राज्य शासनातर्फे करावयाच्या उपाययोजना, मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी मंत्रिमंडळाच्या पहिल्या बैठकीत शेतकऱ्यांची संपूर्ण कर्जमुक्ती करून सात/बारा कोरा करण्याची केलेली घोषणा, तथापि अद्यापही त्यादृष्टीने निर्णय केला नसल्याने शेतकरी हवालदिल होऊन शासनाच्या निर्णयाकडे डोळे लावून बसलेले असणे, नागपुरात राज्य विधिमंडळाचे अधिवेशन सुरू असताना या नगरीचे प्रथम नागरिक यांच्या वाहनावर गोळीबार होणे, त्याच्या दुसऱ्याच दिवशी विक्रोळीतील शिवसेना उपविभाग प्रमुख शेखर जाधव यांच्यावर गोळीबार होणे, अशा घटनांनी निर्माण झालेली दहशत, अशा गुन्ह्यांना पायबंद घालण्यात आलेले अपयश, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना "

ॲड. अनिल परब, सर्वश्री हेमंत टकले, शरद रणपिसे, रामदास कदम, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रविंद्र फाटक, सतिश चव्हाण, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, नरेंद्र दराडे, श्रीमती विद्या चव्हाण, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री विप्लव बाजोरिया, आनंद ठाकूर, अँड.हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री विलास पोतनीस, अनिकेत तटकरे, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, प्रकाश गजभिये,

डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अब्दुल्लाखान दुर्राणी, ख्वाजा बेग, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव.

श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी खालील प्रस्ताव मांडला व भाषण केले :—

"विदर्भातील मिहान येथे दीड लाख नोकऱ्या देण्याची योजना असताना गेल्या पाच वर्षात नोकऱ्या व रोजगाराचे प्रमाण अत्यल्प असणे, विदर्भाच्या महत्त्वाकांक्षी मिहान प्रकल्पाला चालना देण्यासाठी सर्वोतोपरी गरज, विदर्भातील विद्यापीठांमधून दरवर्षी लाखो पदवीधर निर्माण होणे, बेरोजगार युवकांची वाढती संख्या लक्षात घेता मिहानमध्ये रोजगार वाढीसाठी जड उद्योग, कृषी प्रक्रिया उद्योग, ऑटोमोबाईल प्रकल्प सुरू करण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भातील विद्यापीठांनी रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रम तयार करणे, त्याद्वारे रोजगार निर्मिती करण्याची आवश्यकता असणे, जलयुक्त शिवार योजनेने मोजक्याच शेतकऱ्यांच्या शेतात पाणी पोहोचलेले असणे, विदर्भातील सिंचनाचा अनुशेष मोठ्या प्रमाणात असल्याने तो भरून काढण्याची गरज असणे, विदर्भातील प्रलंबित १३४ सिंचन प्रकल्पांना चालना देण्याची गरज असणे, त्याकरिता राज्य सरकारने विदर्भातील सिंचन प्रकल्पांना अधिकाधिक निधी देऊन निश्चित कालमर्यादेत सिंचन प्रकल्प पूर्ण करणे आवश्यक असणे, जल नियामक प्राधिकरणाने आगामी पाच वर्षात सिंचन अनुशेष दूर करण्याची माननीय राज्यपालांना सादर केलेल्या पाच वर्षीय योजनेला गांभीर्यपूर्वक पूर्ण करण्याचे निश्चित धोरण आखण्याची गरज असणे, गोसेखुर्द राष्ट्रीय प्रकल्प सन २०२४ पर्यंत पूर्ण करण्याचे फेरनिर्धारित करण्याच्या धोरणाचा तातडीने फेरआढावा घेण्याची गरज असणे, गोसेखुर्द प्रकल्प २४ महिन्यात पूर्ण करण्यासाठी राज्य सरकारकडून निश्चित धोरण आखण्याची व निधी पुरवठा करण्याची तातडीची गरज असणे, विदर्भातील कापूस, सोयाबीन, तूर, धान, मका इत्यादी उत्पादनावर आधारित कृषी प्रक्रिया प्रकल्प भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली, बुलडाणा व अकोला या जिल्ह्यांमध्ये निर्माण करणे, संत्रा प्रक्रिया प्रकल्पाला नवीन चालना देण्याची गरज असणे, विदर्भातील औष्णिक वीज प्रकल्पांच्या अत्याधुनिकीकरणासाठी राज्य सरकारने तातडीने पावले उचलण्याची गरज असणे, या प्रकल्पांना नियमित कोळसा पुरवठा करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करणे, विदर्भासह राज्यातील पर्यावरणाला धोका निर्माण झाला असून मागील सरकारने घोषित ३३ कोटी वृक्षलागवड योजनेत मोठा गैरप्रकार झाला असणे, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रुग्णालय आणि अनुसंधान संस्थानला आघाडी सरकारच्या कार्यकाळात सन २०१४ मध्ये मंजुरी देणे, सदर मंजुरी देण्यात आल्यानंतरही रुग्णालयाचे काम अद्याप सुरू न होणे, अमरावतीत वस्त्रोद्योग पार्कला शासनाकडून प्रोत्साहन मिळण्याची तेथील उत्पादकांची अपेक्षा असणे, विदर्भात राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, संत

गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, गोंडवाना विद्यापीठ, तसेच कवी कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ तसेच महाविद्यालयामध्ये मोठ्या प्रमाणात रिक्त जागा असणे, त्यामुळे उच्च शिक्षणाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होणे व त्याचा परिणाम विदर्भातील रोजगार निर्मितीवर होणे, नागपूरातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रुग्णालयातले अपग्रेडेशनचे काम रखडणे, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या विस्तारीकरणाचे काम जमिनीअभावी रखडणे व याकडे शासनाने लक्ष देण्याची गरज असणे, मागील ५ वर्षात विदर्भासाठी मोठमोठ्या घोषणा करणे परंतु त्या पूर्ण न होणे, विदर्भात वन वन्यजीव पर्यटन विकासाकरिता उपलब्ध असणारी विपुल साधनसंपत्ती व संधी यांचा उपयोग करून आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या संसाधनासहीत विकास करणे, पर्यटकांना आकर्षित करून अनेक बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध व्हावा, राज्याच्या आर्थिक क्षमतेत वाढ व्हावी व पर्यटन तसेच सेवा उद्योग वाढावा, राष्ट्रीय वन्यजीव पर्यटन स्थळाप्रमाणे वन्यजीव सर्किट तयार करून ताडोबा, पेंच, नागझिरा इत्यादी वन पर्यटन स्थळे विकसित करणे, विदर्भातील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळांचे सर्किट तयार करून रोजगार निर्मिती वाढविणे, विदर्भातील रस्ते विकासाचा बॅकलॉग लक्षात घेता राज्य महामार्गाचे चौपदरीकरण करण्याची आवश्यकता असणे, नागपूर येथील इंदिरा गांधी वैद्यकीय महाविद्यालय व इस्पितळाला आंतरराष्ट्रीय स्वरुपाचा दर्जा प्राप्त करून देण्यासाठी प्रयत्न करण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भातील शेतकऱ्यांसाठी दुय्यम स्वरुपाचा महत्त्वपूर्ण दुग्धव्यवसाय वाढीसाठी एन.डी.डी.बी. च्या सहकार्याने मराठवाडा व विदर्भात पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसायाच्या कार्यक्रमाला चालना देऊन शेतकऱ्यांना स्थायी उत्पन्न निर्माण करण्याची आवश्यकता असणे, मिहानमध्ये योगगुरु रामदेव बाबांच्या पतंजली फुडपार्कने गाशा गुंडाळल्याने तेथील कर्मचाऱ्यांवर बेरोजगारीची कुऱ्हाड कोसळणे व परिणामी हजारो कर्मचाऱ्यांच्या परिवारावर उपासमारीची वेळ येणे, विदर्भातील रस्त्यांची कामे अपूर्णावस्थेत राहणे, त्यामुळे रस्ते अपघातांचे केंद्र बनणे, विदर्भात मोठ्या प्रमाणात रस्त्यांचा अनुशेष असणे, मेळघाट व्याघ्रप्रकल्पातील गावांचे तसेच पेढी प्रकल्पाच्या पुनर्वसनाचे काम गेल्या ५ वर्षांपासून रखडणे, विदर्भातील कापूस उत्पादनावर आधारित सूतगिरण्या व कापूस उद्योगाला चालना देण्याची गरज असणे, विदर्भाच्या विकासासाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी ."

उपरोक्त दोन्ही प्रस्तावावरील एकत्रित चर्चेस सुरूवात झाली.

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. प्रवीण दरेकर (विरोधी पक्ष नेते) (२) श्री. किरण पावसकर (भाषण अपूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण)

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्याने माननीय तालिका सभापतींनी सभागृहाची बैठक १० मिनिटांसाठी स्थगित केली.

सभागृहाची बैठक सायंकाळी ४ वाजून ४७ मिनिटांनी १० मिनिटांसाठी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सायंकाळी ४ वाजून ५७ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव आणि म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव या दोन्ही प्रस्तावांवरील एकत्रित चर्चा (चर्चा पुढे सुरू)

एकत्रित चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी आपले भाषण पूर्ण केले.

(१) प्रा. जोगेंद्र कवाडे (२) श्री. नरेंद्र दराडे

(३) ॲड. रामहरी रुपनवर (४) श्री. सुरेश धस

(५) श्री. अंबादास दानवे

(चर्चा अपूर्ण)

७. ग्रामविकास मंत्र्यांनी, "सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४९ - महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१९" विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

विधेयक खंडशः सभागृहास सादर करण्यात आले.

खंड २ व ३(दोन्ही सम्मिलित), अनुसूची, खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, कोणत्याही शिफारशीशिवाय हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल असे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव आणि म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव या दोन्ही प्रस्तावांवरील एकत्रित चर्चा (चर्चा पुढे सुरू)

एकत्रित चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(८) श्री. अनिकेत तटकरे (९) डॉ. रणजित पाटील (भाषण अपूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण)

शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९

(१) सर्वश्री हेमंत टकले, किरण पावसकर, ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री आनंद ठाकूर, विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, अरुणकाका जगताप, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे परिवहन मंत्र्यांचे लक्ष वेधले .—

"शिंदखेडा तालुक्यातील दोंडाई ते निमगुळ (जि. नंदुरबार) औरंगाबादहून शहराकडे निघालेल्या महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची बस व कंटेनरच्या झालेल्या अपघातात १५ प्रवासी जागीच ठार होऊन अन्य २४ प्रवासी गंभीररित्या जखमी झाल्याची दुर्घटना दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास घडणे, सदर दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्यांच्या वारसांना प्रत्येकी दहा लाख रुपये मदत देण्यात येईल असे नंदुरबार जिल्ह्याचे तत्कालीन पालकमंत्री तसेच अन्न व औषधे प्रशासन मंत्री यांचेद्वारे जाहीर करण्यात येणे, तथापि या वारसांना अद्यापही शासनामार्फत मदत देण्यात न येणे, त्यामुळे या परिसरातील जनतेमध्ये शासनाप्रति निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने या बस अपघातामध्ये मृत्युमुखी पडलेल्यांच्या वारसांना तातडीने अर्थसहाय्य करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया "

परिवहन मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. रवींद्र फाटक, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे आदिवासी विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिक्षण मिळावे यासाठी नवनवीन योजना राबविल्या जात असतानाही पालघरमधील आदिवासी मुलांची गेल्या सहा महिन्यांपासून वसतिगृहाकरिता फरफट होत असल्याचे नुकतेच माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, निवासाची व्यवस्था नसल्याने शिक्षणाकरिता प्रवास करतांना आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागणे, वसतिगृहामध्ये प्रवेश मिळत नसल्याने विद्यार्थ्यांनी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प विभागाच्या कार्यालयावर काढलेला

धडक मोर्चा, सावरे, एम्बुर, दुर्वेस,ससातीवली, डहाणू, तालुक्यातील नागाव, वरानशेत, तकासा, चारोटी, अशा अनेक गावांतून मोठ्या प्रमाणात आदिवासी विद्यार्थी शिक्षण घेण्याकरिता पालघर येथील महाविद्यालयात येत असणे, महाविद्यालयात प्रवेश घेऊन सहा महिन्यांचा कालावधी लोटला तरी पालघर व डहाणू तालुक्यातील ७९ विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात प्रवेश मिळालेला नसणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी विद्यार्थ्यांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

आदिवासी विकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) सर्वश्री. नरेंद्र दराडे, किशोर दराडे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधल .—

"राज्यातील वंजारी जातीचा समावेश एनटी - ड प्रवर्गात झाल्याने वंजारी समाजास ११ टक्क्यापैकी फक्त २ टक्के आरक्षण देण्यात येणे, सदरहू २२ टक्के आरक्षण दिले असले तरीही लोकसंख्येनुसार वंजारी समाजाला प्रत्यक्ष आरक्षण मिळत नसल्याचे उघडकीस येणे, त्यामुळे या समाजास आरक्षणापासून वंचित रहावे लागत असणे, वंजारी समाज आरक्षणापासून वंचित असल्यामुळे क्रांतिवीर वसंतराव नारायणराव नाईक आरक्षण कृती समितीच्या पदाधिकाऱ्यांनी अशाप्रकारे मागण्या केलेल्या असणे, त्याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी त्यांनी आंदोलन करण्याचा घेतलेला निर्णय, यत्यामुळे या संदर्भात शासनाने वंजारी समाजाच्या मागण्या मंजूर करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व यासंदर्भात शासनाची भूमिका व प्रतिक्रिया "

इतर मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष

मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"केंद्र सरकारी कर्मचाऱ्यांद्वारे साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्था स्थापन करण्यात येणे, सदर संस्था केवळ कोकणवासीयांसाठी गठीत करण्यात येऊन त्यांनी दिनांक १८ एप्रिल २००६ च्या पत्रान्वये अप्पर मुख्य सचिव, महसूल विभाग यांचेकडे मुंबई उपनगर जिल्हा मौजे विक्रोळी, ता.कुर्ला, सर्व्हे नं. ६५ मधील ७ एकर जागा मिळणेबाबत मागणी करूनही अद्यापही साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्थेला जागा न देण्यात येणे, सदर संस्थेचे २१२ हून अधिक सदस्य असतानाही संस्थेला जागा न मिळाल्याने घरांचा प्रश्न प्रलंबित राहणे, सदर जागा मिळणेबाबत संस्थेकडून सातत्याने पाठपुरावा करूनही प्रश्न अद्यापही निकाली न निघणे, सन २०१३ साली असलेल्या महसूल मंत्र्यांनी याबाबत सोसायटीचे पदाधिकारी व संबंधित अधिकारी यांची एकत्रितपणे बैठक घेऊन त्यातून योग्य मार्ग काढून सोसायटीच्या सभासदांना मदत करण्याकरीता प्रयत्न केला जाईल असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु दिलेल्या आश्वासनानुसार अद्यापही या विषयासंदर्भात कोणत्याही संबंधित अधिकाऱ्यांबरोबर तसेच साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांबरोबर कोणतीही बैठक न होणे, परिणामी संस्थेच्या सदस्यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही. "

महसूल मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) ॲड. रामहरी रुपनवर, श्री. शरद रणपिसे, श्री. भाई जगताप, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. जनार्दन चांदूरकर, प्रा. जोगेंद्र कवाडे, श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

ॲड. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"पुणे जिल्ह्यातील शिरवळ ते बारामती एम.आय.डी.सी. जोडणाऱ्या रस्त्याचे चौपदरीकरणाचे काम मागील दहा वर्षांपासून सुरू असणे, यामध्ये लोणंद ते शिरवळ व फलटण ते बारामती दरम्यानच्या रस्त्याचे काम अपूर्ण असून सध्या ते बंद असणे, सध्या या रस्त्यावर अनेक खड्डे पडले असून या रस्त्यावरून प्रवास करणे खूप धोक्याचे झालेले असणे, या रस्त्यावर वारंवार अपघात होऊन अनेक प्रवाशांना व नागरीकांना जीव गमवावा लागलेला असणे, या रस्त्यावरून

प्रवाशांची खूप मोठी ये-जा सुरू असणे, परंतु या खराब रस्त्यांमुळे खूप अडचणींचा सामना प्रवाशांना करावा लागत असणे, परंतु या रस्त्यांचे काम का बंद आहे याचे उत्तर कोणीही देत नसणे, तसेच या रस्त्यांवरील काही ठिकाणी काम झाले आहे परंतु तेथे देखील खड्डे पडलेले असणे, त्यामुळे याठिकाणचे खड्डे भरून या जीवघेण्या रस्त्याचे बंद असलेले काम ताबडतोब सुरू करण्याची मागणी वेळोवेळी जनतेतून होत असणे, परंतु त्याबाबत शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी येथील जनतेत व प्रवाशांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व संतापाची भावना, त्यामुळे शासनाने याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार, श्री. रामदास आंबटकर, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाशी (मेडीकल) संलग्नित सुपर स्पेशालिटी रुग्णालयात घाणीचे साम्राज्य निर्माण झालेले असणे, त्यामुळे बाह्यरुग्ण विभागाच्या वेळात सर्वत्र अस्वच्छता आढळून येणे, आजच्या घडीला आंतररुग्ण विभागात रोज २५० ते ३०० रुग्ण दाखल असणे, त्यात सकाळच्या सत्रात योग्य स्वच्छता होत नसल्याचे दिसून येणे, त्यामुळे रुग्णाना दुर्गंधीचा सामना करावा लागणे, त्यातच रूग्णालयातील स्वच्छतागृहातून मोठी दुर्गंधी येत असल्यामुळे रुग्ण व रुग्णांसोबत असलेल्या नातेवाईकांना त्रास सहन करण्याची येत असलेली पाळी, त्यातच चार मजले असताना व वरील मजल्यावर जाण्यासाठी असलेले उद्वाहन बंद ठेवलेल्या जात असल्यामुळे रुग्ण व नागरीकांना मोठ्या गैरसोयीचा सामना करावा लागत असणे, त्यामुळे उद्वाहन असूनही नसल्यात जमा असणे, त्यातच वॉर्डातील जैविक कचरा वेळेत उचलला जात नसल्यामुळे मोठी दुर्गंधी निर्माण होणे, रुग्णालयातील बाहेरील भागात मोठ्या प्रमाणात कचऱ्याचे ढिगारे दिसून येणे, रूग्णालयातील रुग्णांना देण्यात येणाऱ्या आहारात एकच पोळी दिली जात असल्याचे दिसून येणे, रूग्णांना निकृष्ट दर्जाचे जेवण पुरविण्यात येणे, त्यामुळे रुग्णांच्या आरोग्याचा निर्माण होणारा प्रश्न, या सर्व प्रकाराकडे रुग्णालयातील वरिष्ठांचे होणारे दुर्लक्ष, त्यामुळे रूग्णांना होणारा मनस्ताप, शासनाचे याकडे

होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाने योग्य सुविधा पुरविण्याची नागरिकांची होत असलेली मागणी, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. "

वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(७) सर्वश्री प्रसाद लाड, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. जयंत पाटील वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"राज्य शासनाने जाहीर केलेली गिरणी कामगारांना घरे पुरविण्यासाठी सन २०१२ मध्ये सुरू झालेली योजना, सरकारने १ लाख ७५ हजार कामगारांना घरे देण्याचे जाहीर केलेले असणे, त्यापैकी आतापर्यंत केवळ १७ हजार कामगारांना घरे मिळण्याची परिस्थिती, सदर योजनेसाठी मुख्य सचिवांनी गिरणी कामगार नेत्यांसमवेत दिनांक १९ जुलै २०१९ रोजी मंत्रालयात बैठक घेतलेली असणे, त्यात ठाणे, कल्याण, अंबरनाथ, पनवेल येथील १८४ एकर जमिनींवर गिरणी कामगारांसाठी घरे बांधण्याच्या प्रश्नासह इतर प्रश्नांवर चर्चा करण्यात आलेली असणे, त्यापैकी पनवेल मधील कोण येथे एमएमआरडीएने २,४१८ घरांसाठी इमारती बांधून दिल्यानंतर सरकारच्या निर्णयानुसार या घरांची सोडत संबंधित प्रक्रियेचे अधिकार म्हाडाकडे दिल्यानंतर म्हाडाने त्यानुसार सोडत काढून प्रक्रियाही राबवण्यास सुरूवात केलेली असणे, त्या घरांच्या सोडतीनंतर म्हाडाकडून विजेत्यांना देकार पत्र,ररक्कम भरण्यासाठी पत्रही दिलेले असणे, मात्र कोणमधील घरांचा ताबा संबंधितांना मिळण्यापूर्वीच म्हाडा व एमएमआरडीएच्या वादात घरांचा ताबा प्रलंबित असल्याची परिस्थिती, या सर्व प्रकारामुळे गिरणी कामगारांमध्ये निर्माण झालेला संभ्रम व चिंतेचे वातावरण, यामुळे गिरणी कामगार संघर्ष समितीने मा. मुख्यमंत्र्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे अलिकडेच (डिसेंबर-२०१९) घरांचा प्रश्न तातडीने निकालात काढण्याची केलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

गृहनिर्माण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(८) श्री. अनिकेत तटकरे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"रायगड जिल्ह्यात आरोग्य सेवेविषयीच्या योजना वेळोवेळी प्रयत्न करून देखील शासनामार्फत योग्यरीतीने राबविल्या जात नसणे, पावसाळ्यात व यावर्षी झालेल्या अवेळी पावसामुळेही अनेक आरोग्यविषयक समस्या जिल्ह्यात निर्माण झालेल्या असणे, त्यादृष्टीने जिल्हा आरोग्य प्रशासनाकडून वेळीच उपाययोजना करणे गरजेचे असताना प्रशासन पूर्णपणे उदासीन असणे, रायगड जिल्ह्यात नॅशनल रूरल हेल्थ मिशनमध्ये (NRHM) कोट्यवधी रुपयाचा आर्थिक घोटाळा झालेला असणे, कंत्राटी डॉक्टरांना लाखो रुपयाचे वेतन जिल्हा शल्य चिकित्सकांमार्फत अदा केलेले असणे, डॉक्टरांची बायोमेट्रिक हजेरी बंधनकारक असताना हजेरीचे रेकॉर्ड उपलब्ध नसतानाही त्यांचे वेतन काढण्यात आलेले असणे, जिल्ह्यातील म्हसळा, श्रीवर्धनसारख्या दुर्गम डोंगराळ भागात लोकप्रतिनिधींमार्फत डॉक्टरांची नेमणूक करण्याविषयी विनंती केलेली असणे, काही डॉक्टरांनी त्याठिकाणी जाण्यासाठी होकार दिलेला असणे, मात्र, आर्थिक लोभापायी जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालयामार्फत त्यांना शहरी भागातील नेमणुका देण्यात येत असणे, यापूर्वीही या कार्यालयामार्फत GNM मधील विद्यार्थिनींच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये अनियमितता केलेली असणे, एकंदरीतच जिल्ह्यातील आरोग्य यंत्रणेला जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालय गांभीर्यपूर्वक घेत नसणे, यामुळे जिल्ह्यात आरोग्यविषयक योजनांचा उडालेला बोजवारा, या प्रकरणी शासनामार्फत सखोल चौकशी करून संबंधितांवर त्वरित कारवाई होण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका. "

सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याणणमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(९) श्री. ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेपूर्वी झालेल्या नागपूर करारानुसार महाराष्ट्रातील तिन्ही विभागांना त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात सरकारी व सरकारी उपक्रमामध्ये नोकऱ्या देण्याची स्पष्ट तरतूद असल्याचे निदर्शनास येणे, नोकर भरती संबंधित जिल्हानिहाय विभागातील लोकसंख्येच्या प्रमाणात स्पष्ट तरतूद असल्याचे निदर्शनास येणे, तथापि महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती होऊन ६० वर्षे होऊनही केवळ तीन ते साडेतीन टक्के नोकऱ्यांचे उपलब्ध झाल्याचे माहे, डिसेंबर २०१९ मध्ये समोर येणे, त्यामुळे शासकीय सेवांमधील भरतीत विदर्भातील तरुणांना २५ टक्के वाटा

द्यावा व ६० वर्षातील अनुशेष दूर करण्यात यावा अशी मागणी गेल्या अनेक वर्षापासून जनजागरण संस्थेमार्फत करण्यात येऊन तीच मागणी माहे डिसेंबर २०१९ च्या पहिल्या सप्ताहात करण्यात येणे, इतकेच नव्हे तर दांडेकर सत्यशोधन समितीच्या अहवालामध्ये देखील विदर्भातील जनतेवर झालेले असंतोषाचे वातावरण व नैराश्याची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

उद्योगमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१०) सर्वश्री. विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या विषयाकडे सार्वजनिक शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

"राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा कायम शब्द काढण्यात येणे, या सर्व शाळांना अनुदान देण्यासाठी तत्कालीन सरकारने प्रथम वर्ष २०%, ०४०%, ०६०%, ०८०% व पाचव्या वर्षी १००% अनुदान सूत्र ठरविणे, त्यानुसार अनुदानास पात्रर५८८शाळांना अनुदान मिळत असणे, सध्याच्या शासनाने हे सूत्र रद्द करणे, सन २०१४ पासून १६२८ शाळा व वर्ग तुकड्या तसेचच११वव२ जुलै रोजी घोषित केलेल्या शाळांना सरसकट २०% अनुदान देण्यास सुरूवात करणे, त्याला ५५वर्षाचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीसुद्धा या शाळांना पुढील १००% ने वेतन अनुदान देण्याचा निर्णय न घेणे, अनुदानास पात्र म्हणून शासन निर्णय निर्गमित केलेल्या १४५५कनिष्ठ महाविद्यालयांना वेतन अनुदानाची तरतूद न करणे, मूल्यांकन करुन अनुदानास पात्र ठरलेल्या प्राथमिक,कमाध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालयाच्या याद्या अनुदानासाठी पात्र म्हणून घोषित न करणे, सनन २०१२-१३३ मध्ये भौतिक सुविधा व विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण करणाऱ्या शाळांना नैसर्गिक वाढीने वर्ग तुकड्या देण्यात येणे, त्यांना आता ६६वर्षाचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीही त्यांना वेतन अनुदान देण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही न होणे, यासाठी विविध शिक्षक संघटनांनी वेळोवेळी आंदोलने करणे व शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी वेळोवेळी शासनाकडे पाठपुरावा करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १२ वाजून ४१ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२ वाजून ४५ मिनिटांनी माननीय उपसभापती डॉ. नीलम गोऱ्हे यांच्या अध्यक्षतेखाली पुन्हा सुरू झाली.

१. अन्न, नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी पुढील कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवली :–

(१) महाराष्ट्र वैधमापन शास्त्र (अंमलबजावणी) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वैमाशा. २०१७/ ४५८/ प्र.क्र.११५/ग्रासं.३, दिनांकित २० एप्रिल,

(२) महाराष्ट्र वैधमापन शास्त्र (अंमलबजावणी) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वैमाशा. २०१८/४२२/प्र.क्र.१२०/ ग्रासं.३, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१८.

(३) महाराष्ट्र अन्न सुरक्षा नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक न्यायप्र.२०१६/ प्र.क्र.१७१/नापु-२२,२दिनांकित २४ मे, २०१९.

(४) महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व सन २०१८ चा वीसावा वार्षिक अहवाल.

(५) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम २०१५ अन्वये दिनांक १९ मे, २०१८ रोजी प्रसिद्ध केलेली अधिसूचना अधिक्रमित करून पदवीपूर्व पाठ्यक्रम (अनुसूची - क) व पदव्युत्तर पदवी (अनुसूची - ख) या व्यावसायिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१९/प्र.क्र.४१/तांशि-४, दिनांकित ४ जून, २०१९.

(६) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीई-२०१९/प्र.क्र.३९ / तांशि-४. दिनांकित ४ जून, २०१९.

(७) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीई-२०१९/प्र.क्र.४० / तांशि-४. दिनांकित १२ जून, २०१९.

(८) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व दृश्यकला पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण एडीआर-२०१९/प्र.क्र.७६/तांशि-६,६दिनांकित ५ जुलै, २०१९.

(९) लोकलेखा समितीच्या सन २००१-२००२ या वर्षाच्या आठव्या अहवालातील परिच्छेद क्र. १.२८ मध्ये समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार मंत्रालयीन सर्व विभागांनी सन २०१८-२०१९ या वर्षात केलेल्या पुनर्विनियोजनाबाबतच्या माहितीचे एकत्रित पुस्तक.

(१०) महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ च्या कलम ६(१) नुसार सन २०१९-२०२० च्या अर्थसंकल्पाच्या संदर्भात जमा व खर्चाच्या अर्धवार्षिक आढाव्याचे निष्कर्ष दर्शविणारे विवरणपत्र.

२. (१) श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. यांनी, "मौजे वासनवाडी (ता. जि.बीड) येथील स.नं. १६६ मधील जमीन प्रकरण" इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार महसूल मंत्र्यांनी निवेदन केले.

(२) सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, किशोर दराडे, वि.प.स. यांनी, "राज्यातील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती विभागातील शाळांमधील शिक्षकांचे मेडिकल व फंडाचे प्रस्ताव दोन ते तीन वर्षे प्रलंबित ठेवणाऱ्या अधिकाऱ्यांची चौकशी करून या शिक्षकांचे प्रस्ताव तात्काळ निकाली काढणे" इ.बाबत दिलेल्या म.वि.प.नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार इतर मागासवर्ग कल्याण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

(३) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, "राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळांचे मूल्यांकन २०१४-२०१५ मध्ये झाले असून पात्र असलेल्या शाळांना अद्यापही अनुदान दिलेले नसणे" इ.बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार इतर मागासवर्ग कल्याण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

(४) सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, किशोर दराडे, वि.प.स.यांनी, "खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे वेतन १ तारखेला अदा करणे " इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प.नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

(५) सर्वश्री प्रवीण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, महादेव जानकर, वि.प.स. यांनी, "राज्यात अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांचे झालेले नुकसान" इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प.नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार उद्योग मंत्र्यांनी निवेदन केले.

डॉ. परिणय फुके, व इतर वि.प.स. यांनी, "मुंबई महानगरपालिकेमध्ये रस्ते दुरूस्तीच्या कामामध्ये शेकडो कोटी रूपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे निदर्शनास आल्याने दोषी कंत्राटदारांना काळ्या यादीत टाकणे" इ. बाबत नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असून श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी त्यांचे म्हणणे थोडक्यात मांडावे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी उपरोक्त विषयावर आपले म्हणणे थोडक्यात मांडले.

सूचनेतील विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे माननीय सभापतींनी सदर सूचनेवरील अनुमती नाकारली.

सर्वश्री. प्रवीण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. सदाभाऊ खोत, वि.प.स. यांनी, "महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे पेठ (ता.वाळवा, जिल्हा सांगली) येथे ४० विद्यार्थी १ वर्ष प्रवेश क्षमतेचे क्रांतिसिंह नाना पाटील शासकीय अन्न महाविद्यालय स्थापन करण्यास दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी मान्यता देणे" इ. बाबत नियम २८९ अन्वये सूचना दिली असून श्री. सदाभाऊ खोत, वि.प.स.यांनी त्यांचे म्हणणे थोडक्यात मांडावे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. सदाभाऊ खोत, वि.प.स. यांनी उपरोक्त विषयावर आपले म्हणणे थोडक्यात मांडले.

शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

३. (१) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी, "देशभरात वस्तू सेवा कर कायदा जुलै, २०१६ पासून लागू झाल्यानंतर शासनाने विक्रीकर विभागांतर्गत कंत्राटी पद्धतीने नियुक्त केलेल्या सुमारे ४०० पेक्षा अधिक युवकांचे कंत्राट समाप्त होणे" इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने नोंद घ्यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२) डॉ.वझाहत मिर्झा, वि.प.स. यांनी, "यवतमाळ जिल्ह्यातील नागपूर-तुळजापूर राष्ट्रीय महामार्गावरील मेसर्स दिलीप बिडकॉन कंपनीतर्फे अवैध उत्खनन करण्यात आल्याने शासनाचे कोट्यवधी रूपयांचे नुकसान होणे." इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने नोंद घ्यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(३) श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. यांनी, "राज्य शासनाने रक्त नात्यासंबंधी जात प्रमाणपत्र देण्याचे व जात प्रमाणपत्र पडताळणीचे नव्याने धोरण आखताना आदिवासी कोळी, हलबा, ठाकूर व मन्नेरवारलू अशा अनुसूचित जाती प्रवर्गातील लाखो लोकांना यातून वगळणे" इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने नोंद घ्यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, "जेट एअरवेजच्या क्रेडीट सोसायटीच्या सभासदांवर उपासमारीची वेळ येणे" इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

सदरहू विषयासंदर्भात जानेवारी, २०२० च्या पहिल्या आठवड्यात माझ्या दालनात बैठक बोलावली जाईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, "नागपूर शहराजवळील कळमेश्वर भागात तसेच पार्डी भागात ५ वर्षाच्या मुलींवर बलात्कार करण्याच्या दोन अमानुष घटना घडणे" इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

सदर प्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेता शासनाने उचित मदत करावी तसेच पीडित मुलींच्या परिवारांच्या सांत्वनासाठी एखाद्या मंत्री महोदयांना नियुक्त करावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(६) श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी, "कोरेगाव, जिल्हा चिपळूण येथील तलाठी कार्यालयात वीज व पंख्यांची सोय नसून कोकणातील प्रत्येक कार्यालयात अशा प्रकारच्या अडचणी असणे." इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने याबाबत नोंद घ्यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(७) ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी, "महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या पदस्पर्शाने पावन झालेल्या ठाणे जिल्ह्यातील नागला किल्ल्यावर तेथील भूमाफियांनी अतिक्रमण करणे." इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

४. (१) श्री. सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स. यांनी, "उस्मानाबाद येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाचे उपकेंद्र असून उस्मानाबाद येथे स्वतंत्र विद्यापीठाची मागणी प्रलंबित असणे." इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(२) श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी, "महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेतर्फे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी हिवाळी अधिवेशनात दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी यशवंत स्टेडियम, नागपूर येथे धरणे आंदोलन करणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(३) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स., "कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका परिक्षेत्रात दुर्गाडी किल्ला ते कृषी उत्पन्न बाजार समिती परिक्षेत्रापर्यंतचा मेट्रो क्रमांक ५" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(४) श्री. भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी, "राज्यात १० रूपयांमध्ये थाळी असे जाहीर केलेले धोरण सर्वप्रथम कुपोषणग्रस्त भागांमध्ये सुरू करणे" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(५) श्री. भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी, "उल्हासनगर येथे सेंच्युरी रेयॉन कंपनीमध्ये अनेक कामगारांना अपघात होणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(६) श्री. अंबादास दानवे, वि.प.स. यांनी, "संभाजीनगर जिल्ह्यात अवजड वाहनांकरिता ट्रक टर्मिनल उभारण्यासाठी शासनाने कार्यवाही करणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(७) श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.यांनी, "अमळनेर (जि.जळगाव) येथील ऐतिहासिक दगडी दरवाजाचा बुरुज कोसळणे" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(८) श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. यांनी, "अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यातील माळ नदी तसेच जळगाव-धुळे जिल्हा हद्दीवरील पांजरा नदीजोड प्रकल्प पूर्ण न झाल्यामुळे पाणीटंचाई निर्माण होणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(९) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांनी, "पंजाब ॲण्ड महाराष्ट्र सहकारी (पीएमसी) बँकेच्या घोटाळ्याची सखोल चौकशी" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(१०) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, "समृद्धी महामार्गाचा मुख्य कंत्राटदार असलेल्या ॲफकॉन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर व उपकंत्राटदार एमपी कंस्ट्रक्शन यांनी वर्धा जिल्ह्यातील केळझर परिसरातील कोझी प्रॉपर्टीच्या १०३ एकर शेतीमध्ये अवैधरित्या खोदकाम करून १०० कोटी रुपयांचा मुरूम हडप करणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

(११) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, "पुणे जिल्ह्यातील वाकड तालुक्यातील थेरगाव येथील पडवळ नगरमध्ये उमेद हमीद मण्यार व त्याचा भाऊ अदनान हमीद मण्यार या दोन भावांचा डेंग्यूमुळे मृत्यू होणे" इ. बाबत मुद्दा मांडला.

शासनाने उचित कारवाई करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

औचित्याचे मुद्दे-(पुढे सुरू)

(११) डॉ. परिणय फुके, वि.प.स. यांनी, "गोंदिया जिल्ह्यातील खळबंदा गावात राहणाऱ्या वीस वर्षीय तरूणीवर दोन अज्ञात इसमांनी ॲसिड हल्ला करणे" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

श्री. विजय गिरकर, वि.प.स. यांनी, "मुंबईतील वरळी येथे रमाबाई आंबेडकर यांचे स्मारक करण्याची आवश्यकता "याबाबत त्यांची लक्षवेधी सूचना आज चर्चेला असल्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

मुंबईला गेल्यावर आठ दिवसांच्या आत या विषयावर बैठक लावण्यात येईल, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

औचित्याचे मुद्दे-(पुढे सुरू)

(१२) श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांनी, "देशातील सुधारित नागरिकत्व कायद्यामुळे सर्वत्र निर्माण झालेले गंभीर वातावरण" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

विशेष उल्लेखाच्या सूचना-(पुढे सुरू)

(७) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांनी, "मुंबईसाठी लागू करण्यात आलेल्या नव्या विकास नियमावलीत कोळीवाडे आणि गावठाणांना स्थान न देणे" इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा मांडला.

औचित्याचे मुद्दे-(पुढे सुरू)

(१३) श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स. यांनी, "मुंबई- गोवा राष्ट्रीय महामार्गाच्या रस्ता रूंदीकरणाच्या कामामुळे कल्हेगाव फाटा (ता.पनवेल, जि.रायगड) कर्नाळा अभयारण्यालगत रस्ता खचणे" इ.बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

दिनांक १७, १९ व २० डिसेंबर, २०१९ रोजी मान्य केलेले औचित्याचे मुद्दे तसेच दिनांक १७, १८, १९ डिसेंबर, २०१९ रोजी मान्य केलेल्या म.वि.प.नियम १०१ अन्वये विशेष उल्लेखाच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवत असल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेते यांनी, "उत्तर प्रदेश राज्याचे माजी राज्यपाल श्री. राम नाईक यांची सुरक्षा व्यवस्था कमी करण्यात येणे" इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

श्री. राम नाईक यांना प्रोटोकॉलनुसार सुरक्षा देण्यात यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

सभागृहाची बैठक मध्यंतरासाठी दुपारी ०१ वाजून ५३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ०२ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

५. "राज्यात विदर्भ, मराठवाडा, खानदेश व पश्चिम महाराष्ट्रासह कोकणामध्ये अवकाळी पिकांचे, फळबागांचे व मच्छीमारांचे नुकसान होणे" इ. बाबत सर्वश्री प्रवीण दरेकर व इतर वि.प.स. यांचा अंतिम आठवडा प्रस्ताव तसेच "विदर्भातील मिहान प्रकल्प, सिंचन प्रकल्प व अशा विविध प्रकल्पांची कामे रखडलेली असणे" इ. बाबत ॲड.अनिल परब व इतर वि.प.स. यांचे नियम २६० अन्वये प्रस्ताव.

उपरोक्त दोन्ही प्रस्ताव पुन्हा प्रस्तुत झाले.

उपरोक्त दोन्ही प्रस्तावांवरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला

(१) डॉ. रणजित पाटील (भाषण पूर्ण) (चर्चा अपूर्ण)

६. नगरविकास मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४८- महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक , २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त प्रश्नावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला-

(१) प्रा. अनिल सोले (२) श्री. गिरीशचंद्र व्यास

(३) डॉ. रणजित पाटील (४) श्री. प्रवीण दरेकर,विरोधी पक्षनेते

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडश : विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक मंजूर झाले.

म.वि.प.नियम २५९ व २६० अन्वये प्रस्ताव (चर्चा पुढे सुरू)

उपरोक्त दोन्ही प्रस्तावांवरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला-

(२) श्री. प्रसाद लाड (३) श्री. प्रकाश गजभिये

(४) श्री. सदाभाऊ खोत (५) प्रा. अनिल सोले

(६) श्री. रामराव पाटील (७) श्री. रमेशदादा पाटील

(९) ॲड. निरंजन डावखरे (१०) डॉ. परिणय फुके

(११) श्री. अरूण अडसड (१२) श्री. नीलय नाईक

मुख्यमंत्री व उद्योग मंत्री यांनी उपरोक्त दोन्ही प्रस्तावांवर उत्तरादाखल भाषणे केली.

श्री. प्रवीण दरेकर, विरोधी पक्ष नेते यांनी उत्तरादाखल भाषण केले.

सभागृहाने प्रस्तावावर विचार केला असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

६. सचिव (कार्यभार) यांनी, शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेत बाब क्रमांक ५ ख अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या क्रमांक १ ते ९८ या लक्षवेधी सूचनांवरील निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

परिवहन मंत्र्यांनी, "एसटी महामंडळाचे महाव्यवस्थापक श्री. आर. आर. पाटील यांना बडतर्फ केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सभागृहास सादर करण्यासंदर्भात माननीय सभापतींनी दिलेले निर्देश" इ. बाबत म.वि.प.नियम ४६ अन्वये निवेदन करते.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

शासकीय विधेयक (पुढे सुरू)

वित्त मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४७- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा), २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला. विधेयक खंडश : विचारात घेण्यात आले.

ज्या अर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्या अर्थी, कोणत्याही शिफारशीशिवाय विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येत आहे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी, सन २०१९ या वर्षातील चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशनाच्या कामकाजाचा आढावा सभागृहासमोर ठेवला.

माननीय सभापतींनी, "महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे पुढील अधिवेशन सोमवार, दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२० रोजी, विधान भवन, मुंबई येथे घेण्यात यावे" अशी शिफारस राज्यपालांकडे करण्याचे ठरले आहे, असे घोषित केले.

माननीय सभापतींनी, सत्र-समाप्तीसंबंधीचा राज्यपालांकडून प्राप्त झालेला पुढील संदेश वाचून दाखविला :—

> "भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ खंड (२) उपखंड (क) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून मी शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबर विधानपरिषदेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे"

यानंतर "राष्ट्रगीत" म्हणण्यात आले.

विधानपरिषदेचे अधिवेशन सायंकाळी ०५ वाजून ३४ मिनिटांनी संस्थगित झाले.

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९.

राजेंद्र भागवत,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

विवरण क्रमांक - ६
महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमातील नियम ८(१) अन्वये, माननीय सभापतींनी नामनिर्देशित केलेली सभापती तालिका

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव
१	श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.
२	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.
३	ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.
४	रिक्त

विवरण क्रमांक - ६
महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमातील नियम ८(१) अन्वये, माननीय सभापतींनी नामनिर्देशित केलेली सभापती तालिका

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव
१	गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स.
२	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.
३	आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.
४	श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स.
५	श्री. श्रीकांत देशपांडे. वि.प.स.

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन
विवरण क्रमांक - ७
विविध विद्यापीठांवर सदस्यांची नामनियुक्ती

निरंक

विवरण क्रमांक - ८
विधेयकावरील संयुक्त समितीवर सदस्यांची निमनियुक्ती/ समिती नियुक्ती करण्याबाबतचा प्रस्ताव

निरंक

विवरण क्रमांक - ९

विधेयकावरील संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्यासाठी मुदतवाढीचा प्रस्ताव

निरंक

विवरण क्रमांक १०

सन २०१९ तृतीय (विशेष) अधिवेशन
विविध समित्यांच्या बैठका

अ.क्र. (१)	समितीचे नाव (२)	बैठकीचा दिनांक (३)	बैठकीत झालेले कामकाज (४)
(१)	लोकलेखा समिती	दिनांक ६ ऑगस्ट २०१९	समितीने आपल्या पासष्टावा (सन २०१५-२०१६ स्थानिक संस्था) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक २३ जुलै २०१९	समिती आपल्या सहासष्टावा (सन २०१४-२०१५ महसुली क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक १३ ऑगस्ट २०१९	समिती आपल्या सदुसष्टावा (सन २०१६-२०१७ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक २८ ऑगस्ट २०१९	समिती आपल्या अडुसष्टावा (सन २०१६-२०१७ राज्य वित्त व्यवस्था) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.

विवरण क्रमांक १०

सन २०१९ चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन
विविध समित्यांच्या बैठका

अ.क्र. (१)	समितीचे नाव (२)	बैठकीचा दिनांक (३)	बैठकीत झालेले कामकाज (४)
(१)	विधानपरिषद कामकाज सल्लागार समिती	दिनांक १० डिसेंबर २०१९	समितीने सन २०१९ च्या चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशनासंबंधात विचार-विनिमय करून सोमवार, दिनांक १६ डिसेंबर २०१९ ते शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर २०१९ पर्यंतचे सभागृहाचे कामकाज निश्चित केले.

विवरण क्रमांक - ११
मत विभाजन
(म.वि.प. नियम ४१)

दिनांक व प्रभारी सदस्य	प्रस्ताव/सुधारणा	प्रस्तावाला/ सुधारणेला अनुकूल मत	प्रस्तावाला/ सुधारणेला प्रतिकूल मत	तटस्थ	प्रस्ताव/सुधारणा संमत की असंमत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
		निरंक			

विवरण क्रमांक - ११
मत विभाजन
(म.वि.प. नियम ४१)

दिनांक व प्रभारी सदस्य	प्रस्ताव/सुधारणा	प्रस्तावाला/ सुधारणेला अनुकूल मत	प्रस्तावाला/ सुधारणेला प्रतिकूल मत	तटस्थ	प्रस्ताव/सुधारणा संमत की असंमत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)

निरंक

विवरण क्रमांक - १२
चर्चा समाप्तीचा प्रस्ताव
(म.वि.प. नियम ३८)

निरंक

विवरण क्रमांक - १२
चर्चा समाप्तीचा प्रस्ताव
(म.वि.प. नियम ३८)

निरंक

विवरण क्रमांक - १३

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकार भंगासंबंधी सूचना

(म.वि.प. नियम २४० अन्वये)

दिनांक १ नोव्हेंबर २०१४ ते १५ जानेवारी २०२० रोजीपर्यंत प्राप्त झालेल्या सूचनांचे विवरण

सूचनांची संख्या	अनुमती नाकारलेल्या सूचना	अनुमती नाकारून मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीकरिता पाठविण्यात आलेल्या सूचना	विशेषाधिकार समितीकडे अहवाल सादर करण्यासाठी सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांची संख्या	व्यपगत झालेल्या/ प्रकरण संपवण्यात आलेल्या सूचना	विशेषाधिकार समितीकडे सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचना/ प्रकरणांपैकी सभागृहास अहवाल सादर करण्यात आलेल्या सूचना/ प्रकरण/व्यपगत झालेले प्रकरण	प्रलंबित सूचनांची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
९३	४८	२६	५	५	४ १ (प्रकरण व्यपगत)	९

विवरण क्रमांक - १३(अ)

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकारभंग सूचना

(म.वि.प. नियम २४० अन्वये)

प्रलंबित असलेल्या विशेषाधिकारभंग सूचनांचे विवरणपत्र

अ.क्र. (१)	सुचना क्रमांक (२)	सदस्यांचे नाव (३)	विषय (४)	सद्यस्थिती / निर्णय (५)
१	११५	श्री. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. दिनांक २६/११/२०१४	**रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड, रोड्स डीव्हीजन, यांच्याविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "दिनांक २० सप्टेंबर,२०१४ रोजी काही कामानिमित्त सन्माननीय सदस्य प्रवास करीत असताना पुणे ते कोल्हापूर या मार्गावरील आनेवाडी येथील टोल नाक्यावर सन्माननीय सदस्यांची गाडी थांबताच व गाडीत स्वतः सन्माननीय सदस्य प्रवास करीत असल्याचे त्यांचे ड्रायव्हरने सांगूनसुद्धा बुथ वरील ऑपरेटरने गाडी पुढे सोडण्यास मनाई केली व एका सुपरवायझरला बोलावले त्याला सन्माननीय सदस्यांचे ओळखपत्र दाखवले. तथपी हा टोल नाका रिलायन्स कंपनीचा असून त्याने आमदार वगैरे आम्ही काही मानत नाही असे उत्तर दिले तसेच आचारसंहिता आहे का? विचारताच ते ही कारण नसल्याचे कर्मचाऱ्यांनी सांगितले आमदारांना टोल मधून सूट असतानाही सन्माननीय सदस्यांची गाडी अडवून व त्यांच्याकडून टोल वसूली करून टोलनाक्यावरील कर्मचाऱ्यांनी सन्माननीय सदस्यांचा व सार्वभौम सभागृहाचा केलेला अवमान व विशेषाधिकारभंग, हा होय.	मा. सभापती यांच्या निदेशानुसार सूचना प्रलंबित ठेवण्यात आली आहे.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			माहे जुलै, २०१७ पावसाळी अधिवेशन व त्यानंतर प्राप्त झालेल्या सूचना	
२	१७१	दिनांक ५/१/ २०२० रोजी मंत्री पदावर नियुक्त झालेले ॲड. अनिल परब, यांनी ते विधानपरिषद सदस्य असताना दिनांक १/८/२०१७ रोजी दिलेली सूचना.	**मा. ना. श्री. विनोद तावडे, तत्कालीन शालेय शिक्षण, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, यांच्याविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षात मुंबई विद्यापीठाने घेतलेल्या ४७७ परिक्षांच्या उत्तर पत्रिकांची तपासणी ऑनस्क्रिन मार्किंग पद्धतीने तपासण्याचा निर्णय मुंबई विद्यापिठाने घेऊन त्यानुषंगाने एप्रिल, २०१७ मध्ये **मेरिट ट्रॅक** या कंपनीची निवड करणे. मात्र सदर कंपनीच्या तांत्रिक अडचणीमुळे उत्तरपत्रिका तपासताना प्राध्यापकांना अनेक समस्या उद्‌भवल्याने विद्यापीठाने घेतलेल्या परिक्षांचा निकाल ४५ दिवसांच्या आत लागणे आवश्यक असतानाही ३ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी झाल्याने मुंबई विद्यापीठाविरुद्ध विद्यार्थी व पालकांच्या मनात असंतोष निर्माण होणे व मा.राज्यपालांकडे तक्रारी दाखल करण्यात येणे. तसेच या निकालांच्या विलंबाबाबत विधानपरिषद सभागृहात दिनांक २६ जुलै, २०१७ रोजी लक्षवेधी सूचनेवर मा.उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन करताना मुंबई विद्यापीठाच्या सर्व परिक्षांचे निकाल ३१ जुलै, २०१७ पर्यंत लावण्यात येतील असे आश्वासन देण्यात येऊनही अद्यापपर्यंत परिक्षांचा निकाल न लागल्याने सार्वभौम सभागृह तसेच सन्माननीय सदस्यांचा झालेला विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	खुलासा अप्राप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३	१७९	दिनांक ५/१/२०२० रोजी मंत्री पदावर नियुक्त झालेले श्री. धनंजय मुंडे, यांनी ते विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद असताना दिनांक १३/११/२०१७ रोजी दिलेली सूचना.	**अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय तसेच श्री. तडवी, अवर सचिव, सार्वजिनक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय यांचेविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये दिनांक १ नोव्हेंबर, २०१४ ते ७ ऑक्टोबर, २०१७ या कालावधीत सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत नवजात बालकांकरिता खरेदी करण्यात आलेले इनक्युबेटर या संदर्भात झालेल्या सर्व बैठकांच्या इतिवृत्तांच्या छायांकित प्रती तसेच इनक्युबेटर खरेदी संदर्भातील संपूर्ण नस्तींच्या प्रती विधीमंडळ कामकाजाकरिता तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय यांना कळविण्यात येऊनही त्यांनी जाणीवपूर्वक पत्राला पोच तसेच उत्तर दिले नाही. तसेच मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांच्या कार्यालयामार्फत सदरहू प्रकरणाची माहिती तात्काळ उपलब्ध करून देण्यास सार्वजनिक आरोग्य विभागाशी पाठपुरावा केला असता श्री. तडवी, अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय यांना सदरहू प्रकरणाची माहिती उपलब्ध करून देण्यास अवगत करूनही आजपर्यंत मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांना माहिती उपलब्ध करून न दिल्याने झालेला मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हो होय.	खुलासा अप्राप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			माहे नोव्हेंबर,२०१८ तृत्तीय (हिवाळी) अधिवेशन व त्यानंतर प्राप्त झालेल्या सूचना	
४	१९९	श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. दिनांक २७/११/२०१८	**श्री. चंद्रकातदादा पाटील, तत्कालीन मा.महसूल मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचेविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोगाने मराठा समाजाला आरक्षण देण्यासंदर्भात शासनास नुकताच सादर केलेला अहवाल शासनामार्फत सभागृहात मांडण्यात यावा अशी मागणी सन्माननीय सदस्यांनी दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी विधानपरिषद सभागृहात केली असता, मा.महसूल मंत्री तथा सभागृह नेते श्री. चंद्रकात दादा पाटील यांनी राज्य मागासवर्ग आयोगाचे आतापर्यंत ५२ अहवाल आले, मराठा समाजासंबंधीचा हा ५२ वा अहवाल आहे. एकूण १४७ पैकी एकही अहवाल पटलावर ठेवला गेला नाही. अशा प्रकारे मागासवर्ग आयोगाचा आलेला अहवाल पटलावर ठेवण्याची परंपरा नाही. मागासवर्ग आयोगाने काय कामकाज केले याचा वर्षभराचा रिपोर्ट सदनाला द्यावयाचा असतो, तो रिपोर्ट सुद्धा आतापर्यंत सन २०१३-१४ असा एकाच वर्षी दिला अशी चुकीची व सभागृहाची दिशाभूल करणारी माहिती सभागृहास दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	खुलासा अप्राप्त
५	२०३	ॲड. राहुल नार्वेकर, विधानपरिषद	**श्री. दीपेंद्रसिंह कुशवाह, (भा.प्र.से) मुख्य अधिकारी मुंबई मंडळ तसेच श्री. दिनकर जगदाळे, (भा.प्र.से) मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्वसन मंडळ यांचेविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, मुंबई गृहनिर्माण व विकास मंडळ (म्हाडाचा	खुलासा अप्राप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सदस्य असताना दिनांक ६/०३/२०१९ रोजी दिलेली सूचना.	विभागीय घटक) यांच्या विद्यमाने बुधवार दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजी दुपारी १२.०० वा. कुलाबा शिबिर, कफ परेड, मुंबई येथे मा. श्री. प्रकाश महेता, मंत्री (गृहनिर्माण), महाराष्ट्र राज्य व श्री. आदित्य ठाकरे, मा. शिवसेना नेते व युवा सेनाप्रमुख यांच्या शुभहस्ते कुलाबा संक्रमण शिबिरातील इमारतीचा भूमीपूजन समारंभ आयोजित करण्यता आला होता. त्यासंदर्भात बुधवार दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजीच्या लोकसत्ता वर्तमानपत्रात सदरहू कार्यक्रमाच्या जाहिरातीमध्ये सन्माननीय सदस्यांचे नाव प्रमुख उपस्थिती म्हणून छापण्यात आले होते. मात्र प्रत्यक्षात सन्माननीय सदस्यांना कार्यक्रमास आमंत्रित न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा अवमान व विशेषाधिकारभंग हा होय."	
			माहे डिसेंबर, २०१९ तृत्तीय (हिवाळी) अधिवेशन व त्यानंतर प्राप्त झालेल्या सूचना	
६	२०४	श्री. नागोराव पुंडलिक गाणार, वि.प.स. दिनांक २१/७/२०१९	**श्रीमती वंदना कृष्णा, अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "राज्यातील खाजगी शाळांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवाशाश्वती, सेवासंरक्षण व शिस्त प्राप्त करून देण्यासंदर्भात विधानसभा उपविधान समितीने दिनांक ०१ जुलै, २०१९ रोजी ६ वा अहवाल विधानसभा सभागृहाला सादर करूनही संबंधीत विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी उपविधान समितीने सादर केलेल्या अहवालातील शिफारशीची अमलबजावणी न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	खुलासा अप्राप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७.	२०५	श्री. नागोराव पुंडलिक गाणार, वि.प.स. दिनांक ३०/१०/२०१९	**मा.कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री, महाराष्ट्र शासन यांच्याविरुद्ध** सुचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "महाराष्ट्र शासनाच्या व्यवसाय शिक्षण प्रशिक्षण संचालनालयात सन २०१३ ते २०१५ या कालावधीत १०० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त कोटींचा भ्रष्टाचार झाल्याची बाब उघडकीस आली होती व त्या प्रकरणी दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी विधानपरिषद सभागृहात चर्चा उपस्थित केली होती. त्या चर्चेला उत्तर देताना तत्कालीन मा.कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री, महाराष्ट्र शासन यांनी दोषी अधिकाऱ्यांची एसीबीमार्फत चौकशी करून अंतिम अहवाल प्राप्त होईपर्यंत संबंधित अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यात येईल असे आश्वासन विधानपरिषद सभागृहात देऊनही संबंधितांना निलंबित न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	खुलासा अप्राप्त
८.	२०६	श्री. नागोराव पुंडलिक गाणार, वि.प.स. दिनांक २३/११/२०१९	**श्रीमती वंदना कृष्णा, अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेविरुद्ध** सुचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "राज्यातील मान्यता प्राप्त खाजगी अनुदानीत प्राथमिक / माध्यमिक / उच्च माध्यमिक व अध्यापक विद्यालयातील शिक्षण / शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना शालेय शिक्षण विभागाने शासन निर्णय निर्गमित न करता खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील नियम क्र.१९ मध्ये सुधारणा न करता असवैधानिक पद्धतीने नविन परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना लागू केल्याने तसेच या प्रकरणी मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २६/०६/२०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत अभ्यास गट स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. मात्र अभ्यास गटाने तीन महिन्याचा	खुलासा अप्राप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			कालावधी होऊनही त्या विषयीचा अहवाल सादर न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	
९.	२०७	श्री. नागोराव पुंडलिक गाणार, वि.प.स. दिनांक १८/१२/२०१९	**(१) अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, २) प्रधान सचिव, लेखा व कोषागारे विभाग, ३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, ४) उप सचिव, (टीएनटी), शालेय शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई, ५) आयुक्त, शालेय शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, ६) संचालक, प्राथमिक शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, ७) संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व ८) संचालक, विद्यापरिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याविरुद्ध** सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "राज्यातील मान्यता प्राप्त खाजगी अनुदानीत प्राथमिक / माध्यमिक / उच्च माध्यमिक व अध्यापक विद्यालयातील शिक्षण / शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना शालेय शिक्षण विभागाने शासन निर्णय निर्गमित न करता खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील नियम क्र.१९ मध्ये सुधारणा न करता असवैधानिक पद्धतीने नविन परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना लागू केल्याने तसेच या प्रकरणी मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २६/०६/२०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत अभ्यास गट स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. मात्र अभ्यास गटाने तीने महिन्याचा कालावधी होऊनही त्या विषयीचा अहवाल सादर न करून मा.सभापतींच्या आदेशाचा अवमान केल्याने तसेच अभ्यास करण्यासाठी गठीत केलेल्या संयुक्त समितीच्या कामकाजात व्यत्यय निर्माण केल्याने झालेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	विभागाकडून वस्तुस्थिती अप्राप्त

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती.

मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त असल्याने प्रलंबित असलेली प्रकरणे

अ.क्र.	विषय	सूचना/प्रकरण समितीकडे सुपूर्द केल्याचा दिनांक	अहवाल सभागृहास सादर करण्यात आलेला दिनांक	सद्य:स्थिती
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	श्री. पुरुषोत्तम खेडेकर लिखित "महाराज, माफ करा..!!" या पुस्तकातील अवमानजनक लिखाणामुळे उद्‌भवलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण. (स्वेच्छाधिकारे - SUO MOTU)	दिनांक ४ एप्रिल २०१२.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१२.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
२.	श्री. पुरुषोत्तम खेडेकर लिखित "शिवरायांच्या बदनामीची केंद्रे"या पुस्तकातील मजकुरांवर आधारित "लोकप्रभा" अंकामधील प्रा.हरी नरके यांच्या "फॅसिस्ट शक्तींमुळे बहूजनांचे विभाजन"या लेखातील अवमानजनक लिखाणामुळे उद्‌भवलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण. (स्वेच्छाधिकारे - SUO MOTU)	दिनांक १२ ऑगस्ट २०११.	दिनांक १७ डिसेंबर २०१५.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
३.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर सन्माननीय सदस्यांनी दिनांक २१ मार्च, २०१३ रोजी श्री. निखिल वागळे, तत्कालीन संपादक, आय.बी.एन. लोकमत व श्री. राजीव खांडेकर, संपादक, ए.बी.पी. माझा यांचेविरुध्द उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक २१ मार्च २०१३	दिनांक २२ जून २०१६.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. जयवंतराव जाधव, यांनी श्री. रत्नाकर गुट्टे, चेअरमन, गंगाखेड शुगर ॲण्ड एनर्जी प्रा.लि., परभणी, जि.परभणी यांच्याविरुध्द उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १ ऑगस्ट २०१७	दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१८.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
५.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. बाळाराम पाटील, यांनी श्री. एस. एस. पाटील, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अभियंता (अतिक्रमण विभाग), सिडको व श्री. संतोष नारायण पिंपळे, पोलिस उपनिरिक्षक, कंळबोली पोलीस स्टेशन यांच्याविरुध्द उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१७.	दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१८.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
६	श्री. धनंजय मुंडे, मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी "न्यूज १८-लोकमत" या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुध्द उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १ मार्च २०१८	दिनांक २६ जून २०१९	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
७	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी "न्यूज १८-लोकमत" या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुध्द उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.			

सन २०१९ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक - १४

उपस्थित केलेले व पटलावर ठेवलेले औचित्याचे मुद्दे - ४२

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव व थोडक्यात विषय	मुद्दा सभागृहात उपस्थित केल्याचा तसेच पटलावर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१.	**श्री. हेमंत टकले, वि.प.स.** डॉ. श्रीराम लागू यांच्या निधनाबद्दल आदरांजली अर्पण करीत आहे.	१८ डिसेंबर, २०१९
२.	**श्री. सुरेश धस, वि.प.स.** बीड जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या नुकसान झालेल्या शेत पिकांचा विमा उतरवून त्यांना संरक्षित करण्यात यावे अशी मागणी.	१८ डिसेंबर, २०१९
३.	**श्री. सुरेश धस, वि.प.स.** बीड जिल्ह्यातील अनेक शेतकऱ्यांची बँक खाती गोठविण्यात आल्यामुळे पिक विमा नुकसान भरपाई व शासनाकडून देय असलेली अनुदाने यांची रक्कम शेतकऱ्यांना काढता येत नसल्यामुळे त्यांची गैरसोय झालेली असणे.	१८ डिसेंबर, २०१९
४.	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** कंबटा एव्हीएशन प्रा.लि. कंपनी दिनांक १७ ऑगस्ट, २०१६ रोजी बंद पडल्यामुळे कंपनीतील ३००० कर्मचाऱ्यांवर बेकारीची व उपासमारीची आलेली वेळ.	१८ डिसेंबर, २०१९
५.	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील महानगरपालिकेच्या १२ बी.ओ.टी. प्रकल्पांत झालेल्या अनियमिततेच्या चौकशीत दोषी आढळलेल्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत.	१८ डिसेंबर, २०१९
६.	**ॲड. निलय नाईक, वि.प.स.** पुसद (जि.यवतमाळ) या शहरात घरफोडी, चोरी व दहशत निर्माण करून गुन्हेगारांनी केलेल्या गोळीबाराच्या घटनेची चौकशी करण्यात येऊन दोषींवर कारवाई करण्याची आवश्यकता.	२० डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
७.	**श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.** महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत पेठ (ता.वाळवा, जि.सांगली) येथील क्रांतीसिंह नाना पाटील अन्न तंत्रज्ञान महाविद्यालयाच्या कामाची स्थगिती रद्द करून सदर महाविद्यालयाचे काम सुरू करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
८.	**श्री. सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स.** उस्मानाबाद येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या उपकेंद्रास स्वतंत्र विद्यापीठाचा दर्जा देण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
९.	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राज्यातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या विविध प्रलंबित मागण्यांसाठी दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी नागपूर येथे केलेले धरणे आंदोलन.	२१ डिसेंबर, २०१९
१०.	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील दुर्गाडी किल्ला ते कृषी उत्पन्न बाजार समितीपर्यंत जाणाऱ्या मेट्रो क्रमांक ५ या मार्गाचा पुनर्विचार करून तो दुर्गाडी किल्ला ते आधारवाडी चौक, बिर्ला कॉलेज मार्गे रेल्वे स्थानक असा कार्यान्वित करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
११.	**श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.** राज्यात १० रूपयांत भोजन थाळी या योजनेचा शुभारंभ बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांसाठी करून गोरगरीब जनतेचा केलेला विश्वासघात.	२१ डिसेंबर, २०१९
१२.	**श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.** उल्हासनगर येथील सेंच्युरी रेयॉन कंपनीमध्ये कामगारांच्या अपघाताच्या घटना घडत असणे, तसेच कामगारांवर होत असलेले दुर्लक्ष.	२१ डिसेंबर, २०१९
१३.	**श्री. अंबादास दानवे, वि.प.स.** औरंगाबाद शहरात ट्रक टर्मिनल उभारण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
१४.	**श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.** अमळनेर (जि.जळगांव) येथील ऐतिहासिक दगडी दरवाजाच्या दुरूस्तीसाठी निधी उपलब्ध होणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
१५.	**श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.** राज्यातील सर्व जिल्ह्यातील नदीजोड प्रकल्पांबाबत धोरणात्मक निर्णय घेण्यात यावा तसेच पाझरा व माळण नदी जोड प्रकल्प राबविण्यात यावा अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
१६.	**श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** पंजाब अँड महाराष्ट्र सहकारी (पीएमसी) बँकेतील सर्वसामान्य ठेवीदारांच्या ठेवी त्यांना परत मिळण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
१७.	**प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स.** समृध्दी महामार्गाचे मुख्य कंत्राटदार असलेल्या ॲफकॉन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर व उपकंत्राटदार एमपी कन्स्ट्रक्शन यांनी वर्धा जिल्ह्यातील केळझर परिसरात कोझी प्रॉपर्टीजच्या १०३ एकर शेतीमध्ये अवैधरित्या खोदकाम करून १०० कोटींचा मुरुम चोरल्याची बाब निदर्शनास येणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
१८.	**डॉ.परिणय फुके, वि.प.स.** खळबांधा (जि.गोंदिया) या गावातील एका तरूणीवर दोन अज्ञात इसमांनी ॲसिड टाकल्याची घटना घडली असून अशा प्रकारे ॲसिड हल्ले रोखण्यासाठी करावयाची उपाययोजना.	२१ डिसेंबर, २०१९
१९.	**श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स.** नॅशनल रजिस्टार ऑफ सिटीझन्स बील हा कायदा महाराष्ट्रात लागू करताना सरकारचे नेमके धोरण काय आहे याचा खुलासा होणे आवश्यक असल्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२०.	**श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.** मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील कल्हेगांव फाटा (ता.पनवेल, जि.रायगड) रस्त्यालगत संरक्षण भिंत बांधणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२१.	**श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.** सांगली जिल्ह्यातील २७ हजार ९४२ शेतकऱ्यांची १७६ कोटी रूपयांची कर्जमाफी करण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
२२.	**श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स.** सातारा, देवळाई (जि.औरंगाबाद) या गावांसाठी स्वतंत्र नगरपरिषद स्थापन करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२३.	**श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** राज्यातील सर्व शाळांमध्ये महाराष्ट्र स्टेट बोर्ड सक्तीचे करून सर्व शाळांमध्ये इयत्ता १ ली ते १० वी पर्यंत मराठी विषय सक्तीचा करण्यात यावा तसेच महाराष्ट्र स्टेट बोर्डाकरिता सवलतीत घेतलेल्या जागांवर नियमभंग करून सुरू असलेल्या आय.सी.एस.ई. व सी.बी.एस.ई. शाळांवर कारवाई करण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
२४.	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राज्यातील कर्मचाऱ्यांप्रमाणे महापालिकेतील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्यात यावा व सहाव्या वेतन आयोगाची थकबाकी व महागाई भत्ता देण्याची होत असलेली मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
२५.	**श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.** राज्यातील विशेष शाळा, व कर्मशाळा तसेच आश्रमशाळा समाज समाजकल्याण विभागाअंतर्गत येणाऱ्या शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२६.	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** राज्यामधील विविध विभागांमध्ये होत असलेल्या विविध पदांच्या भरतीमध्ये अंशकालीन पदवीधर उमेदवारांना सामावून घेण्याची मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
२७.	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** मे. ओमकार रियलटर्स व डेव्हलपर्स प्रा.लि. या विकासकाकडून झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेत विविध बाबींसाठी प्रस्तावित असलेल्या आरक्षित भूखंडाच्या आरक्षणात बदल करून नियम व अटींचे उल्लंघन करण्यात आलेले असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
२८.	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** कल्याण (जि.ठाणे) शहराच्या 'ड' प्रभाग क्षेत्र कार्यालयाजवळ गर्दुल्ल्यांचा प्रादुर्भाव वाढला असून याठिकाणी अंमली पदार्थांची विक्री होत असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
२९.	**श्री. रमेश पाटील, वि.प.स.** दिनांक २ जून, २०१५ रोजी गोठीवली (नवी मुंबई) गावामध्ये स्थानिक नागरिकांनी बांधलेल्या बांधकामांवर कारवाई करण्यासाठी गेलेल्या प्रशासनातील अधिकारी यांच्यासोबत झालेल्या वादामुळे गोठीवली गावातील महिलांवर दाखल केलेले गुन्हे माफ करण्यात यावेत अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
३०.	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचा ७ व्या वेतन आयोगाचा फरक रोखीने मिळण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३१.	**श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** राज्यातील अनुसूचित जाती व जमातीच्या वर्गातील शिक्षणाचे प्रमाण कमी होत असून यासाठी विविध उपाययोजना व मुक्त शिक्षण योजना राबविण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
३२.	**श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.** वसई (जि.पालघर) येथील पर्यटनाच्या दृष्टीने महत्वाच्या असलेल्या किल्ल्यांच्या जतनाविषयी योग्य त्या उपाययोजना करण्याची आवश्यकता.	२१ डिसेंबर, २०१९
३३.	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** मुरबाड, कल्याण, अंबरनाथ, भिवंडी आणि शहापूर (जि.ठाणे) या तालुक्यांतील गट शिक्षणाधिकाऱ्यांची पदे रिक्त असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
३४.	**श्री. अनिकेत तटकरे, वि.प.स.** कोकणात पर्यटन विकास महामंडळामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या हॉटेल्स व रेस्टॉरंटमध्ये स्थानिक कामगारांना रोजगार देण्यात यावा अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—समाप्त

(१)	(२)	(३)
३५.	**प्रा.अनिल सोले, वि.प.स.** महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाच्या औद्योगिक क्षेत्रांतील भूखंड धारकांकडून वसूल करण्यात येत असलेल्या सेवा शुल्कांची दरवाढ थांबविण्याची मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
३६.	**प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स.** विदर्भासह राज्यातील आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत मिळण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३७.	**श्री. चंदूभाई पटेल, वि.प.स.** कुसुंबा (जि.जळगांव) येथे अवैध वाळू वाहतूक करणाऱ्या डंपर चालकाकडून एका युवकाला चिरडण्याची घटना निदर्शनास येणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
३८.	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** गेल्या एक वर्षात आंतरराष्ट्रीय विमानप्रवास दोन ते तीन पट महागला असून परदेशी कंपन्या मोठ्या प्रमाणात दरवाढ करून देशाच्या महसुलाची लूट करीत असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
३९.	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील शिक्षकांना प्रशिक्षण पूर्ण न करता वरिष्ठ निवड वेतन श्रेणीचा लाभ देणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४०.	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राज्यात सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत विविध पदांवर शासकीय सेवेत करार पध्दतीने कार्यरत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना कमी वेतन मिळत असून कंत्राटी पध्दतीने कार्यरत असणाऱ्या शिक्षकांना नियमित करण्याची आवश्यकता.	२१ डिसेंबर, २०१९
४१.	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** राज्यात विनावेतन काम करणाऱ्या उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासन निर्णयानुसार मंजूर झालेला निधी देणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४२.	**श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.** सहकारी संस्थांच्या संचालकांचा "पर्सनल बॉन्ड" घेतात तो रद्द करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १५

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १५

निकडीच्या व सार्वनिक महत्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी प्रस्ताव

(म.वि.प.नियम ९३ अन्वये प्रस्ताव)

(१)	प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	:	२७
(२)	निवेदन करण्याबाबत निदेश दिलेल्या सूचनांची संख्या	:	१५
(३)	अनुमती नाकारलेल्या सूचनांची संख्या	:	१२
(४)	निवेदनावर चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	:	७
(५)	निवेदन पटलावर ठेवलेल्या सूचनांची संख्या	:	३

सूचना क्रमांक	सदस्यांचे नांव व थोडक्यात विषय	सभागृहात निवेदन करण्याबाबत प्राप्त झालेले मंत्र्यांचे पत्र व सभागृहात निवेदन झाल्याचा/पटलावर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** मुंबईमधील छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला लागून असलेल्या मिठी नदीच्या किनारी धावपट्टीला लागून असलेल्या संरक्षण भिंतीचे काम अर्धवट स्वरूपात असल्यामुळे दुर्घटना घडण्याची शक्यता निर्माण होणे.	चर्चा झाली २० डिसेंबर २०१९
२	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** १९ सप्टेंबर २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार अनुदान घेत असलेल्या शाळांना प्रचलित नियमानुसार अनुदान देण्यात यावे अशी होत असलेली मागणी.	चर्चा झाली २० डिसेंबर २०१९

विवरण क्रमांक १५—चालू

(१)	(२)	(३)
३	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित, विना अनुदानित, अंशतः अनुदानित तुकडयांवर १ नोव्हेंबर २००५ व नंतर नियुक्त झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांना जुनी पेंशन योजना लागू करण्याबाबत.	सभागृहाच्या पटलावर २१ डिसेंबर २०१९
४	**श्री. दत्तात्रय सावंत, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. श्रीकांत देशपांडे, श्री. किशोर दराडे, वि.प.स.** राज्यातील इयत्ता ६ वी ते ८ वी साठी नियुक्त शिक्षकांना पदवीधर वेतन श्रेणी देणे बाबत.	चर्चा झाली २० डिसेंबर २०१९
५	**श्री. दत्तात्रय सावंत, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. श्रीकांत देशपांडे, श्री. किशोर दराडे, वि.प.स.** राज्यातील विमुक्त जाती भटक्या जमाती विभागातील शाळेतील शिक्षकांचे मेडिकल व फंडाचे प्रस्ताव दोन ते तीन वर्ष प्रलंबित ठेवणा-या अधिका-यांची चौकशी करून या शिक्षकांचे प्रस्ताव तात्काळ निकाली काढण्यात यावेत अशी मागणी.	सभागृहाच्या पटलावर २१ डिसेंबर २०१९
६	**श्री. दत्तात्रय सावंत, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. श्रीकांत देशपांडे, श्री. किशोर दराडे, वि.प.स.** खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे वेतन १ तारेखला अदा करणेबाबत.	चर्चा झाली २१ डिसेंबर २०१९
७	**श्री. प्रविण दरेकर, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स.** दि. १७ डिसेंबर २०१९ रोजी मध्यरात्रीच्या सुमारास नागपूरचे महापौर यांच्या गाडीवर झालेला गोळीबार.	

विवरण क्रमांक १५—चालू

(१)	(२)	(३)
८	**श्री. विनायकराव मेटे, वि.प.स.** मौजे वासनवाडी (ता.जि.बीड) येथील स.नं.१६६ मधील जमीन प्रकरणाबाबत.	चर्चा झाली २१ डिसेंबर २०१९
९	**श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** नागपूर शहरातील महापालिकेच्या १९१ पैंकी ५२ शाळा बंद करण्यात आल्यामुळे सरकारी शाळा वाचवा संयुक्त कृती समितीतर्फे गेल्या काही दिवसांपासून नागपूरात सुरू असलेले आंदोलन.	
१०	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळांचे मूल्यांकन २०१४-२०१५ साली झाले असून पात्र असलेल्या शाळांना अद्यापही अनुदान दिलेले नसणे.	चर्चा झाली २१ डिसेंबर २०१९
११	**श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.** कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाअंतर्गत येणा-या राज्यातील शिक्षकांना सहाव्या वेतन आयोगानुसार ग्रेड पे मंजुर करणे.	
१२	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** राज्यात समाजकल्याण विभागांतर्गत असलेल्या आश्रम शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांची वैद्यकीय देयके प्रलंबित असणे.	
१३	**श्री. रमेशदादा पाटील, श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना (NPS) लागू असलेल्या राज्य शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांना मृत्यू-नि-सेवा उपदान लागू करण्याबाबत अद्यापही निर्णय न घेण्यात आल्यामुळे राज्य शासकीय अधिकारी कर्मचारी त्यांच्या हक्कापासून वंचित राहिलेले असणे.	सभागृहाच्या पटलावर २१ डिसेंबर २०१९

विवरण क्रमांक १५—समाप्त

(१)	(२)	(३)
१४	**श्री. प्रविण दरेकर, श्री. सुजितसिंह ठाकूर, श्री. महादेव जानकर, वि.प.स.** राज्यात अवकाळी पावसामुळे शेतक-यांचे झालेले नुकसान.	चर्चा झाली २१ डिसेंबर २०१९
१५	**श्री. विनायकराव मेटे, वि.प.स.** बीड जिल्हा रुग्णालयातील शवविच्छेदन कक्षातून मृतदेहांच्या अंगावरील दागिन्यांची चोरी होत असल्याबाबत.	

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १५अ

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ९३ अन्वये स्थगन प्रस्तावाची स्विकारलेली सूचना

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव व विषय	सूचना ज्या तारखेस सभागृहात घेतली ती तारीख	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)
		निरंक	

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १६

विशेष उल्लेख म्हणून उपस्थित करण्यात आलेल्या तसेच पटलावर ठेवलेल्या सूचना - ७५

अ.क्र.	सूचना देणा-या सदस्यांचे नाव व थोडक्यात विषय	विषय सभागृहात उपस्थित केल्याचा तसेच पटलावर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	**श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.** महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळात कार्यरत असणा-या उप महाव्यवस्थापक यांचा चाललेला अनागोंदी कारभार व भ्रष्टाचार.	२० डिसेंबर, २०१९
२	**श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.** पोलादपूर माणगाव उप जिल्हा रुग्णालय (जि.रायगड) येथे बाळंतपणासाठी नेण्यात आलेल्या श्रीमती लाड यांचा तेथील वैद्यकीय अधिकारी यांनी हलगर्जीपणाने व चुकीच्या केलेल्या उपचारामुळे मृत्यू झाल्याची घडलेली घटना.	२० डिसेंबर, २०१९
३	**श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.** देवगड तालुक्यातील (जि.सिंधुदुर्ग) कुणकेश्वर मंदिराचे सुशोभिकरण करून त्या ठिकाणी आवश्यक त्या सोयी-सुविधा पुरविण्याबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९
४	**आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.** राज्यातील सार्वजनिक उपक्रम अथवा विविध खात्यांतर्फे कुठल्याही कामाकरिता आर्किटेक्ट नेमणूकीसाठी टेंडर पध्दत बंद करणेबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९
५	**डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स.** राज्यातील अल्पसंख्यांक विभागामार्फत सुरू असलेल्या मराठी भाषा फाउंडेशन मानसेवी शिक्षकांच्या नियुक्ती कालावधी व मानधनात वाढ करण्याबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
६	**ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.** कल्याण टोलवेज इन्फ्रास्ट्रक्चर या कंपनीकडून खेड तालुक्यातील शिवफाटा बोरजसह अनेक ग्रामपंचायतींच्या हद्दीत विनापरवाना खडी क्रेशर सुरु असणे.	२० डिसेंबर, २०१९
७	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** **दि.** २६ व २७ जुलै २००५ रोजी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे आलेल्या महापुरात कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या परिवहन उपक्रमाचा गणेशघाट बस डेपो पाण्याखाली गेल्यामुळे त्याठिकाणी उभ्या असलेल्या बस गाड्यांसह मालमत्तेचे झालेले नुकसान.	२० डिसेंबर, २०१९
८	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** **राज्यात** खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील कला, क्रीडा शिक्षक पद भरती सुरु करणेबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९
९	**प्रा. अनिल सोले, वि.प.स.** व्यंकटेश शिक्षण संस्थेद्वारा संचलित श्रीनिवास हायस्कूल अंकिसा (ता.सिरोचा, जि.गडचिरोली) या शाळेत नियमबाह्य कामे होत असल्याचे निदर्शनास येणे.	२० डिसेंबर, २०१९
१०	**श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स.** **विजयनगर** व मुंढे (ता.कराड, जि.सातारा) या गावांमधील जमीन महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, महापारेषण कंपनीने संपादित केली असून जमीन संपादित केलेल्या ५३ प्रकल्पग्रस्त शेतक-यांना न्याय देण्यात यावा अशी मागणी.	२० डिसेंबर, २०१९
११	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** ठाणे जिल्ह्यात कृषि विज्ञान केंद्र स्थापन करण्याबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९
१२	**प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.** **मोहगांव** (ता.गोरेगांव, जि.गोंदिया) येथील धान खरेदी-विक्री सोसायटी केंद्रावर धान विक्री केलेल्या शेतक-यांना त्यांच्या धानाचे पैसे सदर सोसायटीचे संचालक यांनी अद्यापपर्यंत दिलेले नसणे.	२० डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१३	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** राज्यामध्ये नगरविकास विभागाच्या माध्यमातून काही शाळा-महाविद्यालये चालवली जात असून या शाळा व महाविद्यालयांमधील कर्मचा-यांना संपूर्ण वैद्यकीय प्रतिपूर्ती देण्याची आवश्यकता.	२० डिसेंबर, २०१९
१४	**श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.** अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यातील निम्न तापी प्रकल्पाला आर्थिक निधी मिळण्याबाबत.	२० डिसेंबर, २०१९
१५	**श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** राज्यात हर्बल हुक्याचा नावाखाली शहरांतील अनेक रेस्टोरेंट मध्ये तंबाखूजन्य हुक्याचा सुरू असलेला गैरप्रकार.	२० डिसेंबर, २०१९
१६	**डॉ. परिणय फुके, वि.प.स.** भंडारा जिल्हयात रेती वाहतुकीच्या अवजड वाहनांमुळे रस्त्यांची दुरावस्था झाली असणे.	२० डिसेंबर, २०१९
१७	**श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** नागपूर शहरामध्ये कारंजांच्या देखरेखीसाठी व दुरुस्तीसाठी सन २०१६-२०१७ ते २०१८-२०१९ या कालावधीत लाखो रुपये खर्च करूनही अनेक कारंजे नादुरुस्त असणे.	२० डिसेंबर, २०१९
१८	**डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, वि.प.स.** शासनाच्या परिपत्रकांतील विविध जाचक अटींमुळे राज्यातील महिला बचत गट, महिला मंडळे व महिला संस्था यांच्यावर बेकारीची व कर्जबाजारीची आलेली वेळ.	२० डिसेंबर, २०१९
१९	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** **वस्तू** व सेवा कर कायदा विक्रीकर विभागाचे काम माझगांव मुख्यालय, ठाणे, कल्याण आणि वांद्रे या कार्यालयातून चालत असून सदर कार्यालयात काम करणा-या ४०० पेक्षा अधिक कंत्राटी कामगारांवर बेकारीची आलेली वेळ.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
२०	**डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स.** नागपूर-तुळजापूर राष्ट्रीय महामार्गाचे काम करणा-या दिलीप बिडकॉम कंपनीने आर्णी तालुक्यामध्ये अवैधरित्या नियमबाह्य मुरुम आणी मातीचे केलेले उत्खनन.	२१ डिसेंबर, २०१९
२१	**श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.** राज्यातील आदिवासी कोळी, हलबा, ठाकूर आणि मन्नेवरवारलु अशा अनुसूचित जमातीच्या प्रवर्गातील लोकांना रक्तीनाते संबंधित जातीचे प्रमाणपत्र देण्याची मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
२२	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** जेट एअरवेज इंडिया लिमिटेड ही विमान वाहतूक कंपनी सद्यस्थितीत बंद असल्यामुळे सदर सोसायटीमध्ये सभासद असलेल्या ५ हजार कर्मचा-यांवर बेरोजगारीची वेळ आलेली असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
२३	**श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** राज्यात मुली व स्त्रियांवर होणा-या अत्याचारांबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२४	**श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स.** कोरेगाव (जि.चिपळूण) तलाठी कार्यालयात वीज व पंख्यांची सोय नसणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
२५	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** नागला (जि.ठाणे) किल्ल्याचे संरक्षण व जतन करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२६	**श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** मुंबईतील कोळीवाड्यांचे सीमांकन करून कोळीवाड्यांच्या पुनर्विकासासाठी स्वतंत्र धोरण आखण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
२७	**श्री. सतिश चव्हाण, वि.प.स.** छत्रपती शाहु महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी) पुणे येथे कंपनी कायद्यानुसार स्थापन केली असून दि. ०३ डिसेंबर २०१९ च्या शासन निर्णयानुसार सदर संस्थेची स्वायत्ता रद्द केलेली असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
२८	**श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.** नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयात (मेडिकल) टीबी वॉर्ड परिसरात असलेल्या त्वचा रोग विभागाच्या प्रवेशाद्वारावरील स्लॅब कोसळून एक वयोवृध्द रुग्ण व महिला रुग्णांच्या नातेवाईकांचा झालेला मृत्यू.	२१ डिसेंबर, २०१९
२९	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** मौजे श्री क्षेत्र टिटवाळा ता. कल्याण (जि.ठाणे) येथे महाराष्ट्र राज्य पर्यटन विकास महामंडळाच्या मालकीची १४.४७ एकर जागा अनेक वर्षांपासून वापराविना पडून असल्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३०	**श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स.** पाथरी जि. परभणी येथील रेणूका शुगर साखर कारखान्याने ऊस गाळप न करण्याचा निर्णय घेतल्याने परिसरातील हजारो शेतकरी व कामगार यांच्यावर मोठे संकट ओढावलेले असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
३१	**श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** राज्यात ' महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम, २०११ ' मधील अन्यायकारक सुधारणांबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३२	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** मौजे कोंडगांव (ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी) येथील काजळी नदीवरील कोंडगांव-पुर्ये तर्फे देवळे या पुलाची पुनर्बांधणी करण्याची होत असलेली मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
३३	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** शहापूर (जि.ठाणे) येथे कृषि विज्ञान केंद्र स्थापन करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३४	**डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स.** राज्यातील अर्धवेळ ग्रंथपालांच्या मागण्या मान्य करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
३५	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** गडचिरोली जिल्ह्यातील शाळांची देखभाल व किरकोळ खर्चासाठी सर्वशिक्षा अभियाना मार्फत अनुदान मंजूर करण्याची मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
३६	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** खांदेश्वर रेल्वे स्थानक आणि मानसरोवर रेल्वे स्थानकाला लागून असलेल्या भूखंडावर निर्माण करण्यात येत असलेले रहिवासी प्रकल्प इतरत्र हलविणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३७	**श्री. जयंत पाटील, वि.प.स.** रायगड जिल्ह्यातील उरण येथील जेएनपीटीच्या सीएसआर फंडात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
३८	**डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स.** यवतमाळ जिल्ह्यात पणन महासंघाने शेतक-यांच्या खरेदी केलेल्या कापसाचे २४ कोटीचे चुकारे अद्यापही अदा केलेले नसणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
३९	**श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** विधी व न्याय मंत्रालयातील देशभरातील जिल्हा व सत्र न्यायालयात जवळपास साडेपाच हजार न्यायाधिशांची पदे रिक्त असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
४०	**श्री. ख्वाजा बेग, वि.प.स.** राज्यात शासकीय रूग्णालयांत वीज, शीतशवपेटी, प्रतिक्षागृह या आवश्यक उपाययोजना करण्यात याव्यात अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
४१	**श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** दक्षिण नागपूर मधील सक्कदरा लेक गार्डनच्या दुरावस्थेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४२	**श्री. हेमंत टकले, वि.प.स.** चेन्नईमध्ये वारंवार येणा-या पुरानंतर नागरिकांना इशारा देण्यासाठी पुराचा इशारा देणारी यंत्रणा मुंबईमध्ये कार्यान्वीत करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
४३	**श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.** राज्यात महादेव कोळी समाजाला आदिवासी म्हणून मान्यता मिळालेली असतांना त्या समाजातील नागरिकांना जातीचे दाखले व जात वैधता प्रमाणपत्रे मिळत नसणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
४४	**श्री. सतिश चव्हाण, वि.प.स.** राज्यात केंद्र शासन पुरस्कृत माहिती तंत्रज्ञान व दळणवळण (आयसीटी) योजनेमध्ये कार्यरत असलेल्या आयसीटी शिक्षकांना मानधनावर नियुक्त्या देणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४५	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** २००८ नंतर अनुदानावर आलेल्या खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांना वेतनेतर अनुदान देऊन वेतनेतर अनुदानात वाढ करणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४६	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** कल्याण (जि.ठाणे) पश्चिमेतील भटाळे तलावातील वाढत्या अतिक्रमणाकडे महानगरपालिका प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४७	**आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.** मुंबई शहरामध्ये उंच इमारती वाढत असून यावर उपाय म्हणून मुंबई-पुणे या सारख्या शहरावंर एफ.एस.आय. वाढवून देण्याऐवजी नवी मुंबईसारखी जोड शहरे निर्माण करावीत अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
४८	**श्री. हेमंत टकले, वि.प.स.** राज्यापुढील पर्यावरणाची आव्हाने स्विकारण्यासाठी श्री.माधव गाडगीळ ह्यांच्यासारखा ज्येष्ठ वैज्ञानिक व शास्त्रज्ञांचा उपयोग करून घेण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
४९	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** वस्तू व सेवाकर विभागातील (जी.एस.टी.) कंत्राटी कर्मचा-यांच्या विविध मागण्यांबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
५०	**प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.** राज्यातील प्रामुख्याने विदर्भातील आत्महत्या केलेल्या शेतक-यांच्या कुटुंबाला आर्थिक मदत देण्याची आवश्यकता.	२१ डिसेंबर, २०१९
५१	**श्री. विक्रम काळे, वि.प.स.** निपाणी, ता. कळंब (जि.सोलापूर) येथील श्री. मंगेश निपाणीकर या शेतकरी पुत्रास अनोख्या कलाकृतीसाठी प्रोत्साहित करण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
५२	**श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.** राज्यातील आरोग्य उपकेंद्रांची जबाबदारी आरोग्य सेविकांवर सोपविण्यात आली असतांना नागपूर जिल्ह्यात ३८ आरोग्य सेविकांना अतिरिक्त ठेवून त्याचे समायोजन महानगरपालिकेत केल्यामुळे आरोग्य व्यवस्था ढासळली असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
५३	**श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** नागपूर शहरातील फेरीवाले आणि छोटे विक्रेत्यांची संख्या वाढत असून त्यांना जागा उपलबध करुन दिली जात नसल्यामुळे बाजाराच्या किंवा वर्दळीच्या ठिकाणी मिळेल त्या ठिकाणी फेरीवाल्यांनी दुकाने थाटली असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
५४	**डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स.** राज्यासह विदर्भातील नागपूर, हिंगणा व बुटीबोरी औद्योगिक क्षेत्रातील कामगारांना व त्यांच्या परिवारांना राज्य कर्मचारी विमा महामंडळाच्या हॉस्पिटल्समध्ये योग्य आरोग्य सेवा मिळत नसल्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
५५	**श्री. जयंत पाटील, वि.प.स.** रायगड जिल्हातील अनेक गावांमध्ये आरोग्य, शिक्षण, रस्ते इत्यादी नागरी सुविधांचा अभाव असल्याने सीएसआर फंडाचा निधी जेएनपीटीने स्थानिकांना, स्थानिक स्वराज्य संस्थांना तसेच स्थानिक विकास कामांना देण्यात यावा अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
५६	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** राज्यातील MCVC शिक्षकांचे वेतन प्रत्येक महिन्याच्या १ तारखेला करण्यात यावे तसेच त्यांना वरिष्ठ निवडश्रेणी चा लाभ देण्याची होत असलेली मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
५७	**श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.** कल्याण शहरात कामगार कल्याण भवन उभारण्यास होत असलेला विलंब.	२१ डिसेंबर, २०१९
५८	**श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.** वस्तीशाळा शिक्षकांची मूळ नियुक्ती दिनाकांपासूनची सेवा वरिष्ठ वेतनश्रेणीसाठी ग्राह्य धरणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
५९	**डॉ. वजाहत मिर्झा, वि.प.स.** राज्यात होत असलेल्या संगणक टायपिंग परीक्षेचे योग्यरीत्या व्यवस्थापन करून तालुका स्तरावर परीक्षा केंद्र उपलब्ध करून देण्यात यावे अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
६०	**प्रा. अनिल सोले, वि.प.स.** नागपूर येथे वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागांतर्गत अन्न चाचणी प्रयोगशाळा कार्यान्वीत असून त्याठिकाणी आकृतीबंद मंजूर पदे भरण्याची आवश्यकता.	२१ डिसेंबर, २०१९
६१	**आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.** पुणे सत्र न्यायालयात सर्किट बँच अथवा मुंबई उच्च न्यायालयाचे पुणे बँच स्थापन करणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
६२	**श्री. सतिश चव्हाण, वि.प.स.** राज्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयांत तासिका तत्वावर नियुक्त केलेल्या प्राध्यापकाना मान्यता मिळणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—चालू

(१)	(२)	(३)
६३	**श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.** कफ परेड (मुंबई) येथील जाधवजी मेन्शन इमारतीच्या पुनर्विकासात म्हाडा गृहनिर्माण विभाग व मुंबई महानगरपालिका इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्याकडून इमारतीच्या बांधकामसंदर्भात नियमांचे झालेले उल्लघन.	२१ डिसेंबर, २०१९
६४	**श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.** राज्यात गर्भपाताच्या ऑनलाईन औषध विक्रीत वाढ झाली असून गर्भपाताच्या ऑनलाईन औषध विक्री करणा-यांवर कारवाई करण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
६५	**श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.** अमळनेर (जि. जळगाव) येथे तालुका प्रशासकीय इमारत उभारण्याकरिता आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
६६	**श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.** राज्यातील आदिवासी विभागामध्ये कार्यरत असणा-या कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांना शैक्षणिक पात्रतेनुसार तसेच सेवा ज्येष्ठतेनुसार पदोन्नतीमध्ये संधी मिळणेबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
६७	**श्री. जयंत पाटील, वि.प.स.** राज्यातील ६४ खासगी खारबंदिस्तींच्या देखभाल दुरूस्तीच्या प्रस्तावास मान्यता देवून या योजनांची देखभाल दुरूस्ती करण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
६८	**श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.** मु.वाळुसुरे, पो.कोंजर (ता.महाड, जि.रायगड) या गावातील पाणी समस्येबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
६९	**श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.** राज्यातील खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील शिक्षकांना अर्जित रजा रोखीकरणाचा लाभ मिळण्याची होत असलेली मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १६—समाप्त

(१)	(२)	(३)
७०	**श्री. हेमंत टकले, वि.प.स.** झरी-जामणी (जि.यवतमाळ) येथील कुमारी मातांना देण्यात येणारी आर्थिक मदत वाढवून देण्याबाबत.	२१ डिसेंबर, २०१९
७१	**श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** राज्यातील सवलतधारकांचा एसटी प्रवास कॅशलेस होण्यासाठी तयार केलेल्या स्मार्ट कार्डमुळे प्रवाशांच्या सवलतीत अडचणी निर्माण झाल्याची बाब निदर्शनास येणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
७२	**श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.** राज्यात फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये घेण्यात आलेल्या इयत्ता ८ वी व ५ वी पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती परीक्षेमधील पात्र ठरलेल्या ३००६३ विद्यार्थ्यांपैकी ५५२५ पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्ती रक्कमेपासून वंचित राहिलेले असणे.	२१ डिसेंबर, २०१९
७३	**ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.** ठाणे जिल्हयातील २७ गावांची स्वतंत्र नगरपालिका गठीत करण्यात यावी अशी मागणी.	२१ डिसेंबर, २०१९
७४	**श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.** शिवडी न्हावा शेवा नवी मुंबई येथील ' मुंबई ट्रान्स हार्बर लिंक ' या प्रकल्पामध्ये झालेला भ्रष्टाचार.	२१ डिसेंबर, २०१९
७५	**श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** राज्यातील अमरावती, ठाणे, पालघर, नाशिक, नंदुरबार या जिल्हयामध्ये कुपोषणात होत असलेली वाढ.	२१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक १७

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५९ व २६० अन्वये प्रस्ताव
सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १७

निरंक

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १८

अर्धा तास चर्चेच्या सूचना (नियम ९२ अन्वये) (सर्वसाधारण)

निरंक

सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक १९

अर्धा तास चर्चेच्या सूचना (नियम ९२ अन्वये) (प्रश्नातून उद्‌भवलेल्या)

निरंक

विवरण क्रमांक २०

सन २०१९ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा उपस्थित करण्यासाठी आलेल्या सूचना

(१) आलेल्या सूचनांची संख्या	..	२
(२) स्वीकृत सूचनांची संख्या	..	२
(३) अस्वीकृत सूचनांची संख्या	..	-
(४) सभागृहात चर्चा झालेल्या सूचना	..	१
(४) सभागृहात चर्चा न झालेल्या सूचना	..	१
(५) सम्मिलित करण्यात आलेल्या सूचना	..	-

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव व विषय	ज्या तारखेस सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	**श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री हेमंत टकले, ख्वाजा फ्रोग, प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** "राज्यातील अवैध सावकारी पाशात अडकलेल्या शेतक-यांच्या अथक प्रयत्न व संघर्षातून सन २०१४ मध्ये अवैध सावकारी कायदा होऊनही राज्यातील १ लाख एकर शेती परवानाधारक तसेच अवैध सावकारांनी हडप करणे, मागील ३० वर्षाच्या काळात परवानाधारक	२० डिसेंबर, २०१९	चर्चा झाली

विवरण क्रमांक २०—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)
	तसेच अवैध सावकारांनी मोठ्या प्रमाणात शेतक-यांची शेती शेतक-यांच्या आर्थिक अडचणींचा फायदा घेऊन हडप करणे, मागील ५ वर्षांत महाराष्ट्र सावकारी अधिनियम, २०१४ ची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याकरिता सहकार महसूल व गृह विभागाची राज्यस्तरीय समिती निर्माण करण्याची गरज असणे, याकरिता आवश्यक ते मनुष्यबळ आणि नियोजित समित्यांच्या प्रभावी कामकाजामार्फत सावकारी पाशात अडकलेल्या आणि कायदा होऊनही प्रभावी अंमलबजावणी न झाल्याने आपल्या शेतीच्या मालकी हक्काच्या प्रतिक्षेत असलेल्या राज्यातील समस्त कर्जदार शेतकरी बांधवांना या सावकारी पाशातून मुक्त करण्याबाबत तसेच कायद्यातील त्रुटी दूर करून कायदा दुरुस्तीची आवश्यकता निर्माण होते, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."		

विवरण क्रमांक २१

सन २०१९ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अन्वये तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मंत्र्यांचे लक्ष वेधण्यासाठी आलेल्या लक्षवेधी सूचना

(१) प्राप्त झालेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना . . ५०९
(२) स्वीकृत करण्यात आलेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना . . १३८
(३) सभागृहात चर्चा झालेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना . . २९
(४) सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या एकूण स्वीकृत लक्षवेधी सूचनांचे जोडपत्र . . ९८
(५) अधिवेशन संस्थगित होण्याच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित असलेल्या सूचना . . ११
(६) अस्वीकृत करण्यात आलेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना . . ३११

अ.क्र.	लक्षवेधी सूचना क्र.	सदस्यांचे नाव व विषय सभागृहात घेतली ती तारीख	ज्या तारखेस सूचना	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	२६७	**श्री. गोपीकिसन बाजोरिया वि.प.स.** " अकोला (शिवणी) विमानतळाच्या विस्तारीत धावपट्टीचा प्रश्न अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, सदर धावपट्टीकरिता कृषी विद्यापीठाची जमीन हस्तांतरित	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		करण्यात आलेली असतानाही सदर विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाकरिता अतिरिक्त जमिनीच्या भूसंपादनाची आवश्यकता असणे, अतिरिक्त जमिनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु. ७८,९९,८६,८३६/- ची असलेली आवश्यकता, सदर प्रकरणी उप अधीक्षक भूमी अभिलेख, अकोला यांचेकडून दिनांक २१ जानेवारी, २०१९ रोजी संयुक्त मोजणी अहवाल प्राप्त होणे, सद्य:स्थितीमध्ये शासनाने कृषी विद्यापीठाकडून हस्तांतरित केलेल्या जमिनीवर काम सुरू करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ७५ वर्षे जुने अकोला (शिवणी) विमानतळ अद्यापही उपेक्षित असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, उक्त विमानतळाच्या धावपट्टीचा प्रश्न तात्काळ निकाली काढण्याकरिता शासनाने युद्धपातळीवर अतिरिक्त जमिनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबींकरिता अंदाजित मूल्य रु.७८,९९,८६,८३६ ची आवश्यक असलेली रकमेची तरतूद करून अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाचा मार्ग मोकळा करण्याबाबत शासनस्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		

२.	२६४	**सर्वश्री रामनिवास सिंह व इतर वि.प.स.**	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
		" मुंबईतील ॲन्टॉप हिल येथील पोलीस ठाण्यात चौकशीसाठी गेलेल्या विजय हृदयनारायण सिंह, वय वर्षे २६, यांचा पोलीस ठाण्यातील पोलिसांनी केलेल्या मारहाणीत मृत्यू झाल्याची घटना माहे ऑक्टोबर, २०१९ मध्येवा त्यासुमारास उघडकीस येणे, सायन कोळीवाडा येथे राहणारा विजय सिंह हा मेडिकल रिप्रेझेंटेटिव्ह म्हणून काम करत असणे, वडाळा येथील पेट्रोल पंपावर झालेल्या वादावरून त्याला चौकशीकरिता पोलीस ठाण्यात बोलाविण्यात येणे, चौकशीसाठी आलेल्या विजय सिंह याला पोलिसांनी केलेल्या बेदम मारहाणीमुळे त्यांचा झालेला मृत्यू, चौकशीदरम्यान तरुणाचा मृत्यू झाल्याने ॲन्टॉप हिल परिसरात झालेल्या संतापाच्या उद्रेकात रास्ता राको, दगडफेक करण्यात येणे, हिंसक झालेल्या जमावाला पांगविण्यासाठी पोलिसांनी केलेला लाठीमार, सदर प्रकरणी सखोल चौकशी होण्याची नितांत आवश्यकता, यासंदर्भात झालेल्या सीआयडी चौकशीचा अहवाल अद्याप आलेला नसणे, सदर प्रकरणाची चौकशी निष्पक्षपणे करण्याची होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, विजय सिंह यांच्या मृत्यूस जबाबदार असणा-या पोलीस अधिका-याविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३.	१००	**डॉ. (श्रीमती) मनिषा कायंदे व इतर वि.प.स.** "राज्यात महिलांवरील अत्याचारामध्ये झालेली वाढ, मागील पाच वर्षांत महिलांवरील हिंसाचाराच्या घटनांमध्ये जवळपास ३३ टक्क्यांनी झालेली वाढ, परिणामी महिला असुरक्षित होणे, महिलांच्या अत्याचाराच्या सरासरी घटना पाहता सन २०१५ मध्ये दर महिन्याला ४०० तर सन २०१६ मध्ये दर महिन्याला सरासरी ४३१ तर २०१७ मध्ये दर महिन्याला ४५२ आणि यावर्षी ऑक्टोबरपर्यंत सरासरी ५३३ पर्यंत महिला अत्याचारात झालेली वाढ, या घटनांमध्ये बलात्कार, अत्याचार, अपहरण, हुंड्यावरून होणारे अत्याचार, विनयभंग, छेडछाड, मानसिक व शारिरीक अत्याचाराच्या घटनांचा समावेश असणे, याचबरोबर अल्पवयीन मुलींवर होणा-या लैंगिक अत्याचाराच्या घटनांमध्ये तसेच महिलांवरील हिंसाचाराच्या घटनांमध्ये दिवसेंदिवस वाढ होत असणे आणि दुसरीकडे आरोपींना शिक्षा होण्याचे प्रमाण कमी होणे, परिणामी गुन्ह्यांमध्ये होत असलेली वाढ, याचबरोबर रेल्वे प्रवासात देखील महिलांना धक्काबुक्की, भांडणे, डब्यावर दगडफेक, अश्लील चाळे, विनयभंग अशा घटनांना सामोरे जावे लागत असणे, सदर गुन्हे कमी करण्याकरिता शासनाने अशा घटनांचे निकाल जलदगतीने न्यायालयात करण्याबाबत कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, तसेच जनजागृती मोहिम राबविणे, महिलांच्या	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

सुरक्षिततेच्या दृष्टीने रेल्वे डब्यात पूर्णवेळ पोलीस तैनात करण्याची आवश्यकता, महिलांवरील अत्याचाराच्या घटना फास्टट्रॅक न्यायालयात निकाली काढण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, महिलांवरील अत्याचारास आळा बसण्याच्यादृष्टीने शासनाने ठोस कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भुमिका. "

४.	२६२	**सर्वश्री आनंद ठाकूर व इतर वि.प.स.**	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

" दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१८ पासून डहाणू धुंदलवाडी भागात भूकंपाचा पहिला धक्का बसणे, त्यानंतर २४ नाव्हेंबर, २०१८, दिनांक २, ४ व ८ डिसेंबर, २०१८ रोजी २.९ ते ३.३ रिश्टर स्केल इतक्या तीव्रेतेचे धक्के या भागात बसणे, दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०१८ ते २ डिसेंबर, २०१९ पर्यंत भूकंपाला एक वर्ष २७ दिवस म्हणजे एकूण ३९५ दिवस पूर्ण होणे, तसेच या संपूर्ण परिसरात अनेक सौम्य स्वरुपाचे भूकंपाचे धक्के वारंवार बसल्याने डहाणू तालुक्यातील बहुतांश रहिवाशांनी स्थलांतर करणे, धुंदलवाडी, तलासरी, डहाणू, कासा, वंकास, कवाडा, उधवा, वडवली, आंबोली आदि गावांत भूकंपाच्या धक्क्याने नागरिकांचे जीव संकटात असणे, धुंदलवाडी आश्रमशाळेतील ७०० निवासी विद्यार्थी, तसेच चिंचले आश्रमशाळेतील ४०० विद्यार्थी भूंकपांच्या भितीपोटी शाळेत जात नसणे, डहाणू तालुक्यात पालघर, वसई तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात रहिवाशी वसाहती व संकुले असून २०१० पासून इमारतींची रचना भूंकपप्रवण क्षेत्र-३ अनुषंगाने करण्यात आलेली असणे, परिसरात भूकंपाच्या मोठ्या व मध्यम धक्क्यांनी सुरक्षिततेचा निर्माण झालेला प्रश्न,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		परिणामी गावपातळीवर जाऊन नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरु नये यासाठी जनजागृती करून आपत्कालीन कार्यवाहीचे प्रशिक्षण देण्याची गरज, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
५.	११	**सर्वश्री सतीश चव्हाण व इतर वि.प.स.** " राज्य सरकारच्या विविध पदभरतीच्या परीक्षा " महापरीक्षा पोर्टलद्वारे " घेण्यात येणे, मात्र या महापरीक्षा पोर्टलमध्ये अनेक गैरप्रकार होत असणे त्यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करणा-या परीक्षार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होत असणे, हे महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करणे आवश्यक असणे, राज्य सरकारने सन २०१७ मध्ये सरकारी पदभरती करण्याची जबाबदारी महाआयटी विभागाकडे दिलेली असणे, या विभागाने पदभरतीच्या परीक्षा घेण्यासाठी महापरीक्षा पोर्टलची निर्मिती केली असणे, सध्या राज्यात विविध पद भरतीच्या परीक्षा या पोर्टलद्वारे घेण्यात येत असणे, एखादा परीक्षार्थी परिक्षेला गैरहजर असला तरी त्याचे नाव अंतिम गुणवत्ता यादीत येणे, परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांचे परीक्षा केंद्र एका जिल्ह्यातून दुस-या जिल्ह्यात देणे, अनेक परीक्षांमध्ये चुकीचे प्रश्न विचारुन चुकलेल्या प्रश्नांचे सरसकट गुण बहाल करणे असे अनेक गैरप्रकार समोर आले असणे, यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करणा-या परीक्षार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान झाले असून नोकरी न मिळाल्याने त्यांचे मानसिक	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

खच्चीकरण होत असणे, स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणा-या विद्यार्थ्यांमध्ये महापरीक्षा पोर्टल विरोधात प्रचंड असंतोष पाहण्यास मिळत असणे, विद्यार्थ्यांनी विविध जिल्ह्यांत हजारोंच्या संख्येने मोर्चे, आंदोलने करून हे महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करा अशी मागणी केलेली असणे, मात्र त्यांची शासनाने काहीच दखल घेतलेली नसणे, शैक्षणिक हब म्हणून पुढे येत असलेल्या औरंगाबाद शहरात मराठवाड्यातील जवळपास २५००० विद्यार्थी स्पर्धा परीक्षेची तयारी करीत असणे, यातील बहुसंख्य विद्यार्थी हे ग्रामीण भागातील असून आर्थिक परिस्थिती अभावी अनेक विद्यार्थी मिळेल ते काम करून स्पर्धा परीक्षेची तयारी करीत असणे, त्यामुळे प्रामाणिकपणे अभ्यास करून स्पर्धा परीक्षेची तयारी करणा-या विद्यार्थ्यांवर होणारा अन्याय लक्षात घेता महापरीक्षा पोर्टल तात्काळ बंद करावे यासाठी शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही, उपायोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "

६.	४६७	**ॲड. अनिल परब, वि.प.स.**	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

" मुंबई मेट्रो लाईन ५ या मार्गावर नवीन इमारतीचा विकास व पुनर्विकासाकरीता एम एमआरडीएची पूर्वमंजूरी न घेता कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेकडून बांधकामास देण्यात आलेल्या परवानग्या, तत्कालिन आयुक्त श्री. ई रविंद्रन यांना एमएमआरडीए चे तत्कालिन महानगर आयुक्त श्री. यु. पी. एस. मदान यांनी Do No. Metro/plu/TPUnit/Metro Noc/625/ 2016, दिनांक २०/१२/२०१६ रोजी पाठविलेले पत्र, सदर पत्राच्या अनुषंगाने कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील या मार्गिकेवर असणा-या सर्व

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		नवीन इमारती बांधण्यास बांधकाम परवानगी तसेच जुन्या इमारतींचा पुनर्विकास करण्यात येणा-या इमारतीना बांधकाम परवानगी देतेवेळी मुंबई महानगर विकास प्राधिकरण, वांद्रे (पूर्व) यांचा ना-हरकत दाखला घेणे आवश्यक असताना त्यास बगल देत कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने दिलेल्या परवानग्या, तत्कालिन महानगर आयुक्त श्री. यु. पी. एस. मदान, यांच्या पत्राकडे दुर्लक्ष करून स्वतःच्या व विकासकांच्या फायद्याकरिता श्री. मारुती राठोड, विद्यमान सहा. संचालक नगररचना, श्री. संजय भोळे, नगररचनाकार, कल्याण विभाग, श्री. अनुप धुवाड, कनिष्ठ अभियंता, श्री. लिलाधर नारखेडे, कनिष्ठ अभियंता व इतर अधिका-यांनी केलेली मनमानी, यासंदर्भात श्री. आर. ए. राजीव, आयुक्त, एमएमआरडीए व आयुक्त, श्री. गोविंद बोडके, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका तसेच मा. पंतप्रधान महोदय यांच्याकडे दिनांक ३ सप्टेंबर,२०१९ रोजी तक्रारदार मनोज कुलकर्णी यांनी सदर बाब पत्रव्यवहार करून निदर्शनास आणून दिल्यानंतर सदर कामांना स्थगिती आदेश देण्यात येऊनसुध्दा सदरहू बांधकामे अद्याप सुरळीत सुरू असणे, सदर मार्गिकेवरील नवीन बांधकामांना " ना हरकत दाखला " न घेताच दिलेल्या सर्व बांधकाम परवानग्यांची सखोल चौकशी होण्याची नितांत आवश्यकता यास जबाबदार		

असणा-या सर्व अधिका-यांची सखोल चौकशी करून तात्काळ दोषींविरुध्द निलंबनाची कार्यवाही करावी तसेच सर्व बांधकामांना दिलेल्या परवानग्या विनाविलंब रद्द करण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

७.	८५	**श्री. रामदास आंबटकर व इतर वि.प.स.** " राज्यात विशेषतः भंडारा व गोंदिया जिल्ह्यात आधारभूत धान खरेदी केंद्र सुरू करण्यात येणे, त्यात भंडारा जिल्ह्यात ६६ आधारभूत धान खरेदी केंद्रावर १ नोव्हेंबर पासून धान खरेदीला तालुकानिहाय सुरूवात होणे, त्यातच भंडारा तालुक्यातील २९१ शेतक-यांनी ९५६४ क्वि. धान विकला असून त्याचे १ कोटी ७३ लाख ५८ हजार ६०० रुपये शेतक-यांना न मिळणे, त्यातच मोहाळी ता. १०८४ शेतकरी ३५, ८९१ क्वि. धान ६ कोटी ५१ लाख ४२ हजार ८२८ रुपये, तुमसर १५९० शेतकरी ५४, ९४७ क्वि. धान ९ कोटी ९७ लाख ३० हजार ७५ रुपये, लाखनी ता. १७६१ शेतक-यांनी ६२, ४७२ क्वि. धान ११ कोटी ३३ लाख ८७ हजार २२४ रुपये, साकोली ता. १४५९ शेतकरी ५२, ८६९ क्वि. धान ९ कोटी ५९ लाख ५७ हजार ५९८ रुपये, लाखांदूर ता. ११५६ शेतक-यांनी ४६, २४५ क्वि. धान ८ कोटी ३९ लाख ३७ हजार २१६ रुपये, पवनी ता. ७३५ शेतकरी २८, २६१ क्वि. ५ कोटी १९ लाख ४७ हजार ८४१ रुपये, इत्यादी केन्द्रांवरील शेतक-यांची असे एकूण ९० हजार ६९२ क्विटल धानाची विक्री करणे, त्यापोटी ५२ कोटी ७४ लाख ६१ हजार ३४३ रुपये अद्यापही शेतक-यांच्या खात्यात जमा न होणे, त्यामुळे	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		गेल्या १ महिन्यापासून शेतकरी चुका-यापासून वंचित राहावे लागणे, त्यातच धान खरेदी केंद्रांवर विक्री करताना शेतक-यांना नमुना-८ अ ची अट लादली जाणे, त्यामुळे शेतक-यांद्वारे सदर अट रद्द करण्याची मागणी केली जाणे खरेदी झालेल्या धानाची रक्कम शेतक-यांच्या खात्यात तातडीने जमा करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
८.	४७१	**श्री. विलास पोतनीस वि.प.स.**	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
		" राज्यात महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक मंडळाच्या शाळा बंद करून आय.सी.एस.ई. आणि सी.बी.एस.ई. मंडळाच्या शाळा सर्रासपणे सुरू असून या शाळांमध्ये मराठी भाषेला तृतीय भाषेचा दर्जा देण्यात येणे, तर दुसरीकडे दिवसागणिक मराठी शाळेच्या विद्यार्थ्यांची पटसंख्या कमी होत असून शिक्षक अतिरिक्त ठरत असतानाच आता शिक्षकांना वेतनकपातीला सामोरे जावे लागण्याची निर्माण झालेली भीती, शिक्षण आयुक्तांनी पटसंख्येच्या आधारे शिक्षकांचे वेतन ठरवता येईल का ? याचा अभ्यास करण्यासाठी शिक्षण संचालक दिनकर पाटील यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीची स्थापना केलेली असणे, याचा सर्वाधिक फटका मराठी शाळांना बसणार असणे, यामुळे राज्यातील शिक्षक वर्गात पसरलेले भीतीचे वातावरण, यास्तव राज्यातील सर्व शाळांमध्ये		

		महाराष्ट्र स्टेट बोर्ड सक्तीचे करण्याबाबत, आय.सी.एस.ई. व सी.बी.एस.ई. सह राज्यातील सर्व शाळांमध्ये इयत्ता १ ली ते १० वी पर्यंत मराठी विषय सक्तीचा करण्याची आवश्यकता, महाराष्ट्र स्टेट बोर्डाकरिता शासनाकडून सवलतीत घेतलेल्या जागांवर नियमभंग करून बिनदिक्कत सुरू असलेल्या आय.सी.एस.ई. व सी.बी.एस.ई. शाळांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "		
९.	३०५	**श्री. कपिल पाटील वि.प.स.** " नवे सरकार आणि नवीन मुख्यमंत्री यांना अंधारात ठेवून माजी शिक्षणमंत्र्यांच्या धोरणानुसार राज्यातील शिक्षण व्यवस्था मोडीत काढणारे ३३ अभ्यासगट नेमण्याचा आदेश मंत्री मंडळाच्या निर्णयाचा हवाला देऊन शिक्षण विभागाने काढणे, नवीन सरकारला बदनाम करण्यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्र्यांनी स्क्रॅप केलेले शिक्षणमंत्र्यांचे शैक्षणिक धोरण पुन्हा राबविण्यामागे शिक्षण खात्यातील वरिष्ठ अधिका-यांचे षडयंत्र असणे, वेतन आणि वेतन अनुदान मोडीत काढून प्रतिविद्यार्थी व्हाऊचर सिस्टीम राबविण्याचे धोरण आखणे, पाकिस्तान आणि चिली देशात अपयशी ठरलेली व्हाऊचर व्यवस्था महाराष्ट्राच्या माथी मारणे, दुर्गम भागातील कमी पटसंख्येच्या ७० हजार शाळा बंद करून फक्त १ हजार पटसंख्येच्या ३० शहरी शाळा चालू ठेवण्याची घातक योजना आखणे, वेतनेतर अनुदानाऐवजी राज्यातील शिक्षण व्यवस्था सीएसआर फंडाकडे सोपवणे, महाराष्ट्रातील शिक्षण संस्था मोडून काढून खिळखिळ्या करणे, शिक्षणाचे पूर्णपणे संघीकरण करून अभ्यासक्रम / पाठ्यक्रम व अध्यापन	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		शैली प्रेरित करणे, त्यासाठी सर्व तज्ज्ञांची सल्लागार मंडळे बरखास्त करण्यात येणे, वर्तमान शिक्षण व्यवस्था मोडून काढण्यात येणे, विद्यापीठे ताब्यात घेणे, अनुदानित शिक्षण व्यवस्थेचे कंपनीकरण करणे, राज्यातील १५० रात्रशाळांमधील ज्येष्ठ, अनुभवी शिक्षकांची हकालपट्टी करून तिथे सरप्लस शिक्षकांची नेमणूक करणे, आरटीई कायद्याचा उलटा अर्थ काढत शिक्षक संख्या कमी करणे व शिक्षक संच बदलणे, मराठी, हिंदी, इंग्रजी, उर्दू, संस्कृत अशा साडेतीन भाषांसाठी एक शिक्षक ठेवणे, गणित आणि विज्ञानासाठी पूर्वी दोन शिक्षक असत आता फक्त एकच शिक्षक, समाजशास्त्र, कला, क्रीडा विषयांना शिक्षक नसणे, शाळा चालूच शकणार नाहीत अशी व्यवस्था करणे, अनुदानित शाळा बंद करून १५ हजार सेल्फ फायनान्सच्या शाळा सुरू करणे, काही लाख शिक्षकांच्या ऑनलाईन बदल्या करून स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या प्राथमिक शिक्षण व्यवस्थेत प्रचंड गोंधळ निर्माण करण्यात येणे, ऑनलाईन आणि शिक्षक भरती पोर्टलमध्ये घोळ असणे, ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रीयेत गोंधळ होऊन विद्यार्थ्यांचे प्रचंड हाल होणे, यामुळे विद्यार्थी, पालक शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचा-यांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप याची दखल घेऊन ३३ अभ्यासगटांचे आदेश तसेच माजी शिक्षणमंत्र्यांचे धोरण व शैक्षणिक नुकसान करणारे निर्णय त्वरीत रद्द करण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "		

१०.	९७	**ॲड. हुस्नबानू खलिफे व इतर वि.प.स.** " राज्याच्या सागरी हद्दीत बेकायदेशीरपणे परराज्यातील हायस्पिड ट्रॉलर्स व एलइडी पर्ससीनच्या विध्वसंक मासेमारीमुळे पारंपरिक मासेमारांना पुरेसे मासे मिळत नसून जाळ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होत असल्याचे दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, यामुळे राज्यातील पारंपरिक मासेमारांवर दुहेरी संकट ओढवलेले असणे, परिणामी मच्छिमारांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण, याकरिता शासनाने सन २०१८-१९ या वर्षासाठी मत्स्य दुष्काळ जाहिर करावा तसेच भविष्यात मत्स्य दुष्काळ होऊ नये यासाठी ठोस उपाययोजना करण्यात यावी, अशी मागणी पारंपरिक मच्छीमारांनी तत्कालीन मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केलेली असणे, या निवेदनातील मागण्यांची दखल घेऊन शासनाद्वारे अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही करण्यात न येणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
११.	११७	**सर्वश्री विक्रम काळे व इतर वि.प.स.** " राज्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयांना " कायम " विनाअनुदान तत्वावर परवानगी देण्यात येणे, राज्यशासनाने प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा " कायम " शब्द काढण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेणे, त्याप्रमाणे राज्यात " कायम " विनाअनुदान तत्वावर देण्यात आलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयांचा " कायम " शब्द काढावा, यासाठी शिक्षक लोकप्रतिनिधी व प्राध्यापक संघटनांनी शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करणे, आझाद मैदान मुंबई येथे या	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		प्रश्नासाठी धरणे आंदोलन सुरू असणे, तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण अखत्यारीतील चित्रकला व फार्मसी महाविद्यालयांना ९० टक्के वेतन अनुदान सुरू असणे, उर्वरीत १० टक्के अनुदान देऊन ते १०० टक्के करावे यासाठी वारंवार शासनाकडे मागणी करणे, यासाठी संबंधित संचालकांनी शासनाकडे तसा प्रस्तावही पाठविणे, परंतु सदर प्रस्तावावर अद्याप कोणताही निर्णय न होणे, तसेच वरिष्ठ महाविद्यालयीन प्राध्यापकांना ७ वा वेतन आयोग लागू करणे, लागू करत असताना केंद्राप्रमाणे लागू केलेल्या शिफारशी न लावता राज्य शासनाने उच्च शिक्षण खात्यांतर्गत नेमलेल्या समितीच्या शिफारशी लागू करणे, त्यामुळे प्राध्यापकांवर अन्याय होणे, त्यामध्ये अनेक त्रूटी असणे, याबाबत राज्यातील प्राध्यापकांनी आंदोलन करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही. "		
१२.	३७१	**सर्वश्री विनायक मेटे व इतर वि.प.स.**	१८ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
		" मराठा समाजाला आरक्षण मिळावे याकरीता मागीलतीस वर्षापासून समाजाने लढा दिलेला असणे, याकरीता लाखोंच्या संख्येने मोर्चे व अनेक प्रकारची आंदोलने होणे, प्रथमतः या सर्व बाबींची दखल घेऊन सन २०१४ साली शासनाने आर्थिक मागास प्रवर्ग (ESBC) अश्या वेगळ्याप्रवर्गाखाली १६ % आरक्षण जाहीर करणे, परंतु यामध्ये प्रंचड त्रुटी असल्याने हे आरक्षण		

न्यायालयात टिकू न शकणे, यामधील सर्व त्रुटी दुर करून स्वतंत्र अभ्यास करण्याकरीता तज्ञांच्या मदतीने शासनाने सामाजिक व आर्थिक मागास प्रवर्ग (SEBC) सर्वत्रुट्या दुर करून जाहीर करणे, हे आरक्षण मा. न्यायालयात पण टिकणे, मराठा, कुणबी व शेती व्यवसायातील बहुजनसमाज यांच्यातील सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक विकासावर प्रकर्षाने लक्ष देण्यासाठी त्यांचे प्रश्न जाणून घेणे त्याचा सविस्तर अभ्यास करणे, त्यावर उपाययोजना सुचविणे या विषयी निरंतर कार्यरत असणारी संस्था राज्यामध्ये कार्यान्वीतअसणे आवश्यक असल्याने तत्कालीन सरकारने छत्रपतीशाहु महाराज संशोधन प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (Sarthi) या नावाने शाहु महाराजांच्या जयंतीच्या निमीत्ताने २६ जून, २०१८ रोजी पुणे येथे संस्था सुरू करणे, या संस्थेला अभ्यास करण्याकरीता शासनाने विशेषाधिकार दिलेले असणे, यामध्ये संचालकमंडळावर शासकीय व अशासकीय व्यक्तींची नियुक्ती करण्यात येणे, या संस्थेचे संशोधन अतिशय अभ्यासुपणे सुरू असणे, परंतु शासनाने दिनांक ०३ डिसेंबर, २०१९ रोजी परिपत्रक काढून सारथी संस्थेचे स्वतःचे कोणतेही उत्पन्न नाही, तसेच सारथी या संस्थेसाठी सन २०१९-२०२० च्या अर्थसंकल्पामध्ये वेतन/वेतनेत्तरची तरतुद करण्यात आली आहे मात्र महाज्योती व अमृत या संस्थांसाठी भविष्यात वेतन/वेतनेत्तरासाठी लेखाशीर्ष दिल्यानंतरच अनुदान उपलब्ध होईल असे आदेश काढण्यात आलेले असणे, त्यामुळे ही संस्था मराठा, कुणबी व शेती व्यवसायातील बहुजन समाजातील नागरीकांवर काम करत असताना देखील शासनाने बहुजन समाजाचा जराही विचार न

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		करता बंद करण्याचे षडयंत्र रचणे, याबाबत मराठा, कुणबी व शेती व्यवसाय संबंधितांचा शासनाबद्दल निर्माण झालेला तीव्र असंतोष व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१३.	१२	**सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे व इतर वि.प.स.** " कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रांतर्गत असलेल्या आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंडवर कचरा टाकणे बंद करण्याचे आदेश न्यायालयाने दिल्यानंतर न्यायालयाच्या आदेशानुसार २०१६ पासून आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड शास्त्रोक्त पद्धतीने बंद करण्याचे सुरू असलेले काम आजमितीस अपूर्णावस्थेत असल्याची परिस्थिती, न्यायालयाच्या आदेशानुसार कल्याण-डोंबिवली महापालिकेच्या कार्यक्षेत्रात १२ ठिकाणी शास्त्रोक्त भरावभूमी तयार करण्याचा निर्णय घेतलेला असतानाही ते न करता आधारवाडी येथे खत तयार करण्याऐवजी कचरा डम्पिंग करण्याचा सर्रासपणे होत असलेला प्रकार, या डम्पिंग ग्राऊंडची क्षमता संपलेली असल्यामुळे आता येथील कच-याचे डोंगर लागूनच असलेल्या खाडीत कोसळत असल्यामुळे मोठ्या प्रमाणावर वाढलेले जलप्रदूषण, दिनांक ८ जुलै, २०१९ रोजी तत्कालीन मुख्यमंत्र्यांसोबत कल्याण शहरातील जागरूक नागरिकांच्या शिष्टमंडळाबरोबर झालेल्या बैठकीत मा. मुख्यमंत्र्यांनी आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांचेशी चर्चा करून दिनांक १५ सप्टेंबर,	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

		२०१९ रोजीची अंतिम मुदत देऊन तद्नंतर आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड कचरा टाकण्यासाठी बंद करण्याबाबत आदेश दिलेले असणे व या दिवसापर्यंत आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड बंद न झाल्यास महापालिकेचे संबंधित सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन थांबविण्याबाबत प्रधान सचिव नगरविकास-२ यांना सूचित केलेले असणे, सदरहू आदेशाची मनपाने अंमलबजावणी न केल्याने पुन्हा जागरूक नागरिक संस्थेने १७ सप्टेंबर, २०१९ रोजी तत्कालिन मा. मुख्यमंत्री, प्रधान सचिव, नगरविकास व आयुक्त कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना निवेदन देऊन १७ सप्टेंबर, २०१९ पर्यंत आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड बंद झालेले नसून, ओल्या व सुक्या कच-याचे वर्गीकरण अद्यापही सुरू झाले नसल्याचे निदर्शनास आणून देऊन संबधित सर्व अधिकारी कर्मचारी यांचे वेतन बंद करण्याची केलेली मागणी, त्यानंतरही आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड अद्याप बंद झालेले नसताना कोणतीही ठोस कारवाई झालेली नसल्याने सरकारच्या भूमिकेविषयी येथील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले संतापाचे वातावरण, आधारवाडी डम्पिंग ग्राऊंड तातडीने बंद करण्याबाबत शासनाने करावायची ठोस कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१४.	२४७	**सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर वि.प.स.** " ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ येथील शासकीय छाया रुग्णालयात चुकीच्या औषधांमुळे १२ महिला रुग्णांना रक्ताच्या उलट्या झाल्याचे माहे डिसेंबर २०१९ दरम्यान उघडकीस येणे, येथील १२ महिला रुग्णांना सेप्ट्रायनझोन नावाचे इंजेक्शन देण्यात येणे, त्यानंतर सर्व महिलांना उलट्या सुरू होणे,	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		त्यामुळे रुग्णालयात तणाव निर्माण होऊन रुग्णांच्या नातेवाईकांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण होणे, रुग्णांना मुदतबाह्य औषध देण्यात येऊनही रुग्णालय प्रशासनाद्वारे त्याचा इन्कार करण्यात येणे, छाया रुग्णालय प्रशासनाने आपल्या रुग्णालयातील सर्व रुग्णांना औषधोपचारांसाठी दुस-या रुग्णालयात हलवून जबाबदारी झटकण्याचा प्रयत्न केलेला असणे, एकूणच या प्रकरणी रुग्णालय प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका असल्याने या प्रकरणी सखोल चौकशी होऊन या रुग्णालयाच्या प्रशासनातील या घटनेशी संबधित असणा-यांवर कायदेशीर कारवाई व्हावी तसेच सदर रुग्ण महिलांना आर्थिक मदत मिळावी अशी या बाधित महिला रुग्णांच्या नातेवाईकांची मागणी असणे, परिणामी या महिलारुग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१५.	५२	**श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.** " धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या मुख्य सोहळ्यात लाखो लोकांच्या समोर दिक्षाभूमीच्या विकासासाठी ४० कोटी रुपयांचा धनादेश नागपूर सुधार प्रन्यासला प्रदान करण्यात आलेला असणे, परंतु या निधीला प्रशासकीय मंजुरीच प्रदान करण्यात आलेली नसणे, सामाजिक न्याय विभागातर्फे देण्यात आलेला हा निधी अनेक	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

महिन्यांपासून प्रशासकीय मंजुरीसाठी अडकून पडलेली असणे, दिक्षाभूमीचा जागतिक स्तरावर विकास करण्यासाठी ३२५ कोटी रुपयांची विकास योजना तयार करण्यात आलेली असणे, त्यातील ४० कोटी रुपयाचा हा धनादेश असणे, शासनाने दिलेला धनादेश परत आला अशी माहिती असणे, माजी मुख्यमंत्री यांनी ४० कोटी रुपयाचा निधी दिक्षाभूमीला देण्याबाबतचे आदेश करणे व मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समिती नेमलेली असणे, परंतु अजूनही निधी देण्याबाबतचा निर्णय समितीने प्रलंबित ठेवणे हा अन्याय झालेला असणे, दिक्षाभूमीशी संबंधित प्रत्येक काम रेंगाळत असल्याने राज्यातील समस्त आंबेडकरी जनतेमध्ये तीव्र असंतोष व चिडीची भावना निर्माण झालेली असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. ”

१६.	४४७	**श्री. बाळाराम पाटील वि.प.स.**	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

“रायगड जिल्ह्यासाठी लक्ष निर्धारीत सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत जिल्ह्याधिकारी तथा अध्यक्ष जिल्हास्तरीय समिती, रायगड यांच्याकडून सन २०१७ ते २०२० या कालावधीकरीता अन्न धान्य वाहतूकीचे कंत्राट निश्चित करण्याकरीता दिनांक १९ जून २०१७ रोजी निविदा सूचना जाहीरात प्रसिद्ध करण्यात येणे व निविदा सादर करण्याचे अंतिम दिनांक २९ जून २०१७ असणे, सदर वाहतूक कंत्राट निश्चित करण्याकरीता तीन निविदा आवश्यक असणे, परंतु उक्त कालावधीमध्ये तीन निविदा न आल्यामुळे प्रथम दोन वेळा मुदतवाढ देण्यात येणे, दोन मुदतीनंतरही तीन पेक्षा कमी मात्र किमान एक

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		निविदा प्राप्त झाल्यास लिफाफा उघडण्याची पुढील कार्यवाही निविदा मागविण्या-या अधिका-यांनी करून पात्र निविदाधारक यांच्या निविदा मंजुरीचे निर्णय घेऊन तसे शासनास अवगत करण्याची आवश्यकता असतानाही सदर कामाच्या पाच वेळा निविदा काढून शासनाच्या नियमांचे उल्लघंन करून मे. मारूती कन्झ्युमर्स को.ऑप.होलसेल ॲण्ड रिटेल स्टोअर्स लि., अंधेरी यांची निविदा मंजूर करण्यात येणे, परंतु मंजूर करण्यात आलेल्या सदर संस्थेचे कार्यक्षेत्र केवळ बृहन्मुंबई व उपनगर असून बृहन्मुंबई व्यतिरिक्त इतर जिल्ह्यामध्ये काम करण्यासाठी नियमावलीमध्ये बदल केल्याचे किंवा सुधारित नियमावली तयार केल्याचे आढळून न आल्यामुळे मा. जिल्हा उप निबंधक, रायगड यांचेद्वारे सदर संस्था ही रायगड जिल्ह्यातील वाहतूक निविदेसाठी अपात्र ठरत असल्याचे सांगण्यात येणे, सदर संस्थेने निविदेत सादर केलेल्या वाहनांचे मालक हे संस्थेचे रजिस्टर सभासद असल्याबाबत सभासदांच्या यादीची मूळ प्रत रजिस्टर सक्षम अधिकारी यांचेकडून प्रमाणित करण्यात न येणे, वार्षिक ताळमेळ पत्रकांमध्ये वाहतुकीच्या उत्पन्नाबाबत मे. मारूती कन्झ्युमर्स को.ऑप.होलसेल ॲण्ड रिटेल स्टोअर्स लि., अंधेरी यांनी चुकीचे हिशोब सादर केलेले असणे, त्यांनी संस्थेच्या उत्पन्नाबाबत आयकर भरल्याचे किंवा आयकर परताव्याचे कागदपत्र सादर न करणे, परंतु		

मे. मारूती कन्झ्युमर्स को. ऑप. होलसेल ॲण्ड रिटेल स्टोअर्स लि., अंधेरी यांच्या असलेल्या त्रुटी प्रमाणेच क्रिएटीव्ह कन्झ्युमर्स को.ऑफ.सोसा. या संस्थेनेही कागदपत्रांची पूर्तता न केल्यामुळे त्यांची निविदा रद्द करण्यात येणे, परंतु मे. मारूती कन्झ्युमर्स को.ऑप.होलसेल ॲण्ड रिटेल स्टोअर्स लि. अंधेरी यांची निविदा मंजूर करण्यात येऊन ओमकार ट्रान्सपोर्ट या संस्थेवर अन्याय होणे ओमकार ट्रान्सपोर्ट या संस्थेने सन २०११ व सन २०१४-१५ या कालावधीमध्ये शासनाकडून वाटप होणा-या अन्नधान्य वाहतूकीचे काम प्रामाणिकपणे करणे, यामुळे पात्र नसलेल्या मे. मारूती कन्झ्युमर्स को.ऑप.होलसेल ॲण्ड रिटेल स्टोअर्स लि. अंधेरी या संस्थेच्या मंजूर करण्यात आलेल्या निविदेसंदर्भात तात्काळ चौकशी करून संबंधित संस्थेला न्याय देण्याची आवश्यकता, यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व ठोस उपाययोजना."

१७.	२६९	**सर्वश्री दत्तात्रय सावंत व इतर वि.प.स.**	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

" शिक्षक हा देशाची भावी पिढी, सुजाण व सुसंस्कृत नागरिक बनविण्याचा प्रयत्न करीत असणे, शिक्षकांच्या ज्ञानदानाच्या प्रक्रियेत अडथळे निर्माण होऊ नये यासाठी राज्य सरकारमार्फत शिक्षकांना विविध सेवा उपलब्ध करून देण्यात येत असणे, उदा. महागाई भत्ते, घरभाडे, पेन्शन योजना, वैद्यकीय प्रतिपूर्ती यासारखे लाभ देण्यात येत असणे, शिक्षक व त्यांचे आई, वडील पत्नी मुले यांच्या उपचारासाठी राज्य सरकार मार्फत वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येत असणे, सदर देण्यात येत असणारी वैद्यकीय देयक

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		प्रतिपुर्ती योजना ही अत्यंत वेळखाऊ व तापदायक असणे, शिक्षकांनी सादर केलेली वैद्यकीय देयक गेल्या तीन ते चार वर्षापासून प्रलंबित असणे, वैद्यकीय देयके मंजूर करून घेणेसाठी प्रत्येक टेबलावरील संबंधिताकडून शिक्षकांची आर्थिक पिळवणूक करण्यात येत असणे, शिक्षकांना वैद्यकीय देयक मंजूर करून घेण्यासाठी वारंवार सरकारी कार्यालयाकडे जावे लागत असणे, यातून त्यांना प्रचंड अशा मानसिक व आर्थिक त्रासाला सामोरे जावे लागणे, शिक्षकांना कॅशलेस मेडिकल योजना मिळणेबाबत शिक्षक संघटनाकडून वारंवार मागणी करण्यात येणे, यासाठी विविध ठिकाणी मोर्चे, आंदोलने करणे तसेच मा. शिक्षण मंत्री यांनी कॅशलेस योजना चालू करणेबाबत अभिवचन देणे, त्यानुसार सर्व क्षेत्रिय अधिका-यांकडुन माहिती एकत्रित करण्यात येणे, राज्यात पोलिस कर्मचा-यांना दिली जाणारी वैद्यकीय प्रतिपूर्ती सुविधा ही कॅशलेसच्या स्वरुपात उपलब्ध असणे, त्याप्रमाणे शिक्षकांना देखील तात्काळ कॅशलेस वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका. "		
१८.	४७८	**सर्वश्री किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** " मुंबई शहर, उपनगरात झोपडपट्टी पुनर्विकासाचे धोरण राबवले जात असणे, मात्र गेल्या ४ ते ५ वर्षामध्ये एस.आर.ए. घोषित करणे, जमीन संपादन	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

करणे, एस.आर.ए घोषित झाल्यानंतर इतर परवानग्यांसंदर्भात मनपा व झोपडपट्टी पुनर्विकास अधिकारी यांच्याकडून विलंब होत असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे आज असंख्य प्रकल्प व या प्रकल्पामधील असंख्य झोपडीधारक वेठीस धरले जात असणे, विकासकांकडून झोपडपट्टीधारकांना भाडे देण्यात येत असणे, मात्र प्रकल्पाच्या परवानग्यांना विलंब होत असल्याने प्रकल्प रखडले जात असणे व परिणामी भाडे मिळणे बंद होत असल्याने गेल्या १० ते १५ वर्षांपासून झोपडपट्टीधारक घरांपासून वंचित राहीलेले असणे, यापूर्वी एस.आर.ए प्रकरणी माजी सनदी अधिकारी यांनी तातडीने १३७ फाईल निकाली लावल्याचे प्रकरण उघडकीस आलेले असणे, यामधील ३३ फाईल्समध्ये गैरव्यवहार झाल्याचे स्पष्ट होणे, याची चौकशी अद्याप चालू असणे, तसेच हिंद एकता, नवकरण वेलफेअर, साऊ एकता अशा प्रकारे असंख्य सोसायट्यांचे प्रस्ताव २०१५ पासून आजतागायत प्रलंबीत असल्याने पुनर्विकास रखडलेला असल्याचे डिसेंबर, २०१९ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास येणे, मात्र यामध्ये असणारे असंख्य झोपडीधारक आजही घरे व भाडे मिळण्यापासून वंचित असणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनांना गती देण्यासाठी राबविण्यात येणारे एस.आर.ए. चे धोरण मनपा अधिकारी व झोपडपट्टी पुनर्वसन अधिकारी यांच्या उदासिन धोरणामुळे वर्षानुवर्षे योजना रखडल्या जात असल्याने झोपडपट्टीमध्ये राहणा-या असंख्य लोकांना " नको ते घर, आपले झोपडेच बरे " असे म्हणण्याची वेळ येणे, याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेऊन असंख्य झोपडीधारकांना हक्काचे व वेळेत घर मिळावे, याकरिता निश्चित

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		धोरण ठरवून निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१९.	२६३	**श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स.** " महाराष्ट्रातील ऊस पिकाला हमीभाव देणारा हा एक रकमी एफ.आर.पी. देण्याचा एकमेव कायदा असतानाही साखर कारखानदारांकडून तुकड्याने एफ.आर.पी. देण्यात येत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्यामुळे कारखानदार या कायद्याची पायमल्ली करत असणे, त्याचप्रमाणे १४ दिवसांत ऊस उत्पादकांना एफ.आर.पी. देणे बंधनकारक असणे, परंतु तसे न करता कारखानदारांकडून दोन-दोन वर्षेशेतक-यांचे ऊस बिलांचे देय देण्यात न येणे, त्यामुळे उत्पादक शेतकरी प्रचंड अडचणीत सापडलेला असणे, शेतक-यांना एफ.आर.पी. देण्यास विलंब झाल्यास साखर कारखानदारांनी १५% प्रमाणे व्याज देणेही बंधनकारक असणे, याबाबत साखर आयुक्तांनी गाळप परवाना देतानाही अटी टाकलेल्या असणे, परंतु साखर आयुक्तांनी या अटींचे उल्लंघन करणा-या अनेक साखर कारखान्यांवर अद्याप कारवाईच केलेली नसणे, त्यामुळे ऊस उत्पादक शेतक-यांमध्ये शासनाप्रती संताप निर्माण होणे, महाराष्ट्रातील ऊस उत्पादकांच्या अडचणीत दिवसेंदिवस वाढ होत असून याविषयी शासनाने सकारात्मक पाऊल उचलून शेतक-यांना न्याय देण्याची नितांत आवश्यकता असणे, जे साखर कारखानदार ऊस उत्पादकांचे एफ.आर.पी. देण्यास टाळाटाळ	२० जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

		करतात त्यांचे गाळप परवाने रद्द करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
२०.	६	**सर्वश्री हेमंत टकले व इतर वि.प.स.** " शिंदखेडा तालुक्यातील दोंडाई ते निमगुळ (जि. नंदुरबार) औरंगाबादहून शहराकडे निघालेल्या महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची बस व कंटेनरच्या झालेल्या अपघातात १५ प्रवासी जागीच ठार होऊन अन्य २४ प्रवासी गंभीररित्या जखमी झाल्याची दुर्घटना दिनांक २० ऑगस्ट २०१९ रोजी वा त्यासुमारास घडणे, सदर दुर्घटनेत मृत्युमूखी पडलेल्यांच्या वारसांना प्रत्येकी दहा लाख रुपये मदत देण्यात येईल असे नंदुरबार जिल्ह्याचे तत्कालीन पालकमंत्री तसेच अन्न व औषधे प्रशासन मंत्री यांचेद्वारे जाहीर करण्यात येणे, तथापि या वारसांना अद्यापही शासनामार्फत मदत देण्यात न येणे, त्यामुळे या परिसरातील जनतेमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने या बस अपघातामध्ये मृत्युमूखी पडलेल्यांच्या वारसांना तातडीने अर्थसहाय्य करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
२१.	४५२	**श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.** " आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिक्षण मिळावे यासाठी नवनवीन योजना राबविल्या जात असतानाही पालघरमधील आदिवासी मुलांची गेल्या सहा महिन्यांपासून वसतिगृहाकरिता फरफट होत असल्याचे नुकतेच माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, निवासाची व्यवस्था नसल्याने शिक्षणाकरिता प्रवास करताना	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागणे, वसतिगृहामध्ये प्रवेश मिळत नसल्याने विद्यार्थ्यांनी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प विभागाच्या कार्यालयावर काढलेला धडक मोर्चा, सावरे, एम्बुर, दुर्वेस, सातीवली, डहाणू, तालुक्यातील वनागाव, रानशेत, कासा, चारोटी, अशा अनेक गावांतून मोठया प्रमाणात आदिवासी विदयार्थी शिक्षण घेण्याकरिता पालघर येथील महाविद्यालयात येत असणे, महाविद्यालयात प्रवेश घेऊन सहा महिन्यांचा कालावधी लोटला तरी पालघर व डहाणू तालुक्यातील ७९ विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात प्रवेश मिळालेला नसणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी विद्यार्थ्यांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
२२.	४४९	**सर्वश्री नरेंद्र दराडे व इतर वि.प.स.** " राज्यातील वंजारी जातीचा समावेश एनटी - ड प्रवर्गात झाल्याने वंजारी समाजास ११ टक्क्यांपैकी फक्त २ टक्के आरक्षण देण्यात येणे, सदरहू २२ टक्के आरक्षण दिले असले तरीही लोकसंख्येनुसार वंजारी समाजाला प्रत्यक्ष आरक्षण मिळत नसल्याचे उघडकीस येणे, त्यामुळे या समाजास आरक्षणापासून वंचित रहावे लागत असणे, वंजारी समाज आरक्षणापासून वंचित असल्यामुळे क्रांतीवीर वसंतराव नारायणराव नाईक आरक्षण कृती समितीच्या पदाधिका-यांनी अशाप्रकारे मागण्या केलेल्या असणे, त्याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी त्यांनी आंदोलन करण्याचा घेतलेला निर्णय, त्यामुळे या संदर्भात शासनाने	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

		वंजारी समाजाच्या मागण्या मंजूर करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व यासंदर्भात शासनाची भूमिका व प्रतिक्रिया. "		
२३.	२६५	**श्री. जयंत पाटील वि.प.स.** " केंद्र सरकारी कर्मचा-यांद्वारे साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्था स्थापन करण्यात येणे, सदर संस्था केवळ कोकणवासीयांसाठी गठीत करण्यात येऊन त्यांनी दिनांक १८ एप्रिल, २००६ च्या पत्रान्वये अप्पर मुख्य सचिव, महसूल विभाग यांचेकडे मुंबई उपनगर जिल्हा मौजे विक्रोळी, ता.कुर्ला, सर्व्हे नं.६५ मधील ७ एकर जागा मिळणेबाबत मागणी करूनही अद्यापही साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्थेला जागा न देण्यात येणे, सदर संस्थेचे २१२ हून अधिक सदस्य असतानाही संस्थेला जागा न मिळाल्याने घरांचा प्रश्न प्रलंबित राहणे, सदर जागा मिळणेबाबत संस्थेकडून सातत्याने पाठपुरावा करूनही प्रश्न अद्यापही निकाली न निघणे, सन २०१३ साली असलेल्या महसूल मंत्र्यांनी याबाबत सोसायटीचे पदाधिकारी व संबंधित अधिकारी यांची एकत्रितपणे बैठक घेऊन त्यातून योग्य मार्ग काढून सोसायटीच्या सभासदांना मदत करण्याकरीता प्रयत्न केला जाईल असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु दिलेल्या आश्वासनानुसार अद्यापही या विषयासंदर्भात कोणत्याही संबंधित अधिका-यांबरोबर तसेच साई वैभव सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या पदाधिका-यांबरोबर कोणतीही बैठक न होणे, परिणामी संस्थेच्या सदस्यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही. "	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२४.	१५१	**प्रा. अनिल सोले व इतर वि.प.स.** " नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाशी (मेडीकल) संलग्नीत सुपर स्पेशालिटी रुग्णालयात घाणीचे साम्राज्य निर्माण झालेले असणे, त्यामुळे बाह्यरूग्ण विभागाच्या वेळात सर्वत्र अस्वच्छता आढळून येणे, आजच्या घडीला आंतररुग्ण विभागात रोज २५० ते ३०० रुग्ण दाखल असणे, त्यात सकाळच्या सत्रात योग्य स्वच्छता होत नसल्याचे दिसून येणे, त्यामुळे रुग्णाना दुर्गंधीचा सामना करावा लागणे, त्यातच रुग्णालयातील स्वच्छतागृहातून मोठी दुर्गंधी येत असल्यामूळे रुग्ण व रुग्णासोबत असलेल्या नातेवाईकांना त्रास सहन करण्याची येत असलेली पाळी, त्यातच चार मजले असताना व वरील मजल्यावर जाण्यासाठी असलेले उद्वाहन बंद ठेवलेल्या जात असल्यामुळे रुग्ण व नागरीकांना मोठया गैरसोयीचा सामना करावा लागत असणे, त्यामुळे उद्वाहन असूनही नसल्यात जमा असणे, त्यातच वॉर्डातील जैविक कचरा वेळेत उचलला जात नसल्यामुळे मोठी दुर्गंधी निर्माण होणे, रुग्णालयातील बाहेरील भागात मोठया प्रमाणात कच-याचे ढिगारे दिसून येणे, रुग्णालयातील रुग्णांना देण्यात येणा-या आहारात एकच पोळी दिली जात असल्याचे दिसून येणे, रुग्णांना निकृष्ट दर्जाचे जेवण पुरविण्यात येणे, त्यामुळे रुग्णांच्या आरोग्याचा निर्माण होणारा प्रश्न, या सर्व प्रकाराकडे रुग्णालयातील वरिष्ठांचे होणारे दुर्लक्ष, त्यामुळे रुग्णांना होणारा मनस्ताप, शासनाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाने योग्य सुविधा पुरविण्याची	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

नागरिकांची होत असलेली मागणी, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. ”

२५.	१५९	**सर्वश्री प्रसाद लाड व इतर वि.प.स.** “ राज्य शासनाने जाहीर केलेली गिरणी कामगारांना घरे पुरविण्यासाठी सन २०१२ मध्ये सुरू झालेली योजना, सरकारने १ लाख ७५ हजार कामगारांना घरे देण्याचे जाहीर केलेले असणे, त्यापैकी आतापर्यंत केवळ १७ हजार कामगारांना घरे मिळण्याची परिस्थिती, सदर योजनेसाठी मुख्य सचिवांनी गिरणी कामगार नेत्यांसमवेत दिनांक १९ जुलै २०१९ रोजी मंत्रालयात बैठक आयोजित घेतलेली असणे, त्यात ठाणे, कल्याण, अंबरनाथ पनवेल येथील १८४ एकर जमिनींवर गिरणी कामगारांसाठी घरे बांधण्याच्या प्रश्नासह इतर प्रश्नांवर चर्चा करण्यात आलेली असणे, त्यापैकी पनवेल मधील कोण येथे एमएमआरडीएने २,४१८ घरांसाठी इमारती बांधून दिल्यानंतर सरकारच्या निर्णयानुसार या घरांची सोडत संबंधित प्रक्रियेचे अधिकार म्हाडाकडे दिल्यानंतर म्हाडाने त्यानुसार सोडत काढून प्रक्रियाही राबवण्यास सुरूवात केलेली असणे, त्या घरांच्या सोडतीनंतर म्हाडाकडून विजेत्यांना देकार पत्र, रक्कम भरण्यासाठी पत्रही दिलेले असणे, मात्र कोणमधील घरांचा ताबा संबंधितांना मिळण्यापूर्वीच म्हाडा व एमएमआरडीएच्या वादात घरांचा ताबा प्रलंबित असल्याची परिस्थिती, या सर्व प्रकारामुळे गिरणी कामगारांमध्ये निर्माण झालेला संभ्रम व चिंतेचे वातावरण, यामुळे गिरणी कामगार संघर्ष समितीने मा. मुख्यमंत्र्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे अलिकडेच (डिसेंबर-२०१९) घरांचा प्रश्न	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		तातडीने निकालात काढण्याची केलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
२६.	३७७	**श्री. अनिकेत तटकरे वि.प.स.** " रायगड जिल्ह्यात आरोग्य सेवेविषयीच्या योजना वेळोवेळी प्रयत्न करून देखील शासनामार्फत योग्यरीतीने राबविल्या जात नसणे, पावसाळ्यात व यावर्षी झालेल्या अवेळी पावसामुळेही अनेक आरोग्यविषयक समस्या जिल्ह्यात निर्माण झालेल्या असणे, त्यादृष्टीने जिल्हा आरोग्य प्रशासनाकडून वेळीच उपाययोजना करणे गरजेचे असताना प्रशासन पूर्णपणे उदासीन असणे, रायगड जिल्ह्यात नॅशनल रूरल हेल्थ मिशनमध्ये (NRHM) कोट्यवधी रुपयाचा आर्थिक घोटाळा झालेला असणे, कंत्राटी डॉक्टरांना लाखो रुपयाचे वेतन जिल्हा शल्य चिकित्सकांमार्फत अदा केलेले असणे, डॉक्टरांची बायोमेट्रिक हजेरी बंधनकारक असताना हजेरीचे रेकॉर्ड उपलब्ध नसतानाही त्यांचे वेतन काढण्यात आलेले असणे, जिल्ह्यातील म्हसळा, श्रीवर्धनसारख्या दुर्गम डोंगराळ भागात लोकप्रतिनिधींमार्फत डॉक्टरांची नेमणूक करण्याविषयी विनंती केलेली असणे, काही डॉक्टरांनी त्याठिकाणी जाण्यासाठी होकार दिलेला असणे, मात्र, आर्थिक लोभापायी जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालयामार्फत त्यांना शहरी भागातील नेमणुका देण्यात येत असणे, यापूर्वीही या कार्यालयामार्फत GNM मधील	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

		विद्यार्थिनींच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये अनियमतता केलेली असणे, एकंदरीतच जिल्ह्यातील आरोग्य यंत्रणेला जिल्हा शल्यचिकित्सक कार्यालय गांभीर्यपूर्वक घेत नसणे, यामुळे जिल्ह्यात आरोग्य विषयक योजनांचा उडालेला बोजवारा, या प्रकरणी शासनामार्फत सखोल चौकशी करून संबंधितांवर त्वरित कारवाई होण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका. "		
२७.	८३	**सर्वश्री रामहरी रुपनवर व इतर वि.प.स.** " पुणे जिल्ह्यातील शिरवळ ते बारामती एम.आय.डी.सी. जोडणा-या रस्त्याचे चौपदरीकरणाचे काम मागील दहा वर्षांपासून सुरू असणे, यामध्ये लोणंद ते शिरवळ व फलटण ते बारामती दरम्यानच्या रस्त्याचे काम अपूर्ण असून सध्या ते बंद असणे, सध्या या रस्त्यावर अनेक खड्डे पडले असून या रस्त्यावरून प्रवास करणे खूप धोक्याचे झालेले असणे, या रस्त्यावर वारंवार अपघात होऊन अनेक प्रवाशांना व नागरीकांना जीव गमवावा लागलेला असणे, या रस्त्यावरून प्रवाशांची खूप मोठी ये-जा सुरू असणे, परंतु या खराब रस्त्यांमुळे खूप अडचणींचा सामना प्रवाशांना करावा लागत असणे, परंतु या रस्त्यांचे काम का बंद आहे याचे उत्तर कोणीही देत नसणे, तसेच या रस्त्यांवरील काही ठिकाणी काम झाले आहे परंतु तेथे देखील खड्डे पडलेले असणे, त्यामुळे याठिकाणचे खड्डे भरून या जीवघेण्या रस्त्याचे बंद असलेले काम ताबडतोब सुरू करण्याची मागणी वेळोवेळी जनतेतून होत असणे,परंतु त्याबाबत शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी येथील जनतेत व	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		प्रवाशांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व संतापाची भावना, त्यामुळे शासनाने याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
२८.	४९८	**श्री. ख्वाजा बेग वि.प.स.** " महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेपूर्वी झालेल्या नागपूर करारानुसार महाराष्ट्रातील तिन्ही विभागांना त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात सरकारी व सरकारी उपक्रमामध्ये नोक-या देण्याची स्पष्ट तरतूद असल्याचे निदर्शनास येणे, नोकर भरती संबंधित जिल्हा निहाय विभागातील लोकसंख्येच्या प्रमाणात स्पष्ट तरतूद असल्याचे निदर्शनास येणे, तथापि महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती होऊन ६० वर्षे होऊनही केवळ तीन ते साडेतीन टक्के नोक-याच उपलब्ध झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये समोर येणे, त्यामुळे शासकीय सेवांमधील भरतीत विदर्भातील तरुणांना २५ टक्के वाटा द्यावा व ६० वर्षातील अनुशेष दूर करण्यात यावा अशी मागणी गेल्या अनेक वर्षांपासून जनजागरण संस्थेमार्फत करण्यात येऊन तीच मागणी माहे डिसेंबर, २०१९ च्या पहिल्या सप्ताहात करण्यात येणे, इतकेच नव्हे तर दांडेकर सत्यशोधन समितीच्या अहवालामध्ये देखील विदर्भातील जनतेवर शासकीय नोक-यांमध्ये दुर्लक्ष झाल्याचे नमूद करण्यात येणे, परिणामी विदर्भातील सर्व तरुण वर्ग व सर्वसामान्य जनतेमध्ये	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.

निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण व नैराश्याची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

२९.	११६	**सर्वश्री विक्रम काळे व इतर वि.प.स.**	२१ जानेवारी २०१९	चर्चा झाली.
		" राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा " कायम " शब्द काढण्यात येणे, या सर्व शाळांना अनुदान देण्यासाठी तत्कालीन सरकारने प्रथम वर्ष २० %, ४० %, ६० %, ८० %, व पाचव्या वर्षी १००ऽ अनुदान सूत्र ठरविणे, त्यानुसार अनुदानास पात्र ५८ शाळांना अनुदान मिळत असणे, सध्याच्या शासनाने हे सूत्र रद्द करणे, सन २०१४ पासून १६२८ शाळा व वर्ग तुकड्या तसेच १ व २ जुलै रोजी घोषित केलेल्या शाळांना सरसकट २० % अनुदान देण्यास सुरूवात करणे, त्याला ५ वर्षाचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीसुद्धा या शाळांना पुढील १०० % ने वेतन अनुदान देण्याचा निर्णय न घेणे, अनुदानास पात्र म्हणून शासन निर्णय निर्गमित केलेल्या १४५ कनिष्ठ महाविद्यालयांना वेतन अनुदानाची तरतूद न करणे, मुल्यांकन करून अनुदानास पात्र ठरलेल्या प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालयाच्या याद्या अनुदानासाठी पात्र म्हणून घोषित न करणे, सन २०१२-१३ मध्ये भौतिक सुविधा व विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण करणा-या शाळांना नैसर्गिक वाढीने वर्ग तुकड्या देण्यात येणे, त्यांना आता ६ वर्षाचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीही त्यांना वेतन अनुदान देण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही न होणे, यासाठी विविध शिक्षक संघटनांनी वेळोवेळी आंदोलने करणे व शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी		

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		वेळोवेळी शासनाकडे पाठपुरावा करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
३०.	५५	**सर्वश्री शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** " मुंबईतील कुलाबा ते सीप्झ या मेट्रो-३ प्रकल्पाची कारशेड सन २०१५ मध्ये आरे वसाहतीत उभारण्याचे प्रस्तावित करण्यात आलेले असणे तरी राज्य शासनाने नेमलेल्या त्रिसदस्यीय समितीने सदर मेट्रो कारशेडसाठी कांजूरमार्ग येथे जागा सुचविलेली असणे, मेट्रो कारशेडसाठी आरे कॉलनीतील सुमारे २७०० वृक्ष कापण्यास देण्यात आलेली मंजुरी, त्यापैकी हजारो झाडांची ऑक्टोबर, २०१९ च्या पहिल्या आठवड्याच्या सुमारास करण्यात आलेली कत्तल, त्यामुळे पर्यावरणावर मोठा परिणाम होणार आहे या व अन्यविविध कारणांमुळे पर्यावरणवादी यांसह समाजाच्या विविध स्तरातून आरे प्रकल्पात उभारावयाच्या मेट्रो कारशेड प्रकल्पास तीव्र स्वरूपाचा करण्यात आलेला विरोध, त्यासाठी अनेकवेळा झालेली आंदोलने, त्यातील आंदोलकांची मोठ्या प्रमाणात करण्यात आलेली अटक, यामुळे निर्माण झालेले स्फोटक वातावरण, आरे वसाहतीत मेट्रो कारशेड उभारण्यास होत असलेला तीव्र स्वरूपाचा विरोध, पर्यावरणावर होणारा परिणाम व तेथील वन्य जीवांचा विचार करण्याची गरज इत्यादी बाबींमुळे आरे वसाहतीत उभारावयाच्या कारशेड प्रकल्पास	दिनांक २१ डिसेंबर २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.	

दिनांक २९ नोव्हेंबर २०१९ रोजी स्थगिती दिलेली असणे, मात्र कारशेड प्रकल्प अन्य ठिकाणी उभारण्याचा त्वरीत निर्णय न झाल्यास मेट्रो प्रकल्पाच्या खर्चात सुमारे पाच हजार कोटी रुपयांची वाढ होण्याची व्यक्त झालेली शक्यता, कारशेड कांजूरमार्ग येथे किंवा गोरेगाव येथील परेड ग्राऊंड येथे उभारण्याची आता होत असलेली मागणी, तसेच आरेला जंगल म्हणून घोषित करण्याची होत असलेली मागणी, या एकूणच प्रकरणी त्वरीत निर्णय घेण्याची गरज व यावरील शासनाची प्रतिक्रिया. "

३१. १७० **सर्वश्री प्रविण दरेकर व इतर वि.प.स.**

" राज्य शासनाने नुकतेच आरे कॉलनीतील झाडे तोडण्याला स्थगिती देऊन झाडे तोडण्याच्या विरोधात आंदोलन केलेल्या आंदोलकांवरील गुन्हे मागे घेण्याचा तसेच नाणार प्रकल्पामुळे होणारे प्रदूषण टाळण्याकरिता या प्रकल्पाला विरोध करणा-या आंदोलकावरीलही गुन्हे मागे घेण्याचे घेतलेले निर्णय, असे असतांना मुंबई शहर, उपनगरातील प्रकल्पबाधितांचे पुनर्वसन माहुलमध्ये करण्यात येणे, पुनर्वसन केलेल्या माहुल परिसरात सेवा-सुविधांचा अभाव, वाढत्या प्रदूषणाने हैराण झालेले नागरिक हे न्यायालयात गेले असता माहुलवासियांना पर्यायी जागा वा घरभाडे देण्याचा उच्च न्यायालयाने निर्णय देऊनही अद्यापही या निर्णयाची अंमलबजावणी न होणे, सन २०१३ ते जानेवारी, २०१९ या काळात सुमारे १११ माहुलवासियांचा मृत्यू होणे, या संदर्भात दिनांक २ डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या सुमारास या प्रदूषणयुक्त माहुलवासियांनी पुनर्वसन करण्याची मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे केलेली मागणी,

दिनांक २१ डिसेंबर २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		माहुलमध्ये अनेक लोक आजाराने ग्रस्त असून आजही माहुल गावामध्ये मेडिकल कॅम्प सुरू असणे, असे असतानाही माहुलवासियांना न्याय मिळत नसल्याने त्यांच्यामध्ये शासनाच्या विरोधात निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
३२.	४७७	**आर्कि. अनंत गाडगीळ वि.प.स.**		
		" मुंबई-पुणे यासारख्या प्रमुख शहरांमधून नोकरदार तरुण व विद्यार्थ्यांमध्ये अंमली पदार्थांचे व्यसन वाढणे, संघटित गुन्हेगारांद्वारे महाविद्यालयातील तरुण-तरुणींना या महाजलात ओढण्यात येणे, या वर्षामध्ये पुणे पोलिसांकडून २ कोटी रुपयांची ब्राऊन शुगर, कोकेन, गांजा, हेरॉइन जप्त करण्यात येणे, मेफेड्रोन सारखे पदार्थ औषधांच्या नावाखाली सहजगत्या उपलब्ध होणे, वाढदिवस अथवा न्यु इयर यासारख्याचे निमित्त करून तरुणांना नकळत पेयातून द्रव्य देत त्याची चटक लावण्यात येणे, पुण्यातील कोंढवा, कोरेगाव पार्कपासून मुंबईतील दहिसर-कुलाबा यासारख्या परिसरात नायजेरीन नागरिकांकडून मोठ्या प्रमाणात ड्रग्सचा व्यवहार होणे, याप्रकरणी एका ऑस्ट्रेलियन नागरिकाला अटक करताच कोट्यवधी रुपयांच्या एल.सी.डी. च्या १५०० हून अधिक पट्या मिळणे, त्याच्या उलटतपासणीमध्ये उडवाउडवीची	कित्ता	

उत्तर मिळणे, ड्रग्सच्या व्यवहारात मोठ्या प्रमाणात परदेशी नागरीक असल्याने पोलिसांना कारवाई करताना अडचणी येणे, दाखल होणा-या प्रकरणांच्या संख्येत दिवसेंदिवस वाढ होणे, ही बाब अत्यंत गंभीर असल्याने याप्रकरणी शासनाने तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया. "

३३. ४८१ **सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास व इतर वि.प.स.** कित्ता

" नागपूर सुधार प्रन्यास अंतर्गत सन २०१२-२०१३ मध्ये नागपूर शहरातील पूर्व, पश्चिम, उत्तर, दक्षिण या सर्व भागात वृक्ष रोपणाचा कार्यक्रम हाती घेण्यात आलेला असणे, या कार्यक्रमाकरिता येणारा खर्च १९ कोटी पेक्षा जास्त रकमेचा असल्यामुळे याबाबत टेंडर मागविण्यात येणे, याबाबत अनेक कंपन्यांनी टेंडर भरले असताना इतर कंपन्यांना डावलून पुणे येथील बी.व्ही.जी. कंपनीला वाढीव दराने टेंडर देण्यात येणे, यावरूनच या कंत्राटामध्ये ना.सु.प्र. अधिका-यांचे हात गुंतलेले असल्याचे दिसून येणे, १ लक्ष ६० हजार झाडे लावण्याचा उपक्रम जर ना.सु.प्र. ने पूर्ण केला असता तर नागपूरच्या भौगोलिक क्षेत्रफळाचा विचार करता नागपूर शहर संपूर्ण हिरवे गार झाले असते, परंतु प्रत्यक्षात १ लक्ष ६० हजार झाडे नागपूर शहरात लावण्यातच आलेली नसल्याचे दिसून येणे, कंपनीला हे वृक्ष चार महिन्यांच्या कालावधीत लावावयाचे अपेक्षित असणे, त्याप्रमाणे दर दिवशी साधारण १३३० वृक्ष लागवड करणे गरजेचे असणे, मात्र ते झालेले दिसत नसणे, सर्व वृक्षांच्या संरक्षणासाठी ट्री गार्ड लावणे गरजेचे होते व ते कंत्राटामध्ये नमूद असणे, परंतु कुठेही ट्री गार्ड

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		लावलेला नसणे, कंत्राटा प्रमाणे जर ट्री गार्ड चोरीला गेले अथवा तोडफोड होऊन नुकसान झाले तर ते सात दिवसांत स्वखर्चाने बदलून देणे गरजेचे असणे, परंतु आजमितीस रोवलेल्या बहुतांश झाडांना ट्री गार्डच नसणे, म्हणजेच ट्री गार्ड बसवलेले नसून याबाबतची रक्कम काम न करताच उचल करण्यात येणे, सदर कंत्राटामध्ये जर उपरोक्त प्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली नाही तर त्याबाबत कंत्राटदाराला दररोज प्रत्येक झाडामागे ३००० रुपये दंड ठोठावण्याची तरतूद असणे, असेही नासुप्रने केलेले नसणे, सदर निविदेची देयके अधिकार नसताना नासुप्रच्या संबंधित अधिका-यांनी मंजूर करणे व काम झाले नसताना ही रक्कम कंत्राटदाराला अदा करण्यात येणे मूळात नासुप्रने कंत्राट दिलेल्या बी.व्ही.जी. कंपनीने १,६०,००० वृक्षांची रोपणे केलेलीच नसणे, जर असे केले असते व झाडे जरी मृत झाली असती तरी १,६०,००० वृक्षांपैकी अनेक वृक्षांची ट्री गार्ड जागेवर उभी राहिली असती परंतु असेही प्रत्यक्षपणे दिसत नसणे, एकंदरीत नासुप्र ने वृक्षारोपणासाठी काढलेले १९ कोटी रुपयांचे टेंडर व त्यानंतर वृक्षारोपण व त्यातील ५० टक्के झाडे मृत झाली आहे असे दाखवणे, हा बनावटीचा प्रकार असून नासुप्र व बी.व्ही.जी. कंपनी, पुणे यांनी संगनमताने फसवणूक केलेली असून १९ कोटी रुपयांचा भ्रष्टाचार केला असणे, त्यामुळे सदर प्रकरणी नासुप्रचे अधिकारी व संबंधित कंपनीवर फ़सवेगिरीचा गुन्हा दाखल करून व चौकशी करून		

संबंधितांना निलंबित करून बडतर्फ करण्याची गरज असणे, त्या अनुषंगाने शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "

३४. १९४ **सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर व इतर वि.प.स.** कित्ता

" मुंबईतील वरळी स्मशानभूमी येथे भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पत्नी माता रमाई यांचे दिनांक २७ मे, १९३५ रोजी अंत्यसंस्कार करण्यात आलेले असणे, यावेळी स्वतः डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उपस्थित असल्याची बाब निदर्शनास येणे, ही बाब लक्षात घेता महाराष्ट्र शासनाकडून भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १२५ व्या जयंतीनिमित्त सदर ठिकाणी माता रमाई स्मारक उभारण्यासाठी रु. १.०० कोटी इतका निधी मंजूर करण्यात येणे, याबाबत विधिमंडळ अधिवेशन २०१८ दरम्यान दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी मा. तत्कालीन मुख्यमंत्री यांच्यासोबत विधानभवनात झालेल्या बैठकीमध्ये सदर स्मारक उभारण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकेने सर्व परवानग्या द्याव्यात असे मा. तत्कालीन मुख्यमंत्री यांच्याकडून निर्देशीत करण्यात येणे, यानंतर उपरोक्त विषयाबाबत दिनांक १८ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. तत्कालीन महापालिका आयुक्त यांच्या सोबत झालेल्या बैठकीमध्ये हे स्मारक उभारण्याबाबत महापालिका लवकरात लवकर सर्व परवानग्या देईल असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु अद्यापपर्यंत याबाबत कुठल्याच प्रकारची कार्यवाही महापालिकेमार्फत करण्यात न येणे, यामुळे तेथील नागरिकांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष, सदर ठिकाणी माता रमाई स्मारक उभारण्यासाठी महापालिकेने सर्व परवानग्या लवकरात लवकर द्याव्यात असे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		शासनाने महापालिकेला निर्देश देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची उपाययोजना, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
३५.	२८८	**डॉ. सुधीर तांबे व इतर वि.प.स.** " राज्य मंत्रीमंडळाने दिनांक २९ मे, २०१८ रोजी राज्यातील नगरपरिषदा, नगरपंचायत क्षेत्रातील अनधिकृत बांधकामाची शास्ती कळविण्याबाबत निर्णय घेण्यात येणे, त्यानुसार महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ मध्ये कलम १८९-अ, या कलमामध्ये सुधारणा करण्यात येऊन अनधिकृत बांधकामाची शास्ती ठरविताना ६०० चौ.फूटापर्यंत निवासी बांधकामावर प्रतिवर्षी कोणतीही शास्ती आकारण्यात येणार नसून ६०१ ते १००० चौ.फू.पर्यंतच्या निवासी बांधकामांना प्रतिवर्षी मालमत्ता कराचे ५० टक्के दराने शास्ती आकारण्यात येईल तसेच १००१ चौ.फूटापुढील निवासी बांधकामावर सध्याच्या दरानुसार म्हणजेच मालमत्ता कराचे दुप्पट दराने शास्ती आकारण्यात येईल, असा निर्णय घेण्यात येणे, या निर्णयामुळे अनधिकृत बांधकामाच्या शास्तीबाबतच्या सुधारणा पाहता यामध्ये सुसूत्रता व सुस्पष्टता नसणे तसेच यामुळे शास्ती लागू असणा-या अनधिकृत मालमत्ता धारकांना दिलासा न मिळणे, या शासनाच्या निर्णयामुळे सर्वसामान्य जनतेमध्ये पसरलेली तीव्र असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने पुनर्विचार करून मुंबई	कित्ता	

महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम व महाराष्ट्र महानगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी या अधिनियमांमध्ये सुसूत्रता आणण्याची गरज, तसेच मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम अंतर्गत नोंदणीकृत असणा-या शैक्षणिक संस्था, वैद्यकीय सेवा, धर्मादाय संस्था, चॅरिटेबल ट्रस्ट, धार्मिक स्थळे इत्यादींच्या बांधकामाबाबत डेव्हलपमेंट कंट्रोल व प्रमोशन अधिनियम, २०१३ नुसार योग्य असेल परंतु काही अपरिहार्य कारणास्तव विकास प्राधिकरणाची बांधकाम परवानगी घेतलेली नसेल अशा नियमानुसार असणा-या परंतु परवानगी न घेतलेल्या बांधकामांबाबत शास्ती पूर्णपणे माफ करण्याची व १ ते १००० चौ.फूटापर्यंत निवासी अधिकृत बांधकामावरील शास्ती पूर्णपणे माफ करण्याबाबत व १००० चौ.फुटापुढील बांधकामावर विकासकराच्या ठराविक रक्कम दंड स्वरुपात आकारून सदर बांधकाम कायमस्वरुपी नियमित करण्याबाबत अधिनियमात सुधारणा करण्याची नितांत आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया. "

३६. ३७४ **डॉ. वजाहत मिर्झा व इतर वि.प.स.** कित्ता

" राज्यात विशेषतः यवतमाळ जिल्ह्यात स्नॅपडील या ऑनलाईन वस्तू विक्री करणा-या कंपनीकडून बेकायदेशीर घातक शस्त्रांची विक्री करण्याबाबतची जाहिरात त्यांच्या संकेतस्थळावर करण्यात येत असणे, या शस्त्रांमध्ये मॉडेल नं. आरई- १ रुस्तम स्मूथ नाईफ २२ इंची किंमत ८७९ रुपये अशा प्रकारे घातक शस्त्रांची जाहिरात केलेली असणे, सदर कंपनीने नोव्हेंबर-डिसेंबर २०१९ ह्या कालावधीत अंदाजे १ हजार १०४ वा त्याहून अधिक शस्त्रांची

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		शस्त्र कशासाठी हवे आहे, याबाबत कोणतीही चौकशी न करता ऑनलाईन विक्री केलेली असणे, अशाप्रकारे घातक शस्त्र सहज उपलब्ध होणे, ही बाब निश्चितच गंभीर स्वरूपाची असणे, शस्त्रे सहज उपलब्ध होत असल्यामुळे किशोरवयीन मुलांमध्ये शस्त्र बाळगण्याचे फॅड वाढत असणे, परिणामी अनेक गुन्ह्यांमध्ये यवतमाळसह राज्यातील अल्पवयीन, किशोरवयीन मुलांकडून ऑनलाइन शस्त्र खरेदी करण्यात येऊन अनेक गंभीर गुन्ह्यांमध्ये त्यांचा सहभाग वाढत असल्याची चिंताजनक बाब सातत्याने समोर येत असणे, राज्यात गुन्हेगारीच्या बाबतीत नागपूर नंतर यवतमाळ जिल्ह्याचा उल्लेख केला जात असणे, अशा प्रकारे सहज घातक शस्त्र उपलब्ध होत असतील तर यवतमाळ जिल्ह्यातील गुन्हेगारीचा आलेख अधिकच वाढत जाण्याची शक्यता असणे, अशा प्रकारच्या ऑनलाईन शस्त्र विक्रीमुळे नागरिकांमध्ये तसेच विशेषतः पालकांमध्ये भीतीचे व चिंतेचे वातावरण निर्माण झालेले असणे, अशाप्रकारे बेकायदेशीर सहज होत असलेली शस्त्रविक्री तातडीने बंद करण्याची नागरिकांकडून होत असलेली मागणी, स्नॅपडील कंपनीमार्फत करण्यात येणारी ऑनलाईन बेकायदेशीर शस्त्र विक्री तातडीने बंद करण्याची		

व सदर कंपनीवर कायदेशीर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

३७. ४४१ **श्रीमती विद्या चव्हाण वि.प.स.** कित्ता

"मुंबई मालाड पूर्व येथील सन १९८० आणि २०३४ च्या नवीन विकास आराखड्यात समाविष्ट असलेल्या मुंबई महानगरपालिका दक्षिण विभाग हद्दीतील डी. पी. रस्ता १२० फुट (रिझरवायर ते आप्पापाडा-पोपट कंपाऊंड) अंदाजे ८०० ते १००० मीटर रस्त्याच्या विकासकामास गती मिळाली नसणे, सदरचा रस्ता काही मोजक्या ठिकाणी बनविला असणे, काम पूर्ण न झाल्याने सार्वजनिक वाहतुकीस खुला करण्यात आलेला नसणे, या रस्त्याची सुविधा नसल्याने मालाड परिसरातील आतील नागरी वस्तीच्या वाहतुकीवर मोठा ताण निर्माण होत असणे, त्यामुळे स्थानिक नागरिकांना दैनंदिन वाहतूक कोंडीस सामोरे जावे लागणे, वाहतुकदार, प्रवासी आणि स्थानिक नागरिक त्रस्त होत असणे, पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील वाहतुकीवर सुद्धा वाहतुक कोंडी आणि ताण निर्माण होणे, या मार्गावरील काही मोजक्या ठिकाणी पोयसर नदी मार्गादरम्यान छेदमार्ग निर्माण झाल्याने हा रस्ता वाहतुकीस उचित नसणे, तांत्रिकदृष्ट्या छेद मार्ग निर्माण झाल्याने सार्वजनिक वाहतुकीस खुला करण्यात आलेला नसणे, सदर मार्गावर प्रचंड अंतर्गत वाहतुक कोंडीतुन बाहेर येऊन करावा लागणारा जिकरीचा प्रवास सुलभ करता येणे, याकरिता छेद मार्गावर डीमार्केशन करून ओव्हर ब्रिज बांधकामाची तातडी निर्माण होणे, दक्षिण विभागातील मालाड पूर्व येथील मुख्य डी. पी. रस्ता ६०-१२०

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		फुट आप्पापाडा आनंदनगर आणि गांधीनगर परिसरातील पोयसर नदी छेद मार्ग निर्माण होण्याची आवश्यकता असणे, सदर ६०-१२० फुट मुख्य डी. पी. रस्त्यावर छेदमार्गावर डीमार्केशन करून ब्रीजचे बांधकाम न झाल्यामुळे तेथील नागरिकांचे होत असलेले हाल, मूलभूत सोयी सुविधा उपलब्ध करून द्याव्यात अशी नागररिकांकडून वारंवार होत असलेली मागणी, या मागणीकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामतः परिसरातील शेकडो नागरिकांना त्रासदायक अडचणींना सामोरे जावे लागत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
३८.	९८	**श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.**	कित्ता	
		" राज्य शासनाने जून, २०१७ मध्ये औरंगाबाद शहरातील अंतर्गत सिमेंट रस्ते करण्यासाठी १०० कोटी निधी मंजुर करणे, निधी मंजुर झाल्यावर औरंगाबाद महानगरपालिकेस निविदा प्रक्रिया पूर्ण करण्यास दिड वर्षाचा कालावधी लागणे, या निधीतुन शहरातील प्रमुख रस्त्यांची निवड करून दिनांक ३ जानेवारी १९ रोजी कामांचा शुभारंभ होऊन ४ कंत्राटदारांना हे रस्ते डिसेंबर, २०१९ पर्यंत पूर्ण करण्याची मुदत असुनही अद्यापपर्यंत ५० टक्के कामही पूर्ण न होणे, या सुरू असलेल्या कामात रस्त्यावरचे पाणी वाहुन जाण्यासाठी साईड ड्रेन, नागरिकांना चालण्यासाठी फुटपाथ व दुभाजकांचा महानगरपालिकेस विसर		

पडणे, ठेकेदारांशी झालेल्या करारानुसार नियमांचे उल्लंघन होऊनही करार रद्द करण्याबाबत कोणतीही कारवाई न होणे, औरंगाबाद महानगरपालिकेने याकडे केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी या रस्त्यावर प्रवास करताना जनतेत पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण यामुळेशासनाने तातडीने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया. "

३९. ४६८ **ॲड. अनिल परब वि.प.स.** कित्ता

" कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील मौजे चिकणघर येथील आरक्षण क्रमांक १९२, १९३, १९४, १९५, १९६, १९७ या मोबदल्यात हक्क विकास हस्तांतरण (टिडीआर) बेकायदेशीरपणे मंजूर टीडीआर वाटप घोटाळ्याप्रकरणी सन २०१५ पासून विधानपरिषद सभागृहात प्रत्येक अधिवेशनात विविध आयुधांचा वापर करून टीडीआर वाटप घोटाळा प्रकरण उपस्थित होऊनही अद्याप दोषींविरुद्ध कोणतीच कारवाई न होणे, यासंदर्भात मा.सभापती महोदयांनी चार वेळा निर्देश देऊनही अद्यापही तत्कालिन राज्यमंत्री महोदंयाकडून चौकशी करून अहवाल सादर केला जाईल असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु ठोस कारवाई अद्यापही झालेली नसणे, उक्त प्रकरणात श्री.रामनाथ सोनावणे, तत्कालिन आयुक्त, श्री.चं.प्र.सिंग, श्री.रघुवीर शेळके आणि श्री.शमीम केदार या कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेतील अधिका-यांवर दोषी असल्याचा ठेवण्यात आलेला ठपका, यातील श्री.सोनावणे हे आयुक्त असल्याने त्यांना दोषमुक्त केलेले असणे, चौकशीमध्ये घोटाळा, अनियमितता झाल्याचे सिद्ध झालेले असतानाही यातील दोषींची चौकशी पूर्ण झाली किंवा नाही याबाबतचा

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कोणताच अहवाल अद्यापही शासनास प्राप्त न होणे, तसेच मा.सभापती यांनी श्री.गोविंद बोडके, आयुक्त, यांना स्थळपाहणी आदेश देऊनही स्थळपाहणीस होत असलेली टाळाटाळ, यासंदर्भात मा.सभापती महोदयांच्या दालनात दिनांक १९ डिसेंबर २०१८ रोजी बोलाविलेल्या बैठकीस नगरविकास विभागाकडून सचिव, सह-सचिव किंवा उप सचिव, मंत्री यापैकी कोणीही उपस्थित नसणे, यावरून उक्त टीडीआर घोटाळाप्रकरणी दोषी आढळून आलेल्यांना नगरविकास विभागाकडून पाठीशी घालण्याचा होत असलेला प्रयत्न, सदर प्रकरणाबाबत लोकप्रतिनिधींनी पुनःश्च आर्थिक गुन्हे शाखेमार्फत चौकशी करण्याची केलेली मागणी, तसेच लोकप्रतिनिधींनी स्वतःला साक्षीदार या नात्याने बोलाविण्याची केलेली विनंती, परंतु लोकप्रतिनिधिंच्या विनंतीकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करून सदर प्रकरण दडपण्याचा होत असलेला प्रयत्न, सदर प्रकरणाकडे शासनाचा जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करण्याचा होत असलेला प्रयत्न, मा.सभापती महोदयांनी अनेक वेळा आदेश/निर्देश देऊनही त्यांच्या निर्देश/आदेशाला बगल देऊन दोषींना वाचविण्याची होत असलेली धडपड, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, मौजे चिकणघर येथील टीडीआर वाटप घोटाळ्याप्रकरणी शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून पुनःश्च आर्थिक गुन्हे शाखेमार्फत तातडीने चौकशी करून यातील दोषींविरूद्ध फौजदारी गुन्हा दाखल करावा व		

बेकायदेशीररित्या मंजूर केलेला सर्व टीडीआर तात्काळ रद्द करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

४०. ४९७ **प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.** कित्ता

" नवी मुंबई महानगरपालिकेत सुमारे ५४९ कर्मचारी/कामगार गेल्या १५ वर्षापासून ठोक मानधनावर कार्यरत असून अद्यापपावेतो त्यांना महानगरपालिकेच्या नियमित सेवेत सामावून घेतले नसल्याबाबतची बाब माहे डिसेंबर, २०१९ च्या दुस-या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, या कर्मचा-यांना प्रत्येक ६ महिन्यांसाठी नियुक्ती देण्यात येत असणे, या कर्मचा-यांनी नोकरी मिळण्याकरिता असलेली वयोमर्यादा ओलांडली असून ते अन्य आस्थापनांवर काम करण्यास अपात्र ठरत असणे, अनेक कर्मचा-यांनी घर खरेदीसाठी घेतलेले गृहकर्ज, त्याचे व्याज, मुलांच्या शिक्षणासाठी होणारा खर्च ठोक मानधनावर परवडणारा नसणे, त्यामुळे त्यांची होत असलेली आर्थिक कुचंबणा, या कर्मचा-यांची तसेच त्यांच्या कुटुंबांची होत असलेली ससेहोलपट, याबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे तसेच महानगरपालिकेच्या आयुक्तांकडे वारंवार लेखी निवेदनाद्वारे कायम करण्याबाबत केलेली मागणी, या मागणीकडे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी या कर्मचा-यांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याप्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची भूमिका.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४१.	६१	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** "पुणे जिल्ह्यातील पुरंदर तालुक्यात आंतरराष्ट्रीय विमानळ बांधण्यासाठी राज्य शासनाच्या, तसेच भारतीय विमानपत्तन प्राधिकरणाच्या अधिका-यांनी दिनांक ११ सप्टेंबर,२०१६ रोजी पाहाणी करून विमानतळासाठी जागा योग्य असल्याचा अहवाल दिलेला असणे, सदर जागेस भारत सरकारच्या संरक्षण मंत्रालयाने दिनांक २२ जानेवारी २०१९ रोजी मान्यता प्रदान केलेली असणे, तसेच भारत सरकारच्या विमान मंत्रालयाने गठन केलेल्या सुकाणू समितीने दिनांक ९ मे २०१८ रोजी सदर जागेस साईट क्लिअरन्स दिलेला असणे, यासाठी आवश्यक असलेल्या इतर परवानग्या प्राप्त झालेल्या असणे, प्रस्तावित विमानतळ विकसित करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र शासनाच्या समान्य प्रशासन विभागाच्या अखत्यारितील महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनीकडे सोपविण्यात आलेली असणे, यात सिडको २०४० कोटी रुपयांची गुंतवणूक करणार असून २५ कोटी ५० हजार रुपयांची प्राथमिक गुंतवणूक करण्यास सिडकोच्या संचालक मंडळाने मंजुरी दिलेली असणे, या प्रकल्पामध्ये महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनीची ७६० कोटी रुपये एवढी गुंतवणूक असल्याचे निश्चित झालेले असणे, असे असताना अद्यापही या विमानतळाच्या कामास सुरूवात करण्यात आलेली नसणे, त्यामुळे विमानतळाच्या मूळ खर्चात मोठ्या प्रमाणात	कित्ता	

वाढ होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, राज्याच्या विकासात महत्त्वाच्या ठरणा-या या विमानतळाच्या कामास त्वरीत सुरूवात करण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

४२. ४७९ **श्री. सुरेश धस वि.प.स.** कित्ता

"मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीसाठीचा मंत्रालयात असलेला कक्ष राष्ट्रपती राजवटीच्या काळात मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना, जीवनदायी भवन, दुसरा मजला, राज्य कामगार विमा योजना रुग्णालय आवार (ESIS HOSPITAL COMPOUND) गणपतराव जाधव मार्ग, वरळी नाका, मुंबई येथे सुरू केलेला असणे, राज्यभरातील रुग्णांचे नातेवाईक मदतीसाठी मंत्रालयात येत असणे, दुपारी २ नंतर मंत्रालयात प्रवेश मिळाल्यानंतर वरळीचा पत्ता समजणे, वरळीच्या ऑफीसच्या शोधात प्रचंड धावपळीमुळे लोकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष व चिडेची भावना, मुख्यमंत्री सहाय्यता कक्ष पुर्ववत मंत्रालयात सुरू करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

४३. ६२ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता

" विकास नियंत्रण नियमावली अंतर्गत मुंबईतील उपकर प्राप्त इमारतींचा पुनर्विकास केल्यानंतर त्याचा ताबा विकासकांकडून दिला जात नसल्यामुळे व इतर काही बाबींमुळे म्हाडाला सुमारे ४० हजार कोटी रुपयांचे नुकसान झालेले असल्याची तक्रार सन २०१५ मध्ये लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे (एसबी) करण्यात आलेली असणे, त्याची दखल घेत हा मोठा घोटाळा

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		असून त्याची सखोल चौकशी करण्याबाबत एसीबीने राज्य शासनाला कळविलेले असणे, त्याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, या घोटाळ्याबाबत कारवाई होत नसल्यामुळे कमलाकर शेणॉय या नागरीकाने मा. उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केलेली असणे, या घोटाळ्यास जबाबदार असणा-यांविरूद्ध गुन्हे दाखल करण्याचे मा. उच्च न्यायालयाने गुन्हे दाखल करण्याचा दिनांक १८ सप्टेंबर,२०१९ च्या सुमारास शासनास दिलेला आदेश, त्यानंतरही कारवाईस होणारा विलंब, गेल्या चार वर्षांपासून या घोटाळ्यासंदर्भात चौकशी करून कारवाई करण्याकडे दुर्लक्ष झालेले असणे, ही बाब अक्षम्य अशीच आहे, यात शासनाने त्वरीत लक्ष घालण्याची गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		
४४.	२०८	**श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.** " महिलांच्या संरक्षणासाठी केंद्र सरकारने निर्भया निधी ३ हजार ६०० कोटी रुपये राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांसाठी वितरीत करण्यात येणे, महाराष्ट्राने निर्भया निधीचा वापरच केला नसल्याचे अहवालाच्या पाहणीनुसार समोर यणे, राष्ट्रीय गुन्हे नोंद विभागाच्या २०१७ मधील आकडेवारीसह प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या भारतातील गुन्हेगारी अहवालानुसार महिलांविरोधात होणा-या गुन्ह्यात महाराष्ट्राचा दुसरा क्रमांक लागत असणे, तर बालकांविरोधात गुन्ह्यांच्या संख्येत तिसरा क्रमांक लागत असणे, केंद्रशासनाने वितरीत केलेल्या महिलांच्या सुरक्षेसाठी निर्भया निधीच्या ८९ टक्के रक्कमही राज्य शासनाने न वापरल्याने	कित्ता	

महिला व जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व चिडीची भावना, शासनाने तातडीने करावयाच्या उपाययोजना वा कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

४५. ४६१ **श्री. गिरीशचंद्र व्यास व इतर वि.प.स.** कित्ता

" नागपूर जिल्ह्यातील कळमेश्वर तालुक्यातील लिंगा या गाँवी आदिवासी कुटुंबातील ५ वर्षीय मुलीवर माहे डिसेंबर - २०१९ ला बलात्कार झाल्याची धक्कादायक बाब उघडकिस येणे, या पाच वर्षीय मुलीला दगडाने ठेचून हत्या केली असणे, परिसरातील नागरीकांनी घटनेविरोधात तीव्र संताप व्यक्त केला असणे, पिडीत मुलगी आजीकडे जात असतांना घटना घडली असणे, मुलगी न मिळाल्याने गावकरी व आई-वडीलांनी शोधा-शोध सुरू केली असणे, मुलगी बेपत्ता झाल्याची कळमेश्वर पोलिस स्टेशनला तक्रार दिली असणे, दोन किलोमीटर गावाच्या शेतशिवारात मुलीचा मृतदेह आढळला असणे, तक्रारीवर पोलिस विभागाकडून अक्षम्य दुर्लक्ष झाले असणे, वारंवार राज्यात अनेक ठिकाणी बलात्कारा च्या घटनांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली असणे, परिणामी शासनाप्रती नागरीकांनी तीव्र संताप व्यक्त केला असणे, शासनाने बलात्कार प्रकरणी तातडीने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रीया. "

४६. ४७४ **ॲड. अनिल परब, वि.प.स.** कित्ता

" नांदेड जिल्ह्यातील आंबेडकर नगरातील रहिवाशी महिला सागरबाई भीमराव बावळे (५०) ह्या दिनांक ३० नोंव्हेंबर, २०१९ रोजी रस्त्यावर मृतावस्थेत पडल्याचे निदर्शनास येणे, सदर प्रकरणी शिवाजीनगर पोलिसांनी आकस्मित मृत्यूची नोंद केलेली असणे, परंतु सदर महिलेचे शवविच्छेदन करण्यात

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आले असता सदर महिलेचा नाक-तोंड दाबून खून केल्याचे वैद्यकिय अहवालातून स्पष्ट होणे, सदर प्रकरणी शिवाजीनगर पोलिसांनी अज्ञात मारेक-याविरुद्ध खुनाचा गुन्हा दाखल केलेला असणे, शिवाजीनगर पोलिसांकडून सदर खून प्रकरणी होत असलेली दिशाभूल, सदर प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
४७.	७	**श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** "मुंबईतील डोंगरी येथील केसरबाई-२ ही इमारत कोसळल्याची दुर्घटना दिनांक १७ जुलै, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास घडणे, सदर दुर्घटनेत १० रहिवाश्यांचा जागीच मृत्यु होणे तर ८ जण गंभीर जखमी होणे, तसेच सदर इमारतीच्या ढिगा-याखाली २० ते २५ जण अडकल्याची तेथील रहिवाश्यांकडून व्यक्त करण्यात आलेली भिती, सदर इमारत अत्यंत जीर्ण झालेली असून ती धोकादायक इमारत म्हणून घोषित करण्यात येऊन तिच्या पुनर्विकासाचे काम विकासकांकडे देखील सोपविण्यात येणे, परंतु त्यामध्ये जाणीवपूर्वक दिरंगाई करण्यात येणे, त्यामुळे सदर दुर्घटना घडून त्यामध्ये रहिवाश्यांना आपल्या प्राणास मुकावे लागणे, अनेक जण गंभीररित्या जखमी होणे, परिणामी	कित्ता	

या दुर्घटनेची उच्चस्तरावरुन चौकशी करण्याची तसेच इमारत दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्या वारसांना शासनाने आर्थिक सहाय्य करण्याची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

४८. १३ **श्री. जगन्नाथ शिंदे व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रात धोकादायक इमारतींची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असून, या ठिकाणी आपत्ती आल्यास येथील नागरिकांना स्थलांतरीत करण्यासाठी संक्रमण शिबिरासारखी कोणतीही उपाययोजना आजमितीस उपलब्ध नाही, त्यामुळे ज्या इमारती यापूर्वी कोसळल्या तेथील नागरिकांना अनेक हाल अपेष्टांना सामोरे जावे लागत असणे, भविष्यात अशा घटनांची वाढणारी संख्या लक्षात घेता, त्याचप्रमाणे कल्याण-डोंबिवली शहरातील बराचसा भाग हा जुन्या चाळींचा व सर्वसामान्य नागरिकांच्या वस्तीचा असल्याने या शहरांत समूह विकास योजना राबविण्यात यावी यासाठी कल्याण शहरातील सामाजिक कार्यकर्ते, संस्था व लोकप्रतिनिधींकडून सातत्याने शासनाकडे मागणी व पाठपुरावा केला जात असतानाच, विधिमंडळाच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशन-२०१८ मध्ये मी तारांकित प्रश्न क्र. ३७७६६ उपस्थित केला होता, सदर प्रश्न दि. ७ मार्च, २०१८ रोजी अ.क्र. ३ नुसार प्रश्नोत्तराच्या यादीत चर्चेला आला असता, याबाबत मी उपस्थित केलेल्या अनुपूरक प्रश्नाला उत्तर देताना सरकारने सांगितले होते कि, " संपूर्ण एम.एम.आर. रिजन मध्ये शासन क्लस्टर डेव्हलेपमेंट अलाऊ करत आहे. याबाबतची सुनावणी झाली होऊन अहवाल शासनास प्राप्त झाला असून, राज्य सरकार

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		एक महिन्याच्या आत या प्रस्तावावर निर्णय करणार आहे." मात्र या घटनेला दीड वर्षाचा कालावधी उलटून गेल्यानंतरहि कोणतीही कार्यवाही झालेली नसल्याने, शासनाच्या निर्णयाकडे आस लाऊन बसलेल्या कल्याण-डोंबिवलीकरांमध्ये शासनाच्या निर्णय प्रक्रियेबाबत निर्माण झालेले संशयाचे व संभ्रमाचे वातावरण, याप्रकरणी शासनाने केलेली कारवाई, करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."		
४९.	१९	**श्री. जगन्नाथ शिंदे व इतर, वि.प.स.**	कित्ता.	
		"मागील अनेक वर्षांच्या संघर्षानंतर २७ गावे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेतून काढून दि. २२ जुलै २००२ रोजी ग्रामपंचायती स्थापन करण्यात आलेल्या असणे, राज्य शासनाने सदरहू २७ गावांना अंधारात ठेऊन कोणतीही कल्पना न देता व कोणाचीही मागणी नसताना दि. ११ मार्च २०१५ रोजी काढलेल्या प्राथमिक अधिसूचनेस सुमारे १५ हजार नागरिकांनी हरकती घेऊन या प्रक्रियेस केलेला विरोध तसेच अनेक ग्रामपंचायतीनी ग्रामसभांच्या ठरावाच्या माध्यमातून कल्याण-डोंबिवलीमहानगरपालिकेत समाविष्ट होण्यास प्रखर विरोध केलेला असतानाही दि. १४ मे २०१५ रोजी दुसरी अधिसूचना शासनातर्फे प्रसिध्द करून सदरहू २७ गावांना नको असलेल्या कल्याण-डोंबिवलीमहानगरपालिकेत दि. १ जून २०१५ रोजी अधिकृतरित्या		

समाविष्ट करण्याबाबत काढण्यात आलेले आदेश, यामुळे सदरहू २७ गावातील नागरिकांनी वेळोवेळी मोर्चा, आंदोलने, निदर्शने करून या प्रकारास केलेला प्रखर विरोध यामुळे तेथील २७ गावांच्या जनमताचा आदर करून विद्यमान मुख्यमंत्र्यांनी २७ गावांची स्वतंत्र नगरपालिका होण्यासाठी दि. ७ सप्टेंबर २०१५ रोजी काढलेल्या आदेशास सदरहू गावातील बहुसंख्य नागरिकांनी लेखीपत्राद्वारे दिलेले समर्थन, नागरिकांनी समर्थन देऊनही स्वतंत्र नगरपालिका स्थापन करण्याच्या अंमलबजावणिस होत असलेल्या विलंबामुळे काही लोकप्रतिनिधिनी सन २०१६ च्या हिवाळी अधिवेशनात दि. १६ डिसेंबर २०१६ रोजी लक्षवेधीच्या माध्यमातून हा विषय उपस्थित केला असता, त्यावेळी सदरहू २७ गावातील नागरिकांकडून आलेल्या सूचना व हरकतीचा सखोल अभ्यास करून लवकरात लवकर स्वतंत्र नगरपालिका गठीत करण्याबाबत शासन सकारात्मक असल्याची ग्वाही शासनाकडून देण्यात आलेली असतानाही आजमितीस एक वर्षाचा कालावधी उलटत आल्यानंतरही त्याची अंमलबजावणी न होणे, तसेच २७ गावांतील १० गावांमध्ये ग्रोथ सेंटर (विकास केंद्र) उभारण्याच्या दृष्टीने शासनाने अधिसूचना जाहीर केलेली असतानाही तेथील नागरिकांना विश्वासात न घेता अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनस्तरावर सुरू असलेली प्रक्रिया, त्यामुळे सदरहू २७ गावांतील सर्वपक्षीय युवा मोर्चा, कल्याण यांनी विभागीय आयुक्तांना २७ फेब्रुवारी व १२ एप्रिल २०१७ व मा. मुख्यमंत्र्यांना १८ ऑगष्ट व ६ डिसेंबर २०१७, २६ जून २०१८८ रोजी लेखी निवेदन सादर करून याप्रकरणी विनाविलंब ठोस कारवाई करण्याची

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		केलेली मागणी, मागील दोन वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीपासून कोकण विभागीय आयुक्तांनी नागरिकांच्या सूचना हरकतींवर जाणीवपूर्वक कारवाई करण्यास केलेली दिरंगाई व टाळाटाळ त्यामुळे होत असलेला नाहक विलंब, सरकारकडून वारंवार आश्वासन देऊनही होत नसलेली ठोस कारवाई त्यामुळे २७ गावांतील नागरिकांच्या मनामध्ये निर्माण झालेली तीव्र संतापाची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, केलेली कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
५०.	२२	**श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** " २६ वर्षांपासून प्रलंबित डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जन्मशताब्दी भवन, नागपूर येथील पटवर्धन मैदानाजवळील यशवंत स्टेडियम समोरील जागेत बांधण्याच्या प्रश्नाबाबत व शासनाची जागा नागपूर महानगरपालिकेकडे हस्तांतरित करण्याबाबत, तत्कालीन महसूल मंत्री श्री. एकनाथ खडसे यांनी मुंबई येथील मंत्रालयात बैठक बोलावून, नागपूरच्या यशवंत स्टेडियम परिसरात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जन्मशताब्दी भवन निर्माण कार्य तातडीने सुरू करावे व येणा-या त्रुट्या दूर कराव्यात, असे आदेश संबंधित अधिका-यांना तत्कालीन महसूल मंत्री यांनी दिले असणे, त्यांनी नगरविकास प्रधान सचिव श्री. नितीन करीर, महसूल प्रधान सचिव श्री. मनुकुमार श्रीवास्तव, विभागीय आयुक्त श्री. अनुप कुमार, नागपूरचे मनपा आयुक्त श्री. श्रावण हर्डीकर,	कित्ता	

उप जिल्हाधिकारी श्री. सुभाष चौधरी या सर्व अधिका-यांना दि. १४ एप्रिल २०१६ पूर्वी जागेचे हस्तांतरण महापालिकेकडे करावे असे आदेश दिले असणे, लगेचच आराखडा तयार करून द्यावा व जागेचा नकाशा मंजूर करून घेऊन त्वरित कामाला सुरूवात करावी, स्टार बसेसचा डेपो मोरभवन येथे स्थलांतरीत करावा व बांधकामास आवश्यक निधीची तरतूद अर्थसंकल्पात करावी, असे आदेश दिले असणे, व माजी मुख्यमंत्री श्री. देवेंद्र फडणवीस यांनी संपूर्ण यशवंत स्टेडियमजवळील जागेचा आराखडा तयार करून त्यामध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकराचे जन्मशताब्दी भवन बांधून देऊ असे आश्वासित करणे पण प्रत्यक्षात कुठलीही कार्यवाही आजपर्यंत न होणे , शासनाच्या कालावधीत महसूल विभागांनी अजूनपर्यंत नागपूर महानगरपालिकेला जागा हस्तांतरित केलेली नसणे. नागपूर महानगरपालिकेने ठराव सुद्धा केलेला असणे व तो शासनाकडे पाठविला असणे, परंतु अजूनही शासनाने जागा हस्तांतरित करण्याबाबतचे आदेश दिलेले नसणे, यामुळे राज्यातील समस्त आंबेडकरी जनतेमध्ये तीव्र असंतोष व चिडीची भावना निर्माण झालेली असणे, २६ वर्षांपासून प्रलंबित असलेली मागणी मागील सरकारने पूर्ण केलेली नसणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करण्यात येत असलेली तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. ”

५१. २३ **श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** कित्ता

“ हृदयाला छिद्र असल्याने महापालिकेच्या के.ई.एम. रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आलेल्या प्रिन्स राजभर या तीन महिन्यांच्या मुलाचा उपचारा

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		दरम्यान दि. २१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी झालेला मृत्यू, प्रिन्स राजभर याला जन्मजात हृदयरोग व अरुंद श्वास नलिकेचा त्रास असल्याने, तसेच न्यूमोनिया झाल्याने के.ई.एम. रुग्णालयामध्ये दाखल करून तातडीने व्हेंटिलेटरवर ठेवण्यात आलेले असणे, परंतु उपचारा दरम्यान ई.सी.जी. मशिनमधून झालेल्या शॉर्टसर्किटमुळे त्याचा उजवा हात, छातीचा काही भाग, खांदा व कान भाजण्याची घटना घडलेली असणे, हाताला गँगरीन पसरू नये म्हणून खांद्यापासून त्याचा हात कापण्यात येणे, प्राथमिकदृष्ट्या हा अपघात असल्याचे सांगणा-या मुंबई महानगरपालिकेने प्रिन्सचा मृत्यू हा सेप्टिसेमिशॉक (रक्तातील जंतुसंसर्ग), थर्मल बर्न, (भाजल्याने) तसेच एटरियल सेप्टल डिफेक्ट (जन्मजात हृदयरोग) यामुळे झाल्याचा दावा केलेला असणे, तरीदेखील प्रिन्सचा उपचारादरम्यान झालेला मृत्यू व मृत्यूचे खरे कारण जाणून घेण्यासाठी या प्रकरणाची त्रयस्थ यंत्रणेकडून चौकशी करण्याची असलेली आवश्यकता, तसेच सदरहू घटनेने राज्यातील शासकीय रुग्णालयातील वैद्यकीय व विद्युत उपकरणांच्या सुरक्षिततेबाबत निर्माण झालेले प्रश्नचिन्ह, सदर घटनेने शासकीय रुग्णालयात उपचार घेत असलेल्या गोर-गरीब रुग्णांमध्ये पसरलेले भितीचे वातावरण, यास्तव, सदर घटनेची पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी राज्यातील सर्व शासकीय रुग्णालयातील वैद्यकीय व विद्युत उपकरणांच्या सुरक्षिततेची तपासणी करण्याबाबत, तसेच प्रिन्स राजभर या मुलाच्या दुर्दैवी मृत्यूस जबाबदार		

असणाऱ्या के.ई.एम. रुग्णालयातीलल दोषी अधिकारी/ कर्मचारी यांच्यावर कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

५२. २४ **श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** कित्ता

" आरे मेट्रो कारशेडसाठी मध्यरात्री केलेल्या वृक्षतोडीमुळे राज्यात संतापाचे वातावरण असतानाच दि. २८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी रात्रौ १२ नंतरर वडाळा-मुलुंड-ठाणे-कासारवडवली या 'मेट्रो चार' च्या निर्मितीसाठी ठाणे शहरातील सुमारे एक हजार बाधित वृक्षांवर कुऱ्हाड चालवण्याचा प्रयत्न केला जाणे, पर्यावरणप्रेमी, स्थानिक नागरिकांनी घटनास्थळी धाव घेवून परवानगीच्या पत्राची विचारणा करून हे काम बंद पाडलेले असणे, परंतु या दरम्यान १० ते १५ झाडांची कत्तल करण्यात आल्याचे उघड होणे, मेट्रो चार हा प्रकल्प मुंबई-ठाणे शहरांना जोडणारा महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प म्हणून ओळखला जाणे, मुंबईतून ठाणे शहरात पोहचल्यानंतर हा प्रकल्प पूर्व द्रुतगती महामार्ग आणि सर्व्हिस रोडच्या मधल्या भागातून असल्याने मुंबई-ठाणे परिसरातील सुमारे एक हजारांच्या आसपास झाडे या प्रकल्पासाठी तोडण्याचे प्रयोजन असणे, ठाणे शहरातील झाडांची तोड झाल्यानंतर त्यांचे पुनर्रोपण केले जाणार असल्याचा दावा प्रशासनाकडून करण्यात येत असला, तरी देखील ही झाडे जगण्याचे प्रमाण अत्यल्प असल्याने या वृक्षतोडीला वृक्षप्रेमींकडून सुरूवातीपासूनच होत असलेला विरोध, सन १९७२ च्या वन्यजीव कायद्यानुसार रात्रीच्या वेळी झाडे तोडणाऱ्यांवर आणि यासंदर्भातील आदेश देणाऱ्यांवरही

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कायदेशीर कारवाई करण्यात यावी, अशी पर्यावरणप्रेमी नागरिकांकडून होत असलेली मागणी, परंतु शासनाचे सदर प्रकरणातील दोषींवर कारवाई करण्याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी, स्थानिक नागरिक आणि पर्यावरणप्रेमींमध्ये असलेली नाराजीची भावना, यास्तव ठाणे शहरातील सुमारे एक हजार झाडे मध्यरात्रीच्या सुमारास तोडण्याचा प्रयत्न करून कायद्याचे उल्लंघन करणा-या संबधित दोषींवर शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "		
५३.	२७	**श्री. विलास पोतनीस वि.प.स.** " पिंपरी-चिंचवड महापालिकेत 'अमृत' योजनेत मलनिस्सारण वाहिनीच्या कामासाठी खोदलेल्या खड्ड्यात पडून दि. १ डिसेंबर, २०१९ रोजी दोघांचा मृत्यू झाल्याची घडलेली दुर्दैवी घटना, सुमारे तीस फूट लांबीचा आणि तेवढ्याच खोलीचा खड्डा खणताना सुरक्षिततेसाठी काळजी न घेतल्याने हा दुर्दैवी प्रकार घडलेला असणे, संबंधित यंत्रणा आणि ठेकेदार यांच्या हलगर्जीपणाचे हे बळी असणे, सदरहू ठिकाणी त्यादिवशी सायंकाळी सहाच्या सुमारास नागेश कल्याणी जमादार हा मजूर खड्ड्यात पडल्याने त्याला वाचविण्यासाठी अन्य दोन कामगारही खड्ड्यात उतरलेले असणे, तसेच अग्निशामक दलानेदेखील मदत सुरू करणे, खड्डा खणून काढलेल्या मातीचा ढिगारा	कित्ता	२०९

खड्ड्यापासून दूर ठेवण्याचा नियम असतानाही, तो तिथेच ठेवण्यात आला असणे, या मातीच्या ढिगा-यावर बचावकार्य पाहण्यासाठी बघ्यांची गर्दी जमल्याने मातीचा ढिगारा बचावकार्य करणा-यांवर पडून तेही खड्ड्यात अडकणे, सरतेशेवटी 'राष्ट्रीय आपत्ती निवारण दलाला' (एनडीआरएफ) पाचारण करून तब्बल नऊ तास हे बचावकार्य सुरू ठेवण्यात येणे, जमादार आणि अग्निशामक दलाचे जवान विशाल जाधव हे दोघे या दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडले असणे. तर उर्वरित पाच जणांना सुखरूप बाहेर काढण्यात येणे, या दुर्घटनेने महापालिका, संबंधित यंत्रणा आणि ठेकेदार यांच्या कार्यशैलीवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असणे, अशा प्रकारची कामे करताना सुरक्षिततेच्या सर्व नियमांचे पालन होत नसल्याचे विदारक सत्य समोर येणे, यास्तव या प्रकरणी दोषींवर कठोर कारवाई करण्याबाबत आणि अशा प्रकारच्या घटनांची पुनरावृत्ती होवू नये, याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

५४. ५३ **श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** कित्ता

"मुंबई शहरात महापालिका आणि सरकारी अनेक रुग्णालये अस्तित्वात असणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या के.ई.एम., नायर आणि सायन या मोठ्या रुग्णालयात गोर-गरीब रुग्णांवर मोफत आणि इतर रुग्णांवर स्वस्त दरात उपचार केले जात असल्याने या रुग्णालयांत मुंबईसह राज्यातील तसेच देशभरातील रुग्णांची प्रचंड गर्दी असणे, याउलट पूर्व व पश्चिम उपनगरात एकही मोठे रुग्णालय नसल्याने येथील सामान्य नागरिकांना शहरातील मोठ्या

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		रुग्णालयात धाव घ्यावी लागणे, तसेच उपनगरातील या रुग्णालयात वैद्यकीय सुविधा आणि डॉक्टरांची वानवा असल्याने उपनगरातील रुग्णांना शहरातील मोठ्या रुग्णालयांत धाव घ्यावी लागणे, मुंबई शहर तसेच उपनगरात वाहतूक कोंडीची मोठी समस्या असणे, मुंबई शहर आणि उपनगर हे अंतर पाहता रुग्णांना मुंबई उपनगरातून मुंबई शहरातील मोठ्या रुग्णालयात नेईपर्यंत त्यांच्या जीवास धोका निर्माण होणे, बहुतांश रुग्णांस प्राणास मुकावे लागणे, मुंबई उपनगरातील भगवती रुग्णालय पुनर्बांधणीसाठी सन २००८-०९ पासून पूर्णतः बंद असणे, तसेच या रूग्णालया सभोवताली प्रशस्त जागा असल्याने आणि मुंबई उपनगरात कुठेही वैद्यकीय महाविद्यालय नसल्याने भगवती रुग्णालयात वैद्यकीय महाविद्यालय देखील उभारता येणे सहज शक्य असणे, त्यामुळे मुंबई उपनगरातील भगवती रुग्णालयाचे नूतनीकरण करताना तेथे सुपरस्पेशालिटी रुग्णालय आणि वैद्यकीय महाविद्यालय उभारण्याची मागणी स्थानिक जनता आणि लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे सातत्याने केलेली मागणी, परंतु शासनाचे याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यास्तवव मुंबई		

महानगरपालिकेच्या भगवती रुग्णालयाची पुनर्बांधणी करताना सुपरस्पेशालिटी रुग्णालय आणि वैद्यकीय महाविद्यालय उभारण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

५५. ८० **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता

" मुंबईतील दादर येथील इंदू मिलच्या जागेवर भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक उभारण्याचा निर्णय शासनाने घेतल्यानंतर सन २०१३ च्या दरम्यान इंदू मिलची जागा स्मारकासाठी देण्याचा तत्कालीन केंद्र शासनाने घेतलेला निर्णय, त्यानुसार सदर जागा प्रत्यक्षात राज्य शासनाच्या ताब्यात देण्यात आल्यानंतर अनेक वर्षाचा कालावधी लोटलेला असतानाही त्यासाठी आवश्यक त्या पुरेशा निधीची उपलब्धता करण्यात आलेली नसणे, स्मारकाचे काम पूर्णत्वास नेण्यासाठी अतिशय विलंब लागत असणे, त्यामुळे स्मारकाच्या कामाबाबत तमाम जनतेत निर्माण झालेली संभ्रमाची अवस्था, यासाठी आवश्यक तो पुरेसा निधी उपलब्ध करून कामास गती देण्याची गरज, तयास होत असलेला असमर्थनीय असा विलंब, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही. "

५६. ११२ **श्री. सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स.** कित्ता

" औरंगाबाद महानगरपालिकाची स्थापना ८ डिसेंबर १९८४ ला झाली असणे, त्यावेळी शहराची लोकसंख्या ४.५० लक्ष असणे, औरंगाबाद शहराची झपाटयाने वाढ झाली असल्याने आज रोजी १९.५० लक्ष लोकसंख्या झाली असणे, परंतू लोकसंख्येच्या प्रमाणात शहरात कोणत्याच आवश्यक सोई सुविधा

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		नसणे, मनपाच्या सर्वच विभागात भ्रष्टाचार बोकाळला असणे, शहरात घाणीचे साम्राज्य असणे, खड्डे बुजवण्यासाठी अधिकारी व ठेकेदार संगणमत करून भ्रष्टाचार करत असणे, पिण्याच्या पाण्याची समस्या दिवसेंदिवस वाढत असणे, मोठया प्रमाणावर अनाधीकृत नळ कनेक्शन असणे, पाणीपट्टी वसुली नसणे, मोठया प्रमाणावर कर्मचाऱ्याची पदे रिक्त असणे, मनपाने १५०० पदे भरणेसाठी आकृतीबंद शासनास सादर केलेला असणे, अपुरी कर्मचारी वर्ग असल्याने दैनंदिन कामकाज करण्यास अडचणी येत असणे, महापालिकेने कचरा संकलन आणि वाहतुक करणेसाठी खाजगी ठेकेदार नेमला असणे, पी. गोपीनाथ रेड्डी या कंपनीला कचऱ्यांचे ठेका दिला असणे, सदर कंपनी कामचुकारपणा करत असणे, प्रतिटन १६६२ रुपये प्रमाणे कंपनीला महापालिकाने पैसे देण्याचा करार केला असणे, कंपनी कचऱ्यांचे वजन वाढवणेसाठी कचऱ्यात दगड, माती, वीटा टाकत असणे, करारा व्यतिरिक्त खाजगी कंपणीच्या दिमतीला महानगरपालिकेची ९८ वाहणे असणे, कचरा प्रक्रियेचा प्रकल्पाचा खर्च ९० कोटी वरुन १४९ कोटीवर गेला असणे, याची चौकशी होणे गरजेचे असणे, महानगर पालिकेच्या माध्यमातून शहरात सुरू असलेल्या एलईडी प्रकल्पात कोटयावधी रुपयाचा घोटाळा झाला असणे, एलईडी पथदिवे लावण्याचे महत्वकांक्षी प्रकल्प मनपाने हाती घेऊन हे काम इलेक्ट्रॉन एनर्जी		

एफीसिअन्सी सर्व्हिसेस या ठेकेदाराला दिली असणे, ४० हजार पैकी फक्त ३० हजार दिवे लावण्यात आली असणे, कराराप्रमाणे १२०० विघुत पोलपैकी २५ टक्के काम अजून झालेले नसणे, सदर काम मार्च २०१९ पुर्वी होणे आवश्यक असणे, तरी अद्याप कामे पुर्ण झाली नसणे, तब्बल १२५ कोटी रुपयाचा ठेका एलईडी ठेकेदाराला दिला असणे, आजपर्यंत ५० कोटी रुपये मनपाने दिले असणे, या कामात मोठया प्रमाणावर आर्थिक गैरव्यवहार झाला असणे, या बाबत वेळोवेळी स्थायीसमितीच्या बैठकीत आरोप प्रत्यारोप झाले असणे, सातारा देवळाई परीसर तीन वर्षापुर्वी मनपात समाविष्ट झाला असणे, सातारा देवळाई परिसरात मोठया प्रमाणावर बेकायदा बांधकाम होत असणे, सातारा देवळाई परीसर महापालिकेत समावेश झाल्यानंतरही मनपाची परवानगी न घेता ग्रामपंचायतीच्या बांधकाम परवानगीचा वापर करून सर्रास बेकायदा बांधकामे होत असणे, या सर्व प्रकरणाची उच्चस्तरीय चौकशी होणेसाठी होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. ”

५७. २०२ **श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर व इतर वि.प.स.** कित्ता

“ मुंबईतील परळ येथील वाडिया रुग्णालयात मुंबईसह राज्यातील अनेक महिला ह्या प्रसूतीसाठी तसेच बालरोगावर उपचार करण्यासाठी येत असणे, सदर रुग्णालय हे मुबई महानगरपालिकेकडून मिळणा-या अनुदानावर चालविण्यात येत असणे, गेल्या तीन वर्षापासून महापालिकेने या रुग्णालयाचे अनुदान दिलेले नसणे, त्यामुळे रुग्णालयाला दैनंदीन कामकाजात करण्यास आर्थिक चणचण भासत असून तीन वर्षापूर्वी महापालिकेने रुग्णालयाच्या

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		लेखांमध्ये घोळ असल्याचा ठपका ठेवत या रुग्णालयाला देण्यात येणारे अनुदान बंद केलेले असणे, परिणामी या रुग्णालयाला अनुदानापोटी मिळणारी रुपये ९६ कोटीची रक्कम रुग्णालयाला मिळाली नसणे, अनुदान मिळत नसल्यामुळे हे रुग्णालय बंद करण्याचा निर्णय ट्रस्टने घेतलेला असणे, पालिका प्रशासनाच्या अशा गलथान कारभारामुळे सर्वसामान्य रुग्णांना मिळणारा औषधोपचार बंद होण्याची भिती नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली असणे, त्यामुळे सदर रुग्णालय हे कायमस्वरूपी सुरू ठेवण्यासाठी नागरिकांकडून होत असलेली मागणी लक्षात घेता, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
५८.	२७०	**श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर वि.प.स.** " दक्षिण मुंबईतील विशेषतः पायधुनी, भुलेश्वर, नळबाजार, काळबादेवी, मोहम्मद अली रोड व लगतच्या परिसरातील अनेक इमारती या अतिशय जुन्या झाल्या असल्याने या भागात दरवर्षी दुर्घटना घडून अनेक लोकांचे मृत्यू होत असणे, प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे येथील अनेक जुन्या इमारतीत बेकायदा दुर्घटनांचे एक कारण असणे, यामुळे शासनाने येथील इमारतींचे सर्वेक्षण करून व बेकायदा बांधकामे तपासून येथील जुन्या इमारतींचा पुनर्विकास करण्याची गरज निर्माण झालेली असतानाही याप्रकरणी शासनाकडून मोडकळीस आलेल्या इमारतीचा पुनर्विकास करण्यास होत असलेला विलंब, परिणामी येथील जुन्या इमारतींमधील रहिवाशांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व	कित्ता	

नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने येथील संभाव्य दुर्घटना टाळण्यासाठी तातडीने पुनर्विकास करण्याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

५९. ५०६ **श्री. श्रीकांत देशपांडे वि.प.स.** कित्ता

" अमरावती महानगर पालिकेत असलेले आयुक्त व त्यांचे सह अधिकारी यांच्या कार्यपद्धती मुळे महानगरपालिका अमरावतीचे सतत नुकसान होत असणे, विधानमंडळात दिनांकः- २८/०३/२०१८ रोजी लक्षवेधी क्रमांक ९१९ च्या अनुषंगाने मुद्दे उचलण्यात येणे, मा सभापती यांच्या समोर विचारलेल्या सर्व प्रश्नांचे उत्तर देण्यात आलेले नसणे, त्यानंतर विधानमंडळात पुन्हा दिनांक २१/६/२०१९ रोजी लक्षवेधी क्रमांक ७०६ स्वीकृत झालेले असणे परंतु प्रशासनाने यावर माहिती न देणे, यातील नवाथे मल्टिप्लेक्स प्रकरणात आयुक्त मनपा अमरावती यांची विभागीय आयुक्त द्वारा चौकशी केलेली असणे, सदर प्रकरणाची चौकशी होऊन चौकशीचे अहवाल नगर विकास विभाग यांना सोपविल्या नंतरही अश्या दोषी अधिकाऱ्यावर कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, या लक्षवेधीत मा. मुख्यमंत्रांचे निवेदन आलेले असणे त्यात स्पष्ट नमूद आहे की मनपा आयुक्तांनी नियमांचे उल्लंघन केले आहे. परंतु नगरविकास विभागानी यांच्यावर कार्यवाही न करता अद्यापर्यंत प्रकरण प्रलंबित ठेवणे, नगर विकास विभाग मंत्रालय यांचे कक्ष अधिकारी यांनी मिळून या प्रकरणाच्या बैठकीत मा राज्यमंत्री यांची दिशाभूल करून प्रकरण प्रलंबित ठेवणे, ही बाब गंभीर स्वरूपाची असणे त्यामुळे अधिकाऱ्यांचे मनोबल

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		वाढून ते स्वार्था पोटी किंवा हुकूमशाही सारखे वागून मनपा अमरावती चे नुकसान करत असणे, तसेच आयुक्त यांनी आरोग्य विभाग कडे डास निर्मूलना करीत वापरण्यात येणा-या औषधे खरेदी प्रकरणी जनतेच्या आरोग्याशी खेळून मनपाच्या निधीचा मोठ्या प्रमाणात गैरवापर केल्याचे निदर्शनास आलेले असणे, अमरावती मनपा यांनी डास निर्मूलनासाठी दि.१/८/२०१८ ला १००० लिटर डिव्याक्स/ डायक्लोरोवास, डुम औषधी विकत घेण्याची निविदा काढण्यात येणे,सदर औषध हे मानवी आरोग्यास अपायकारक असल्याचे **भारत सरकार राजपत्र** दि २८ डिसेंबर २०१६ मध्ये दिलेले असणे, हे औषध फक्त शेती फवारणीसाठी वापरण्यात येणारे जंतूनाशक असणे, याचा वापर डास निर्मूलनासाठी करणे याबाबत कोठेही उल्लेख नसणे, या जंतूनाशकाची अमरावती महानगरपालिकेने संपूर्ण शहरात फवारणी केलेली असणे, याचा परिणाम डासावर कमी व मानवी आरोग्यावर झालेला असणे, यामध्ये अमरावती महानगरपालिकेचा पैसा मोठ्या प्रमाणात वाया गेलेला असणे, हे सर्व आयुक्त यांच्या संगनमताने झालेले असणे, तरी सदर प्रकरणाबाबत व नवाथे मल्टिप्लेक्स मध्ये गैरव्यवहार करणा-या आयुक्त व अधिकारी यांच्या कडून नुकसान भरपाई घेऊन दोषी अधिकारी यांना तात्काळ निलंबित करणे सध्यास्थितीत असलेले आयुक्त श्री संजय निपाने यांना प्रकरणांमध्ये चौकशी होण्यापर्यंत		

सक्तीच्या रजेवर पाठवणे गरजेचे असणे जेणेकरून फवारणी मध्ये झालेले अनियमितता व वरील मुद्द्यावर झालेल्या अनियमित वर पारदर्शक कारवाई करता येणे, अश्या कारणामुळे मी ही लक्षवेधी सादर करीत आहे. "

६०. १४५ **डॉ. (श्रीमती) मनिषा कायंदे व इतर वि.प.स.**

"माहिती व तंत्रज्ञानाचे शहर म्हणून ओळखल्या जाणा-या नवी मुंबई या सायबर सिटीला प्रदूषणाचा विळखा पडल्याचे नुकतेच माहे नोव्हेंबर,२०१९ मध्ये उघडकीस येणे, हवेतील धुळीकणात वाढ झाल्याने वायुप्रदूषणाने धोक्याची पातळी ओलांडणे, परिणामी शहरवासियांचे आरोग्य धोक्यात येणे, केंद्र शासनाशी संलग्न असलेल्या सफर इंडिया एअर क्लॉलिटी सर्व्हिसेस या संस्थेने माहे ऑक्टोबर,२०१९ मध्ये केलेल्या सर्वेक्षणातून स्पष्ट होणे , शांतता क्षेत्रातील सर्व ठिकाणांची ध्वनीप्रदूषण मर्यादा ५० डेसिबल असताना ती सर्व ठिकाणी ओलांडणे, नवी मुंबई शहराचा झपाटयाने होत असलेला विकास, त्यात वाढलेले औद्योगिक वसाहत, व तळोजा एमआयडीसीतील कारखाने, जेएनपीटीकडे जाणा-या अवजड वाहने तसेच आंतरराष्ट्रीय विमानतळ व मेट्रो प्रकल्पातील सुरू असलेले खोदकाम आदी कारणांमुळे शहरातील वाढत असलेले प्रदुषण रोखण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून शहराला प्रदूषणाच्या विळख्यातून सोडविण्याकरिता करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रीया व भूमिका. "

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६१.	१६४	**श्री. प्रविण दरेकर व इतर वि.प.स.** "रायगड जिल्हयातील सावित्री नदीचा महाड शहरापासून बाणकोटपर्यतचा भाग खाडीमध्ये मोडतो,या खाडीपट्टयात गेली अनेक वर्षे पर्यावरणाचे नियम पायदळी तुडवत रेती उपसा सुरक्षा असणे, या भागातील वन संपदा नष्ट करणे, तसेच खाडी किना-यालगत खाजगी अनधिकृत जेटी आणि भराव केल्याने भविष्यात केरळ सारखी आपत्ती निर्माण होण्याची शक्यता, तसेच या नदीच्या शेडाव डोहात असणा-या प्रसिध्द हॉटेल्स आणि रहिवाशांचे सांडपाणी मिसळत असल्याने डोहातील पाणी प्रदूषित होणे, महाड औद्योगिक वसाहतीचे सांडपाणी गेले अनेक वर्षे ओवळे येथे सोडण्यात येणे, ओवळे येथून हे सांडपाणी सव्वा दोन किमी आत सोडण्यासाठी पाईपलाईन चे काम मंजूर झाले असून हे काम सध्या ठप्प असणे, सदरचे रखडलेल्या कामाची चौकशी करून संबधित अधिका-यांवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, या ठिकाणी सी.ई.टी.पी.ची निर्मिती केली असून हे सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रातून पाणी सोडण्याचे दिलेले निर्देश, या औद्योगिक क्षेत्रानजिक असलेल्या जिते गावाला निळया रासायनिक धुळीमुळे परिसरातील घरांवर, मशिदीवर व वाहनांवर या धुळीचा थर जमला असून ग्रामस्थांच्या हातापायांचे तळवेही निळे होणे, या प्रकरणी मल्लक कंपनीवर कारवाई करण्याची नितांत गरज, या औद्योगिक क्षेत्रातील टेमघर नाल्यात कारखान्यांचे सांडपाणी मिळाल्याने	कित्ता	

सदर नाला प्रदूषित होणे, माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये या एमआयडीसीमधील गटरांची सफाई न झाल्याने कंपन्यांतील पडलेली पावडर, रासायनिक रंगीत पाणी बाहेर येऊन गटारात तुंबणे, महाड शहराला कोथुर्डे, लाडवली, कुर्ला, एमआयडीसी आणि शेडाव डोह या ठिकाणाहून पाणीपुरवठा होत असून या प्रदूषित पाण्यामुळे तेथील नागरिकांच्या आरोग्यास निर्माण झालेला गंभीर धोका, जल, वायूप्रदूषण करणा-या महाड औद्योगिक वसाहतीमधील अनेक कारखान्यांवर कारवाया झाल्या असल्या तरी बंद कंपन्यांचा आसरा घेत या परिसरातील रासायनिक सांडपाणी सोडण्याचे उद्योग सुरू असणे, या औद्योगिक क्षेत्रातील कारखान्यांमधील सांडपाण्यामुळे या भागातील शेतक-यांच्या शेतीचेही नुकसान होणे, नाल्यातील माशांचाही मृत्यू होणे, परिणामी परिसरातील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने संबधित दोषी हॉटेल व रहिवाश्यांवर कारवाई करण्याची तसेच प्रदूषण दूर करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. ”

६२. २६० **श्री. आनंद ठाकूर व इतर वि.प.स.** कित्ता

“ तारापूर औद्योगिक वसाहतीमध्ये चौदाशे कारखाने कार्यरत असून या कारखान्यातून दररोज ५० ते ६० दशलक्ष लिटर सांडपाणी बाहेर पडणे, सध्या २५ दशलक्ष लिटरचे सीईटीपी (सामुदायिक सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र) अस्तित्वात असणे, त्यामुळे २५ ते ३० एमएलडी पाणी हे शुध्दीकरण करून सोडण्यात येणे, उरलेले सर्व पाणी हे कारखानदार कोणतेही प्रक्रिया न करता

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		उघडया नाल्यात, खाडीत सोडण्यात येणे, त्यामुळे खाडीच्या व समुद्राच्या पाण्याला लालसर रंगाचा तवंग निर्माण होऊन माशांना केमिकलचा वास येणे, नवापूर, दांडी, खारेकूरन, मुरंबा खाडीतील मासे अनेकवेळा मृत पडल्याच्या घटनाही घडलेल्या असून खाडीतील मासे व त्यांच्या प्रजननांवर विपरित परिणाम होऊन मासेमारी संपुष्टात येण्याची निर्माण झालेली भिती, कारखान्यातून बाहेर पडणारे लाखो लिटर पाणी पावसाळ्यात जमिनीत मिसळत असल्यामुळे एमआयडीसी बाधित पाम, टेंभी, कोळवडे, नवापूर, सालवड, पास्थळ या गावातील जमीन नापिक होणे, गावातील कुपनलिका व विहिरींच्या पाण्याला केमिकलचा वास येत असून नागरिकांच्या पिण्याच्या पाण्याचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, याबाबत अनेकवेळा मच्छिमार, शेतकरी व गावक-यांनी शासनाकडे लेखी तक्रारी, निवेदने तसेच मोर्चा काढून कंपनी बंद करण्याची केलेली मागणी, परिणामी, स्थानिक मच्छिमार, शेतकरी व गावक-यांमध्ये शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, तारापूर औद्योगिक वसाहतीमधील कारखान्यांवर महाराष्ट्र प्रदूषण मंडळाकडून तात्काळ कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		

६३. ३०७ **श्री. आनंद ठाकूर व इतर वि.प.स.** कित्ता

" मौजे बाडापोखरण (जि. पालघर, ता. डहाणू) व २९ गावे प्रादेशिक ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना सन १९९७ ला महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने दैनंदिन देखभाल दुरुस्तीसाठी जिल्हा परिषदेस हस्तांतरित करणे, २००४ पासून पाणी पट्टी वसुली १०० टक्के होत असताना, योजनेची प्रती दिन/प्रती माणूस पाणीपुरवठा करण्याची क्षमता संकल्पित डिझाईननुसार सन २००७ ला संपुष्टात येऊनही शासनाकडे नूतनीकरणाचा प्रस्ताव सादर करण्यात येणे, दि. १४ नोव्हेंबर २०१३ रोजी मौजे बाडापोखरण व २९ गावे प्रादेशिक ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनेस शासनाने प्रशासकीय मान्यता देऊनही अद्यापपर्यंत योजनेची अनेक कामे अपूर्ण अवस्थेत असणे, परिणामी स्थानिक जनतेत शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, सदर पाणीपुरवठा योजना तात्काळ कार्यन्वित करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया. "

६४. १७ **श्री. जगन्नाथ शिंदे व इतर वि.प.स.** कित्ता

" छत्रपती शिवरायांनी स्वराज्याचे पहिले आरमार उभारण्यासाठी कल्याण शहरातील दुर्गाडी किल्ल्याने मोलाची भूमिका बजावली त्या दुर्गाडी किल्ल्याचे निखळलेले बुरुज सावरण्यासाठी राज्य सरकारने साडेतीन कोटीचा निधी मंजूर केलेला असला तरी तो प्रत्यक्षात देण्याचा राज्य सरकारला दुर्दैवाने विसर पडलेला असणे, त्यामुळे या किल्ल्याची डागडुजी मागील दोन वर्षांपासून रखडलेली असणे, सरकारने रायगड किल्ल्याच्या संवर्धनासाठी नुकताच २० कोटींचा निधी दिलेला असताना, दुर्गाडी किल्ल्याच्या बाबतीत मात्र उपेक्षितपणा

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आलेला असणे, दुर्गाडी किल्ल्याच्या पायथ्याशी शिवरायांनी मराठा साम्राज्याचे पहिले आरमार उभारल्याची इतिहासात नोंद असून, या किल्ल्याचे दर्शनी भागातील बुरुज निखळत असल्याची बाब शासनाच्या ३१ मार्च, २०१६ रोजीच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात निदर्शनास आणून दिल्यानंतर शासनाच्या पर्यटन विभागाने सुमारे ४ कोटी रुपयांची तरतूद केलेली असणे, अद्याप पूर्ण निधीची उपलब्धता करून देण्यात आलेली नसून दोन ते अडीच वर्षांत केवळ २५ लाख निधीची उपलब्धता करण्यात आलेली असणे, या निधीतून किल्ल्याचे बुरुज, मंदिराचा पाया आणि पाय-यांच्या नूतनीकरणाचे काम सुरू करण्यात आलेले असणे, मात्र दिलेल्या निधीपेक्षा अधिकचे काम झालेले असताना दोन वर्ष उलटून गेल्यानंतरही पुढील निधी उपलब्ध होत नसल्याने ठेकेदाराने पुढील काम बंद ठेवलेले असून, सरकारकडून निधी उपलब्ध झाल्यानंतरच पुढील काम सुरू करण्यात येईल असे सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून सांगण्यात आलेले असणे, मात्र सरकारी निधीच्या प्रतीक्षेत किल्ल्याचा बुरुज कोसळण्याची भीती निर्माण झालेली असून, राज्य सरकारने तातडीने शिवरायांच्या आरमाराची आठवण असलेल्या दुर्गाडी किल्ल्याचे संवर्धन करण्यासाठी निधीची उपलब्धता करून देण्याची मागणी कल्याण शहरातील इतिहास प्रेमींकडून करण्यात येत असणे, याप्रकरणी सरकारने निधी उपलब्ध होण्यासाठी तातडीने करावयाची कारवाई, केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. ”		

६५. ४६ **श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.** कित्ता

" सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील वेंगुर्ले तालुक्यातील सागरेश्वर येथे महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या जागेवर कविवर्य मंगेशजी पाडगावकर यांचे स्मारक उभारण्याचे शासनाने योजिले असणे, सदर जागा पाडगावकर यांच्या जन्मगावात असणे, या स्मारकासाठी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने सुमारे १ कोटी ६५ लाख रुपयांचे अंदाजपत्रक तयार केले असणे, सिंधुदुर्ग जिल्हा नियोजन समितीने सदरहू अंदाजपत्रकान्वये आवश्यक आर्थिक तरतूद केली असणे, तसेच सिंधुदुर्ग जिल्हा नियोजन समितीने या स्मारकासाठी ७५ लाखांचा धनादेश देखील वितरीत केलेला असणे, तरीदेखील शासकीय लाल फितीतील कारभाराचा या स्मारकाला फटका बसल्याने गेल्या वर्षभरात पाडगावकरांच्या स्मारकाची एक विटही रचण्यात आलेली नसणे, पाडगावकरांचे स्मारक उभारण्याबाबत महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाकडून सुरू असलेली अक्षम्य दिरंगाई, परिणामी, राज्यातील तमाम साहित्यप्रेमीमध्ये पसरलेली नाराजीची भावना, यास्तव "जगण्यावर शतदा प्रेम करायला" शिकवणा-या कविवर्य मंगेश पाडगावकरांच्या स्मृती चिरंतन ठेवणा-या आणि नव्या पिढीपर्यंत त्या पोहोचवणा-या स्मारकाचे काम तात्काळ सुरू करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६६.	७६	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** मुंबई-नागपूर दरम्यानचा ७०० कि.मी. चा रस्ता प्रवास केवळ सात तासांवर आणणा-या ५६ हजार कोटी रुपये खर्चाच्या मुंबई-नागपूर समृध्दी महामार्गाच्या प्रकल्पासाठी गेल्या वर्ष दीड वर्षापासून सातत्याने पाठपुरावा करूनही २८ हजार कोटी रुपयांचे कर्ज उभारण्यात महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास (एमएसआरडीसी) अडचणी आलेल्या असतानाही महामार्गाच्या कामाची एप्रिल, मे,२०१९ महिन्यांतील १३६४ कोटी रुपयांची देणी आणि महिन्याचा १२०० कोटी रुपयांचा खर्च भागविण्यासाठी एमएसआरडीसी ने चार हजार कोटी रुपयांचे अंतरिम कर्ज घेण्याचा घेतलेला निर्णय, सदर कर्ज राज्य शासनाच्या हमीशिवाय देण्यास कोणीच तयार नसल्यामुळे निधी टंचाई भागविण्यासाठी राज्य शासनाने कर्जहमी देण्याचा दिनांक १६ जुलै २०१९ रोजी अथवा त्यासुमारास झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेतलेला निर्णय, तसेच तद्नंतर पुन्हा दिनांक ३ सप्टेंबर,२०१९ च्या सुमारास पुन्हा सुमारे १३ हजार कोटी रुपयांच्या कर्जास राज्य शासनाने कर्जहमी दिलेली असणे, कर्ज हमीमुळे राज्य शासनावर कोट्यावधी रुपयांचा पडणारा भार, खुल्या बाजारातून ७.३ टक्के व्याजाने कर्ज उपलब्ध होत असताना महामंडळाने मात्र ९.७५ टक्के दराने घेतलेले कर्ज, यास वित्त विभागाने घेतलेला आक्षेप, सदर आक्षेप दुर्लक्षित करून		किंत्ता

राज्य शासनाने दिलेली कर्ज हमी, एमएसआरडीसीने सदर प्रकल्पासाठी घेतलेले कर्ज व शासनाने दिलेली कर्ज हमी समर्थनीय नसल्याचे दिसून येत असणे, प्रकल्पासाठी येणाऱ्या खर्चाची रक्कम उभारण्यासाठी निश्चित असे धोरण आखण्याची गरज, याबाबत गांभीर्याने विचार करण्यात येत नसल्यामुळे निर्माण होणारे प्रश्न व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

६७. १९० श्री. नागोराव गाणार व इतर वि.प.स. कित्ता

" राज्यात मागील ५ वर्षापासून केंद्रसरकार व राज्य सरकार यांच्या संयुक्त उपक्रमातून राष्ट्रीय, राज्यस्तरीय तसेच उपराजधानीतील अंतर्गत रस्त्याचे मोठ्या प्रमाणात रस्ते पुलांचे बांधकाम सुरू असून ही कामे प्रगती पथावर असणे, उपराजधानी असलेल्या नागपूर शहरातून अनेक राष्ट्रीय व राज्य महामार्ग जात असून उपराजधानीत प्रवेश करणाऱ्या रस्त्यांचे व पुलांचे बांधकाम चुकीच्या पद्धतीने करण्यात आले असल्याने या रस्त्यांवर अनेक ब्लॅक स्पॉट्स निर्माण झाले असून अपघातांची संख्या भरमसाठ वाढलेली असणे, या रस्ते अपघातामध्ये मागील ३ वर्षात शेकडो लोकांना जीव गमवावा लागलेला असून अनेक व्यक्तींना कायम स्वरूपी अपंगत्व आलेले असणे, याबाबत शासनाने अद्यापपर्यंत दखल घेतली नसून अपघातांना आळा घालण्याच्यादृष्टीने आवश्यक त्या उपाययोजना करण्यात आलेल्या नसणे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		या प्रकरणी नागपूर विभागाच्या जनप्रतिनिधींनी शासनास दि. ९ जून २०१९ रोजी निवेदन देवून अपघातग्रस्त स्थळांच्या ठिकाणी तातडीने उपाययोजना करण्याची विनंती केलेली असणे, करिता या महत्वाच्या विषयाबाबत शासनाने तातडीने दखल घेवून अपघातग्रस्त स्थळांच्या ठिकाणी उपाययोजना करण्याची आवश्यकता ,करावयाची कार्यवाही आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		
६८.	२०९	**श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.** " औरंगाबाद जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या २०७६ शाळांपैकी एक हजार पाचशे शाळांना शिक्षक, सामाजिक संस्था व गावातील ग्रामस्थांनी पुढाकार घेऊन ई-लर्निंग साहित्य जसे की, संगणक, मोबाईल, रेडीओ, टिव्ही, इंटरनेट , प्रोजेक्टर , ईत्यादी इलेक्ट्रॉनिक साहित्य उपलब्ध करून दिल्याने या शाळांना डिजीटल शाळेचा दर्जा प्राप्त होणे, औरंगाबाद जिल्हयातील कन्नड तालुक्यात २०० शाळा तर पैठण , गंगापुर व औरंगाबाद तालुक्यातील बहुतांश शाळा डिजीटल दर्जाच्या असने, या डिजीटल शाळेतील उपकरणांच्या माध्यमातून मुलांना अक्षर ओळख , अंकलिपी पाढे, कविता, गाणे, गोष्टी बोधकथा शिकविल्या जात असल्याने मुलांचे मन शाळेत रमू लागणे, विद्यार्थ्यांची शाळेविषयी आवड निर्माण होऊन शैक्षणिक गुणवत्ता वाढणे, डिजीटल झालेल्या एक हजार पाचशे शाळांपैकी ७३५ शाळांचे वीजबील थकल्यामुळे महावितरणकडून वीज खंडीत करण्यात आल्याने विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान	कित्ता	

होणे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद औरंगाबाद यांनी ग्राम पंचायतींना वीज बील भरण्याचे आदेश माहे ऑगस्ट २०१९ दरम्यान वा सुमारास देऊनही वीज बील भरण्यात न येणे, वीज बील भरण्याबाबत ग्रामपंचायतीने केलेल्या अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी शिक्षक ,सामाजिक संस्था , पालक व ग्रामस्थामध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष , शासनाने करावयाच्या उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "

६९. ३०८ **श्री. रामनिवास सिंह वि.प.स.** कित्ता

"शेलार ग्रामपंचायत सरपंच (मु.पो शेलार जि.भिवंडी जि.ठाणे) रविंद्र जनक गुंदोलकर यांनी पदाचा गैरवापर करून विकास कामाच्या नावाखाली मोठया प्रमाणात मनमानी कारभार व भ्रष्टाचार केल्याचे नुकतेच माहे डिसेंबर,२०१९ मध्ये उघडकीस येणे, सरपंच गुंदोलकर यांनी सदस्यांना विश्वासात न घेता जानेवारी, २०१९ ते डिसेंबर, २०१९ या कालावधीमध्ये खोटी बिले सादर करून कॅशबुकमधून काढलेली कॅश, सन २०१८-१९ व सन २०२०-२१ या विकास आराखडयातील ज्या कामाना मंजूरी देण्यात आलेली आहे अशी कामे करण्यात आलेली नसणे, हायमॅक्स ई-टेडरिंग न करता बिले काढणे, १५ टक्के दलित वस्ती सुधार निधी खर्च करणे बंधनकारक व आवश्यक असतांनाही तो खर्च न करणे, मीठपाडा व वरचापाडा येथे जुने गटार अस्तित्वात असताना त्याची फक्त दुरूस्ती करून नवीन गटाराचे ई-टेडरिंग दाखवून पाच लाखाची बिले नियमबाहय काढणे,मागील दोन महिन्यात अनावश्यक करण्यात आलेला खर्च, औषण फवारणीकरिता बेकायदा करण्यात

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आलेला खर्च, यापूर्वी वीज चोरीप्रकरणी त्यांच्यावर गुन्हे असून त्यांना दोन वर्षाची शिक्षा ठोठावण्यात आलेली असणे, कायद्यांचे उल्लंघन करून बदल्या, नेमणूका करून मनमानी कारभार केलेले असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सरपंच गुंदोलकर यांनी पदाचा व अधिकाराचा केलेल्या गैरवापराचा तसेच लाखो रुपयांचा केलेला भ्रष्टाचार आदिसंदर्भात सखोल चौकशी करून कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
७०.	३९६	**श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** " पालघर जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात सन २०१५-१६ ते २०१८-१९ या ४ वर्षांच्या कालावधीत कुपोषित बालकांच्या नावाने प्रोटीन पावडर खरेदी प्रकरणी लाखो रुपयांचा अपहार व अनियमितता झाल्याचे निदर्शनास येणे, प्रोटीन पावडर खरेदी प्रक्रिया करताना शासन नियमांचे उल्लंघन केले जाऊन ई टेंडरींग निविदा काढण्यात आली नसल्याची बाब निदर्शनास येणे, प्रोटीन पावडर खरेदी कामाची तांत्रिक मान्यता, पेसा गावनिहाय आराखड्यात घेण्यात आलेली नसणे, ग्रामसभेची मंजुरी घेतली न जाणे, प्रोटीन पावडर खरेदीचे काम झाल्यानंतर सामाजिक अंकेक्षण (Social Audit) केल्याचे दिसून न येणे, इतकेच नव्हे तर खरेदी झाल्यानंतर ग्रामसभेची खर्चाला मंजुरी घेतली	कित्ता	२२६

गेलेली नसणे, कुपोषित बालकांना द्यावयाचे प्रोटीनचे प्रमाण / मात्रा याबाबत तज्ञांचे मार्गदर्शन अथवा वैद्यकीय अधिकारी यांच्याकडून प्रमाणित करून घेण्यात न येणे, प्रोटीन पावडरचा पुरवठा करणा-या कंपन्यांनी अन्न व औषध प्रशासन (FDI) व इतर प्राधिका-यांची मान्यता घेतलेली नसणे, तसेच प्रोटीन पावडरच्या सेवनामुळे कुपोषित बालकांना त्याचा काय लाभ झाला याची फलनिष्पत्तीबाबतच्या नोंदी संबंधित ग्रामपंचायतींकडे नसणे, सदर प्रोटीन खरेदीत स्वतःला आर्थिक लाभ मिळविण्यासाठी अनियमितता करून भ्रष्टाचार झाल्याचे निदर्शनास आलेली धक्कादायक बाब, या भ्रष्टाचारामध्ये संबंधित ग्रामसेवक, ग्रामविकास अधिकारी यांचा सहभाग असल्याचे निदर्शनास येणे, परिणामी आदिवासी समाजामध्ये शासनाच्या विरोधात पसरलेला तीव्र असंतोष, कुपोषित बालकांच्या निधीचा अपहार करून आरोग्याशी खेळणाऱ्या व कर्तव्यात कसूर करणा-या संबंधित अधिका-यांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करून त्यांच्यावर कठोर कारवाई करण्यासाठी शासनाने त्वरित लक्ष घालून प्रोटीन पावडर खरेदीत झालेल्या भ्रष्टाचाराची सखोल चौकशी होण्यासाठी "विशेष चौकशी पथक" (SIT) नेमण्यात येऊन संबंधित दोषींविरोधात कारवाई होण्याच्या दृष्टीने शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

७१. ४०८ **श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.** कित्ता

"बीड जिल्हा परिषदेत महासांगवी ता. पाटोदा जि. बीड येथील पाणी योजनेच्या निविदेच्या संचिकेबाबत पाणीपुरवठा विभागात कार्यकारी अधिकारी

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		यांच्या बनावट स्वाक्षरीने संचिका तयार झाल्याचे उघडकीस येणे, महासांगवीच्या आणि अशा अनेक संचिका असण्याची शक्यता असणे, शिक्षण विभागातील अंतर्गत बदल्या, जिल्हा बदल्यांचे आदेश हि अशाच प्रकारे बनावट स्वाक्षरीने झाल्याचे या अगोदर ही बीड जिल्हा परिषदेत घडलेले असणे, बनावट स्वाक्षरीने करोडो रुपयांचा भ्रष्टाचार करूनही राजकीय वरदहस्ताच्या सहका-याने आरोपीवर अधिकारी वर्ग कोणतीच कार्यवाही करत नसणे, यामुळे बनावट स्वाक्षरी करणा-यांची टोळीच सक्रीय असणे, याबाबत सदरील बनावट स्वाक्षरी करणा-यांची चौकशी सी.आय.डी. मार्फत करून तात्काळ फौजदारी स्वरूपाची कार्यवाही करणे आवश्यक, याबाबत शासनाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."		
७२.	४४३	**श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** "मौजे कोंडगांव (ता. संगमेश्वर जि. रत्नागिरी) येथील काजळी नदीवरील कोंडगांव-पुर्ये तर्फे देवळे या पूलाची स्थिती अत्यंत धोकादायक झालेली असणे, सदरील पुलामुळे वेरळ, कनगवली, तळवडे, कुरचुंब, शिपोशी, कोचरी, पुर्ये कोंडगाव गावांशी संपर्काच्या दृष्टीने महत्वाचा असून हा रस्ता इजिमा. क्र. ९१ दर्जाचा असणे, या पुलाचे बांधकाम सन १९७३ मध्ये झाले असून सन २००५ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीत पूलाचा बराचसा भाग हा वाहून गेला असणे, तद्नंतर पुलाच्या काही भागाचे नव्याने बांधकाम करण्यात येणे,	कित्ता	

तथापि सदर पुलावरुन अवजड वाहने जात असताना पूल हलत असणे, सदरचा पूल हा काजळी नदीवर स्थित असून दरवर्षी या ठिकाणी पूरजन्य परिस्थिती निर्माण होत असणे, त्यामुळे भविष्यात पूरजन्य परिस्थिती निर्माण झाल्यास पूल कोसळून जिवितहानी होण्याचा धोका, त्या पंचक्रोशीच्या गावांतील स्थानिक नागरीकांत शासनाप्रती पसरलेली संतापाची भावना, सदरील पुलाचे पुनर्बांधणी करण्यासाठी मा. लोकप्रतिनिधींनी मा. मंत्री, ग्रामविकास, प्रधान सचिव, ग्रामविकास यांना निवेदने देऊन यापूर्वीही केलेली मागणी, सदरील पुलाच्या गाळ्यांच्या स्लॅबचे स्टील मोठ्या प्रमाणात उघडे पडले असून सदर पूल नादुरुस्त असून त्याची रुंदी वाढवून पुनर्बांधणी करण्याची आवश्यकता, असून सदर पुल बांधणीसाठी रक्कम रु. ६५८.०० लक्ष इतका निधी आवश्यक असल्याचा अहवाल कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग रत्नागिरी यांनी दिलेला असणे, तथापि जिल्हा परिषदेकडून एवढा निधी उपलब्ध होत नसल्याने सदर कामासाठी जिल्हा वार्षिक योजना अंतर्गत निधी उपलब्ध करून सदरील पुलाची पुनर्बांधणी करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. ”

७३. ३४९ **श्री. नागोराव गाणार व इतर वि.प.स.** कित्ता

“ राज्यात सन २००८-०९ मध्ये विविध अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयांमध्ये अनुसूचित जाती, ओबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीमध्ये झालेल्या २१७४ कोटीचा घोटाळा उघडकीस आलेला असणे, शासनाने राज्यात विविध अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयांची खिरापत वाटल्याने व त्यात संस्थानिकांनी

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		टाकलेला घोळ त्याला शिक्षण विभाग व शिष्यवृत्ती वाटणा-या खात्यातील यंत्रणेचे पाठबळ ह्या गोष्टी शिष्यवृत्ती घोटाळ्यास कारणीभूत असणे, घोटाळा उघडकीस आल्यानंतर अचानक एकापाठोपाठ एक महाविद्यालय बंद झालेले असणे, या महाविद्यालयांची खिरापत वाटताना शासनाच्या शिक्षण विभागातर्फे कोणत्याही प्रकारचे निकष न तपासता महाविद्यालयांना मान्यता दिल्या असल्याचे दिसून येणे, शिष्यवृत्ती घोटाळ्यामुळे राज्याचे बजेट अवघ्या ६-७ वर्षात एक हजार कोटीवरून साडेतीन हजार कोटीवर गेलेले असणे, ही महाविद्यालये मंजूर करताना विविध शिक्षण विभागातर्फे समाजकल्याण विभागाला सूचितच केले नसल्याचे दिसून येणे, परिणामी समाजकल्याण विभागाचे बजेट कोलमडणे, शासनातर्फे पुर्वी शिष्यवृत्तीचा निर्णय जिल्हा स्तरावर घेतला जात असणे, तो बदलवून शासनातर्फे केंद्रीकरण करण्यात आल्याचे दिसून येणे, सदरहू घोटाळा उघडकीस आल्यानंतर आजपावेतो चौकशी पूर्ण होवून दोषींविरूद्ध कारवाई झालेली नसणे, अद्यापही शेकडो पात्र असलेले अनुसूचित जाती व ओबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थी शिष्यवृत्ती मिळण्यापासून वंचित राहिलेले असणे, या महाघोटाळ्याची चौकशी व कारवाई अत्यंत संथगतीने सुरू असणे करिता या शिष्यवृत्ती महाघोटाळ्याची चौकशी तातडीने पूर्ण करून दोषींविरूद्ध यथाशीघ्र कोणताही भेदभाव न करता कारवाई करण्याची आवश्यकता आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		

७४. ६४ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता

"राज्य शासनाच्या व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयात विविध खरेदीमध्ये सुमारे १०० कोटी रुपयांचा घोटाळा झालेला असणे, या घोटाळयाचा सविस्तर अहवाल सन २०१५ च्या सुरूवातीला तत्कालीन व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालक श्री. जे. डी. भुतांगे यांनी शासनास सादर केलेला असणे, तसेच उक्त अहवालाकडे दुर्लक्ष करून अहवालाच्या अनुषंगाने कारवाई न करता दोन वर्षे विलंबाने या घोटाळयाची चौकशी करण्यासाठी दिनांक २९ नोव्हेंबर,२०१७ रोजी शासनाने उद्योग व उर्जा विभागाचे तत्कालीन अतिरिक्त मुख्य सचिव पोरवाल यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नेमलेली असणे, सदर समितीने दोन महिन्यांच्या आत अहवाल सादर करावा असे आदेश शासनाने दिलेले होते, या मुदतीत अहवाल सादर करण्यात आलेला नसणे, अहवाल सादर करण्यासाठी समितीला दिनांक १७ फेब्रुवारी,२०१८ रोजीच्या आणि २१ मे,२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये मुदतवाढ देण्यात आलेली असणे, दिनांक २१ मे,२०१८ च्या शासन निर्णयात दोन महिन्यांच्या आत अहवाल सादर करावा असे आदेश दिलेले असतानाही चौकशी अहवाल सादर करण्यात आलेला नसणे, गेल्या चार वर्षांच्या कालावधीत या १०० कोटी रुपयांच्या घोटाळयाची चौकशी पूर्ण करण्यास अक्षम्य असा विलंब लावण्यात आलेला असणे, यात दोषी व्यक्तींना संरक्षण देण्याचा जाणीवपूर्वक प्रयत्न झालेला असल्याचे स्पष्टपणे दिसून येत असणे, यातील दोषी व्यक्तींविरुध्द त्वरीत कारवाई करण्याची गरज, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कारवाई."

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७५.	४४६	**श्री. बाळाराम पाटील व इतर वि.प.स.** "राज्यात सन १९९१ पासुन प्रशासकीय आय.टी.आय. मधील कर्मचा-यांची नियुक्ती झालेली असणे, पदमान्यता व १०० टक्के वेतन अनुदान मंजुरी संबधीचा प्रश्न मागील अनेक वर्षापासून प्रलंबित असणे, या अशासकीय आय.टी.आय.च्या वेतन अनुदानाबाबत सन २०१७ च्या हिवाळी अधिवेशनात विधान परिषद सदस्यांनी लक्षवेधी सूचना क्र.९१३ च्या माध्यमातून प्रश्न उपस्थित करण्यात आलेला असणे, या प्रश्नाबाबत आपल्या अध्यक्षेतेखाली व मंत्री महोदयांच्या समवेत विधान परिषद सदस्यांच्या उपस्थितीत दि.१७।०७।२०१८ रोजी आपल्या दालनात बैठक घेण्यात येणे. तद्नंतर ही मा. मंत्री, कौशल्य व उदयोजगता यांच्या अध्यक्षतेखाली व विधान परिषद सदस्यांच्या उपस्थितीत दि.०९।०१।२०१९ बैठक घेण्यात आलेली असणे, सदर बैठकीत ही मा. मंत्री महोदयांनी सन २००१ पूर्वीच्या अशासकीय औदयोगिक प्रशिक्षण संस्थांना अनुदान देण्याच्या दृष्टिने ज्या संस्था निकष व मानकांची पूर्तता करतात अशा संस्थाना वेतन अनुदान देण्यासंबधी योग्य तो प्रस्ताव २ महिन्याच्या कालावधीत मंत्रीमंडळा समोर सादर करण्यात येईल असे निर्देश देण्यात आलेले असणे, परंतू अध्यापपर्यंत सदर प्रकरणी पूर्तता व अंमलबजावणी करण्यास दिरंगाई व चालढकल अधिकारी वर्गाकडून केली जात असणे, तरी अशासकीय आय.टी.आय.च्या कर्मचा-यांना वेतन अनुदान देणेबाबत, शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रीया." •	कित्ता	

७६. ४५७ **श्री. गिरीशचंद्र व्यास व इतर वि.प.स.** कित्ता

" नागपूरातील विविध गोदामातुन निकृष्ट दर्जेची आणि कृत्रिम रंग लावलेली ८ कोटी ५६ लाख रूपये किमतीची ४.६१ लाख किलो सुपारी (चिकनी) जप्त केलेली असणे, प्रश्न मागील अधिवेशनात मी लक्षवेधीचा माध्यमातुन माजी अन्नपुरवठा मंत्री यांचा समोर सभागृहामध्ये प्रस्ताव ठेवलेला असणे, यासंदर्भात संदर्भात कडक शिक्षा करण्याचा निर्णय घेतला असणे, त्यानंतर अद्यापही कुठल्याही प्रकारची कार्यवाई दिसून न येणे. सड़क्या सुपारी मुळे लोक कॅन्सरच्या आजाराने ग्रस्त होत असून आपण वेळोवेळी या संदर्भात खुप मोठा खर्च करत असणे. तरी अश्या अवैध धंदे करणारे लोक सक्रीय असणे. त्यांच्यावर विभागातर्फ कोणीत्या प्रकारची कार्यवाई होत नसणे. या एफडीएच नी धाड घातल्यानंतर ८ कोटी ५६ लाख रूपये किमतीची निकृष्ट दर्जाची ४.६१ लाख किलो सुपारी आढळणे. अशी कार्यवाई तुटपुंज पद्धतीने होत असते त्यामुळे संपूर्ण आळा घालणे अशक्य होत असल्याने काही दिवस लोटले की पुनः धंदा जोमाने सुरू असणे. यावर शासन स्तरावर गंभीर कारवाई करून सखोल चौकशी करून ख-या दोषींवर कड़क कार्यवाही करणे गरजेचे असणे, यासंदर्भात शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

७७. ४६२ **श्री. गिरीशचंद्र व्यास व इतर वि.प.स.** कित्ता

" नागपूर शहरामध्ये भेसळ सुरू दुधाचा मोठया प्रमाणात गोरखधंदा जोमाने सुरू असुन यात नागरीकांच्या जीवाशी खेळल्या जात आहे. दुधात भेसळीचा गौरखधंदा करून नफेखोर लोकांच्या जिवाशी खेळत आहेत. मात्र याकडे अन्न

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		व औषधी प्रशासन विभागाचे दुर्लक्ष असल्याचे दिसून येते..अन्न व औषधे सहायक आयुक्त (एफ.डी.ए) कार्यालयाने वर्षभरात दूध भेसळीवर जेमतेमच कारवाई केली आहे. वेळेवर दुधाचे नमुनेही तपासले जात नसल्याने दुधात भेसळ करणारे मोकाट झाले आहेत. सहाय्यक आयुक्तसह उपायुक्त वर चार निरीक्षकांना जिल्हातील अन्नपदार्था मधील भेसळ रोखण्याची जवाबदारी आहे. टोन्ड दुधाच्या नावाखाली त्यात भेसळ केली जाते व टोन्ड दुधाच्या नावाखाली नैसर्गिक चव हरविलेले दूध शहरातील हॉटेल मध्ये चहा व इतर पदार्थ तयार करण्याकरीता वापरल्या जात आहे. मूळ दुधात भरपूर पाणी मिसळून मग ते घट्ट करण्यासाठी त्या दुधाची पावडर, मक्याचा स्टार्च, भेंडीची पावडर असे घटक मिसळले जातात. या गोरखधंदेत अन्न व औषधी प्रशासन विभागाचे मोठे अधिकारी लिप्त असणे, याप्रकरणी शासनाने तातडीने लक्ष घालून कारवाई करण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		
७८.	८१	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** " मुस्लीम समाजाला आरक्षण मिळण्याची गेल्या अनेक वर्षांपासूनची असलेली मागणी, त्या अनुषंगाने दिनांक ०९/०७/२०१४ रोजी तत्कालीन राज्य शासनाने मुस्लीम (विशेष मागासप्रवर्ग) समाजासाठी नोकरीमध्ये व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी ५ टक्के आरक्षण देण्याचा घेतलेला निर्णय, त्याच्या अंमलबजावणीत	कित्ता	

निर्माण झालेल्या काही अडचणी, सदर अडचणी दूर करून मुस्लीम समाजाला आरक्षण देण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता असतानाही गेल्या सुमारे पाच वर्षांपासून शासनाचे त्याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, मुस्लीम समाजातील गरीब, गरजू लोकांना त्यांच्या विकासासाठी आरक्षण देण्याची गरज असल्यामुळे याबाबत त्वरीत उपाययोजना करण्याची असलेली नितांत गरज, मात्र शासनाची याकडे पहाण्याची दिसून येत असलेली उदासिनता, परिणामी मुस्लीम समाजात पसरलेली नैराश्याची व संतापाची भावना, या न्याय्य मागणीवर सकारात्मक निर्णय घेऊन कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

७९. ९१ **श्री. रामदास आंबटकर व इतर वि.प.स.** कित्ता २३५

" गडचिरोली गोंडवाना विद्यापीठाकरीता आरमारी मार्गावर अडपल्ली येथील शेतक-याकडून खाजगी जमिन १९३ ऐकर म्हणजे (७८.२७ हे.आर) जमिनीची खरेदी केली जाणे, सदर जमिनीची मूळ किमत ५८ कोटीची असतांना सदर जमिनीची खरेदी ७५ कोटी रूपयात खरेदी केल्याचे उघड होणे, सदर जमिन खरेदी करतांना ९ शेतक-यांना जमिनीच्या खरेदी किमंतीत तफावत दिसून आल्याने सदर जमिन खरेदीत मोठा गैरप्रकार, त्याबाबत निर्माण झालेला प्रश्न चिन्ह, सिनेट सदस्यानी सदर गैरप्रकाराची चौकशी करण्याची केलेली मागणी, वास्तविकता जमिन खरेदी करतांना सदर जमिनीच्या जागेच्या बाजार मूल्य (रेडीनेकनर दरा) प्रमाणे व दुय्यम निबंधक यानी ठरवून दिलेल्या दराची किमत न देता जास्त भाव लावून त्यांची तिनपट किंमत ९ जमिन मालकाना

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		दिल्या जाणे, त्यामूळे सदर झालेल्या जमिन गैरप्रकाराची चौकशी करण्यासाठी समिती नेमली असता सदर समितीस झालेला जमिन गैरप्रकार व जास्त दराने झालेली खरेदी असल्याचे ३ मे २०१९ च्या अहवालात नमूद असणे, सदर जमिन खरेदी गैरव्यवहारात संबधीत तत्कालीन कूलगुरू व सा.बा. विभाग यांचे असलेले लागेबांधे, शासनाच्या लाखो रूपयांचा होत असलेला चुराडा, शासनाने सदर प्रकरणाची योग्य चैकशी व कार्यवाही करण्याची सिनेट सदस्याकडून होत असलेली मागणी, शासनाने सदर प्रकरणात गैरप्रकार करणा-या दोषीवर तातडीने कठोर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रीया. "		
८०.	४२२	**श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.**		
		"बीड जिल्हयातील खरवंडी - ब्रम्हानाथ येळंब - आर्वी - खालापुरी - नवगण राजुरी या गावावरुन राष्ट्रीय महामार्ग ३६१ फ जात असणे, राष्ट्रीय महामार्गाकरीता शेतक-यांच्या जमिनीचे भूसंपादन शासनाने करणे, भूसंपादनाकरीता केंद्र सरकारने ३२९ कोटी रुपये निधी उपलब्ध करून देणे, भूसंपादन करून व निधी येवूनही बरेच महिने होणे, परंतु केवळ मोजणी / भूसंपादन / नियंत्रक अधिकारी यांच्या हलगर्जीपणामुळे शेतक-यांना जमिनीचा मावेजा न मिळाल्यामुळे महामार्गाचे काम बंद पडल्यामुळे शासनाचे नुकसान होत असणे, बराच काळ	कित्ता	

गेल्यामुळे दरम्यानच्या काळात भाववाढ झाल्याने जास्तीच्या खर्चाचा बोजा शासनावर पडणे, या सर्व बाबींना मोजणी / भूसंपादन / नियंत्रक अधिकारी जबाबदार असणे, शासनाला व शेतक-यांना फसवल्याबाबत शासन या अधिका-यांवर दंडात्मक वसुली व फौजदारी कार्यवाही करण्याची मागणी जनतेमधून होत असणे, शासनाने करावयाची कार्यवाही, जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया. "

८१. ४५३ **श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स.** कित्ता

" मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गाचे चौपदरीकरणाच्या कामामुळे महाड,पोलादपूर तालुक्यांतील जवळपास आठ हजार शेतक-यांच्या जमिनी बाधित झालेल्या असणे, सदर बाधित झालेल्या शेतक-यांना एक वर्षाचा कालावधी लोटला तरी अद्याप जमिनीचा मोबदला मिळालेला नसणे, शेतकरी सातत्याने प्रांत कार्यालयात हेलपाटे मारत असणे, ज्या शेतक-यांना मोबदला अद्याप मिळालेला नाही अशा शेतक-यांची संख्या जवळपास अडीच हजार इतकी असणे, एक वर्ष उलटून गेले तरी एक रुपयाही न मिळाल्याने शेतकरी आक्रमक होणे, शेतक-यांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सदर प्रकरणी शासनाने तातडीने लक्ष घालून बाधित झालेल्या शेतक-यांच्या जमिनीचा मोबदला तात्काळ देणेबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
८२.	१५	**श्री. जगन्नाथ शिंदे व इतर, वि.प.स.** " हिवताप, डेंग्यू, काविळ आदी विविध संसर्गजन्य आजारांच्या चाचण्या करण्यासाठी अत्यावश्यक अशा किम्लट ब्लड काऊंट (सी.बी.सी.) यासारख्या विशिष्ट रसायनांचा मुंबईतील जे. जे. रुग्णालयामध्ये निर्माण झालेल्या तुटवड्यामुळे रुग्णांना नाहक मोठ्या प्रमाणावर बसत असलेला फटका, रुग्णालयातील या रसायनांचा साठा संपत आला असल्याने नव्या मागणीसाठीची प्रक्रिया पूर्ण करून ३ महिन्यापूर्वी तत्कालीन अधिष्ठाता डॉ. चांदण्वाले यांचे प्रस्ताव मंजुरीसाठी पाठविलेला असताना, मंजुरी अभावी प्रलंबित असल्याची परिस्थिती, इतकेच नव्हे तर या रसायनाचा पुरवठा करणा-या संबंधित औषध पुरवठादाराचे गेल्या वर्षभरापासूनचे लाखो रुपयांचे प्रलंबित असलेले बिल, परिणामतः चिकनगुनिया, लेप्टोस्पायरोसिस यांसारख्या आजारामध्ये कराव्या लागणा-या चाचण्यासाठी खाजगी प्रयोग शाळामध्ये हजारो रुपये खर्च करून नाईलाजास्तव रुग्णांना चाचण्या करण्याची आलेली वेळ, व याबाबत शासनाची होत असलेली दिरंगाई, बेपर्वाई व दुर्लक्ष, सबब विनाविलंब चाचण्यासाठी आवश्यक रसायनांचा जे. जे. रुग्णालयातील तुटवडा दूर करून, तातडीने पुरवठा होण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही, शासनाची प्रतिक्रिया व उपाययोजना. "	कित्ता	

८३. ४८ **श्री. सतिश चव्हाण व इतर, वि.प.स.** कित्ता

" शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय (घाटी) औरंगाबाद ची स्थापना ६० वर्षांपुर्वी झालेली असणे, रुग्णालयात १२०० बेड असणे, रुग्णालयात दररोज किमान ३००० रुग्णाची ओपीडी होत असणे, मराठवाडा, विदर्भ, खानदेशमधून रुग्ण येत असणे, रुग्णालयात औषधीसाठा कधीच नसणे, राज्य शासनाच्या हाफकीन महामंडळाकडून औषधीचा पुरवठा होत असणे, परंतु दोन वर्षांपासून औषधीचा पुरवठा झालेला नसणे, निधीअभावी पुरवठादार, औषधी व शस्त्रक्रियेसाठी लागणारी साहित्य पुरवठा करत नसणे, परिणामी, रुग्णांना औषधी बाहेरुन खरेदी करावी लागत असणे, स्थानिक खरेदी वरच रुग्णालयाचे कामकाज चालू असणे, शस्त्रक्रियेसाठी लागणारी सर्जीकल साहित्य रुग्णांना स्वतः खरेदी करावी लागत असल्याने रुग्णांना आर्थिक भुर्दंड सहन करावा लागत असणे, रुग्णालयात भरती केलेल्या रुग्णांवर उपचारासाठी अत्यावश्यक औषधी उपलब्ध नसणे घाटी प्रशासनाने वरिष्ठ कार्यालयाकडे कितीही पाठपुरावा केली तरी त्यांना वेळेवर औषधी व साहित्य मिळत नसणे, रुग्णालयात कर्मचारीवर्ग अपुरा असणे, रिक्त पदाची भरती होत नसणे, घाटी रुग्णालयात २०० स्वतंत्र माता व बालसंगोपन विभागासाठी निधी मिळत नसणे, सुपरस्पेशालीटी विंगची इमारत तयार असून चालू करण्यासाठी मुहूर्त मिळत नसणे, मेमोग्राफी, सीटीस्कॅन मशीन वेळोवेळी बंद पडत असणे, दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध होत नसणे, ट्रामाकेअर युनीटमध्ये १० पैकी ९ व्हेन्टीलेटर बंद असणे, घाटी रुग्णालय प्रशासनाने अत्यावश्यक सोई

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सुविधेसाठी रु.१७.३० कोटी रुपयाची वरिष्ठ कार्यालयाकडे पुरवणी मागणी केली असणे, तसेच ४६५ रिक्त पदे भरणेसाठीही पाठपुरावा केला असणे, परंतु त्यावर अद्याप काहीही कार्यवाही झाली नसणे, घाटी रुग्णालयासाठी आवश्यक तो निधी व रिक्त पदे भरणेसाठी तात्काळ कार्यवाही होणेसाठी होत असलेली मागणी त्यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "		
८४.	३७२	**श्री. नागोराव गाणार व इतर, वि.प.स.** " नागपूर शहरातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय परिसरातील टिबी वॉर्ड मधील चर्मरोग विभागाच्या इमारतीचे पोर्च कोसळून दोन व्यक्ती ठार झाले असून एक व्यक्ती जखमी झाल्याची घडलेली दु:खद घटना दि. १२ डिसेंबर २०१९ रोजी घडणे. या घटनेमुळे रूग्णांमध्ये, त्यांच्या नातेवाईकांमध्ये व जनतेच्या मनात निर्माण झालेले भितीचे वातावरण, या गंभीर घटनेबाबत शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष व अधिका-यांच्या बेजबाबदार वृत्तीमुळे ही घटना घडल्याचे दिसून येणे, जुन्या इमारतीचे ऑडीट झालेले नसणे, जीर्ण झालेल्या इमारतींची देखभाल दुरूस्ती करण्यात आलेली नसणे, परिणामी घटना घडून लोकांना जीव गमवावा लागणे, करिता या महत्वाच्या व गंभीर घटनेबाबतत शासनाने तातडीने लक्ष घालून करावयाची उपाययोजना आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "	कित्ता	

८५. १ **श्री. विलास पोतनीस व इतर वि.प.स.** कित्ता

"बारावीच्या बहुतांश विद्यार्थांचे संबंधित महाविद्यालयातून अर्ज भरण्याची प्रक्रिया पूर्ण झालेली असणे, परंतु मुंबई व ठाण्यातील राव महाविद्यालयात शिक्षण घेणा-या बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे भवितव्य मात्र अधांतरीच असल्याची गंभीर बाब दि. १ डिसेंबर, २०१९ रोजी उघडकीस येणे, कोणत्याही शाळेला मान्यता देण्यात येत असताना शासनाची मान्यता मिळण्याबरोबरच राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाची घेण्याची नितांत आवश्यकता असणे, सदरहू मान्यता मिळाल्यानंतर प्रत्येक शाळा / महाविद्यालयास देण्यात येणारा इंडेक्स क्रमांक मिळाल्यानंतर संबंधित शाळा/ महाविद्यालयास विद्यार्थ्यांचे दहावी किंवा बारावीच्या परीक्षेचे अर्ज भरता येणे शक्य असणे, आय. आय. टी. राव कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या मुंबई व ठाण्यात शाखा असून सुमारे १२०० हून अधिक विद्यार्थी बारावी इयत्तेत शिक्षण घेत असणे, परंतु या महाविद्यालयाच्या मान्यतेच्या तांत्रिक बाबींची पूर्तता न झाल्याने आणि बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज सादर करण्यासाठी आवश्यक अनुक्रमांक नसल्याने या महाविद्यालयातील बारावीच्या विद्यार्थांना आजमितीपर्यंत माहे फेब्रुवारी २०२० मध्ये घेण्यात येणा-या बारावीच्या परीक्षेचे अर्ज दाखल करता न आल्याने त्यांचे शैक्षणिक नुकसान होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, याबाबत पालकांनी, या महाविद्यालयाकडून विद्यार्थ्यांकडून अवाजवी शुल्क वसूल केल्याची बाब देखील समोर आलेली असणे, तसेच राव महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेबाबत होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, विद्यार्थ्यांनी शिक्षण उपसंचालक

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कार्यालयाकडे तक्रारी दाखल केलेल्या असणे, परंतु सदर प्रकरणी आजतागायत कोणताही ठोस निर्णय घेण्यात न आल्याने या महाविद्यालयातील बारावीतील हजारो विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक भवितव्य धोक्यात येणे, त्यामुळे या विद्यार्थ्यांत पसरलेली नैराश्याची भावना, यास्तव राव महाविद्यालयातील बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.		
८६.	५०	**श्री. सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स.** " शिक्षणाच्या सार्वत्रिकरणामुळे माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळाचा विकास व विस्तार या योजने अंतर्गत दरवर्षी विद्यार्थी संख्येच्या वाढीमुळे अथवा वर्गाच्या नैसर्गिक वाढीमुळे माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांना अतिरिक्त तुकड्या अथवा नैसर्गिक वाढीच्या तुकड्या देणे क्रमप्राप्त ठरल्याने राज्यात शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ या वर्षी नैसर्गिक वाढीने तुकड्या अथवा अतिरिक्त तुकड्या मान्यतेसाठी मा.संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, पुणे यांनी प्रस्तावाच्या तपासण्याकरून शासनाकडे मान्यतेसाठी पाठवल्या असणे त्यावर शासनाने दि. १७.१२.२०१२ व दि. १३.०८.२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेच्या अतिरिक्त व नैसर्गिक वाढीच्या तुकड्यांना सन २०१२-२०१३ व सन २०१३-२०१४ या वर्षापासून विना	कित्ता	

अनुदान तत्त्वावर मान्यता दिलेल्या असणे. शासन निर्णय दि.११.११.२००० अन्वये सदर तुकड्यांना पाचव्यावर्षी २० टक्के, सहाव्या वर्षी ४० टक्के, सातव्यावर्षी ६० टक्के, आठव्यावर्षी ८० टक्के तर नवव्यावर्षी १०० टक्के अनुदान देण्याचे शासन निर्णयात नमूद असणे. परंतु शासन निर्णय दि.१९.०९.२०१६ अन्वये सरसकट २० टक्के अशी अट घातल्याने काही शाळेवर अन्याय झालेला असणे, या ऐवजी तुकडीच्या वयानुसार अनुदान देणे आवश्यक असणे, दि.१३.९.२०१९ च्या शासन निर्णयात शाळेचा १०० टक्के निकाल असावा ही अट शिथील करणे गरजेचे असणे. दि.१३.९.२०१९ च्या शासन निर्णयाद्वारे १९२९ उच्च माध्यमिक शाळेच्या मुळ वर्ग, तुकड्या व अतिरिक्त तुकड्यांना अनुदान पात्र घोषित केले असणे. उर्वरीत तुकड्याचे प्रस्ताव अद्याप प्रलंबित असणे, सन २०१४-१५ पासून ऑनलाईन मूल्यांकन प्रक्रिया केल्या नसल्याने राज्यातील सर्व तुकड्याचे मूल्यांकन झालेले नसणे, प्रती वर्षी मूल्यांकन होणे आवश्यक असणे, काही संस्थांनी ऑफलाईन मुल्यांकन करण्यासाठी कार्यवाही केली असणे परंतु सदर प्रस्ताव मा. संचालक स्थरावर प्रलंबीत असणे. दि.०२.०५.२०१२ पूर्वी विशेष पट पडताळणी मोहिम राबविण्यात आली त्यानुसार अतिरिक्त झालेले शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांचे समायोजन होईपर्यंत अनुदानित शाळेवर रिक्त असलेली शिक्षक व शिक्षकेत्तर पदे भरण्यास परवानगी नसल्याने आज रोजी राज्यात बरेच पदे रिक्त असणे, तरी रिक्त असलेली पदे तात्काळ भरण्यास परवानगी देणे मूल्यांकन करण्याची कार्यवाही होणे, मा. संचालक स्थरावर प्रलंबीत असलेले प्रस्ताव तात्काळ

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		शासनाने मागवून घेणे व दि.११.११.२००० च्या शासन निर्णयाप्रमाणे अनुदान मिळणेसाठी होत असलेली मागणी.यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रीया. "		
८७.	५१	**श्री. सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स.** " औरंगाबाद महानगरपालिका क्षेत्रात सन २०१७-१८ पासून इयत्ता ११ वी ची प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाईन राबविण्यात येत असणे, ऑनलाईन प्रक्रियेत प्रचंड त्रुटी असल्याने विद्यार्थ्यांच्या इच्छेप्रमाणे महाविद्यालयात प्रवेश मिळत नसणे, औरंगाबाद शहरात ११ वी ची प्रवेश विद्यार्थी क्षमता ही २८००० असणे तर सन २०१७-१८ मध्ये इयत्ता १० वी ला उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या २४००० असणे सन २०१८-१९ ला २१००० असणे व सन २०१९-२० ला १९८०० असणे सन २०१७-१८ या वर्षी फक्त १९००० विद्यार्थ्यांनी ११ वी ला प्रवेश मिळणेसाठी ऑनलाईन अर्ज केलेले असणे, औरंगाबाद महानगरपालिका क्षेत्रात इयत्ता ११ वी च्या प्रवेश ऑनलाईन असल्याने विद्यार्थ्यांना त्यांच्या इच्छेप्रमाणे प्रवेश घेता येत नसणे, ऑन लाईन प्रक्रिया ही सप्टेंबर महिन्या पर्यंत चालत असल्याने विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळेल की नाही या शंकेने विद्यार्थी शहरालगतच्या ग्रामीण भागातील महाविद्यालयात प्रवेश घेत असणे, त्यामुळे शहरातील महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांचे प्रवेश कमी झाल्याने बऱ्याच	कित्ता	

महाविद्यालयाच्या जागा रिक्त राहिल्या परिणामी शिक्षक अतिरिक्त होण्याची भिती निर्माण झालेली असणे, ऑन लाईनच्या तांत्रिक अडचणीमुळे सन २०१८-१९ या वर्षी वर्ग १० वी मध्ये ९१.८० टक्के मार्क असलेल्या विद्यार्थ्यांला शहरातील कोणत्याच महाविद्यालयात वर्ग ११ वी करिता प्रवेश मिळालेला नसणे, शहरालगतच्या ग्रामीण भागातील महाविद्यालयात ११ वी वर्गाची विद्यार्थी प्रवेश क्षमता ८० असतांना काही महाविद्यालयाने ३५० विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला असणे, परिणामी शैक्षणिक दर्जा खालावत चालला असणे, ऑन लाईन प्रक्रिया रद्द करावी म्हणून सन २०१८ पासून सामाजिक कार्यकर्ते, शैक्षणिक संस्था, पालक व विद्यार्थी शासनाकडे पाठपुरावा करत असणे, परंतु या बाबतीत अद्याप निर्णय झालेला नसणे, औरंगाबाद शहरातील वर्ग ११ वी ची विद्यार्थी प्रवेश क्षमता २४००० असणे, तर इयत्ता १० वी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या सतत मागील तीन वर्षा पासून २०,००० पेक्षा जास्त नसणे, म्हणून औरंगाबाद महानगर पालिका क्षेत्रातील इयत्ता ११ वी ची ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया रद्द करणेसाठी होत असलेली मागणी असणे, यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "

८८. १७५ **श्री. नागोराव गाणार व इतर वि.प.स.** कित्ता

" शासनाने दि २९ ऑक्टोबर २०१० रोजी शासन निर्णय काढून १ नोव्हेंबर २००५ पुर्वी अंशतः अनुदानित शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना तसेच १ नोव्हेंबर २००५ नंतर नियुक्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना १९८२ ची जुनी पेंशन योजना रद्द करून नवीन परिभाषित अंशदायी पेंशन

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		योजना लागू करण्यात येणे, या नवीन परिभाषीत पेंशन योजनेमुळे राज्यातील सर्व शिक्षक /शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांवर फार मोठा अन्याय झाला असून भविष्यात सेवानिवृत्तीनंतर वृद्धापकाळात त्यांचा उदर निर्वाहाचा आधार हिरावून घेणे, परिणामी राज्यातील सर्व अन्यायग्रस्त शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांमध्ये शासनाच्या या तुघलकी निर्णयामुळे तीव्र असंतोष निर्माण झाला आहे आणि अन्यायग्रस्त शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेच्यावतीने जुनी पेंशन योजना लागू करण्यात येणे, या मागणीसाठी शासनास निवेदने देऊन दि १७ जून २०१९ पासून आझाद मैदान मुंबई येथे राज्यव्यापी आंदोलन करण्याचा निर्णय जाहीर केला असणे, परिणामी या महत्वाच्या विषयावर शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन नवीन अंशदायी पेंशन योजना रद्द करण्याची आणि जुनी १९८२ ची पेंशन योजना लागू करावयाची कार्यवाही करण्याची आवश्यकता आणि त्यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "		
८९.	१८६	**श्री. नागोराव गाणार व इतर वि.प.स.**	कित्ता	
		" गडचिरोली व बुलडाणा जिल्हयातील जि.प. प्राथमिक शाळांच्या दुराव्यस्थेची चौकशी करण्यासाठी एक समिती स्थापन करून व समितीमार्फत चौकशी करून अहवाल चार आठवड्यात सादर करण्याचे आदेश मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने दि. ०६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी शासनास		

दिलेले असणे, हायकोर्ट बार असोसिएशनने न्यायदूत ही योजना सुरू केली असून वकीलांच्या चमुने गडचिरोली आणि बुलढाणा जिल्ह्यातील समस्या जाणून घेतल्या असता गडचिरोली व बुलढाणा येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांची अत्यंत दयनीय अवस्था असल्याचे आढळून आले असणे, यावर एचसीबीए स्वतः जनहित याचिका दाखल केली असणे, त्यानुसार शाळांचा दर्जा उंचावण्यात यावा, मूलभूत व पायाभूत सुविधा देण्यात याव्या, नियमित शिक्षक व कर्मचारी नियुक्त करण्यात यावे, अशी विनंती न्यायालयाला केली असणे, यावर सुनावणी दरम्यान मा. उच्च न्यायालयाने वरील प्रमाणे आदेश दिलेले असणे, याप्रकरणामुळे शासनाची प्रतिमा मलीन झालेली असणे, करिता या महत्वाच्या विषयाबाबत शासनाने तातडीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

९०. २६६ **श्री. दत्तात्रय सावंत व इतर वि.प.स.** कित्ता

" राज्यात खाजगी संस्थाच्या शाळेमध्ये गेली १५ ते १६ वर्षे काम करणा-या शिक्षकांना १९ सप्टेंबर २०१६ च्या शासन आदेशाने २० टक्के अनुदान मंजूर करण्यात येणे, यामुळे गेली १५ ते १६ वर्षे विना वेतन काम करत असणा-या शिक्षकांना न्याय मिळालेला असणे,सदर शासन आदेशानुसार या शाळांना पुढील अनुदानाचा वाढीव टप्पा मिळणेसाठी शासनाचे पुढील आदेश मिळे पर्यंत पुढचा टप्पा देण्यात येणार नसल्याचे स्पष्ट करण्यात येणे,सदर शिक्षक हे १०० टक्के वेतन घेण्यास पात्र असून ही शासनाच्या निधीच्या कमतरते अभावी २० टक्के वेतन घेत असणे, या शिक्षकांना २०१७ मध्ये पुढील

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		अनुदानाचा वाढीव टप्पा मिळणे क्रमप्राप्त असणे,परंतु शासनाने निधीची तरतूद न केल्याने त्यांना पुढील अनुदानाचा टप्पा न मिळणे, शिक्षक संघटना कडून पुढील अनुदानाचा टप्पा प्रचलित नियमांनुसार मिळणे बाबत शासनाकडे निवेदने,आंदोलने याद्वारे शासनाकडे मागणी करण्यात येणे,लोकप्रतिनिधी कडून ही शासनास वारंवार विचारणा करण्यात येणे, पाठीमागील ३६ वर्षात विना अनुदानित शाळा अनुदानित करीत असताना ज्या पद्धतीने आणि सूत्रांनी आणल्या त्याच पद्धतीने या संबंधित शाळांना मान्यता दिली असणे, त्यामुळे या शाळांना ही ३६ वर्षापासून दिले जात असलेल्या सूत्रानुसार अनुदान देणे साठी शालेय शासन निर्णय दि.१९ सप्टेंबर २०१६ चा शासन आदेश रद्द करून प्रचलित नियमानुसार या शिक्षकांना पुढील अनुदानाचा टप्पा देणे बाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका. "		
९१.	४४५	**श्री. बाळाराम पाटील व इतर वि.प.स.** " राज्यात विद्यार्थी संख्या वाढीमुळे उच्च माध्यमिक विभागातील वाढीव पदे निर्माण झालेली असणे,मान्यता दिलेल्या पदांपैकी ३६० पदे शासनाने व्यपगत करून बाकीच्या पदांना वेतन अनुदान मंजूर करणे, व्यपगत केलेल्या पदावर आजही शिक्षक कर्मचारी कार्यरत असणे, त्यामुळे व्यपगत केलेली पदे पुनर्जीवित करून या पदांना वेतन अनुदान मंजूर करणेची मागणी करण्यात	कित्ता	

येणे, सन २०१०-११ ते २०१७ पर्यंत निर्माण झालेली पदांची माहिती शासनास प्राप्त झालेली असणे, व्यपगत पदे व सन २०१७ पर्यंत वाढीव ११९८ पदांची एकत्रित पदांना मान्यता मिळणेसाठीची उच्चस्तरीय समितीची मान्यता ऐवजी मंत्रिमंडळ बैठकीत सदर पदाना मान्यता देण्यासाठी मंत्री शालेय शिक्षण यांनी मान्य करण्यात येणे, सदर पदे मान्य करणे साठी विधी व न्याय विभाग यांच्या कडून त्रुटी काढून सदर प्रस्ताव शालेय शिक्षण विभागात प्रलंबित असणे, नियुक्ती दिनांकापासून आर्थिक तरतुदीसह मंजुरी मिळण्याची मागणी होत असणे, सदर पदांच्या बाबतीत जाहिरात सोडून इतर त्रुटीने शिथिल करून या पदांना मान्यता देऊन अनुदान देणेबाबत मी या लक्षवेधी द्वारे शासनाचे लक्ष वेधीत आहे. "

९२. ३५ **श्री. रमेशदादा पाटील व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" कर्नाटक व केरळ राज्यात पावसाळी हंगामात शासकीय बंदी असलेल्या जून, जुलै आणि ऑगस्ट या महिन्यातील मासेमारी करणाऱ्या मासेमार बांधवांना तीन महिने मासेमारी बंदी असल्याने त्यांचे राज्य सरकार प्रतिमहिना नियोजित केलेली खावटी (नुकसान भरपाई)देत असणे, आणि महाराष्ट्र राज्यात मात्र या तीन महिन्यात उदरनिर्वाहासाठी मासेमार बांधवांना कोणत्याही प्रकारची मदत किंवा नुकसानभरपाई दिली जात नसणे, यामुळे राज्यातील मासेमारीवर पोट भरणाऱ्या कोळी बांधवांकडून व्यक्त होत असलेली नाराजी आणि सदर तीन महिन्यात प्रतिमहिना दहा हजार रुपये खावटी (नुकसानभरपाई)

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मिळण्याची राज्यातील लोकप्रतिनिधी व कोळी बांधवांकडून सातत्याने होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "		
९३.	३६	**श्री. रमेशदादा पाटील व इतर वि.प.स.** " राज्यात मुंबई, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग या ७२० किमी सागरी किनारा असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात मासेमारी होत असल्याने तेथील होड्यांमध्ये डिझेलचा वापरही मोठ्या प्रमाणात होत असणे, मात्र सन २०१८ व २०१९ या वर्षाच्या कालावधीमध्ये शासनाने दिलेली डिझेल परताव्याची रक्कम अतिशय तुटपुंजी असल्याने उक्त नमूद केलेल्या सहा जिल्ह्यांमध्ये वाटप करण्यास अपूरी पडलेली असणे, त्यामुळे सदर जिल्ह्यांमधील अनेक मच्छिमार सोसायट्या राज्य शासनाच्या डिझेल परतावा पासून वंचित राहिलेल्या असणे, त्यातच 'तयार' वादळाच्या ओल्या दुष्काळामुळे व अवकाळी पावसामुळे मच्छीमार बांधवांच्या उदरनिर्वाहाचा प्रश्न निर्माण झालेला असणे, तसेच मासेमारी करणा-या होड्यांचे वादळामुळे अतोनात नुकसान झालेले असणे, त्यामुळे सध्या असलेली होड्यांची विमा रक्कम २ लाखांवरून २० ते २५ लाखांपर्यंत तातडीने वाढविण्याची कोळी बांधवांकडून होत असलेली मागणी, या संदर्भात शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "	कित्ता.	

९४. ३८ **श्री. रमेशदादा पाटील व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" राज्य शासनाने मुंबई शहर व मुंबई उपनगरातील कोळीवाड्यांचे संयुक्त सीमांकन मोजणी करणेकामी सहाय्यक आयुक्त,(मत्स्यव्यवसाय विभाग मुंबई यांचेकडील प्रतिनिधी व या कार्यालयाचे परीक्षण भूमापक यांचे पथक सन २०१८ मध्ये तयार करण्यात आलेले असणे, सदर पथकामार्फत अद्याप पर्यंत मुंबई व मुंबई उपनगरातील एकूण २१ कोळीवाड्यांचे संयुक्त सीमांकन मोजणी करण्यात आलेली असणे, मात्र मुंबईत एकूण ४२ कोळीवाडे असल्याने उर्वरित कोळीवाड्यांचे संयुक्त सीमांकन मोजणी अद्यापपर्यंत झालेली नसणे, त्यामुळे सीमांकन न झालेल्या कोळी वाड्यांमध्ये राहत असलेल्या कोळी बांधवांना इतर सोयी-सुविधांपासून वंचित रहावे लागत असणे, यासंदर्भात कोळी समाजातील मच्छिमार बांधव व लोकप्रतिनिधीकडून उर्वरित सर्व कोळीवाड्याची संयुक्त सीमांकन मोजणी होणेबाबत सातत्याने होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

९५. २६१ **श्री. आनंद ठाकूर व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" मच्छीमारांचे सागरी, निमखारे पाणी व भूजल मासेमारीचे उत्पादन मोठया व माफक प्रमाणात व्हावे म्हणून केंद्राने निलक्रांती योजना राबविण्याचे ठरविले असून त्याअनुषंगाने केंद्र शासनाने घोषित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे त्या योजनेची अंमलबजावणी करून मच्छिमारांना सहकार्य करणे गरजेचे असणे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		महाराष्ट्र शासनाने दि.६/३/२०१७ मधील योजनांची अंमलबजावणी करण्याच्यादृष्टीने योजनानिहाय ठरविलेली मार्गदर्शक तत्व जाचक व त्यांची पूर्तता करणे, मच्छिमाराना अशक्य असल्याने निलक्रांती योजना कितपत वरदान ठरणे, याची सार्थकता मच्छिमारांमध्ये निर्माण होणे, वरील योजनेचा मच्छिमारांना सरसकट फायदा-लाभ होण्याच्यादृष्टीने जाचक अटी शिथिल करण्याबाबत व त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबत राज्यस्तरावरुन सुधारणा करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
९६.	४५४	**श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स.** " पालघर जिल्ह्यातील मच्छिमारी सहकारी संस्थांना डिझेल कर परतावा गेल्या दीड वर्षापासून प्रलंबित असल्याचे नुकतेच माहे डिसेंबर,२०१९ मध्ये उघडकीस येणे, मच्छिमारी बांधवाच्या अनेक मागण्या अदयापही प्रलंबित असणे, मासेमारी करणा-या नौकाधारकांना लाईफ जॅकेटस, डीपीडीसी चे नविन आकर्षक योजना अंतर्गत पुरविण्याबाबतची मान्यता,राहत्या घराच्या जागा मच्छिमारांच्या नावावर होणे, खेकडा संवर्धन व निम खारे कोळंबी संवर्धनसाठी पालघर जिल्हयात लीज वर जागा वाटप करण्याबाबत,आदिवासी भागात १०० टक्के केंद्रिय सहाय योजना अंतर्गत केज फिशरीसाठी लाभ	कित्ता.	

देण्याबाबत, फायबर शितपेट्या या अनुदान पुरवठा करणेबाबत, मत्स्यबीज केंद्र स्थानिक मच्छिमार महिलांना चालविण्यासाठी देणेबाबत, मच्छिमारांना नुकसान भरपाईसाठी पॅकेज जाहीर करणे, आदि मागण्यांकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी मच्छिमार बांधवांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, मच्छिमार बांधवांच्या उपरोक्त मागण्या तातडीने मान्य करणेबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

९७. ७० **श्री. शरद रणपिसे व इतर, वि.प.स.** कित्ता.

" रत्नागिरी जिल्ह्यातील राजापूर तालुक्यातील नाणार येथे प्रस्तावित केलेला सुमारे तीन लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक असणारा व २०२२ मध्ये दिवसाला १२ लाख बॅरल इतके म्हणजे वर्षाला सहा कोटी टन तेलाचे शुद्धीकरण करणारा तेलशुद्धीकरण प्रकल्प स्थानिक जनतेच्या विरोधामुळे एप्रिल,२०१९ च्या सुमारास रद्द करण्यात आलेला असणे, त्यानंतर तो रायगड जिल्ह्यात स्थलांतरीत करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आलेले असणे, सदर तेलशुद्धीकरण प्रकल्पास रायगड मध्येही जून,२०१९ च्या सुमारापासून विरोध होऊ लागलेला असणे, सदर प्रकल्पाच्या समर्थनार्थ रत्नागिरी जिल्ह्यातील नाणारच्या जवळ-पासच्या परिसरातील विविध संस्था, सामाजिक संघटना यांनी या प्रकल्पाच्या समर्थनास व प्रकल्प नाणार मध्ये उभारावा या मागणीसाठी रत्नागिरी जिल्हाधिकारी कार्यालयावर दिनांक २० जुलै २०१९ रोजी अथवा त्यासुमारास मोर्चा काढलेला

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		असणे, त्यामुळे या प्रकल्पाबाबत लोकांमध्ये निर्माण झालेली संभ्रमावस्था, याबाबत ठोस निर्णय घेण्याची व त्यानुसार पुढील कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया.		
९८.	२७९	**श्री. अंबादास दानवे व इतर, वि.प.स.** " औरंगाबाद जिल्हयातील वाळुज औद्योगिक वसाहतीमध्ये अडीच हजारांवर विविध उद्योग सुरू असणे, औद्योगिक वसाहतीती कंपन्यांच्या सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी सी.ई.टी.पी प्लांटची उभारणी केलेली असणे, मात्र सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्याची बाब खर्चिक असल्याने अनेक कंपन्या दुषित सांडपाणी वाममार्गाने बाहेर सोडत असणे, हे सांडपाणी ओढया नाल्यांमधून खामनदीला तसेच रामराईलगतच्या परदेसवाडी लघु प्रकल्पात येऊन मिळत असणे, त्यामुळे परिसरातील १८ गावातील पाणीसाठे दुषित झाल्याने या गावांना औद्योगिक विकास महामंडळाच्या पाण्यावर तहाण भागवावी लागणे, या अतिशय गंभीर विषयाकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी सर्वसामान्य जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष शासनाने तातडीने करावयाची वा केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "	कित्ता.	

९९. ४९ **श्री. सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" औरंगाबाद येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठात मोठ्या प्रमाणावर आर्थिक गैरव्यवहार, अनियमितता आणि भ्रष्टाचाराची प्रकरणे उघडकीस आल्याने विद्यापीठ परिसरात अशैक्षणिक वातावरण निर्माण होते. प्रश्नपत्रिका, उत्तरपत्रिका, छपाईमध्ये लाखो रुपयांचा आर्थिक गैरव्यवहार झालेला असणे, माजी कुलगुरु डॉ.बी.ए.चोपडे यांनी त्यांच्या कार्यकाळात आर्थिक गैरव्यवहार, भ्रष्टाचार तसेच विद्यापीठातील विविध निवडणुकीमध्ये हस्तक्षेप करून विशिष्ट गटाला सहाय्य होईल असे कृत्य केले असणे. या बाबतीत मा.राज्यपाल महोदय यांचेकडे तक्रारी झालेल्या असणे. ४ जून २०१४ ते ४ जून २०१९ च्या दरम्यान डॉ.बी.ए.चोपडे यांनी कुलगुरु म्हणून काम पाहिले असणे. त्यांनी या दरम्यान अनाठाई खर्च करत कोट्यवधी रुपयाची उधळपट्टी केलीच शिवाय नॅकच्या वेळेस खर्चाचे प्रमाण अधिक वाढले असणे. नॅकच्या पाहणीपूर्वी विविध विभागातील कामे केली असणे, त्यात एकाच दिवशी २७ प्रस्तावांना सुधारीत मान्यता दिल्या असणे. विद्यापीठाचे आर्थिक नुकसान करून एजन्सीचा फायदा करण्याचे काम माजी कुलगुरू यांनी केले असणे. प्रशासकीय इमारतीस दिलेल्या रंगरंगोटीचा मूळ खर्च रु. १०.७० लक्ष असताना अंतिम देयके रु.९३.५७ लक्ष रुपयाची दिले असणे. माजी कुलगुरू यांचा सेवाकाळ ४ जून २०१९ रोजी संपणार असल्याने अवघे ७ दिवस अगोदर हा सर्व आर्थिक गैरव्यवहार केलेला असणे. विशेष म्हणजे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मा.राज्यपाल महोदय कार्यालयाकडून कुलगुरु डॉ.बी.ए.चोपडे यांनी शेवटच्या तीन महिन्याच्या काळात कोणताही धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी बंधने घातली होती. सदर काळात कोट्यवधी रुपयांच्या कामांना सुधारित मान्यता देऊन आर्थिक गैरव्यवहार केलेला असणे, या सर्व प्रकरणाची तात्काळ चौकशी करून संबंधीतांवर कार्यवाही करण्याची गरज असून आर्थिक गैरव्यवहाराच्या रक्कमेची वसुली करणेकरिता होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "		
१००.	१५३	**प्रा. अनिल सोले व इतर, वि.प.स.**	कित्ता.	
		" राज्यातील ग्रंथालयीन कर्मचारी गेल्या ४९ वर्षांपासून वेतनश्रेणी व सेवाशर्तीची करीत असलेली मागणी, शासनाने ग्रंथालयीन कर्मचा-यांच्या मागणी संदर्भात ग्रंथालय कर्मचारी संघटने सोबत दि. ३० मार्च २००० रोजी चर्चा करून वेतनश्रेणी व सेवाशर्ती लागू करण्याकरिता ग्रंथालय कायद्यात दुरूस्ती करण्याकरिता व्यंकप्पा पत्की समिती गठीत केली जाणे, सदर समितीने २००२ मध्ये अहवाल सादर करणे, परंतु शासनाने सदर अहवालावर कोणतीही कार्यवाही न करणे, याबाबत तत्कालीन उप मुख्यमंत्री यांनी दि. ३ मे २००५ द्वारे वेतनश्रेणी व सेवाशर्ती देण्याची शिफारस करणे, परंतु अनेक वर्षांपासून राज्य ग्रंथालय कर्मचारी संघटनेनी मागणी करूनही याकडे दुर्लक्ष होणे, त्याबाबत		

ग्रंथालयीन कर्मचारी वारंवार आंदोलने, धरणे, उपोशने, मोर्चे काढण्यात येऊनही सदर कर्मचाऱ्यांच्या गंभीर प्रश्नावर कार्यवाही न होणे व त्यांना न्याय न मिळणे, त्यामुळे ग्रंथालयीन कर्मचाऱ्यांवर एक प्रकारे होत असलेला अन्याय, शासनाने सदर ग्रंथालयीन कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या व त्यांना न्याय देण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

१०१. ११० **श्री. अंबादास दानवे व इतर, वि.प.स.** कित्ता.

" राज्यात रब्बी हंगामातील विमा फ्युचर जनरल इन्शुरन्स कंपनी, भारती एक्सा, बजाज अलायंस इन्शुरन्स कंपनीकडे असणे, नुकसानग्रस्त पात्र शेतकऱ्यांची संख्या २९.६३ लाख आणि देय रक्कम ८४२ कोटी १३ लाख असणे, त्यापैकी २१.६९ लाख शेतकऱ्यांना ६८९ कोटी ५४ लाख रुपये देण्यात येणे, ७.७५ लाख शेतकऱ्यांना १५२ कोटी ५९ लाख रुपये देणे बाकी असणे, खरीप आणि रब्बी हंगाम २०१८ मधील एकूण देय रक्कम ४ हजार १६३ कोटी ६१ लाखपैकी ३ हजार ९७३ कोटी ११ लाख रुपये देण्यात येणे, मागील वर्षातील खरीप अणि रब्बी हंगामातील एकत्रित थकीत रक्कम १९० कोटी ५० लाख रुपये असणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र असंतोष व चिडीची भावना असणे, शेतकऱ्यांवर होत असलेल्या अन्यायाबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनची प्रतिक्रिया. "

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१०२.	२७२	**ॲड. हुस्नबानू खलिफे व इतर वि.प.स.** " रत्नागिरी जिल्हयातील गुहागरसह अनेक किनापट्टीच्या भागात आंबा उत्पादक बागायतदारांना पीकविमा मिळत नसणे, गुहागरसह कोकणातील आंबा पीकविमा कोकण किना-यापासून ८ ते १० कि.मी. पर्यतच्या भागाला मिळत नसणे, कारण येथील हवामान समुद्राच्या वा-यामुळे टार्गेट हिट क्रॉस करत नसल्याचे जाणकार बागायतदारांचे मत असणे, या योजनेचे निकष ठरवताना विमा कंपन्या या भागातील तापमान आद्रता आदी निकष पूर्ण होत नसल्याचे सांगत असणे, त्यातच गुहागर तालुक्यातील वातावरण ठरवणारे हवामान केंद्र पडवे येथील उघडया कातळावर असणे, तेथील वातावरण आणि नरवणच्या खो-यातील वातावरण यामध्ये फरक असणे, त्यामुळे काही भागात या योजनेचा लाभ मिळत असणे, तर काही भागांत मिळत नसणे, त्यामुळे या योजनेचे निकष ठरविताना येथील हवामानाचा फरक लक्षात घ्यावा अशी येथील आंबा उत्पादक बागायतदारांची मागणी असणे, परंतु बागायतदारांच्या मागणीनुसार अदयापी कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्यामुळे येथील आंबा उत्पादक बागायतदारांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व चिडीची भावना त्यामुळे शासनाने याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "	कित्ता.	

१०३. ३०६ **श्री. आनंद ठाकूर व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" दिनांक २७ जुलै ते ५ ऑगस्ट २०१९ रोजी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे व वायू चक्रीवादळामुळे पालघर जिल्हयातील मुख्य फळपिक चिकूचे फार मोठे नुकसान झाले असून झाडावरील लहान मोठी फळे व नवीन कळया संपूर्ण गळून पडल्या असून या भागातील गरीब मजूर वर्गाचे वर्षभराचे उदरनिर्वाहाचे साधनच बंद असणे, या जिल्हयातील मोठया प्रमाणावर भात, नागली, तूर पिकांचे झालेले नुकसान, स्थानिक शेतकरी वर्गाने मा. कृषीमंत्री, मा. महसूल मंत्री, जिल्हाधिकारी, मा. जिल्हा अधिक्षक यांना लेखी निवेदन सादर करूनही अद्यापी कोणतीही कार्यवाही न होणे, परिणामी स्थानिक जनतेत शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, नुकसानग्रस्त भागाची शासनाने सर्वेक्षण करून शेतक-यांना तात्काळ मदत करण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिकिया. "

१०४. ४०१ **श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.** कित्ता.

" पंतप्रधान पीकविमा योजना अंतर्गत शेतक-यांना अवकाळी पाऊस गंभीर दुष्काळ अतिवृष्टी, रोगांची लागण इत्यादी कारणामुळे बळीराजावर उपासमारीची वेळ येऊ नये याकरीता शासन पिकांचा विमा काढून त्याची भरपाई देण्याचा प्रयत्न करत असणे, याकरीता शेतक-यांच्या बँकेमध्ये खाते उघडून व पिकांचा पंचनामा करून त्याची माहिती पीकविमा कंपनीकडे देत असणे. सन २०१९ मध्ये अतिवृष्टी झाल्याने बीड जिल्हयातील हजारो शेतक-यांचे तोंडापर्यंत

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आलेली पिके वाया गेलेली असणे, यामुळे शेतकऱ्यांवर प्रचंड मोठा डोंगर कोसळणे, आर्थिक भरपाई मिळावी याकरीता शेतकरी पीक विमा कंपनीच्या अधिकाऱ्यांकडे हेलपाटे मारीत असणे, परंतु पीक विमा कंपनीमधील अधिकारी व बँक अधिकारी हे शेतकऱ्यांचे आर्थिक लालसेपोटी पिळवणूक करीत असणे, नोव्हेंबर अखेर पीकविमा कंपनीने बीड जिल्हयातील तब्बल ९०,००० शेतकऱ्यांचे वीमा अर्ज दाबून ठेवल्याचे उघडकीस येणे, याबाबत जिल्हाधिकारी यांनी खंबीर भूमिका घेऊन पीकविमा कंपनीच्या अधिकाऱ्यांना लेखीपत्र देणे, वीमा कंपनीच्या अधिकाऱ्यांची शेतकऱ्यांना प्रंचड अरेरावीची भाषा असणे, शेतकरी अगोदरच आर्थिक संकटात असतानादेखील विमा अधिकारी वीमा देण्यामध्ये काटकसर करत असणे, शेतकऱ्यांचा शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१०५.	४२५	**श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.**		
		" पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी २ हेक्टर पर्यंत क्षेत्र असलेल्या गरीब शेतकऱ्यांना वार्षिक ६ हजार रुपये अर्थसहाय्य योजना मंजूर करण्यात येणे, पंतप्रधान कृषी सन्मान योजनेपासून कोणीही शेतकरी वंचित राहू नये याकरीता प्रत्येक तालुक्यातील तहसिल कार्यालयामध्ये स्वतंत्र कक्ष निर्माण केलेला असणे, योजनेचा लाभ घेण्याकरीता योग्य त्या कागदपत्रांसहीत तलाठी किंवा कृषी	कित्ता.	

सहाय्यक यांच्या मार्फत जमा करणे आवश्यक असणे, व सदरील कागदपत्रे तहसिल मध्ये जमा करून पात्र लाभार्थ्यांची नोंदणी करणे अपेक्षित असणे परंतु शासन शेतक-यांना लाभ देण्याकरीता तयार असतानाही महसुलमधील कर्मचारी आर्थिक पिळवणूक करीत असणे, जे शेतकरी चिरीमिरी देतात त्यांनाच पात्र करीत असणे यामुळे जवळपास ५० टक्के शेतकरी योजनेपासून वंचित असणे, यामुळे शेतक-यांचा शासनाबद्दल असलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया."

१०६. ५९ श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स. कित्ता.

" महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या (एस.टी. महामंडळ) प्रवासी संख्येत मोठी घट झालेली असून २०१७-१८ च्या तुलनेत २०१८-१९ मधील प्रवासी संख्या सुमारे चार कोटींनी कमी झालेली असणे, एस.टी.महामंडळाचा संचित तोटा तब्बल सुमारे पाच हजार कोटी रुपयांवर पोहचलेला असणे, ही बाब एस.टी.महामंडळाच्या वार्षिक अहवालातून स्पष्ट झालेली असतानाही यावर उपाययोजना करण्याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, एवढा मोठा आर्थिक तोटा झालेला असतानाही स्वच्छतेच्या नावाखाली सुमारे साडेचारशे कोटी रुपयांचा चुराडा झाल्याचेही उघडकीस आलेले असणे, स्वच्छतेचे कंत्राट दिलेल्या कंपनीकडून स्वच्छता केल्याचे कागदोपत्री दाखवून वर्षाला सुमारे १२५ कोटी रुपयांचे बील महामंडळाला देण्यात आले असल्याचेही उघडकीस आलेले असणे, त्यामुळे याबाबत सखोल चौकशी करून कारवाई

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		करण्याची गरज असतानाही त्याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, एस.टी.महामंडळात दाखल झालेल्या वातानुकूलीत शिवशाही बसचे एप्रिल ते सप्टेंबर,२०१९ या काळात २२१ अपघात झालेले असणे, त्यात अनेकांचे बळी गेलेले असणे, या सर्व बाबींचा आढावा घेऊन महामंडळ सक्षम करण्याची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१०७.	७९	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.**		कित्ता.
		" मुंबई ते अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्पाचे काम डिसेंबर,२०२३ पर्यंत पूर्ण करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आलेले असून यासाठी सुमारे १३८० हेक्टर जमिनीची असलेली आवश्यकता, या प्रकल्पामुळे महाराष्ट्रातील ठाणे-पालघर सह जवळच्या भागातील सुमारे १२०० हून जास्त व्यक्ती प्रकल्पबाधित होणार असणे, त्यांचे पुनर्वसन कशाप्रकारे होणार हे स्पष्ट करण्यात आलेले नसल्यामुळे प्रकल्पबाधितांचा जमिन अधिग्रहणास विरोध असणे, ऑक्टोबर, २०१९ च्या सुमारापर्यंत केवळ १६७ जणांनी या प्रकल्पासाठी जमीन दिलेली असणे, या बुलेट ट्रेन प्रकल्पाचा महाराष्ट्र राज्यास फारसा लाभ होणार नसल्याचे दिसून आलेले असणे, या प्रकल्पासाठी राज्य शासनाने सुमारे २५ हजार कोटी रुपये एवढा निधी उपलब्ध करावयाचा असणे, याशिवाय जायकाच्या वतीने यासाठी उपलब्ध करावयाच्या कर्जाचा बोजासुद्धा राज्य शासनावर पडणार असणे,		

महाराष्ट्र राज्याची आर्थिक स्थिती खालावलेली असल्याचे व राज्यातील दुष्काळी स्थितीमुळे राज्य तीव्र आर्थिक संकटात असल्याचे स्पष्टपणे दिसून येत असल्यामुळे या प्रकल्पसाठी एवढ्या मोठया प्रमाणात निधी उपलब्ध करणे शक्य आहे किंवा कसे याचा महाराष्ट्र शासनाकडून व्यवहार्य निर्णय घेण्याची निर्माण झालेली गरज, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही. "

१०८. १९८ **श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" खाजगी वाहतुकीच्या विविध वाहतूक साधनांचे पर्याय नागरिकांकडे उपलब्ध असल्यामुळे मुंबई, ठाणे, नवी मुंबई यासारख्या शहरात राज्य परिवहन मंडळाच्या बससेवेची आवश्यकता नसल्याचे मत नेहमीच व्यक्त होणे, परंतु आजही लाम पल्ल्याच्या प्रवासाकरीता शहरातील नागरिक हे एसटीचा वापर करीत असल्याचे आढळून येणे,असे असतानाही मुंबई महानगर शहरातील आगारांमध्ये धुळीचे साम्राज्य,अस्वछता, रंगरंगोटी आणि प्रवासी सुविधा यांचा सार्वत्रिक अभाव असल्याची बाब निदर्शनास येणे, एसटीने राज्यभरातील बसस्थानके व आगारांच्या देखभालीसाठी तीन वर्षासाठी एका कंपनीला ४६३ कोटी रुपयांच्या कंत्राटाबाबतही अद्याप विचार होत असल्याचे समोर येणे, असुविधाग्रस्त आगार, विश्रांती कक्षांची दुरावस्था, साध्या बस, निमआरामाबरोबरच शिवशाही सारख्या नवख्या ब्रँडचीही अवस्था दयनीय झाली असणे, यामुळे शहरातील नागरिक खाजगी वाहतुकीचा पर्याय अधिकतेने वापरत असल्याचे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		दिसून येणे, राज्य परिवहन महामंडळाची बससेवा अधिक अद्यावत करून सोयी सुविधा पुरविण्यासाठी शासनाने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची उपाययोजना, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "		
१०९.	४२९	**आर्कि. अनंत गाडगीळ वि.प.स.** " नंदूरबार जिल्ह्यात सारंगखेडा येथे चेतक महोत्सवाचे आयोजन होणे, यासाठी तत्कालीन सरकारने २०१६-१७ मध्ये सुमारे दीड कोटी, २०१७-१८ मध्ये तर ४ कोटी रुपये खर्च करणे, त्यासाठी लल्लूजी कंपनी अहमदाबाद यांना १० वर्षासाठी ७५ कोटी रुपये देण्याची शासनाने शास्वती देणे, तथापी वित्त व नियोजन विभागाने यावर आक्षेप घेणे, इतकेच नव्हे तर सदर करार रद्द करण्याची शिफारही करणे, असे असताना अचानक गेल्या महिन्यात पून्हा दोन कोटी रुपये शासनाने जारी करण्याचे पत्र संयोजकांना देणे, आयोजन समितीच्या पदाधिका-यांना ४० लाख रुपये दिले जाणे, सदर समिती नोंदणीकृत नसणे, संयोजन समितीकडून योग्य बिले सादर न केली गेल्याचे लेखा परिक्षक कडून अहवालात नमूद होणे, यामुळे राज्यात आयोजित केल्या जाणा-या अनेक महोत्सवांना शासनातर्फे दिल्या जाणा-या आर्थिक मदतीबाबत संशय निर्माण होणे, एखादया व्यक्तीच्या केवळ प्रसिद्धीसाठी विविध फेस्टीव्हल	कित्ता.	

आयोजित करून शासनाकडून आर्थिक मदत घेऊन उधळपट्टी करणे, अशा सर्व महोत्सवाबाबत पूर्नविचार करणे आवश्यक बनणे,याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत राज्यशासनाची प्रतिक्रीया. "

११०. ३८७ **श्री. अनिकेत तटकरे वि.प.स.** कित्ता.

" रायगडात जलसंधारण विभागाच्या अखत्यारीत असणा-या खारभूमी सर्वेक्षण व अन्वेषण विभागामार्फत विविध खारभूमी संरक्षणाची अनेक कामे सुरू असणे. यामध्ये प्रामुख्याने खारभूमी संरक्षण बांधाचे पुर्नस्थापन, नवीन उघाडी बांधणे, उघाडीचे मजबुतीकरण, उघाडीला लाकडी दरवाजे बसविणे इत्यादी कामे अंतर्भूत असणे. या कामामध्ये जिल्ह्यामध्ये प्रचंड मोठ्या प्रमाणात अनागोंदी कारभार सुरू असून कोणतीही कामे न करता ठेकेदारांशी संगनमत साधून अनुदान लाटण्यात येत असणे. मुरुड-अंबोली या खारभूमी योजनेवर सुमारे ६४ लाखाचा खर्च होऊन देखील कोणतेही काम केलेले नसणे. मनोरंजन-चिंचोली ता. अलिबाग या योजनेवरील परिरक्षण व दुरुस्ती तसेच, विस्तार व सुधारणेच्या नावाखाली लाखो रुपयांची बोगस बिले अदा केलेली असणे. या सर्वांसाठी अलिबाग येथे शाखा अभियंता पदी कार्यरत असणा-या अधिका-याने आर्थिक व्यवहार केल्याचे उघडकीस येणे. या शाखा अभियंत्याची अलिबाग येथील कार्यालयातून बदली केल्यानंतरही ठाणे व पेण येथील खारभूमी अधिका-याने त्यांची पदस्थापना आहे त्याच ठिकाणी ठेवण्याविषयी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविणे, केवळ आर्थिक लोभापायीच या शाखा

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		अभियंत्यांकडेच उपअभियंता पदाचा अधिभार देण्यात येणे. या सर्व बाबींविषयी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी माहिती अधिकारांतर्गत माहिती मागितल्यानंतर खारभूमी सर्वेक्षण व अन्वेषण विभाग पेण या एकाच कार्यालयामार्फत वेगवेगळ्या अधिका-यांनी माहिती निरंक असल्याचे व दुस-या अधिका-यानी खर्च झालेल्या योजनांची माहिती देणे, यावरून या योजनेत प्रचंड मोठ्या प्रमाणात भ्रष्टाचार होत असल्याची बाब निश्चित होणे, संबंधित शाखा अभियंता यांच्याविषयी अनेक तक्रारी असूनही व त्यांच्या विभागीय चौकशीविषयी आदेश असूनही अद्याप जलसंपदा विभागाने कोणतीही कारवाई करण्यात न येणे, कार्यकारी अभियंता व अधीक्षक अभियंता, खारभूमी योजना हे ही कारवाई टाळत असणे, यावरून यादोघांचाही या शाखा अभियंत्याच्या भ्रष्टाचारात संगनमत असल्याचे दिसून येणे, एकंदरीतच या अधिका-यांच्या मनमानी कारभारामुळे योजनेचा उडालेला बोजवारा, कोणतीही विकासकामे होत नसल्याने खारपड शेतीचे वाढत असलेले क्षेत्र, यामुळे हवालदिल झालेला शेतकरी, यावर उपाययोजना म्हणून या अधिका-यांची सखोल चौकशी करून त्वरित कारवाईनुसार जिल्ह्याबाहेर नियुक्त्या करण्याची आवश्यकता व विकासकामे मार्गी लागण्याविषयी शासनाची भूमिका. "		

१११. ६३ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" मुंबईमध्ये म्हाडाच्या ५६ वसाहती असून त्यातील बहुसंख्य इमारती ६०-७० वर्षांपूर्वीच्या असणे, त्यापैकी ब-याच इमारती धोकादायक स्थितीत असून त्या कोसळल्यास होणा-या अपघातांमध्ये जीवित हानी होण्याचा धोका असणे, त्यामुळे या वसाहतींचा पुनर्विकास तातडीने करण्याची गरज असल्याची बाब शासनाच्या निदर्शनास आलेली असणे, सदर म्हाडाच्या वसाहतींपैकी काही वसाहतींच्या पुनर्विकासासाठी सुमारे सहा वर्षांपासून विकासक नेमण्यात आलेले असतानाही पुढील कार्यवाही झालेली नसणे, या वसाहतींमधील रहिवाशांमध्ये पसरलेले भितीचे व असुरक्षिततेचे वातावरण, यात शासनाने तातडीने लक्ष घालण्याची गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

११२. ७३ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" मुंबईतील वरळी, ना.म.जोशी मार्ग व नायगाव येथील बीडीडी चाळींच्या पुनर्विकासाचा निर्णय सुमारे चार वर्षांपूर्वी घेण्यात आलेला असणे, मात्र अद्यापही प्रत्यक्षात कामाला सुरूवात करण्यात आलेली नसणे, यापैकी ब-याचशा चाळी जीर्ण व मोडकळीस आलेल्या असल्यामुळे तेथील रहिवाशांच्या जिवितास धोका निर्माण होणे, त्यामुळे त्यांच्यात पसरलेले भितीचे व असुरक्षिततेचे वातावरण, यात शासनाने तातडीने लक्ष घालून पुनर्विकासाच्या कामास सुरूवात करण्याचे आदेश देण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
११३.	१६८	**श्री. प्रविण दरेकर व इतर वि.प.स.** " राज्य शासनाने मुंबईतील गरीब झोपडपट्टीवासियांना एसआरए अंतर्गत २६९ चौ.फूटा ऐवजी कमीत कमी ३०५ फूटांचे घर, कोळीवाडा, गावठाणासाठी नविन विकास नियमावली तयार करण्याची महापालिकेच्या निवडणूकीदरम्यान तत्कालिन मुख्यमंत्री यांनी घोषणा करूनही अद्यापपर्यंत एसआरए योजने अंतर्गत देण्यात येणा-या घरे २६९ चौ.फूट ऐवजी कमीत कमी ३०५ चौ. फूट, कोळीवाडा व गावठाणासाठी नविन विकास नियमावली तयार करण्यात न येणे, यामुळे मुंबईतील लाखो गरीब झोपडपट्टीवासियांना अद्यापही २६९ फूटाचे घर मिळत असल्याने झोपडपट्टीधारक एसआरए योजनेअंतर्गत येण्यास नापसंती व्यक्त करणे, परिणामी एसआरएचे प्रकल्प मार्गी न लागणे, यासाठी एस.आर.ए. अंतर्गत शासनाने झोपडपट्टीवासियांना प्रकल्पात समाविष्ट करून घेण्यासाठी तसेच कमीत कमी ४५० ते ५०० चौ. फूटांच्या घराची मागणी झोपडपट्टीवासियांकडून करण्यात येणे, तसेच मुंबईचे भूमिपूत्र असलेल्या कोळी बांधवांनाही कोळीवाडयात वा गावठाण्यात आपल्या घरांचा विस्तार करतांना अनेक अडचणी येत असल्याने सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, शासनाने याबाबत तातडीने निर्णय	कित्ता.	

घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका. "

११४. ३६४ **श्री. बाळाराम पाटील वि.प.स.** कित्ता.

" महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण म्हाडाच्या मालकीच्या ओशिवरा येथील सर्वे क्रमांक ३३ सोबत क्रमांक ८ चे ही बोगस कागदपत्र आणि आणि पॉवर ऑफ ऍटर्नी बनवत सीटीएस क्रमांक ९, ३३-१०, ३५-४ सीटीएस क्रमांक १३ आणि १५ असा एकत्रित ९५०० चौरस मीटरची जमीन विकासक शाहिद खान यांनी हडप करून या भूखंडावर मर्क्युरी आणि मिलेनियम अशा गगनचुंबी इमारत बांधत ए आणि बी विंग तयार करून या सदनिकांची विक्री करून म्हाडाची सुमारे २ हजार कोटींची फसवणूक करणे, या गैरव्यवहार प्रकरणी जमिनीचे मूळ वारसदार जुबेर इब्राहिम, हुमायून अब्दुल रजाक, मसूद अब्दुल रजाक सोबत मालकीहक्क असलेल्या २१ जणांना उच्च न्यायालयात याचिका केलेली असणे, याचिकेबाबत उच्च न्यायालयाने मूळ वारसदारांच्या बाजूने निकाल देत संबंधित दोषी विरोधात गुन्हा दाखल करण्याचे आदेशही दिलेले असणे यानंतर माडाच्या अध्यक्षांनीही चौकशीचे आदेश दिलेले असतानाही उद्यापर्यंत म्हाडा प्रशासनाने गुन्हा दाखल केलेला नसल्याची परिस्थिती, प्रकरण गंभीर असल्याने तसेच म्हाडाचे सुमारे दोन हजार कोटींचे नुकसान झालेले असल्याने विनाविलंब संबंधित दोषीरोधात ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
११५.	४७	**श्री. सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स.** " औरंगाबाद जिल्ह्यात आरोग्य यंत्रणेचे कामकाज ठिसाळ झाले असणे, जिल्हा रुग्णालय, उप जिल्हारुग्णालये व आरोग्य केंद्रावर आवश्यकत्या सोई सुविधा उपलब्ध नसणे, वैद्यकीय अधिकाऱ्यांसह कर्मचा-याचे पदे रिक्त असणे,अपु-या कर्मचा-यावरच जिल्ह्यातील आरोग्य सेवेचे कामकाज चालत असणे. डायलिसीसची सेवा फक्त जिल्हास्तरावर उपलब्ध असणे, जिल्ह्यात रुग्णाची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असल्याने आरोग्य केंद्रातून आरोग्य सेवा देण्यास शासन असमर्थ असणे, आरोग्य केंद्राच्या ईमारती पडक्या असणे. शवगृह सुरक्षित नसणे पूर्ण जिल्ह्यात औषधीचा प्रचंड तुटवडा असणे, रुग्णांना खाजगी दुकानातून औषधी खरेदी करावी लागत असल्याने रुग्णांना आर्थिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असणे. गंगापूर उप जिल्हारुग्णालयात प्रसुतीसाठी आलेल्या महिलेला उपचार न मिळाल्याने बाळाचा मृत्यू झालेला असणे, गंगापूर येथील ट्रामा केअर सेंटरची ईमारत केवळ शोभेची वस्तू बनली असणे. सध्या दुष्काळ असल्याने ग्रामीण भागातील रुग्णांना आर्थिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असणे,ग्रामीण भागाची परिस्थिती लक्षात घेता सामान्य जनतेला आरोग्य सेवा देण्यासाठी जिल्ह्यातील सर्व शासकीय जिल्हा रुग्णालय, उप जिल्हारुग्णालये व ग्रामीण रुग्णालय येथे तात्काळ औषधी उपलब्ध	कित्ता.	

करून देणे व वैद्यकीय अधिका-याची रिक्त पदे भरणेसाठी होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. "

११६. ९२ **श्री. रामदास आंबटकर व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" गडचिरोली जिल्हा हा नक्षलप्रभावी अतिसंवेदनसील, आदिवासी दुर्गम जिल्हा म्हणून ओळख असणे, जिल्ह्यातील ३० प्राथमिक आरोग्य पथंकाचे आरोग्य केंद्रात रूपांतर करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे गेल्या ३ वर्षांपासून पडून असणे, त्यातच आरमोरी ता. वैरागड आरोग्य केन्द्रा अंतर्गत ४७ हजार लोकसंख्या असून या केन्द्रा अंतर्गत पळसगांव येथील प्राथमिक आरोग्य पथकाचे रूपातर आरोग्य केंद्रात करण्याबाबत प्रस्ताव तर त्याच प्रमाणे चामोर्शी ता- भेंडाळा, येणापूर, पावीमरांडा, गडचिरोली ता- बोदली, अहेरी ता- वेलगूर, एटापल्ली ता.- जारांवडी, कुरखेडा ता.- पुरांडा, चारभट्टी या प्राथमिक आरोग्य पथकाचे प्रस्ताव आरोग्य केन्द्रात करण्याबाबत सादर केला जाणे, वास्तविकता नागरीकांना ३० ते ४० कि.मि. अंतरावर असलेल्या प्राथमिक आरोग्य केन्द्रात उपचारासाठी जावे लागत असल्याने व सदर भाग नक्षलप्रभावी असून रस्ते योग्य नसणे, तर पूलाचा समस्या तर जाण्यास वेळेत मिळत नसलेली साधणाची सोय यासारखे समस्याना तोंड देवून आरोग्य सुविधा करीता त्रास भोगून २५ ते ३० कि.मि. अंतरावर पायी जाण्याची येत असलेली रूग्णावर पाळी, त्यामुळे रूग्ण रस्त्यातच दगावण्याच्या घटना घडणे, वास्तविकता दोन प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे अंतर्गत १५ कि.मि. नसावे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		असा निकष शासनाचा असतांना रूग्णाना ३०-४० कि.मि.वरील आरोग्य केंद्रात उपचारासाठी जाण्याची येत असलेली पाळी, परिस्थिती अभावी रूग्णाना अंधश्रद्धा बाजुला ठेवून वैदिक/मात्रिक यासारखे उपचार करण्याची आदिवासीना येत असलेली वेळ, त्यामुळे शासनाने आदिवासी व दुर्गम भागाकरीता कोटयवधी रूपये निधी उपलब्ध होवूनही आरोग्य सेवेच्या अपू-या सोयीमूळे आदिवासी भागातील रूग्णाचे होणारे हाल, त्यामूळे शासनाकडे प्राथमिक आरोग्य पथकाचे प्राथमिक आरोग्य केंद्रात रूपांतरण करण्याच्या प्रस्तावास त्वरीत मान्यता देवून सोयी सुविधा व निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. "		
११७.	२८७	**श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.**	कित्ता.	
		" केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाच्या विभागाने २०१७ मध्ये भारतात १ लाख ३५ हजार ४८५ कुष्ठरोगी असल्याचे जाहीर करणे, कुष्ठरोगात महाराष्ट्र चौथ्या क्रमांकावर असुन, सर्वाधिक रुग्ण विदर्भातील गडचिरोली, चंद्रपुर, भंडारा व गोंदीया जिल्हयात आढळुन येणे, शासनाने १९८२ पासुन कुष्ठरोग निर्मुलन कार्यक्रम हाती घेऊन प्रभावी अंमलबजावणी व औषधोपचारामुळे २००४ पर्यंत १० हजारात एक कुष्ठरोगाचा रुग्ण हे लक्ष गाठणे , त्यामुळे सन २००५ पासुन या यंत्रणेला सर्वसाधारण गटात टाकण्यात येणे, त्यामुळे निर्मुलन		

कार्यक्रमातील कर्मचा-यांकडे इतर कामे देण्यात येणे, या काळात या रोगामुळे मृत्यु न झाल्याने हा रोग सुप्त अवस्थेत वाढत जाणे, मागिल काही वर्षात घरांना भेटी देणे, संशयित रुग्ण शोधुन काढणे, रुग्णांचे निदान करणे, त्याला उपचाराखाली आणणे आदी सर्व कामे शासनाकडुन जवळपास बंदच केली जाणे, त्यामुळे सुप्तअवस्थेतील कुष्ठरोगाची वाढ होत होणे, जनतेच्या आरोग्याशी निगडीत गंभीर प्रश्नी शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत जनतेत निर्माण झलेली तीव्र संतापाची भावना, परिणामी शासनाने तातडीने करावयाची वा केलेली उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "

११८. २९१ **श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" मराठवाडयात मानव विकासाअंतर्गत येणा-या जिल्हयात एकुण १३१ प्राथमिक आरोग्य केंद्र असणे, या केंद्रांच्या रुग्णवाहिकांना १० ते १२ वर्षे झालेली असणे, १०८ ही रुग्णवाहिका केवळ ग्रामिण रुग्णालयाच्या ठिकाणी असणे, त्यामुळे आरोग्य केंद्राना किमान एक साधी रुग्णवाहिका उपलब्ध होणे, मराठवाडयातील ग्रामीण भागातील रुग्णांच्या विशेषतः महिलांच्या आरोग्याकडे तसेच बाळांतपणात लक्ष देण्यासाठी हातभार लावणे गरजेचे असणे, मराठवाडयातील या १३१ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना रुग्णवाहिकेंसाठी १३ कोटी १० लाख रुपयांच्या निधीची आवश्यकता असणे, शासनाकडे मागणी करूनही निधी उपलब्ध न होणे, ग्रामिण भागातील जनतेच्या आरोग्याच्या गंभीर प्रश्नाकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी जनतेत

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		पसरलेला तीव्र असंतोष शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
११९.	६८	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** " पुणे येथील सुमारे ५५ हजार सभासद आणि सात लाख ठेवीदार असलेल्या तसेच १४०० कोटी रुपयांच्या ठेवी असलेल्या सुमारे १०५ वर्षांच्या असलेल्या रुपी बँकेतील प्रशासकीय व आर्थिक अनियमिततेमुळे रिझर्व बँकेने दिनांक २१ फेब्रुवारी,२०१३ रोजीपासून घातलेले आर्थिक निर्बंध, बँक अवसायानाच्या मार्गावर असणे, बँकेच्या पुनरुज्जीवनाच्या प्रयत्नांना येत असलेले अपयश, त्यामुळे बँकेचे सभासद व ठेवीदार यांच्यावर गेल्या सहा वर्षांपासून ओढवलेले आर्थिक संकट, त्यांना कोणत्याही प्रकारचा दिलासा मिळत नसल्याचे दिसून येत असणे, सभासद व ठेवीदारांचे हित विचारात घेता त्यांना दिलासा देण्याकरीता राज्य शासनाने यात तातडीने लक्ष देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही. "	कित्ता.	
१२०.	२१	**श्री. विलास पोतनीस व इतर वि.प.स.** " लांबलेला पावसाळा व त्यानंतरच्या अवकाळी पावसामुळे यंदा शेतीला मोठा फटका बसला असूनन त्यात सर्वाधिक नुकसान कांद्याचे झालेले असणे, कांद्याचे सर्वाधिक उत्पादन होणा-या राज्यातील नाशिक व जळगाव पट्ट्यात	कित्ता.	

कांद्याचे जवळपास पूर्ण पीक पावसात भिजल्याने अतोनात नुकसान झालेले असणे, पावसाळा ओसरल्यानंतरही चक्रीवादळ आल्याने देखील काढलेला कांदा भिजल्याने कांद्याचे दर वधारू लागणे, अवकाळी पावसामुळे किरकोळ बाजारातील कांद्याचे दर लवकरच प्रति किलो १५० रुपयांवर पोहोचण्याची निर्माण झालेली भीती, कर्नाटक व गुजरात येथून राज्यात येणारी कांद्याची आवक पूर्णपणे थांबलेली असणे, तसेच कांद्याचा दर्जा देखील खूप खराब असणे, पावसामुळे ओलसर झालेला कांदा अद्यापही पूर्ण सुकलेला नसणे, यामुळे चांगल्या प्रतीचा कांदा तुरळक प्रमाणात बाजारात उपलब्ध असणे, परिणामी, घाऊक बाजारातच कांदा सुमारे ६० ते ८० रुपये, तर किरकोळ बाजारात सुमारे ९० ते १२० रुपये किलो असणे, कांद्याचे दर आता प्रचंड वाढत असल्याने हॉटेलांमधून चवीसाठी निःशुल्क दिला जाणारा कांदा बाद होण्याची शक्यता निर्माण झालेली असणे, यास्तव राज्यातील गगनाला भिडलेले कांद्याचे दर सर्वसामान्य जनतेच्या आवाक्यात आणण्यासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. ”

१२१. १० **श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** कित्ता.

“ दिनांक १ डिसेंबर २०१९ रोजी वा त्यासुमारास राज्यातील घर कामगार, विटभट्टीकामगार, आशा व अंगणवाडीसेविका, फेरीवाले, रिक्षाचालक, शेतमजूर, मच्छीमार, इमारत व इतर बांधकाम मजूर, मनरेगा मजूर, मध्यान्न भोजन कारभार इत्यादी असंघटीत क्षेत्रातील कामगार व मजुरांना पंतप्रधान श्रमयोगी

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मानधन योजना जाहीर केलेली असणे, यासाठी राज्यस्तरावर मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली १ समिती स्थापन करण्यात येणे, ही समिती जिल्हास्तरावर असलेल्या लाभार्थ्यांच्या ऑनलाईन यादीचे परिक्षण व नियंत्रण करणार असून ज्यांना या योजनेचा लाभ घ्यायचा आहे त्याचे लक्ष पूर्ण करण्यावर भर देऊन प्रधान मंत्री विमा योजनेतील लाभार्थ्यांचे या योजनेत नोंदणी करण्यात येत असणे, या योजनेचे स्वरुप अद्यापही स्पष्ट करण्यात आले नसल्यामुळे लाभार्थ्यांत पसरलेले संभ्रमाचे वातावरण, ही योजना त्वरीत पूर्ण करून त्याची अंमलबजावणी लवकर करण्याबाबत होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना. "		
१२२.	२०	**श्री. विलास पोतनीस वि.प.स.**	कित्ता.	
		" बदलापूर येथील एमआयडीसीतील 'ओमकार स्पेशालिटी केमिकल प्रायव्हेट लिमिटेड' या रासायनिक कंपनीत स्फोट होऊन लागलेल्या भीषण आगीत कंपनीतील नऊ कामगार जखमी झाल्याची घटना दि. २६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी घडलेली असणे, ही आग इतकी भीषण होती की आगीचे मोठमोठे लोण दूरपर्यंत पहायला मिळणे, या दुर्घटनेत कंपनी संपूर्णपणे जळून खाक झाली असून यात कंपनीचेही मोठे आर्थिक नुकसान झालेले असणे, कंपनीतील बॉयलरमधील अतिज्वलनशील पदार्थांमुळे ही आग लागल्याची शक्यता असणे,		

या आगीच्या घटनेनंतर काही वेळाने काळ्या धुराच्या लोटाचे रूपांतर गुलाबी रंगात होऊन बदलापूरमधील मानकीवली, खरवई, ज्युवेली आणि शिरगाव या भागात मोठ्या प्रमाणावर दुर्गंधी पसरल्याने नागरिकांच्या आरोग्यास धोका निर्माण झालेला असणे, राज्यातील एम.आय.डी.सी.तील बहुतांश कंपन्या, उद्योगधंदे सुरक्षिततेबाबत अक्षम्य दुर्लक्ष करीत असल्याने सातत्याने आगीच्या घटना घडून गोर-गरीब कामगारांचा हकनाक बळी जात असणे, शिवाय अशा घटनांमुळे आजूबाजूच्या परिसरातील स्थानिक नागरिकांच्या आरोग्यास देखील धोका निर्माण होत असणे, राज्यातील एम.आय.डी.सी. तील कंपन्यांच्या सुरक्षा तपासणीबाबत शासकीय यंत्रणेकडून होत असलेली अक्षम्य हेळसांड, यास्तव राज्यातील एम.आय.डी.सी.तील कंपन्यांत अशा प्रकारच्या आग लागण्याच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये, यासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

१२३. ८६ **श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" राज्यातील पुणे, मुंबईत विविध दुर्घटनांमध्ये बांधकाम कामगारांचा मृत्यू झाला असतानाही शासनाच्या राज्य कामगार कल्याण मंडळाकडून सुमारे सात लाख बांधकाम कामगारांना सुरक्षा संच मिळाले नसल्याचे दिनांक २६ सप्टेंबर २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास येणे, कामगारांनी नोंदणी करूनही त्यांनी अर्ज न दिल्याचे कारण अधिकारी पुढे करणे, कामगारांना शासकीय योजनांचा लाभ मिळत नसल्याचे चित्र यानिमित्ताने समोर आलेले

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		असतानाही अद्याप कोणतीही कार्यवाही न होणे, परिणामी राज्यातील बांधकाम कामगारांत पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व असुरक्षिततेचे वातावरण, त्यामुळे शासनाने भविष्यात बांधकाम कामगारांच्या अपघाती मृत्यूच्या घटना घडू नयेत तसेच त्यांना सुरक्षा संच पुरविण्याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१२४.	३८४	**श्री. अनिकेत तटकरे वि.प.स.**		कित्ता.
		" कोकणात रोजगार निर्मितीसाठी अनेक औद्योगिक प्रकल्प सुरू झालेले असणे. याच धर्तीवर रायगडात रोहा, माणगाव, महाड, तळोजा, पाताळगंगा, लोटे जि.रत्नागिरी याठिकाणी औद्योगिक वसाहती सुरू झालेल्या असणे मात्र, या ठिकाणी औद्योगिक सुरक्षा यंत्रणेचा बोजवारा उडालेला असणे, गेल्याच महिन्यात विळे-भागाड, माणगाव येथील क्रिप्टझो कंपनीत स्फोट होऊन तीन कामगार मृत्युमुखी पडलेले असणे. सदर ठिकाणी कोणतीही अग्निक्षमन सुरक्षा उपलब्ध नसणे, ब-याच कंपन्यांमध्ये सुरक्षेविषयीचे नियम पायदळी तुडवण्यात येणे. गतवर्षी रोहा एमआयडीसीमध्ये ही अशीच घटना घडलेली असणे. शासनामार्फत अशा कंपन्यांवर कोणतीही कारवाई होत नसणे. महाड, रोहा, तळोजा, लोटे या औद्योगिक क्षेत्रात अनेक रासायनिक कंपन्या कार्यरत असणे. त्यांच्या मार्फतही कामगार सुरक्षेची योग्य ती काळजी घेतली		

जात नसणे. स्थानिक नागरिकांना याचा त्रास होत असणे. औद्योगिक सुरक्षेबरोबरच आरोग्यविषयक सुविधा जवळच्या भागातच असणे आवश्यक असणे. यासाठी जिल्ह्यातील औद्योगिक दृष्ट्या मध्यवर्ती ठिकाणी सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटल उभारण्याची स्थानिकांची मागणी असणे. यापूर्वीही या हॉस्पिटल उभारणीविषयी विधिमंडळात माझे मार्फत मागणी केलेली असणे. वरील सर्व बाबींच्या विचाराअंती कर्मचारी सुरक्षा, औद्योगिक सुरक्षा, स्थानिक व कामगार यांच्या औद्योगिक सुरक्षेविषयी उपाययोजना करणे गरजेचे असणे. वाढते प्रदूषण, वाढती लोकसंख्या व भविष्यातील औद्योगिक अपघात रोखणेसाठी शासनाने मोहीम स्वरूपात उपाययोजना करावयाची स्थानिकांची मागणी व शासनाची याविषयी भूमिका. "

१२५. ६० **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" राज्यात जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारित सुमारे २६५ मोठी (३० मीटरहून अधिक उंची), तर १०९३ मध्यम (१५ ते ३० मीटर उंची) अशी एकूण १३५८ धरणे असून त्यापैकी सुमारे २९६ धरणे धोकादायक स्थितीत असून त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याची गरज असल्याचे जुलै, २०१९ च्या पहिल्या आठवड्याच्या सुमारास अथवा तत्पूर्वी उघडकीस आलेले असणे, यापैकी रत्नागिरी जिल्ह्यातील चिपळूण येथील तिवरे धरण दिनांक २ जुलै,२०१९ रोजी अथवा त्या सुमारास फुटल्यामुळे झालेल्या भीषण दुर्घटनेत १४ जणांचा मृत्यू झालेला असणे, तसेच अनेकजण वाहून गेलेले असणे, अनेक घरे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		उध्वस्त झालेली असणे, सदर दुर्घटना घडण्यापूर्वी हे धरण धोकादायक असल्याचे उघडकीस आलेले असतानाही त्याकडे करण्यात आलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यात मृत्यू पावलेल्या व्यक्तींच्या कुटूंबियांना व यातील आपद्ग्रस्तांना पुरेशी मदत देण्याकडे झालेला विलंब, धोकादायक स्थितीत असलेल्या सदर २९६ धरणांची तातडीने दुरुस्ती न केल्यास तिवरे धरणासारख्या दुर्घटना होण्याचा असलेला धोका, यासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध करून दुरुस्तीची कार्यवाही करण्याची गरज, याकडेही होत असलेले दुर्लक्ष, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व यावर करावयाची कार्यवाही. "		२८०
१२६.	२८०	**श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.**	कित्ता.	
		" जायकवाडी धरणाच्या डाव्या व उजव्या कालव्यावर औरंगाबाद, जालना, परभणी ,बीड नगर जिल्हयातील शेती पाण्याखाली येत असणे, दरवर्षी पाण्याचा साठा ३३ टक्क्यांच्यावर असल्यास शेतीसाठी पाणी देण्याचे नियोजन प्रशासन करीत असणे, यावर्षी धरण १०० टक्के भरल्याने शेतीला ८ ते ९ पाणी पाळ्या दिल्या जाणे, ऐण पाणी पाळ्या द्यायच्या वेळी दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात येणे, जायकवाडीच्या दोन्ही कालव्यांची अत्यंत दयनीय अवस्था झाल्याने कालव्यांच्या दुरुस्तीवर कोट्यावधी रुपयांचा खर्च होऊनही वहनक्षमतेत विशेष वाढ न होणे, यात पाणी सोडल्यास जास्त पाणी वाया जात असल्याची		

बाब समोर येणे, त्यामुळे शेतक-यांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने तातडीने करावयाची वा केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

१२७. ६६ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता

" मुंबई-पुणे द्रुतगती महामार्ग हा सहा पदरी हाय-वे २००२ साली वाहतुकीसाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने खुला केलेला असणे, २००४ साली हा प्रकल्प चालविण्यासाठी व टोल वसूलीसाठी १५ वर्षांच्या करारावर आयडियल रोड बिल्डरर्सला (आयआरबी) दिलेला असणे व त्याची मुदत ऑगस्ट, २०१९ मध्ये संपलेली असणे, आता पुढे टोल वसुली २०३० सालापर्यंत करण्यात येणार असल्यामुळे टोल वसुलीचे कंत्राट अन्य कंपनीला देण्याचा घेण्यात आलेला निर्णय, या महामार्गाच्या कामावर करण्यात आलेल्या खर्चापेक्षा २००४ पासून ऑगस्ट,२०१९ पर्यंत अनेक पटीने रकमेची टोल वसुली करण्यात आलेली असणे, त्यामुळे आता टोल वसुली थांबविण्याची असलेली आवश्यकता, यामुळे टोल वसुलीचे कंत्राट ऑगस्ट, २०१९ पासून २०३० पर्यंत कोणत्या कारणांमुळे देण्यात येत आहे हे स्पष्ट करण्याची गरज, या महामार्गाच्या कामासाठी झालेल्या खर्चापेक्षा टोल वसुलीच्या माध्यमातून जास्त पटीने वसुली झालेली असल्यामुळे टोल मधून प्रवाशांना सूट देऊन दिलासा देण्याची गरज, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही. "

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१२८.	७७	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** " राज्य शासनाने मुंबई लगत अरबी समुद्रात छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे भव्य स्मारक उभारण्याचा दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी घेतलेला निर्णय, मा. पंतप्रधान यांच्या हस्ते दिनांक २४ डिसेंबर, २०१६ रोजी स्मारकाच्या प्रकल्पाच्या जागेच्या ठिकाणी करण्यात आलेले जलपूजन, स्मारकाच्या कामासाठी जीएसटी वगळून २५८१ कोटी रुपये येणारा खर्च, या कामासाठी आवश्यक असलेल्या जवळ-जवळ सर्व परवानग्या प्राप्त झालेल्या असतानाही कामात प्रगती झालेली नसणे, यासाठी निधी उपलब्ध करण्यात होत असलेला विलंब, तसेच या प्रकल्पाच्या कामात सुमारे एक हजार कोटी रुपयांचा भ्रष्टाचार झाल्याच्या तक्रारी करण्यात आलेल्या असून या संपूर्ण प्रकरणाचे लेखापरिक्षण करावे, अशी मागणी प्रमुख लेखा परिक्षक कार्यालयाकडे लेखा अधिकारी व सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सहाय्यक मुख्य अभियंता यांनी केलेली असल्याचे उघडकीस आलेले असणे, याबाबत त्वरीत आढावा घेऊन निधी उपलब्ध करून कामास गती देण्याची नितांत गरज, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही. "	कित्ता	

१२९. ८२ **श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.** कित्ता

" धनगर समाजाला आरक्षण देण्याची गेल्या अनेक वर्षांपासून असलेली न्याय मागणी, या मागणीच्या पूर्ततेसाठी धनगर समाजामार्फत सनदशीर मार्गाने करण्यात आलेले प्रयत्न, त्यात आलेले अपयश, त्यामुळे धनगर समाजामार्फत राज्यात विविध ठिकाणी अनेकवेळा केलेली तीव्र स्वरुपाची आंदोलने, या मागणीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०१५ च्या पावसाळी अधिवेशनात विधानपरिषद सभागृहात मा. मुख्यमंत्री यांनी घोषित केल्याप्रमाणे टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेस, मुंबई या संस्थेस संशोधन करून अहवाल सादर करण्यास दिनांक २२.०९.२०१५ रोजी शासनाने कळविलेले असणे, त्या अनुषंगाने सदर संस्थेने दिनांक ३१ ऑगस्ट,२०१८ रोजी शासनास सादर केलेला अहवाल, त्यावर निर्णय घेण्यास होत असलेला अक्षम्य विलंब, परिणामी धनगर समाजात पसरलेले संतापाचे वातावरण, लवकर निर्णय न झाल्यास राज्यात स्फोटक परिस्थिती निर्माण होण्याची निर्माण झालेली स्थिती, यावर त्वरित निर्णय घेण्याची गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया. "

१३०. ३८२ **श्री. सुरेश धस वि.प.स.** कित्ता

" माधुरी पाटील प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशान्वये राज्यात जात पडताळणी समित्या आदिवासी व समाज कल्याण विभागांतर्गत कार्यरत असणे, जात पडताळणी अधिनियम कलम ७ (२) चा गैरवापर

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		करून आदिवासी विभागांतर्गत जात पडताळणी समित्या राजकीय दबावाखाली निर्णय घेत असल्याने आतापर्यंत मा. उच्च न्यायालयाने अनेक प्रकरणी समित्यांना मोठ्या प्रमाणावर दंड केलेला असणे, हा दंड आयुक्त, जात पडताळणी समिती, पुणे यांनी शासकीय तिजोरीतून भरण्यास परवानगी दिलेली असणे, जात वैधता प्रमाणपत्रासाठी समित्यांकडून मोठ्या प्रमाणावर आर्थिक उलाढाली सुरू असणे, त्यामुळे आदिवासी समाजामध्ये निर्माण झालेला प्रचंड असंतोष व अन्यायाची तीव्र भावना, देशात केंद्र सरकार व चार-पाच राज्य वगळता इतर राज्यात जात पडताळणी समित्या नसणे, त्यामुळे जात पडताळणी समित्या रद्द करण्याची जनतेची तीव्र भावना, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."		
१३१.	५८	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.**	कित्ता	
		"राज्यातील अंगणवाड्यांमार्फत लाभार्थ्यांना पूरक पोषण आहार पुरविण्यासाठी ६३०० कोटी रुपये खर्चाची कंत्राटे देण्यासंदर्भात दिनांक २३ फेब्रुवारी २०१६ च्या सुमारास राज्य शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुसार पूरक पोषण आहार पुरविण्यासाठी दिनांक ८ मार्च,२०१६ रोजीच्या सुमारास महिला व बालविकास विभागाने ६३०० कोटी रुपये खर्चाची कंत्राटे देण्यासाठी निविदा प्रक्रिया राबविलेली असणे, सदर ६३०० कोटी रुपये खर्चाची कंत्राटे देण्यासाठी राबविलेली		

निविदा प्रक्रिया नियमबाहय व बेकायदेशीर असल्याच्या कारणांमुळे ती रद्द करण्याचा आदेश मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २६ फेब्रुवारी २०१९ रोजीच्या सुमारास दिलेला असणे, तसेच यासंदर्भात त्वरीत चौकशी व कार्यवाही करण्याचेही मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आदेश दिलेले असणे, त्याअनुषंगाने या प्रकरणी सुरू करण्यात आलेली चौकशी पूर्ण करण्यास होत असलेला अक्षम्य विलंब, परिणामी दोषी व्यक्तींना मिळत असलेले संरक्षण, यामुळे आणखी असे प्रकार होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, असे प्रकार पुन्हा होऊ नयेत यासाठी त्वरीत कार्यवाही करण्याची गरज, तसेच याप्रकरणी दोषी असलेल्या व्यक्तींविरुद्ध कारवाई करण्याची आवश्यकता व यावार शासनाची प्रतिक्रिया."

१३२. ११९ **श्री. अंबादास दानवे व इतर वि.प.स.** कित्ता

"औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या जन्म-मृत्यु नोंदणीनुसार जन्मापुर्वीच गर्भात असतांना मृत्युचे प्रमाण हे २३५ असून दर ३३ दिवसाला १ याप्रमाणे वर्षभरात ११ मातांचा मृत्यु होणे, औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या नोंदीनुसार १ जानेवारी ते ३० डिसेंबर २०१७ दरम्यान ४६ हजार ८६८ बालंकाचा जन्म होणे, २३२ बालकांचा एका वर्षाच्या आत मृत्यु होणे, तीन मातांसह पाच वर्षापर्यंतचे ४९ बालमृत्यु तर गर्भातच २७० बालकांचा मृत्यु होणे, तुलनेत २०१८ मध्ये जन्मदारात ३ हजार ५६३ ने घटं होऊन ४३ हजार ३०५ बालकांचा जन्म होणे, एका वर्षापर्यंतचे मृत्यु प्रमाण चारपटीने वाढून ९५६ वर पोहचणे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		बालमृत्युत दुपटीने वाढ होऊन ते १०९ वरुन २३५ बाळांचा जन्मताच मृत्यु होणे, औरंगाबाद शहरासह मराठवाड्यात मूल्याधारित पूरक पोषण आहाराचा आभाव , आरोग्य सेवा-सुविधा शेवटच्या घटकापर्यंत पोहचत नसल्याने बालमृत्युंच्या प्रमाणात वाढ होणे, याप्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया. "		
१३३.	३	**श्री. विलास पोतनीस व इतर वि.प.स.**		कित्ता.
		" राज्यात माहे सप्टेंबर, ऑक्टोबर या महिन्यांमध्ये विदर्भ, मराठवाडा, खान्देश, कोकण, पश्चिम महाराष्ट्र तसेच राज्यातील इतर भागात अवकाळी पावसामुळे शेतक-यांचे अतोनात नुकसान होणे अवकाळी पावसामुळे खरीप पिकासह फळबागांचे कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान झाले असून द्राक्ष बागा व कांदा पिकाचे सूद्धा नूकसान झालेले असणे, खान्देशासह विदर्भात व कोल्हापूर जिल्ह्यात ज्वारी, मका, बाजरी, सोयाबीन, धान व कापूस पिके वाहून जाणे, हिंगोली जिल्हयात २.२३ लाख हेक्टरवरील सोयाबीन, कापूस, केळी, तूर व अन्य पिकांचे नुकसान होणे उस्मानाबाद जिल्हयातील ३ लाख हेक्टरवरील सोयाबीन पिकांचे सुमारे २ हजार कोटी रुपयांचे नुकसान झाल्याचा अंदाज वर्तविण्यात येणे, राज्यात अवकाळी पावसामुळे भात,कापूस, सोयाबीन, कांदा, द्राक्ष, आदिं पिकांसह शेतक-यांच्या पाळीव जनावरांचा मोठ्या प्रमाणात		

मृत्यु होणे, जळगांव व धुळे जिल्हयात वीज कोसळून ६ व्यक्तींचा मृत्यु झालेला असून त्यात एकाच कुटुंबांतील ४ व्यक्तींचा समावेश असणे, अवकाळी पावसाने ९० टक्के महाराष्ट्राला तडाखा दिलेला असणे, ३५८ पैकी ३२५ तालुक्यांतील सुमारे ५४ लाख २२ हजार हेक्टरवरील ज्वारी, मका, धान, तूर, कापूस सोयाबीन इत्यादी पिकांची फळबागांची वाताहात झालेली असणे,विशेषता पूर्व विदर्भातील नागपूर, वर्धा, चंद्रपूर, भंडारा, गडचिरोली, गोंदिया या जिल्हयात अवकाळी पाऊस व परतीच्या पावसामुळे शेतक-यांचे कापूस, सोयाबीन, धान, ज्वारी, संत्रा, मोसंबी या पिकाचे मोठया प्रमाणात नुकसान होणे, नागपूर विभागातील सहा जिल्ह्यातील १ लाख ८९ हजार १९८ हेक्टरवर नुकसान झाल्याचे अंतिम पंचनामावरून स्पष्ट होणे, त्यापोटी नुकसानग्रस्त शेतक-यांकरिता १४८ कोटी २९ लाख १७ हजार रूपयांचा प्रस्ताव महसूल विभागाकडून राज्य शासनाकडे सादर केला जाणे, परंतु फक्त४२ कोटी १७ लक्ष ४७ हजार निधी प्राप्त होणे,त्यापैकी २३ कोटी ३८ लक्ष ४४ हजार वाटप होणे, त्यामूळे विदर्भातील शेतक-यांचे पिकाची हानी होवून २५ ते ३० टक्केही पिक हाती न येणे, मराठवाड्यात अवकाळी पावसाने ४१ लाख हेक्टरवरील खरीप हंगामातील कापणीला आलेली मका, कापूस, सोयाबीन कडधान्यांच्या पीकांचा अक्षरशः चिखल होणे,परतीच्या पावसामुळे राज्यात सुमारे ९० लाख हेक्टर पिकांचे नुकसान होणे, माहे सप्टेंबर,२०१९च्या सुमारास कोल्हापूर , सांगली, सातारा, सोलापूर व पुणे जिल्हयात पूरस्थिती निर्माण होणे, यात राज्यातील ४ लाख १२ हजार हेक्टर

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		क्षेत्र बाधित होणे,राज्यातील ऊस उत्पादकांचे सुमारे ८०० कोटींचे नुकसान होणे, अतिवृष्टी व पुरामुळे सांगली व कोल्हापूर जिल्हयात ६८ हजार ६०० हेक्टरवरील पिकांची हानी होणे, कोल्हापूर जिल्हयातीलवारणा, दुधगंगा, भोगावती, कुंभी, पंचगंगा, कासारी आदी नदींच्या काठावरील उस पीक शिरोळ, हातकणंगले, राधानगरी, करवीर, गगनबावडा तालुक्याच्या काही भागातील ऊसपीक पाण्याखाली गेले असणे, जिल्हयातील १ लाख ४५ हजार हेक्टरवरील ऊसाची लागवड शेतक-यांनी केली असणे त्यापैकी ४८ हजार ६०० हेक्टर क्षेत्र ६ दिवसांहून अधिक काळ पाण्याखाली असल्याने ऊस पिकाचे नुकसान होणे,या अवकाळी पावसामुळे द्राक्षबागा, भाजीपाला, फुले, फळबागा, जनावरांचा चारा इत्यादी पिकांची हानी होऊन सोयाबीन व कापूस उत्पादकांचे व भातशेतीचे प्रचंड नुकसान झालेले असणे, अवकाळी पावसाचा फटका राज्यातील ३४ जिल्हे, ३५२ तालुक्यांना बसलेला असून अतिवृष्टीमुळे बाधित झालेल्या शेतक-यांची संख्या एक कोटी चार लाख असणे, ९४ लाख हेक्टरपेक्षा अधिक शेती पिके व फळबागांचे नुकसान झालेले असणे, ,पालघर जिल्हयातील मुख्य फळपिक चिकूचे मोठे नुकसान होणे तसेच या भागातील भात नागली तूर पिकांचे मोठया प्रमाणावर नुकसान होणे, रायगड जिल्ह्यात परतीच्या पावसामुळे सुमारे २३ हजारापेक्षा जास्तत हेक्टर भातपिकांचे नुकसान		

होणे,भातशेतीचे, सोयाबीन, कापूस, मका, बाजरीचे नुकसान झाले असतानाच रब्बी हंगामत घेतले जाणारे वाल, चवळी, हरभरा, मटकी, भूईमूग इत्यादी कडधान्ये पिकांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, यासाठी राज्य शासनाने केंद्राकडे ८ हजार २०० कोटी रुपयांची मदत मागितलेली असणे, राज्यातील आपद्ग्रस्त शेतक-यांना वेळेवर आर्थिक मदत न मिळाल्याने सद्यस्थितीत हवालदिल झालेला असणे, त्यातूनच या शेतक-यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर नैराश्याचे वातावरण पसरलेले असणे, परिणामी, राज्यातील शेतक-यांच्या आत्महत्येत वाढ होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, यास्तव राज्यात महापूर, अवकाळी आणि परतीच्या पावसाने नुकसानग्रस्त झालेल्या शेतक-यांना तातडीने भरघोस आर्थिक मदत मिळण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया. "

१३४. ५ **श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.** कित्ता

" राज्यात दिनांक ९ ऑगस्ट २०१९ रोजी वा त्यासुमारास झालेल्या अतिवृष्टीमुळे ठिकठिकाणी पूरजन्य परिस्थिती निर्माण होणे, त्यावेळी सांगली जिल्ह्यातील ३० ते ३५ हजार लोक या पुरामध्ये अडकले असल्याची भिती व्यक्त होणे, या पूरमय परिस्थितीत सांगली जिल्ह्यातील ब्रह्मनाळ भागातील पुरग्रस्तांना सुरक्षित स्थळी बोटींमधून हलविण्यात येणे, तथापि सदर बोटीची क्षमता १८ जण इतकी असताना त्या बोटीमध्ये ३२ जणांना बसविण्यात येणे, त्यामुळे क्षमतेपेक्षा जास्त लोक बसविण्यात आल्याने सदरची बोट उलटून

विवरण क्रमांक २१—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		त्यामध्ये ९ जण मृत्यूमुखी पडल्याची दुर्घटना घडणे केवळ प्रशासनाच्या दिरंगाईमुळे सदर दुर्घटना घडल्याने नागरीकांमध्ये निर्माण झालेले संशयाचे वातावरण, या दुर्घटनेस तीन महिन्यांचा कालावधी होऊनही या बोट अपघातामध्ये मृत्यूमुखी पडलेल्यांच्या वारसांना शासनामार्फत तातडीने आर्थिक सहाय्य करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."		
१३५.	८	**श्री. किरण पावसकर व इतर वि.प.स.**	कित्ता.	
		" दिनांक २७ सप्टेंबर,२०१९ रोजी वा त्यासुमारास पुणे जिल्हयात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे नदीनाल्यात पुरांचे पाणी घुसून त्यात सुमारे १८ व्यक्तींचा वाहून जाऊन झालेला मृत्यु, तसेच १० व्यक्तीं बेपत्ता असून ८३२ जनावरे वाहून जाणे, नाशिक जिल्हयात ३ व्यक्तींचा पुरांच्या पाण्यात बुडून झालेला मृत्यु, पंढरपूर येथे चंद्रभागा नदीपात्रात १ भाविक पुरांच्या पाण्यात वाहून जाणे, पुरांच्या पाण्याने पुणे शहरातील वसाहतींमध्ये असलेली बरीच वाहने वाहून जाणे, नागरिकांच्या घरांत पाणी शिरल्यामुळे शेकडो लोकांचे संसार उध्वस्त होणे, मोठया प्रमाणात ढगफुटी झाल्यामुळे पुण्यातील कात्रज, कोंढवा,वानवडी, इंद्रायणीनगर, सिंहगड रस्ता, बिबवेवाडी, आंबिल ओढा कॉलनी, कोथरुड,पद्मावती, मित्रमंडळ कॉलनी, आंबेगाव बुद्रुक परिसर, धायरीफाटा, सातारा रस्ता, वारजे माळवाडी परिसरातील अनेक नागरिकांचे		

जनजीवन विस्कळीत झालेले असणे, आपाद्ग्रस्त नागरिकांना व मृत्युमुखी पडलेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. "

१३६. ४० **श्री. रमेशदादा पाटील व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" राज्यात पडलेला अवकाळी पाऊस तसेच कयार वादळामुळे हवामान खात्याने सप्टेंबर ते नोव्हेंबर, २०१९ या तीन महिन्यांच्या कालावधीत मासेमारांना सतर्कतेचा इशारा दिलेला असणे, त्यामुळे मासेमारींसाठी गेलेल्या बोटी मासेमारी न करताच परतणे, तसेच मासेमारीसाठी प्रत्येक बोटीला ५ ते ७ दिवसांसाठी रुपये दीड लाख खर्च येत असणे, त्यामध्ये बर्फ, रेशनिंग, खलाशांचे वेतन इत्यादी गोष्टींचा समावेश असणे, याशिवाय बर्फाचे कारखाने, वाहतूक यंत्रणा, प्रक्रिया उद्योग आणि किरकोळ विक्रेते अशा इतर उद्योगांवरही उत्पन्नाच्या दृष्टीने गंभीर परिणाम झालेला असणे, यामध्ये अनेक मच्छिमारी नौकाही जीर्ण झालेल्या असणे, अनेक जिल्ह्यांच्या किनारपट्टी भागात सुकविलेली सुकी मासळी अवकाळी पावसामुळे ओली होऊन मोठया प्रमाणात खराब झालेली असणे, अशाप्रकारे ७२० कि.मी.चा सागरी किनारा असलेल्या मुंबई, ठाणे पालघर, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांतील मासेमारी करणा-या कोळी बांधवांचे २००० ते २२०० कोटी रुपयांचे नुकसान झालेले असणे, त्यातच भर म्हणून महिनाभर सरकारच अस्तित्वात नसल्याने कोळी बांधवांना नुकसान भरपाई मिळण्यास झालेला विलंब, यामुळे उदरनिर्वाहाच्या

विवरण क्रमांक २१—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		गंभीर स्थितीने हतबल झालेले राज्यातील कोळी बांधव यासंदर्भात राज्य शासनाने राष्ट्रीय आपत्ती घोषित करून कोळी बांधवांना नुकसान भरपाई देण्याची लोकप्रतिनिधींकडून सातत्याने होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "		
१३७.	७८	**श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स.**		किन्ता.
		" ऑक्टोबर, २०१४ ते ऑगस्ट, २०१९ या पाच वर्षांच्या कालावधीत राज्यातील सुमारे १४४७४ शेतक-यांनी कर्जबाजारीपणा व गरीबी अशा विविध कारणांमुळे आत्महत्या केल्याचे निदर्शनास आलेले असणे, या आत्महत्या रोखण्यासाठी परिणामकारक उपाययोजना करण्याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी शेतकरी आत्महत्यांचे प्रमाण वाढत राहण्याची असलेली भिती, याकडे शासनाने तातडीने लक्ष देण्याची असलेली नितांत गरज, तसेच शेतकरी आत्महत्या रोखणे, त्यांचे जीवनमान उंचावणे यासाठी २०१६-२०१७ मध्ये राबविण्यात आलेल्या योजनांमध्ये सुमारे ९ कोटी ८८ लाख रुपयांचे घोटाळे झाल्याची बाब जून,२०१९ च्या दरम्यान उघडकीस आलेली असणे, या एकंदर प्रकरणी आढावा घेऊन चौकशी करून तद्नुसार शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी परिणामकारक उपाययोजना करण्याकडे व यासंदर्भात झालेल्या घोटाळयांबाबत		

कारवाई करण्याकडे झालेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व करावयाची कार्यवाही. "

१३८. ८८ **श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर वि.प.स.** कित्ता.

" कुडासा, ता. दोडामार्ग, जि. सिंधुदुर्ग येथे ऑगस्ट, २०१९ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीने तसेच तिलारी धरणातून सोडण्यात आलेल्या पाण्यामुळे नदीलगतच्या केळी, नारळ, सुपारी, भात, काजू इत्यादी बागायती वाहून जाऊन येथील शेतक-यांचे कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान होणे, अनेकांच्या बागायतीमध्ये गाळ-दगड वाहून येणे, त्यामुळे चालू वर्षातील शेतपिके व फळपिकांचे उत्पन्न मिळणार नसल्याने शेतकरी हवालदिल होणे, त्यामुळे शासनाच्या निकषानुसार एक झाड किती उत्पन्न देऊ शकते, त्याचे आयुष्यमान याचा विचार करून झाडांची योग्य भरपाई मिळावी, अशी येथील शेतक-यांनी केलेल्या मागणीनुसार अद्यापी कोणतीही भरपाई न मिळणे, यामुळे शेतक-यांत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व चिडीची भावना, त्यामुळे शासनाने या मागणीबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. "

विवरण क्रमांक २२

सन २०१९ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०२ अन्वये अशासकीय ठराव

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव व विषय	ज्या तारखेस सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)
	निरंक		

विवरण क्रमांक २३

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०६ अन्वये अशासकीय ठराव

निरंक

विवरण क्रमांक २४

तारांकित व अतारांकित प्रश्नांच्या सूचनांवरील कार्यवाही

निरंक

विवरण क्रमांक २५

अल्प सूचना प्रश्नांवरील कार्यवाही

निरंक

विवरण क्रमांक २६

तारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यकीय माहिती

निरंक

विवरण क्रमांक २७

चौथे (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र

अ.क्र.	विभाग	गत सत्रात प्रलंबित राहिलेल्यांपैकी लेखी उत्तर प्राप्त झालेले अतारांकित प्रश्न
(१)	(२)	(३)
(१)	अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण विभाग	१
(२)	अन्न व औषध प्रशासन विभाग	२
(३)	आदिवासी विकास विभाग	५
(४)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	१०
(५)	उद्योग विभाग	३
(६)	ऊर्जा विभाग	७
(७)	कामगार विभाग	२
(८)	कृषी विभाग	२
(९)	कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग	२
(१०)	खारभूमी विकास विभाग	१
(११)	गृह विभाग	८
(१२)	गृहनिर्माण विभाग	१
(१३)	ग्रामविकास विभाग	१३
(१४)	जलसंपदा विभाग	८
(१५)	नगरविकास विभाग	१८
(१६)	पणन विभाग	१
(१७)	परिवहन विभाग	७
(१८)	पर्यटन विभाग	१
(१९)	पर्यावरण विभाग	१

विवरण

(१)	(२)	(३)
(२०)	पशुसंवर्धन विभाग	१
(२१)	पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग	२
(२२)	फलोत्पादन विभाग	१
(२३)	बंदरे विभाग	२
(२४)	मदत व पुनर्वसन विभाग	६
(२५)	महसूल विभाग	१६
(२६)	महिला व बालविकास विभाग	१
(२७)	माहिती व जनसंपर्क विभाग	१
(२८)	मृद व जलसंधारण विभाग	३
(२९)	राजशिष्टाचार विभाग	१
(३०)	वने विभाग	७
(३१)	वस्त्रोद्योग विभाग	१
(३२)	वित्त विभाग	५
(३३)	विधी व न्याय विभाग	१
(३४)	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग	२
(३५)	वैद्यकीय शिक्षण विभाग	२
(३६)	शालेय शिक्षण विभाग	१५
(३७)	सहकार विभाग	४
(३८)	सांस्कृतिक कार्य विभाग	१
(३९)	सामाजिक न्याय विभाग	३
(४०)	सामान्य प्रशासन विभाग	३
(४१)	सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग	२४
(४२)	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) विभाग	४
(४३)	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) विभाग	१
	एकूण	२००

विवरण क्रमांक २८

तारांकित प्रश्नाबाबतचा तपशील

निरंक

विवरण क्रमांक २९
महाराष्ट्र विधानपरिषद
चौथे (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९
नियम २८९ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचनांचा तक्ता

अ.क्र. (१)	दिनांक (२)	सदस्यांची नावे (३)	विषय (४)	निर्णय (५)
(१)	दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे वि.प.स.	खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील शिक्षकांच्या आंदोलनाबाबत	अमान्य
(२)	दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.	केंद्र सरकारने नागरिकता सुधारणा विधेयक (सिटीझन्स अमेंटमेंट बिल) मंजूर केले असल्याबाबत	अमान्य
(३)	दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय उर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, सुजितसिंह ठाकूर, गिरीशचंद्र व्यास, सदाशिव खोत, वि.प.स.	अवकाळी पावसामुळे शेतक-यांचे नुकसान झाल्याबाबत	अमान्य
(४)	दिनांक १७ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय उर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, सुजितसिंह ठाकूर, गिरीशचंद्र व्यास, सदाशिव खोत, वि.प.स.	स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांचेसंदर्भात वक्तव्याबाबत शासनाची भूमिका जाहीर करण्याबाबत	अमान्य
(५)	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९	श्री. प्रविण दरेकर, अँड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री प्रसाद लाड, रमेशदादा पाटील, विजय उर्फ भाई गिरकर, सुरेश धस, निलय नाईक, सुजितसिंह ठाकूर, वि.प.स.	क्वार चक्रीवादळाने व पावसाने राज्यभरात अतोनात नुकसान झाल्याबाबत	अमान्य
(६)	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, किशोर दराडे, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, वि.प.स.	राज्यात नागरिकांच्या कल्याणासाठी विविध योजना राबविण्यात येत असून शासनाकडून शिक्षकांच्या प्रश्नांवर गांभिर्याने दखल घेण्याबाबत	अमान्य
(७)	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९	प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री. रामदास आंबटकर, नागोराव गाणार, गिरीशचंद्र व्यास, प्रविण दरेकर, सदाशिव खोत, महादेव जानेकर, वि.प.स.	नागपूर शहराचे महापौर यांच्यावर हल्ला झाल्याबाबत	अमान्य

तक्ता

अ.क्र. (१)	दिनांक (२)	सदस्यांची नावे (३)	विषय (४)	निर्णय (५)
(८)	दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री. विनायकराव मेटे,सुजितसिंह ठाकूर वि.प.स.	मराठा, कुणबी, मराठा-कुणबी आणि कुणबी-मराठा या समाजातील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक व कौशल्य विकास करण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या सारथी या संस्थेची रद्द करण्यात आलेली स्वायतत्ता बहाल करण्याबाबत	अमान्य
(९)	दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री. विनायकराव मेटे,सुजितसिंह ठाकूर वि.प.स.	सर्वोच्च न्यायालयातील मराठा आरक्षणासंदर्भातील याचिकेमधील ज्येष्ठ वकिलांना कायम ठेवणेबाबत	अमान्य
(१०)	दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९	डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय उर्फ भाई गिरकर, सदाशिव खोत, प्रसाद लाड, ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स.	मुंबई महापालिकेच्या रस्ते दुरुस्तीच्या कामामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत	अमान्य
(११)	दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९	सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय उर्फ भाई गिरकर, सदाशिव खोत, वि.प.स.	क्रांतिसिह नाना पाटील शासकीय अन्न महाविद्यालय स्थापन करण्यास मान्यता देण्याबाबत	अमान्य

विवरण क्रमांक ३०

सन २०१९ चे तृतीय (विशेष) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४६ अन्वये मंत्री महोदयांनी केलेली निवेदने

अ.क्र.	मंत्री	विषय	निवेदनाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
		निरंक	

विवरण क्रमांक ३०

सन २०१९ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४६ अन्वये मंत्री महोदयांनी केलेली निवेदने

अ.क्र.	मंत्री	विषय	निवेदनाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	मंत्री	मराठा आरक्षणास आव्हान देणा-या याचिकांसंदर्भात निवेदन	दिनांक १९ डिसेंबर, २०१९
(२)	परिवहन मंत्री	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळा-तील महाव्यवस्थापक श्री. आर. आर. पाटील यांना बडतर्फ करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या विषयावरील निवेदन	दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९

विवरण क्रमांक ३१

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४७ अन्वये मंत्र्यांनी/सदस्यांनी केलेली वैयक्तिक निवेदने

निरंक

विवरण क्रमांक ३१

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४७ अन्वये मंत्र्यांनी/सदस्यांनी केलेली वैयक्तिक निवेदने

निरंक

विवरण क्रमांक ३२
सन २०१९ मध्ये झालेल्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील
शासकीय विधेयकासंबंधी आकडेवाडी

अ.क्र.	विधेयकाची संज्ञा	विभाग	प्रभारी मंत्री	पुर: स्थापनेचा दिनांक	पुर: स्थापित झालेल्या विधेयका-संबंधी प्रस्ताव	विधान परिषदेत संमत झाल्याचा दिनांक	विधान सभेत संमत झाल्याचा दिनांक	सुधारणा सूचवि-लेल्या सदस्याची संख्या	सुधारणा सादर केलेल्या सदस्यांची संख्या	सुधारणा मांडण्यात आलेल्या सदस्यांची संख्या	संमत करण्यात आलेल्या सुधारणां-ची संख्या	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
१	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१९".	ग्रामविकास	श्री. छगन भुजबळ	....	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडश; विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे	१८ डिसेंबर २०१९	१७ डिसेंबर २०१९	....	....	....	....	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)
२	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४४ - महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता (सुधारणा) विधेयक, २०१९"	ग्रामविकास	श्री. छगन भुजबळ	—	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडश: विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	१८ डिसेंबर, २०१९	१७ डिसेंबर, २०१९	....	....	....	....	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)

विवरण क्रमांक ३२–चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
३	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४५ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (राज्य विधानसभेच्या आगामी सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे विवक्षित जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व त्यांच्या विषय समित्यांचे सभापती आणि विवक्षित पंचायत समित्यांचे सभापती व उप सभापती पदांच्या) निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे विधेयक, २०१९"	ग्रामविकास	श्री. छगन भुजबळ	....	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	१८ डिसेंबर, २०१९	१७ डिसेंबर, २०१९	...	....	...	...	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत).
४	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४६ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०१९"	महसूल	श्री. बाळासाहेब थोरात	...	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	१८ डिसेंबर, २०१९	१७ डिसेंबर, २०१९	....	....	....	....	दिनांक १८ डिसेंबर, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत).
५	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४९ - महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१९"	वित्त	श्री. जयंत पाटील	...	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे.	२० डिसेंबर, २०१९	२० डिसेंबर, २०१९	....	....	....	....	दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी कोणतीही शिफारस न करता विधानसभेकडे परत पाठविण्यात आले.

विवरण क्रमांक ३२—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
६	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४७ - महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०१९"	वित्त	श्री. जयंत पाटील	...	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे.	२१ डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	....	....	....	....	दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी कोणतीही शिफारस न करता विधानसभेकडे परत पाठविण्यात आले.
७	"सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ४८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९"	नगरविकास	श्री. एकनाथ शिंदे	...	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२१ डिसेंबर, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	....	....	....	....	दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)

विवरण क्रमांक ३३
सन २०१९ मध्ये झालेल्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील
पुरःस्थापनार्थ अशासकीय विधेयके

अ. क्र.	विधेयकाची संज्ञा	विभाग	प्रभारी सदस्य	पुरःस्थापित केल्याचा दिनांक	प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
१.	सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक ६—महाराष्ट्र राज्य विशेष मागास प्रवर्ग-अ (एसबीसी-ए) करिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण विधेयक, २०१९	अल्पसंख्यांक	श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स	....	....	सदर विधेयक दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या विधानपरिषदेच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात पुरःस्थापनार्थ दर्शविण्यात आले होते. तथापि, सदर विधेयक पुरःस्थापित झालेले नाही.
२.	सन २०१९ चे वि.प.वि.क्रमांक ७—महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) (सुधारणा) विधेयक, २०१९	सामान्य प्रशासन	श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	....	....	सदर विधेयक दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजीच्या विधानपरिषदेच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात पुरःस्थापनार्थ दर्शविण्यात आले होते. तथापि, सदर विधेयक पुरःस्थापित झालेले नाही.

विवरण क्रमांक ३४
सन २०१९ मध्ये झालेल्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनातील
विचारात घेण्यासाठी अशासकीय विधयके

अ. क्र.	विधेयकाची संज्ञा	विभाग	प्रभारी सदस्य	पुर:स्थापित केल्याचा दिनांक	गेल्या अधिवेशनात पुर:स्थापित करण्यात आलेल्या विधेयकासंबंधी		चालू अधिवेशनात पुर:स्थापित करण्यात आलेल्या विधेयकासंबंधी		सुधारणा सुचविलेल्या सदस्यांची संख्या	सुधारणांची संख्या		संमत करण्यात आलेल्या सुधारणांची संख्या	शेरा
					प्रस्ताव	दिनांक	प्रस्ताव	दिनांक		सादर केलेल्या सुधारणांची संख्या	मांडण्यात आलेल्या सुधारणांची संख्या		
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)		(७)		(८)	(९)		(१०)	(११)
१	सन २०१९ चे वि. प. वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) (सुधारणा) विधेयक, २०१९.	शालेय शिक्षण	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.	२१ जून, २०१९	...	...	...	...	...	...	...	...	सदरहू विधेयक दि. २० डिसेंबर, २०१९ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आले नाही.
२	सन २०१९ चे वि. प. वि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९.	नगर विकास	श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स.	२१ जून २०१९	...	...	...	...	...	...	...	...	सदरहू विधेयक दि. २० डिसेंबर, २०१९ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आले नाही.

विवरण क्रमांक ३४—-चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)
३.	"सन २०१७ चे त्रि.प.त्रि. क्रमांक १ - महाराष्ट्र ज्येष्ठ नागरिक वयोमर्यादा विधेयक, २०१७".	सामाजिक न्याय	श्री. रामहरी रुपनवर, वि.प.स.	३१ मार्च, २०१७	...	...	...	...	...	...	...	सदरहू विधेयक दि. २० डिसेंबर, २०१९ रोजी दिवसाच्या काम-काजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आले नाही.
४.	सन २०१८ चे त्रि. प. त्रि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र सावकारी (नियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८	सहकार	श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स.	२० जुलै, २०१८	...	...	...	...	...	...	...	सदरहू विधेयक दि. २० डिसेंबर, २०१९ रोजी दिवसाच्या काम-काजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आले नाही.

विवरण क्रमांक ३५

महाराष्ट्र विधानपरिषद

वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानपरिषदेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी

चौथे (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९

टीप.— एक : अनुक्रमांक १ ते ६ वरील अधिसूचना सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन कालावधीत महाराष्ट्र विधानपरिषदेसमोर ठेवण्यात आल्या होत्या. परंतु स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार या अधिवेशनात देखील या अधिसूचनांमध्ये फेरफार करता येईल किंवा त्या रद्द करता येतील.

दोन : यादीच्या स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार स्तंभ (२) मध्ये उल्लेखिलेल्या ज्या नियमात फेरफार करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या नियमात फेरफार करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावांच्या सूचना, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५७ अन्वये देता येतील.

अ.क्र.	विषय	विधानमंडळ सचिवालयास सादर झाल्याचा दिनांक	विधानपरिषद सभागृहासमोर ठेवल्याचा दिनांक	विधानपरिषदेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वेतन १०१४/प्र.क्र. २१४/१४/ टीएनटी-३, दिनांकित १६ ऑक्टोबर, २०१८.	२६ नोव्हेंबर,२०१८	२८ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियमन अधिनियम, १९७७ च्या कलम १६ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ अग्निशमन विभागातील अधिकारी/कर्मचारी (वर्गीकरण, सेवाभरती व पदोन्नती) विनियम, २०१३ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक - आयडीसी - २००८/प्र.क्र.९९७/उद्योग-१४, दिनांकित २१ ऑगस्ट, २०१८.	२६ नोव्हेंबर, २०१८	२८ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ च्या कलम ६४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
३	महाराष्ट्र कापूस बी-बियाणे (पुरवठा, वितरण, विक्री व विक्रीच्या किमतीचे निश्चितीकरण यांचे विनियमन) नियम, २०१० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बियाणे २००९/सीआर-०४/१ अे, दिनांकित १५ ऑक्टोबर, २०१०.	३० ऑक्टोबर, २०१८	२९ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र कापूस बी-बियाणे (पुरवठा, वितरण, विक्री व विक्रीच्या किमतीचे निश्चितीकरण यांचे विनियमन) अधिनियम, २००९ च्या कलम २२ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
४	महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) योजना २००२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एसजीए २०१७/प्र.क्र.२८७/कामगार-५, दिनांकित १४ फेब्रुवारी, २०१९.	२२ फेब्रुवारी, २०१९	२५ फेब्रुवारी, २०१९	महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम (३०) अन्वये.
५	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक विधि-२०१९/प्र.क्र.७९/मशि-२, दिनांकित १४ जून, २०१९	२८ जून,२०१९	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीएड-४६१९/प्र.क्र.७८/मशि-२, दिनांकित १४ जून २०१९.	२८ जून २०१९	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.
७	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (लक्ष्मीपती बालाजी सप्लाय चेन मॅनेजमेंट लि. च्या साई गाव, तालुका पनवेल, जि.रायगड येथील मुक्त व्यापार व वखार (एफटीडब्ल्यूझेड) आणि माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञानावर आधारित सेवाविषयक विशेष आर्थिक क्षेत्रासाठी लागू असलेल्या वीज वितरण परवान्याच्या विशिष्ट अटी) विनियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मविनिआ/तांत्रिक/परवाना अटी/एलबीएससीएमएल/२०१९/१३६, दिनांकित २७ फेब्रुवारी २०१९.	६ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १८२ अन्वये
८	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (तफावतीच्या हिशोब-पूर्तीची कार्यपद्धती आणि संबंधित बाबी) विनियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मविनिआ/तांत्रिक/२०१९/०१४२, दिनांकित १ मार्च २०१९.	६ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १८२ अन्वये

विवरण क्रमांक ३५—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
९	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (मे.केआरसी इन्फास्ट्रक्चर आणि प्रोजेक्ट्स प्रा.लि.च्या खराडी गाव, तालुका हवेली, जिल्हा पुणे, येथील माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञानावर आधारित सेवा विषयक विशेष आर्थिक क्षेत्रासाठी लागू असलेल्या वीज वितरण परवान्याच्या विशिष्ट अटी) विनियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मविनिआ/तांत्रिक/परवाना अटी/केआरसी/२०१८/२२० दिनांकित, २८ सप्टेंबर २०१८.	६ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १८२ अन्वये
१०	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत कर व फी (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक व्हीपीएम-२०१६/प्र.क्र.१८९/पंरा-४ (२२) दिनांकित ११ सप्टेंबर २०१९	२१ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १७६ च्या पोट-कलम (५) अन्वये
११	महाराष्ट्र जिल्हा ग्रामविकास निधी (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक व्हीपीएम.२०१८/प्र.क्र.१५०/पंरा-४(२२), दिनांकित ३० ऑगस्ट २०१९.	२१ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १७६ च्या पोट-कलम (५) अन्वये
१२	महाराष्ट्र वन (सुधारणा) नियमावली, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एस-१०/२०१६/प्र.क्र.१३३/फ-३, दिनांकित १ ऑगस्ट २०१९.	२३ सप्टेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	भारतीय वन अधिनियम, १९२७ च्या ७८ च्या पोट-कलम २ अन्वये

विवरण क्रमांक ३५—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१३	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात व निर्यात) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०३१९/प्र.क्र.९२/राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९.	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
१४	महाराष्ट्र देशी मद्य (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस.०३१९/प्र.क्र.९२/राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९.	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
१५	महाराष्ट्र बीअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस.०३१९/प्र.क्र. ९२/राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९.	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
१६	महाराष्ट्र स्पिरीट आसवन आणि पेय मद्य निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-०३१९/प्र.क्र.९२/राउशु-३, दिनांकित १९ सप्टेंबर, २०१९.	४ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
१७	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम, १९७३ (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीएलआर.१०१८/प्र.क्र. २७९/राउशु-३, दिनांकित ३ नोव्हेंबर, २०१८.	६ डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ च्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८	ग्राहक संरक्षण (राज्य आयोग आणि जिल्हा मंच यांचे अध्यक्ष व सदस्य यांची नियुक्ती, वेतन, भत्ते व सेवेच्या शर्ती) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीपीए/आर आर/२०१८/प्र.क्र.८८/ग्रा.सं-४, दिनांकित २४ मे २०१९.	१० डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ च्या कलम ३१ (२) अन्वये
१९	ग्राहक संरक्षण (राज्य आयोग आणि जिल्हा मंच यांचे अध्यक्ष व सदस्य यांची नियुक्ती, वेतन, भत्ते व सेवेच्या शर्ती) (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीपीए/आर आर/२०१८/प्र.क्र.८८/ग्रा.सं-४, दिनांकित २१ ऑगस्ट २०१९.	१० डिसेंबर, २०१९	१६ डिसेंबर, २०१९	ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ च्या कलम ३१ (२) अन्वये

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १६ डिसेंबर, २०१९.

राजेन्द्र ग.भागवत
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

विवरण क्रमांक ३५(अ)

महाराष्ट्र विधानपरिषद

चौथे (हिवाळी) अधिवेशन, २०१९ च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र

कार्यावलीतील बाब क्रमांक "तेरा" सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेल्या कागदपत्रांच्या यादीचे पुरवणी पत्र. (अनुक्रमांक "एकोणीस" नंतर पुढील बाबी वाचाव्यात.)

अ.क्र	विषय	ज्या तारखेला विधानपरिषदेत ठेवण्यात आले ती दिनांक	विधानपरिषदेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)
		अधिसूचना	
(२०)	महाराष्ट्र वैधमापन शास्त्र (अंमलबजावणी) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वैमाशा.२०१७/ ४५८/ प्र.क्र.११५/ग्रासं.३, दिनांकित २० एप्रिल, २०१८	२१ डिसेंबर, २०१९	वैध मापन शास्त्र अधिनियम, २००९ च्या कलम ५३ च्या पोट-कलम ५ अन्वये.
(२१)	महाराष्ट्र वैधमापन शास्त्र (अंमलबजावणी) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वैमाशा. २०१८/ ४२२/ प्र.क्र.१२०/ग्रासं.३, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१८	२१ डिसेंबर, २०१९	वैध मापन शास्त्र अधिनियम, २००९ च्या कलम ५३ च्या पोट-कलम ५ अन्वये.
(२२)	महाराष्ट्र अन्न सुरक्षा नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक न्यायप्र.२०१६/ प्र.क्र.१७१/नापु-२२, दिनांकित २४ मे, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम, २०१३ च्या कलम ४० चे पोट-कलम ३ अन्वये.
(२३)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम २०१५ अन्वये दिनांक १९ मे, २०१८ रोजी प्रसिद्ध केलेली अधिसूचना अधिक्रमित करून	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २. अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५(अ)—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
	पदवीपूर्व पाठ्यक्रम (अनुसूची - क) व पदव्युत्तर पदवी (अनुसूची-ख) या व्यावसायिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रतेच्या अटी व शर्ती प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१९/प्र.क्र.४१/तांशि-४, दिनांकित ४ जून, २०१९		
(२४)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१९/प्र.क्र.३९/ तांशि-४, दिनांकित ४ जून, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.
(२५)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण- २०१९/ प्र.क्र.४०/तांशि-४, दिनांकित १२ जून, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.
(२६)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व दृष्यकला पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण एडीआर-२०१९/प्र.क्र.७६/तांशि-६, दिनांकित ५ जुलै, २०१९	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५(अ)—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
	विविध महामंडळाचे अहवाल इत्यादी कागदपत्रे		
(२७)	श्री. विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१७-२०१८ या वर्षांचे लेखापरिक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल	१८ डिसेंबर, २०१९	श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७३ च्या कलम ४९ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(२८)	श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था, शिर्डी यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	१८ डिसेंबर, २०१९	श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिर्डी) (सुधारणा) अधिनियम, २००४ च्या कलम २९ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(२९)	महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल आणि हिशेब.	१८ डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.
(३०)	महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोगाचा दिनांक १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर, २०१७ या कालावधीतील बारावा वार्षिक अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ मधील कलम २५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(३१)	विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद आणि उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३७१ (२) अन्वये, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांनी काढलेले "विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकास मंडळे आदेश २०११" च्या खंड ६ (फ) अनुसार.
(३२)	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षांचे स्वतंत्र लेखापरीक्षा व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २३ च्या कलम ४७ च्या पोट-कलम (४) व कलम ४६ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(३३)	कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे यांचा सन २०१६-२०१७ या कालावधीच्या लेख्यावरील भारताचे नियंत्रण व महालेखापाल यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वित्तीय अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४ च्या कलम ४६ च्या पोट-कलम (४) व कलम ४७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५(अ)—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
(३४)	तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा विसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	सन १९९८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४ च्या कलम ४६ च्या पोट-कलम (४) व कलम ४७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(३५)	महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व त्यावरील महालेखापाल (लेखापरीक्षा-१) महाराष्ट्र यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षण अहवाल व अनुपालन अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ अधिनियम, १९९६ च्या कलम ४६ च्या पोट-कलम (४) व कलम ४७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(३६)	महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा बावन्नावा वार्षिक अहवाल	१९ डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.
(३७)	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ च्या कलम २४ अन्वये.
(३८)	महाराष्ट्र मेट्रो रेल्वे महामंडळ मर्यादित, यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(३९)	मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(४०)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्यादित, मुंबई (महानंद दुग्धशाळा) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वैधानिक लेखा परीक्षण अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था नियम, १९६१ च्या कलम ६९ च्या पोट-कलम (१) (ब) व (क) अन्वये.
(४१)	मॉयल लिमिटेड यांचा सन २०१७-२०१८ व २०१८-२०१९ या वर्षांचा अनुक्रमे छप्पन्नावा व सत्तावन्नावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५(अ)—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
(४२)	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २००८-२००९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(४३)	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचे सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(४४)	कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(४५)	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा सन २०११-२०१२ ते सन २०१७-२०१८ या सात वर्षांचे वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(४६)	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(४७)	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचा २०१७-२०१८ या वर्षाचा एकसष्टासावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(४८)	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पस्तिसावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(४९)	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचा सन २०१०-२०११ ते सन २०१५-२०१६ या वर्षांचा अनुक्रमे बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा, चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, सेहेचाळीसावा व सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ च्या कलम ६९ अन्वये.
(५०)	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा लेखा परिक्षण अहवाल व वार्षिक लेखे	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ अधिनियम, १९८३ च्या कलम ५५ च्या पोट-कलम (३) अन्वये.

विवरण क्रमांक ३५(अ)—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)
(५१)	महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा बेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(५२)	महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकसष्टावा वार्षिक लेखा अहवाल व महालेखापाल कार्यालयाचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा परिक्षण अहवाल (S.A.R.)	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ अधिनियम, १९६२ च्या कलम ३१ च्या पोट-कलम (११) अन्वये.
(५३)	महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग अधिनियम, १९९३ च्या कलम १९ अन्वये.
(५४)	महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० डिसेंबर, २०१९	राष्ट्रीय बाल हक्क संरक्षण आयोग (सुधारणा) अधिनियम २०११ च्या कलम १२ च्या पोट-कलम (१) अन्वये.
(५५)	महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व सन २०१८ चा वीसावा वार्षिक अहवाल	२१ डिसेंबर, २०१९	महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठे अधिनियम, १९९८ च्या कलम ८५ च्या पोट-कलम (२ अ) व ८६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : २१ डिसेंबर, २०१९.

राजेन्द्र ग.भागवत
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

RNI No. MAHBIL /2009/31745

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक--मध्य उप-विभाग

वर्ष ५, अंक ६८(३)] रविवार, डिसेंबर १, २०१९/अग्रहायण १०, शके १९४१ [पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक १०२

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांकित १ डिसेंबर २०१९

भारताचे संविधान.

क्रमांक २१८१०/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या सभासदांबरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांकित १ डिसेंबर २०१९

भारताचे संविधान.

क्रमांक २१८११/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे रविवार, दिनांक १ डिसेंबर, २०१९ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या सभासदांबरोबरच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

RNI No. MAHBIL/2009/31745

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

दर्ज ५, अंक ७९] शनिवार, डिसेंबर २५, २०१९/अग्रहायण ३०, शके १९४१ [पृष्ठ ९, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ११६

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, नागपूर ४४० ००१
दिनांकित २१ डिसेंबर, २०१९

भारताचे संविधान.

क्रमांक १३८४ अ.— महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीवरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, नागपूर ४४० ००५
दिनांकित २१ डिसेंबर, २०१९.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १३८५-ई-२.— महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे शनिवार, दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीवरोबरच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल."

राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

भाग एक (म ड वि.)११६-१.
एवबी—१८३३-९

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT PRESS AND BOOK DEPOT, CIVIL LINES, NAGPUR-440 001 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI-400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई